

HA 196731

การพัฒนารูปแบบการจัดการเรียนรู้เพื่อส่งเสริมความสามารถในการอ่านจับใจความภาษาจีน
สำหรับนักศึกษาระดับปริญญาตรี

นางสาวทัศนีย์วัลย์ ศรีมันตะ

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร
ปริญญาครุศาสตรดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาหลักสูตรและการเรียนการสอน
มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม

พ.ศ. 2563

สงวนลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม

ใบอนุญาตวิทยานิพนธ์
มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม

เรื่อง : การพัฒนารูปแบบการจัดการเรียนรู้เพื่อส่งเสริมความสามารถ ในการอ่านจับใจความภาษาจีน
สำหรับนักศึกษาระดับปริญญาตรี

ผู้วิจัย : นางสาวทัศนีย์ ศรีมันตะ

ได้รับอนุมัติเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร ปริญญาครุศาสตรดุษฎีบัณฑิต
สาขาวิชาหลักสูตรและการเรียนการสอน

ว่าที่ร้อยโท

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ณัฐชัย จันทขุม)

คณบดีคณะครุศาสตร์

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ไพศาล วรรณคำ)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

(รองศาสตราจารย์ ดร.นิราศ จันทจริตร)

ประธานกรรมการ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุรกานต์ จังหาร)

กรรมการ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.อนุชิต บุญทองเถิง)

กรรมการ

(รองศาสตราจารย์ ดร.ประสพสุข ฤทธิเดช)

กรรมการ

ชื่อเรื่อง : การพัฒนารูปแบบการจัดการเรียนรู้เพื่อส่งเสริมความสามารถ
ในการอ่านจับใจความภาษาจีน

ผู้วิจัย : นางสาวทัศนีย์ ศรีมันตะ

ปริญญา : ครุศาสตรดุษฎีบัณฑิต (หลักสูตรและการเรียนการสอน)
มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม

อาจารย์ที่ปรึกษา : ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ภูษิต บุญทองเถิง
รองศาสตราจารย์ ดร.ประสพสุข ฤทธิเดช

ปีการศึกษา : 2563

บทคัดย่อ

การวิจัยในครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาปัญหาและความต้องการการจัดการเรียนรู้เพื่อส่งเสริมความสามารถการอ่านจับใจความภาษาจีน สำหรับนักศึกษาระดับปริญญาตรี 2) พัฒนารูปแบบการจัดการเรียนรู้เพื่อส่งเสริมความสามารถการอ่านจับใจความภาษาจีน สำหรับนักศึกษาระดับปริญญาตรี และ 3) ศึกษาผลการใช้รูปแบบการจัดการเรียนรู้เพื่อส่งเสริมความสามารถการอ่านจับใจความภาษาจีน สำหรับนักศึกษาระดับปริญญาตรี การวิจัยแบ่งออกเป็น 3 ระยะ คือ ระยะที่ 1 ขั้นศึกษาปัญหาและความต้องการการจัดการเรียนรู้เพื่อส่งเสริมความสามารถการอ่านจับใจความภาษาจีน สำหรับนักศึกษาระดับปริญญาตรี ระยะที่ 2 ขั้นพัฒนารูปแบบการจัดการเรียนรู้เพื่อส่งเสริมความสามารถการอ่านจับใจความภาษาจีน สำหรับนักศึกษาระดับปริญญาตรี และระยะที่ 3 การศึกษาผลการใช้รูปแบบการจัดการเรียนรู้เพื่อส่งเสริมความสามารถการอ่านจับใจความภาษาจีน สำหรับนักศึกษาระดับปริญญาตรี กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ นักศึกษาสาขาวิชาภาษาจีน ชั้นปีที่ 2 จำนวน 1 หมู่เรียน จำนวน 36 คน โดยการสุ่มแบบกลุ่ม (Cluster Random Sampling) เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยได้แก่ รูปแบบการจัดการเรียนรู้ เอกสารประกอบการจัดการเรียนรู้ รายละเอียดของรายวิชา (มคอ 3) แบบทดสอบวัดความสามารถในการอ่านจับใจความภาษาจีน และแบบสอบถามความพึงพอใจ สถิติที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ประสิทธิภาพของการจัดการเรียนรู้ (E_1/E_2) และค่า t-test (Dependent Samples)

ผลการวิจัยพบว่า 1) ผลการวิเคราะห์ปัญหาและความต้องการรูปแบบการจัดการเรียนรู้เพื่อส่งเสริมความสามารถในการอ่านจับใจความภาษาจีนสำหรับนักศึกษาระดับปริญญาตรี ของอาจารย์พบว่า มีค่าเฉลี่ยรวมอยู่ในระดับมาก (\bar{X} = 4.44) และนักศึกษามีค่าเฉลี่ยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด (\bar{X} = 4.59) 2) รูปแบบการจัดการเรียนรู้เพื่อส่งเสริมความสามารถในการอ่านจับใจความภาษาจีนระดับปริญญาตรี พบว่า รูปแบบการจัดการเรียนรู้การอ่านจับใจความภาษาจีน ระดับปริญญาตรี

ประกอบด้วย 1) 识2) 知3)应用 4) 分析5) 合成6) 评价และรูปแบบมีคุณภาพโดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด (\bar{X} = 4.67, s = 0.21) 3) ผลการใช้รูปแบบการจัดการเรียนรู้เพื่อส่งเสริมความสามารถในการอ่านจับใจความภาษาจีนระดับปริญญาตรีมีประสิทธิภาพ (E_1/E_2) เท่ากับ 82.37/83.80 และความสามารถในการอ่านจับใจความภาษาจีนระดับปริญญาตรีหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และผลการศึกษาความพึงพอใจโดยรวมมีความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก (\bar{X} = 4.16)

คำสำคัญ : รูปแบบการจัดการเรียนรู้, การอ่านจับใจ และภาษาจีน,

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY

อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก

Title : Development of Learning Management Model to Promote the Chinese pronunciation by Using Active Learning Concept for Undergraduate students.

Author : Ms. Thussaneewan Srimanta

Degree : Doctor of Education (Curriculum and Instruction)
Rajabhat Maha Sarakham University

Advisors : Assistant Professor Dr.Phusit Boonthongtherng
Associate Professor Dr.Prasopsuk Rittidej

Year : 2020

ABSTRACT

The purposes of the study were 1) to study the problem and needs for Chinese reading comprehension ability development for bachelor degree students, 2) to develop a learning management model for Chinese reading comprehension ability for bachelor degree students, and 3) to study the effects of the developed model on bachelor degree students' Chinese reading comprehension ability. The study was divided into 3 phases. Phase 1 aimed to study problems and needs of bachelor's degree students regarding Chinese reading comprehension. Phase 2 aimed to develop a model for Chinese reading comprehension management for bachelor degree students. and Phase 3 aimed to study the effects of the developed model on students' reading comprehension. The samples were 36 second-year students majoring in Chinese selected by cluster random sampling. The instruments were the developed learning management model, Chinese reading comprehension test and Satisfaction questionnaire. The statistics used in data analysis were Percentage, Mean Score, Standard Deviation, Efficiency Index (E_1/E_2), and t-test.

The results of the study were as follows. 1) The results of the problem and need analysis of students' Chinese reading comprehension ability were as follows. The analysis of in structors were found at a high level ($\bar{X} = 4.44$) and The analysis of students were found at a very high level ($\bar{X} = 4.59$). 2) The Chinese reading comprehension learning management model could be seen below. The Learning management model

including 1) 识 2) 知 3) 应用 4) 分析 5) 合成 and 6) 评价 and the overall quality of the model is at the highest level (\bar{X} = 4.67, s = 0.21) 3) The effects of the learning management model for developing Chinese reading comprehension skills of bachelor degree students could be seen below at 82.37/83.80 (E_1/E_2 = 82.37/83.80) and There was a significant difference between students' scores before and after learning with the developed model at the statistical level of .05. and The students' satisfaction learning with the learning management model for developing Chinese reading comprehension skills of bachelor degree students was found at a high level (\bar{X} = 4.16)

Keywords: Learning management model, Reading comprehension and Chinese language

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY

A handwritten signature in black ink, consisting of a series of loops and curves.

Major Advisor

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จสมบูรณ์ได้ด้วยความกรุณา และความช่วยเหลืออย่างสูงยิ่งจาก ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ภูษิต บุญทองเถิง อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก และรองศาสตราจารย์ ดร.ประสพสุข ฤทธิเดช อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ร่วม รองศาสตราจารย์ ดร.นิราศ จันทระจิต ประธานกรรมการสอบ และผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุรกานต์ จังหาร กรรมการสอบ

ขอขอบพระคุณ ดร.วราลักษณ์ แซ่อึ้ง, ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สมาน เอกพิมพ์, อาจารย์ ดร. อนุสรณ์ จันทรประทักษ์, อาจารย์ ดร.ธัญญลักษณ์ เขจรภักดี และ อาจารย์ ดร. อพันธ์ พูลพุทธา ที่ให้ความอนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญในการตรวจสอบเครื่องมือวิจัย ขอขอบคุณเจ้าหน้าที่ และผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับการทำวิทยานิพนธ์เล่มนี้ทุกท่าน ขอขอบคุณเพื่อน ๆ สาขาวิชาหลักสูตรและการเรียน การสอนทุกท่านที่คอยให้คำปรึกษาและเป็นกำลังใจที่ดี รวมทั้งคอยช่วยเหลือผู้วิจัยในทุก ๆ เรื่อง

ขอขอบคุณคณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ และมหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคามที่ให้โอกาส ในด้านการเรียนแก่ผู้วิจัยในการศึกษาต่อในระดับดุษฎีบัณฑิต

ขอขอบพระคุณ คุณพ่อทวีศักดิ์ และคุณแม่ลัดดาวัลย์ ศรีมันตะ ที่ให้การสนับสนุนเป็นอย่างดี ทั้งแรงใจและทุนในการศึกษา ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.อัฐพล อินตะเสนา สามิผู้ซึ่งคอยให้คำปรึกษา และเป็นแรงผลักดัน รวมทั้งเป็นแบบอย่างที่ดีในการเรียนและการทำงานของผู้วิจัย และเด็กชาย ทอปรัชญ์ อินตะเสนา ลูกชายผู้เป็นกำลังใจที่ดีแก่ผู้วิจัย รวมทั้งญาติพี่น้องทุกท่านที่คอยให้กำลังใจที่ดี เสมอมา คุณค่าและประโยชน์อันพึงมีจากวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ผู้วิจัยขอมอบเป็นเครื่องบูชาพระคุณของ บิดา มารดา ที่อบรมเลี้ยงดูลูกมาอย่างเต็มความสามารถ ตลอดจนบูรพาจารย์ทุกท่านที่ได้ให้การศึกษา อบรม สั่งสอนให้เกิดสติปัญญาและคุณธรรมทั้งหลาย อันเป็นเครื่องชี้ทางส่องสว่างไปสู่ความสำเร็จ ในชีวิตของผู้วิจัย

นางสาวทัศนีย์ ศรีมันตะ

สารบัญ

หัวเรื่อง	หน้า
บทคัดย่อ	ค
ABSTRACT	ค
กิตติกรรมประกาศ	จ
สารบัญตาราง	ช
สารบัญภาพ	ช
บทที่ 1 บทนำ	1
1.1 ที่มาและความสำคัญของปัญหา	1
1.2 วัตถุประสงค์การวิจัย	8
1.3 สมมติฐานการวิจัย	9
1.4 ขอบเขตการวิจัย	9
1.5 นิยามศัพท์เฉพาะ	13
1.6 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ	15
บทที่ 2 การทบทวนวรรณกรรม	16
2.1 หลักสูตรศิลปศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาภาษาจีน	16
2.2 แนวคิดเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนและรูปแบบการจัดการเรียนรู้	24
2.3 แนวคิด ทฤษฎีเกี่ยวกับการอ่าน และการอ่านจับใจความ	37
2.4 แผนการจัดการเรียนรู้	64
2.5 การหาประสิทธิภาพ	71
2.6 แนวคิด และทฤษฎีเกี่ยวกับความพึงพอใจ	74
2.7 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	77
2.8 กรอบแนวคิดการวิจัย	84
บทที่ 3 วิธีการดำเนินการวิจัย	87
ระยะที่ 1 การศึกษาปัญหาและความต้องการในการจัดการเรียนรู้ เพื่อส่งเสริมความสามารถการอ่านจับใจความภาษาจีน สำหรับนักศึกษาระดับปริญญาตรี	89
ระยะที่ 2 ขั้นพัฒนารูปแบบการจัดการเรียนรู้เพื่อส่งเสริมความสามารถ การอ่านจับใจความภาษาจีน สำหรับนักศึกษาระดับปริญญาตรี	99

หัวเรื่อง	หน้า
ระยะเวลาที่ 3 ศึกษาผลการใช้รูปแบบการจัดการเรียนรู้เพื่อส่งเสริมความสามารถ การอ่านจับใจความภาษาจีน สำหรับนักศึกษาระดับปริญญาตรี	116
บทที่ 4 ผลการวิจัย	124
4.1 สัญลักษณ์ที่ใช้ในการนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล	124
4.2 ลำดับขั้นตอนในการเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล	125
4.3 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	125
บทที่ 5 สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ	137
5.1 สรุป	137
5.2 อภิปรายผล	138
5.3 ข้อเสนอแนะ	144
บรรณานุกรม	145
ภาคผนวก	153
ภาคผนวก ก รายชื่อผู้เชี่ยวชาญ	154
ภาคผนวก ข รูปแบบการจัดการเรียนรู้เพื่อส่งเสริมความสามารถในการอ่าน จับใจความภาษาจีนสำหรับนักศึกษาระดับปริญญาตรี	163
ภาคผนวก ค เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	204
ภาคผนวก ง ผลการประเมินคุณภาพของเครื่องมือการวิจัย	236
ประวัติผู้วิจัย	256

สารบัญตาราง

ตารางที่		หน้า
1	รายละเอียดของรายวิชา (มคอ.3)	21
2	ขั้นตอนการดำเนินการวิจัยในระยะที่ 1	90
3	ขั้นตอนการดำเนินการวิจัยในระยะที่ 2	101
4	ร่างรูปแบบการจัดการเรียนรู้เพื่อส่งเสริมความสามารถในการอ่านจับใจความภาษาจีนสำหรับ นักศึกษาระดับปริญญาตรี	103
5	รายละเอียดจัดการเรียนรู้เพื่อส่งเสริมความสามารถในการอ่านจับใจความภาษาจีนสำหรับ นักศึกษาระดับปริญญาตรี	105
6	ตารางวิเคราะห์แบบทดสอบวัดความสามารถในการอ่านจับใจความภาษาจีน สำหรับนักศึกษา ระดับปริญญาตรี	108
7	ขั้นตอนการดำเนินการวิจัยในระยะที่ 3	117
8	รูปแบบการทดลองแบบหนึ่งกลุ่มสอบก่อนเรียนและสอบหลังเรียน	120
9	ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานปัญหาและความต้องการรูปแบบการจัดการเรียนรู้ เพื่อส่งเสริมความสามารถในการอ่านจับใจความภาษาจีน สำหรับนักศึกษาระดับปริญญาตรี ของอาจารย์ผู้สอน (n = 30)	126
10	ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานปัญหาและความต้องการรูปแบบการจัดการเรียนรู้ เพื่อส่งเสริมความสามารถในการอ่านจับใจความภาษาจีนสำหรับนักศึกษาระดับปริญญาตรี ของนักศึกษา (n = 100)	127
11	ผลการประเมินความเหมาะสมของร่างรูปแบบการจัดการเรียนรู้เพื่อส่งเสริมความสามารถใน การอ่านจับใจความภาษาจีนระดับปริญญาตรีโดยผู้เชี่ยวชาญ (n = 5)	132
12	ปัญหา อุปสรรคจากการดำเนินการจัดประสบการณ์โดยใช้รูปแบบการจัดการเรียนรู้เพื่อ ส่งเสริมความสามารถในการอ่านจับใจความภาษาจีนระดับปริญญาตรี	133
13	ประสิทธิภาพของรูปแบบการจัดการเรียนรู้เพื่อส่งเสริมความสามารถในการอ่านจับใจความ ภาษาจีนระดับปริญญาตรี	135
14	การเปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ยความสามารถในการอ่านจับใจความภาษาจีนระดับปริญญาตรี ก่อนเรียนและหลังเรียน	136
15	ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานความพึงพอใจนักศึกษาที่มีต่อรูปแบบการจัดการเรียนรู้เพื่อ ส่งเสริมความสามารถในการอ่านจับใจความภาษาจีนระดับปริญญาตรี	136

สารบัญภาพ

ภาพที่		หน้า
1	กรอบแนวคิดในการวิจัย	86
2	วิธีการดำเนินการวิจัยทั้ง 3 ระยะ	88
3	การศึกษาปัญหาและความต้องการ	89
4	ขั้นพัฒนารูปแบบการจัดการเรียนรู้	100
5	การศึกษาผลการใช้รูปแบบการจัดการเรียนรู้.....	116
6	รูปแบบการจัดการเรียนรู้เพื่อส่งเสริมความสามารถในการอ่านจับใจความภาษาจีนระดับ ปริญญาตรี	131

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY

บทที่ 1

บทนำ

1.1 ที่มาและความสำคัญของปัญหา

กระแสโลกาภิวัตน์ หรือการขับเคลื่อนทางเศรษฐกิจและสังคมตามวิวัฒนาการของโลก ในยุคปัจจุบันเป็นส่วนหนึ่งของการขับเคลื่อนทางเศรษฐกิจ สังคม และวัฒนธรรม ทำให้ผู้คนจากทั่วโลก มุมโลกสามารถติดต่อสื่อสารและสร้างสัมพันธภาพกันได้เป็นอย่างดีพร้อมแดนทั้งในด้านการเมือง เศรษฐกิจ สังคม วัฒนธรรม และการศึกษา โดยมีภาษาเป็นเครื่องมือที่สำคัญในการเชื่อมโยงและเปิด โอกาสให้มนุษย์แสวงหาความรู้ได้ทั่วทุกทิศทาง (สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา, 2553, น. 1) จะเห็นได้ว่าภาษาเป็นเครื่องมือที่ดีที่สุดของมนุษย์ในการติดต่อสื่อสาร มนุษย์จึงมีความพยายามที่จะ เรียนรู้ภาษาตั้งแต่เกิด ทั้งการเรียนรู้ภาษาแม่และภาษาที่สองหรือภาษาต่างประเทศ การเรียนรู้ภาษา แม่มักเกิดขึ้นโดยธรรมชาติ แต่การเรียนรู้ภาษาที่สองหรือภาษาต่างประเทศไม่ได้เกิดขึ้นง่าย ๆ กับทุกคน จำเป็นที่จะต้องมีการศึกษา เรียนรู้ระบบภาษา มีการฝึกทักษะการฟัง การพูด การอ่าน และการเขียน เพื่อเป็นกุญแจไขไปสู่ความสำเร็จในอนาคตนั่นเอง

เมื่อโลกก้าวเข้าสู่ศตวรรษที่ 21 สังคมโลกในยุคไร้พรมแดน หรือโลกาภิวัตน์จึงเป็นสังคมของ ข่าวสารและความก้าวหน้าอย่างรวดเร็วของเทคโนโลยีใหม่ กิจกรรมและการติดต่อสื่อสารคมนาคม ของคนในประเทศต่าง ๆ มีความสะดวกรวดเร็วยิ่งขึ้น บทบาทของภาษาในศตวรรษนี้จึงมีความสำคัญ เป็นอย่างมากโดยเฉพาะในปัจจุบันประเทศจีนได้กลายเป็นประเทศที่มีความสำคัญในอันดับต้น ๆ ของโลกทุกประเทศต่างหันเหความสนใจไปที่ประเทศจีน และมีความต้องการติดต่อสัมพันธ์ทั้งในด้านธุรกิจ การค้า และด้านอื่น ๆ ด้วยเหตุนี้บรรดาประเทศต่าง ๆ จึงต้องรีบเร่งในการสร้างบุคลากรที่มีความรู้ ความสามารถในการใช้ภาษาจีนภายในระยะเวลาอันสั้น ทำให้มีผู้คนจำนวนมากหลั่งไหลเดินทางไป ศึกษาภาษาจีนที่ประเทศจีน ขณะเดียวกันก็ยังเกิดกระแสความนิยมเรียนภาษาจีนขึ้นในทั่วทุกมุมโลก ด้วยเหตุนี้เอง ตั้งแต่ปี ค.ศ. 1989 กระทรวงศึกษาธิการของจีนจึงได้ประกาศนโยบายเกี่ยวกับการพัฒนา กิจกรรมด้านการเรียนการสอนภาษาจีนในฐานะภาษาต่างประเทศให้กับชาวต่างชาติให้เป็นภารกิจที่ สำคัญประการหนึ่งของประเทศ (สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา, 2559, น. 1)

จากหลักฐานทางประวัติศาสตร์ ประเทศไทยและประเทศจีนมีการติดต่อสัมพันธ์กันตั้งแต่สมัย สุโขทัย นับแต่นั้นเป็นต้นมาชาวจีนจำนวนมากอพยพเข้ามาอาศัยอยู่ในประเทศไทย จนกลายเป็นชน กลุ่มน้อยซึ่งมีจำนวนมากที่สุด การศึกษาภาษาจีนในประเทศไทยก็ถือกำเนิดขึ้น พร้อมกับการอพยพสู่

แผ่นดินไทยของชาวจีน เหตุจูงใจของการเรียนการสอนภาษาจีนในยุคแรก เกิดจากความต้องการที่จะให้บุตรหลานของพวกเขา สืบทอดภาษาและวัฒนธรรมของบรรพบุรุษ โดยการจ้างครูมาสอนตามบ้าน การสอนภาษาจีนตามศาลเจ้า หรือการส่งบุตรหลานไปเรียนต่อที่ประเทศจีน เมื่อเวลาผ่านไป สถานการณ์การเมืองของประเทศไทยและจีนก็เปลี่ยนไป ยังผลต่อวิวัฒนาการการเรียนการสอนภาษาจีนในประเทศไทย ซึ่งมีช่วงที่รุ่งโรจน์และมีช่วงที่อับเฉา โดยเฉพาะอย่างยิ่งในช่วงที่ประเทศจีนปกครองด้วยระบอบคอมมิวนิสต์ การเรียนการสอนภาษาจีนในประเทศไทยได้ถูกบีบคั้นและจับตามองอย่างใกล้ชิดใคร่เรียนภาษาจีนมักจะถูกมองว่าเป็นพวกที่ฝักใฝ่ลัทธิคอมมิวนิสต์ จนกระทั่งเมื่อปี 1975 ประเทศไทยและจีนได้สถาปนาความสัมพันธ์ทางการทูตระหว่างกันขึ้น การเรียนการสอนภาษาจีนจึงได้แบ่งบานขึ้นมาอีกครั้งหนึ่ง และบานสะพรั่งเต็มที่เมื่อ ปี 1992 เนื่องจากการเรียนการสอนภาษาจีนได้รับอนุญาตให้ดำเนินการได้อย่างเสรีเหมือนภาษาต่างประเทศอื่น ๆ และเมื่อบทบาทของจีนในสังคมโลกทวีความสำคัญยิ่งขึ้นเป็นลำดับก็ทำให้รัฐบาลไทยหันมาให้การส่งเสริมการเรียนการสอนภาษาจีนอย่างจริงจัง (รณพล มาสันติสุข, 2551, น. 1)

ภาษาจีนเกี่ยวข้องกับภาษาไทยในหลาย ๆ ด้าน ที่เห็นได้ชัดเจนคือ มีการยืมคำภาษาจีนมาใช้ในภาษาไทย การผสมผสานกันระหว่างประเพณีและวัฒนธรรมที่ปรากฏในวิถีชีวิตของคนไทย โดยเริ่มจากการสื่อสารวัฒนธรรมจากรุ่นต่อรุ่น ในปีพุทธศักราช 2518 การเรียนภาษาจีนเริ่มเข้ามามีบทบาทในประเทศไทยครั้งแรกอย่างชัดเจน แต่การเรียนการสอนภาษาจีนไม่เป็นที่เผยแพร่และแพร่หลาย เนื่องจากเหตุผลหลายอย่าง เช่น ขาดแคลนผู้รู้จริง ขาดแคลนผู้สอน ขาดสถานที่ศึกษา ทำให้ภาษาจีนจึงยังไม่เป็นที่นิยมเท่าที่ควรแต่ 10 ปี (2546 - 2557) ให้หลัง ประเทศจีนได้มีการเปิดประเทศขยายการค้ามาแถบเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ และขยายฐานอำนาจทางเศรษฐกิจ ทำให้ประเทศไทยได้เริ่มผลักดันให้คนไทยเรียนภาษาจีนโดยกระทรวงศึกษาธิการได้กำหนดหลักสูตรให้วิชาภาษาจีนเป็นส่วนหนึ่งของหลักสูตรภาษาต่างประเทศ โดยกำหนดให้เป็นวิชาเลือก ซึ่งเริ่มต้นตั้งแต่ระดับอนุบาล ระดับประถมศึกษา ระดับมัธยมศึกษา ระดับอาชีวศึกษา และระดับอุดมศึกษา โดยเริ่มต้นที่ระดับมหาวิทยาลัยเป็นอันดับแรก มหาวิทยาลัยที่เปิดให้สอบเข้าเรียนภาษาจีน คือจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ต่อมาเกือบทุกมหาวิทยาลัยเริ่มทยอยให้ความสนใจเปิดหลักสูตรภาษาจีน

ประเทศไทยเป็นประเทศหนึ่งที่ภาครัฐบาลได้ให้ความสำคัญกับการเรียนการสอนภาษาจีน โดยกระทรวงศึกษาธิการได้ประกาศให้ภาษาจีนเป็นภาษาต่างประเทศที่ 2 รองจากภาษาอังกฤษ ทว่าในปัจจุบันการเรียนการสอนภาษาจีนยังประสบปัญหาในหลายด้าน ส่งผลให้ประเทศไทยไม่ประสบความสำเร็จในการผลิตบัณฑิตด้านภาษาจีนที่มีความรู้และทักษะด้านการฟัง พูด อ่าน เขียน ในระดับ ที่ใช้งานได้จริง รัฐบาลสมัยนั้นจึงได้มีความร่วมมือกับสำนักงานส่งเสริมการเรียนการสอนภาษาจีนนานาชาติแห่งประเทศจีน (HANBAN) หรือที่รู้จักกันในชื่อสถาบันขงจื่อ เพื่อยกระดับการจัดการเรียนการสอนภาษาจีนในประเทศไทย สำหรับการเรียนการสอนภาษาจีนในประเทศไทยจะมีสำนักงาน

ตัวแทนฮั่นป๋านประจำประเทศไทยควบคุมดูแล และจัดส่งครูจีน อาสาสมัครจีนจากสาธารณรัฐประชาชนจีน เข้ามาสอนในประเทศไทยและประเทศอื่น ๆ ทั่วโลก โดยสำนักงานส่งเสริมการเรียนการสอนภาษาจีนนานาชาติแห่งประเทศจีน (HANBAN) เริ่มก่อตั้งขึ้นในแถบประเทศเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2548 ในส่วนประเทศไทยเริ่มก่อตั้งครั้งแรกในปี พ.ศ. 2549 ที่มหาวิทยาลัยขอนแก่น และได้ขยายก่อตั้งที่ภาคกลาง ภาคเหนือ ภาคใต้ และภาคอีสานของไทยหลายแห่ง เช่น สถาบันขงจื้อ จุฬาลงกรณ์ มหาวิทยาลัย สถาบันขงจื้อมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ สถาบันขงจื้อมหาวิทยาลัยบูรพา สถาบันขงจื้อ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ สถาบันขงจื้อมหาวิทยาลัยมหาสารคาม และสถาบันขงจื้อในเครือมหาวิทยาลัยราชภัฏฯ สถาบันขงจื้อเหล่านี้ล้วนเป็นศูนย์กลางในการฝึกอบรมครูสอนภาษาจีน (ทั้งครูคนไทยและครูคนจีน) ศูนย์การเรียนการสอนภาษาและแลกเปลี่ยนวัฒนธรรมจีน-ไทย โดยรวมแล้วประเทศไทย มีสถาบันขงจื้อ และห้องเรียนขงจื้อ กว่า 20 แห่ง มีครูสอนภาษาจีนกว่า 900 คน และประเทศไทยเป็นประเทศที่มีสถาบันขงจื้อมากที่สุดในเอเชียตะวันออกเฉียงใต้

ในส่วนการจัดการเรียนการสอนภาษาจีนระดับอุดมศึกษาของประเทศไทยได้มีการขยายตัวอย่างต่อเนื่องและมีการเปิดหลักสูตรการเรียนการสอนภาษาจีนกันอย่างแพร่หลาย ไม่ว่าจะเป็นสถาบันอุดมศึกษาภาครัฐหรือเอกชนต่างก็เปิดการเรียนการสอนภาษาจีนหลักสูตรต่าง ๆ กลายเป็นกระแสการเรียนการสอนภาษาต่างประเทศภาษาหนึ่งที่ได้รับคามนิยมจากผู้เรียนเป็นจำนวนมาก นับแต่ที่มีการเปิดสอนหลักสูตรภาษาจีนระดับปริญญาตรีในสถาบันอุดมศึกษามานานเกือบ 40 ปี (มหาวิทยาลัยแห่งแรกที่เปิดสอนหลักสูตรภาษาจีนเป็นวิชาเอกในระดับปริญญาตรีคือมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ ปีการศึกษา 2520) ประเทศไทยยังมีปัญหาในการจัดการเรียนการสอนภาษาจีนในหลายประเด็น อาทิ เช่น ด้านหลักสูตร ตำราแบบเรียนและสื่อการสอน คุณภาพผู้เรียนและคุณภาพครูผู้สอน เป็นต้น ซึ่งมีความสอดคล้องกับงานวิจัยของศูนย์จีนศึกษา (จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2552) ปัญหาดังกล่าวส่งผลต่อการพัฒนาด้านคุณภาพของผู้สำเร็จการศึกษาจนถึงปัจจุบัน แม้จะมีการส่งเสริมให้ผู้เรียนได้เลือกเรียนภาษาจีนในระดับอุดมศึกษามากขึ้น และมีผู้สำเร็จการศึกษาในสาขาภาษาจีนในปริมาณที่สูงขึ้น แต่ปัญหานี้ที่พบคือผู้สำเร็จการศึกษาด้านภาษาจีนส่วนใหญ่ยังมีปัญหาด้านคุณภาพ กล่าวคือ ยังไม่สามารถสนองความต้องการของผู้ประกอบการ และสังคมได้ตามความคาดหวัง

สภาพการจัดการเรียนการสอนภาษาจีนในปัจจุบัน เมื่อสถาบันขงจื้อได้เข้ามาควบคุมดูแล จึงเป็นการขยายโอกาสให้คนจีนได้เข้ามามีบทบาททางการเรียนการสอนภาษาจีนในไทยมากขึ้น โดยในแต่ละปี ทางสถาบันขงจื้อได้มีทุนสนับสนุนให้นักศึกษาไทยได้ศึกษาต่อที่ประเทศจีนและได้แลกเปลี่ยน นักศึกษาจีนมาเรียนที่ประเทศไทย รวมทั้งได้สนับสนุนอาสาสมัครครูจีนจำนวน 1,000 - 5000 คนต่อปี เข้ามาสอนภาษาจีนตามสถานศึกษาต่าง ๆ ในประเทศไทย โดยได้สิทธิเท่าเทียมกับคนไทยเกือบทุกประการ อาทิ เช่น จัดหาที่พักที่อยู่อาศัยฟรี เงินเดือนที่ได้เทียบเท่ากับครูคนไทยหรือมากกว่า และเงินเบี้ยเลี้ยงจากสถาบันขงจื้ออีกด้วย แต่ในทางกลับกันคนไทยที่เรียนภาษาจีนมีความรู้

อย่างแตกฉานกลับน้อยลงแม้ว่ารัฐบาลจะผลักดันให้คนไทยเรียนภาษาจีนในหลักสูตรการศึกษาแล้ว หลักสูตรของการเรียนการสอนภาษาจีนระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย เริ่มต้น ปีพุทธศักราช 2546 เป็นครั้งแรกหลังจากนั้น เริ่มมีการแทรกวิชาภาษาจีนในระดับประถมศึกษาตอนปลาย และระดับมัธยมศึกษาตอนต้นตามลำดับ อาจารย์พัชนี ตั้งยีนยง อาจารย์ประจำคณะอักษรศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย หนึ่งในคณะผู้วิจัย (2557) ได้กล่าวและอธิบายไว้ว่า เป้าหมายการเรียนการสอนเป็นไปคนละทิศคนละทาง การตัดสินใจเรียนเป็นเจตนาของ ผู้ปกครอง ในระดับชั้นประถมศึกษา มีการสอนทักษะทั่วไป พอถึงมัธยมศึกษา ก็มีปัญหาว่าในความเป็นจริงการเรียน ภาษาต่างประเทศนั้น ต้องสามารถเรียนฝึกทักษะเพื่อสำหรับสื่อสารได้ แต่พอระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย คนก็ไปให้ความสำคัญกับการจะสอบเข้ามหาวิทยาลัย ทำให้เรียนเพื่อเอาไปเป็นวิชาหนึ่งในการสอบมากกว่า เพราะเวลาทำข้อสอบก็ทำเป็นปรนัย ฉะนั้นก็ไม่จำเป็นต้องใช้ทักษะการสื่อสาร ภาษาจีนมีสอบครั้งแรกในการเข้ามหาวิทยาลัย ในปี 2541 ฉะนั้นการเรียนการสอนก็จะเน้นไปที่ข้อสอบ ปรนัยจึงทำลายโอกาสในการพัฒนาทักษะทั้งด้านการพูด การฟัง แต่พอการเรียนเข้ามหาวิทยาลัยจะต้องไปทำงานและต้องสื่อสารให้ได้ ก็ไปเรียนอีกแบบ ฉะนั้นจะเห็นว่าเป้าหมายในการเรียนไปคนละทิศคนละทาง

การเรียนภาษาใดภาษาหนึ่งให้ได้ผลดีนั้นผู้เรียนจะต้องเรียนรู้ทักษะทั้ง 4 ด้าน คือ ฟัง พูด อ่าน และเขียน ซึ่งภาษาจีนกลางเป็นภาษาหนึ่งที่มีตัวอักษร มีวิวัฒนาการมาจากอักษรรูปภาพ คือ อักษรหนึ่งตัวคือรูปภาพหนึ่งภาพที่ใช้แทนความหมายต่าง ๆ ต่อมาได้พัฒนามาจนกระทั่งเป็นอักษรที่มีลักษณะเป็นเส้นขีดในปัจจุบันเนื่องจากอักษรจีนเป็นอักษรรูปภาพ ดังนั้นการอ่านอักษรจีนจึงไม่สามารถสะกดคำอ่านได้โดยตรงเหมือนกับภาษาอื่น ๆ ผู้เรียนจำเป็นต้องจดจำตัวอักษรแต่ละตัวว่าอ่านว่าอย่างไร และหมายความว่าอย่างไร นอกจากนี้จะต้องจดจำตัวอักษรที่ละตัวแล้วยังจะต้องอ่านให้ได้ถูกต้อง ดังนั้นเพื่อให้ง่ายต่อการอ่านตัวอักษรจีนจึงได้มีการนำเอาระบบสัทอักษร “Hanyu Pinyin” หรือเรียกสั้น ๆ ว่า “pinyin” มาใช้โดยการนำเอาอักษรโรมันมาแทนเสียงพยัญชนะสระพร้อมกับใส่เสียงวรรณยุกต์ในการอ่านอักษรจีนแต่ละตัว ทั้งนี้เพราะคนส่วนใหญ่ต่างก็รู้อักษรโรมันกันอยู่แล้ว ดังนั้นผู้เรียนที่ต้องการเรียนภาษาจีนกลางจึงเป็นอย่างยิ่ง (สายฝน วรรณสินธพ, 2554) ทำให้การเรียนรู้อักษรจีนง่าย และสะดวกต่อผู้เรียนชาวต่างชาติยิ่งขึ้น รวมถึงผู้เรียนชาวไทยด้วย อย่างไรก็ตาม ยังคงมีผู้เรียนจำนวนไม่น้อยที่ประสบปัญหา ไม่สามารถใช้ Pinyin ได้ถูกต้อง ซึ่งปัญหาดังกล่าว จะส่งผลต่อการเรียนรู้ และการสื่อสารภาษาจีนในขั้นต่อ ๆ ไป (ทัศนวิทย์ ศรีมันตะ, 2561, น. 3)

การอ่านมีความสำคัญ และเป็นสิ่งจำเป็นสำหรับชีวิตประจำวัน ช่วยในการศึกษาหาความรู้ ช่วยให้ความบันเทิง และเป็นสิ่งสำคัญในการพัฒนาความเจริญของงานทางสมองและสติปัญญา รู้จักแสวงหา ความรู้ด้วยตนเอง เพื่อนำไปใช้ในชีวิตประจำวัน วรรณิ โสมประยูร (2544, น. 55) ได้กล่าวว่า ทักษะ การอ่านเป็นทักษะที่มีความสำคัญในการเรียน เป็นเครื่องมือที่ช่วยให้ผู้อ่านเกิดการเรียนรู้และจำเป็น ในการดำรงชีวิตของคนในยุคโลกาภิวัตน์ต้องอาศัยการอ่านจึงจะสามารถเข้าใจและ

สื่อความหมายกันได้ ฉะนั้นคนเราจึงจำเป็นต้องมีทักษะในการอ่าน กล่าวคือ ต้องอ่านได้รวดเร็ว อ่านได้ถูกต้อง อ่านได้คล่องแคล่วและมีประสิทธิภาพ เพื่อแสวงหาความรู้ความสามารถเข้าใจและติดตามการเปลี่ยนแปลงความเจริญก้าวหน้าทางวิทยาการ รวมทั้งข้อมูลข่าวสารเหล่านั้นได้ทัน การอ่านจึงเป็นการเรียนรู้คนอ่านมากย่อมรู้มาก ผู้มีประสิทธิภาพในการอ่านสูง จึงได้รับทั้งความรู้ ประสบการณ์ และความบันเทิง นำไปใช้ให้เป็นประโยชน์ในชีวิตประจำวัน การอ่านจัดเป็นองค์ประกอบที่สำคัญในการเรียนรู้ เพราะวิชาการต่าง ๆ จำเป็นจะต้องอาศัยความสามารถในการอ่านเพื่อทำความเข้าใจเนื้อหาและจับใจความจากเรื่องทีอ่านแล้วจึงนำความรู้ไปใช้ประโยชน์ตามที่ต้องการ ดังนั้นในการเรียนการสอนจึงจำเป็นต้องปลูกฝังให้ผู้เรียนมีนิสัยรักการอ่านและพัฒนาผู้เรียนให้สามารถอ่านได้อย่างมีประสิทธิภาพ แต่การที่จะพัฒนาผู้เรียนให้อ่านได้อย่างมีประสิทธิภาพนั้นจำเป็นต้องอาศัยการฝึกฝนอย่างสม่ำเสมอถึงจะประสบผลสำเร็จ การอ่านประเภทหนึ่ง que ผู้เรียนควรจะได้รับ การฝึกฝนอย่างสม่ำเสมอ เพราะเป็นประโยชน์อย่างมากในการแสวงหาความรู้ คือ การอ่านจับใจความ ดังที่ แวมยุรา เหมือนนิล (2541, น. 17) ได้กล่าวไว้ว่า การอ่านจับใจความ เป็นความเข้าใจเรื่องทีอ่านระดับต้น และเป็นพื้นฐานสำคัญมากสำหรับการอ่านระดับสูงต่อไป เช่น ถ้าผู้เรียนจับใจความเรื่องทีอ่านไม่ได้ก็คงไม่สามารถอ่านเพื่อวิจารณ์ว่าเรื่องนั้นดีหรือไม่ดีได้เลย

การอ่านจับใจความมีประโยชน์ต่อผู้เรียนเป็นอย่างยิ่ง ผู้เรียนควรได้รับการส่งเสริมให้มีการฝึกทักษะการอ่านจับใจความอย่างต่อเนื่อง เอกรินทร์ สีมหาศาล (2546, น. 34) ได้กล่าวว่า การอ่านจับใจความถือเป็นหัวใจสำคัญของการอ่านไม่เพียงแต่เฉพาะการอ่านออกอ่านได้เท่านั้น แต่ต้องสามารถบอกได้ว่าเรื่องทีอ่านนั้นเป็นอย่างไร ผู้เขียนต้องการบอกอะไรแก่ผู้อ่าน การอ่านจับใจความทีได้ผลดี จะช่วยให้ผู้อ่านประสบความสำเร็จในการเรียน การฝึกฝนการอ่านจับใจความเสมอจะทำให้ผู้อ่านอ่านหนังสือเป็น ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของจอร์จอีตัน ลักษณะศิริ และบาทยัน อัมสำราญ (2547, น. 42) ทีกล่าวว่า การอ่านจับใจความมีความสำคัญต่อการดำรงชีวิตมนุษย์ในสังคมโดยเฉพาะอย่างยิ่งในยุคปัจจุบันซึ่งเป็นยุคข้อมูลข่าวสาร เพราะการอ่านและการฟังจะทำให้ผู้คนได้รับข่าวสารข้อมูล ความรู้ ความบันเทิง และได้รับทราบความเคลื่อนไหวตลอดจนข้อคิดเห็นต่างๆ ของผู้คนในสังคม นอกจากนั้น การอ่านยังสามารถพัฒนามนุษย์ให้มีคุณภาพชีวิตทีดีขึ้นอีกด้วย ผู้รับสารจะได้รับประโยชน์จากการอ่านอย่างเต็มที่ ถ้าผู้รับสารสามารถรับสารจากเรื่องทีอ่านอย่างครบถ้วนและถูกต้อง กระบวนการสำคัญทีสุดทีจะทำให้ผู้รับสามารถรับสารจากเรื่องทีอ่านได้คือ การจับใจความสำคัญ ดังนั้นการจับใจความสำคัญ จึงเป็นทักษะสำคัญ และใช้กันมากในชีวิตประจำวัน เพราะเป็นทักษะทีใช้เป็นเครื่องมือในการแสวงหาความรู้ในวิชาต่าง ๆ ได้ จึงนับได้ว่าการอ่านจับใจความเป็นหัวใจสำคัญของการจัดการเรียนการสอนทีนำไปสู่การพัฒนาการศึกษาและอาชีพต่อไป

จากสภาพการจัดการเรียนการสอนภาษาจีนในปัจจุบันจะพบว่า โดยทั่วไปยังใช้ระบบการท่องจำ การอ่าน การเขียน การคัด สถาบันเอเชียศึกษา จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย (2551, น. 23) ได้กล่าวว่า จากการสัมภาษณ์ผู้บริหาร และครูกว่า 150 คน จาก 124 โรงเรียนทั่วประเทศ พบว่า ปัญหาหลักของการจัดการเรียนการสอนภาษาจีนอยู่ที่ครูผู้สอนขาดหลักสูตรและแบบเรียน รวมไปถึงการขาดการสนับสนุนจากรัฐ การเรียนภาษาจีนเป็นเรื่องที่ยากมีคนจำนวนมากปรารถนาที่จะเรียนภาษาจีน แต่พอเรียนแล้วเกิดความรู้สึกท้อแท้เลิกเรียนกลางคันเรียนไม่สำเร็จ ซึ่งการเรียนการสอนภาษาจีนให้ประสบความสำเร็จผู้เรียนจะต้องจำคำศัพท์ให้ได้เสียก่อน ตัวอักษรจีนนั้นเป็นตัวโดด ๆ ไม่เหมือนภาษาอื่น ๆ ที่จำแค่พยัญชนะ สระ และวรรณยุกต์ก็สามารถอ่านออกเสียงได้ ในการเรียนภาษาจีนนั้นผู้เรียนต้องจำตัวอักษรจีนเป็นตัว หนึ่งตัวอักษรมีความหมาย หากผู้เรียนไม่เห็นความสำคัญของการจำตัวอักษรจีนหรือจำตัวอักษรจีนได้น้อยเวลาอ่าน เขียน ฟัง ก็จะรู้สึกยาก (ฐิติรัตน์ คุ่มทอง, 2547, น. 2) นอกจากนี้ Liyun (2559, น. 2-3) ได้กล่าวถึงผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนภาษาจีนของผู้เรียนบางส่วนยังอยู่ในเกณฑ์ต่ำ ปัญหาที่พบมากที่สุด คือ ผู้เรียนส่วนใหญ่ไม่มีความรู้พื้นฐานทางด้านทักษะการอ่าน และการเขียนทั้งตัวอักษร คำศัพท์ และบทความของภาษาจีนรวมถึงขาดหนังสือที่มีเนื้อหาทางด้านหลักการสอนตัวอักษรจีนที่มีคุณภาพเพื่อใช้ประกอบการสอน อีกทั้งครูผู้สอนยังขาดกลยุทธ์วิธีการสอน ส่งผลให้ผู้เรียนเกิดความเบื่อหน่ายและไม่สนุกกับการเรียนภาษาจีนกลาง

การอ่านจับใจความภาษาจีนเป็นทักษะที่มีความสำคัญต้องเร่งพัฒนา โดยเฉพาะการจัดการเรียนการสอนในระดับอุดมศึกษาซึ่งผู้เรียนต้องได้รับการส่งเสริมและสนับสนุนฝึกฝนให้เกิดความชำนาญ ไม่เฉพาะใช้ในการติดต่อสื่อสารในชีวิตประจำวันแต่เป็นการอ่านเพื่อสร้างสรรค์และความเป็นเลิศ สามารถจับประเด็นได้ว่าใคร ทำอะไร ที่ไหน เมื่อไร ตามเจตนาของผู้ส่งสาร เพื่อต่อยอดและพัฒนาองค์ความรู้ หลักสูตรภาษาจีนจึงได้บรรจุรายวิชาทางการอ่านไว้ในหลักสูตร กล่าวเฉพาะการเรียนรู้ด้านการอ่านซึ่งไม่ได้เน้นให้อ่านคำศัพท์ภาษาจีน หรือบทสนทนาได้แต่เพียงอย่างเดียวเท่านั้น แต่จะเน้นการอ่านระดับสูงที่มีคุณค่าและเป็นประโยชน์สำหรับผู้เรียน สามารถเป็นพื้นฐานในการเรียนในรายวิชาอื่น ๆ รวมทั้งสามารถนำไปใช้ในการประกอบอาชีพในอนาคตได้ นั่นคือผู้เรียนจะต้องได้รับการพัฒนาทักษะการอ่านจับใจความที่ถูกต้องตามหลักการ สามารถใช้เป็นเครื่องมือในการสื่อสารและสร้างองค์ความรู้ไปสู่ผู้อื่นได้ในวงกว้าง ดังนั้นในหลักสูตรการจัดการเรียนการสอนภาษาจีนจึงได้กำหนดกรอบมาตรฐานการเรียนรู้ด้านการอ่านไว้ใน มคอ. 2 อย่างชัดเจน อย่างไรก็ตามผู้วิจัยในฐานะอาจารย์ผู้สอนภาษาจีนในระดับปริญญาตรีมีความเห็นว่าการจัดการเรียนการสอนด้านการอ่านจับใจความภาษาจีนของนักศึกษาระดับปริญญาตรียังไม่บรรลุตามวัตถุประสงค์ที่ระบุไว้คำอธิบายรายวิชา และหลักสูตรภาษาจีน จากการวิเคราะห์ข้อสังเกตตามสภาพปัญหาดังกล่าวเห็นว่านักศึกษายังขาดความรู้พื้นฐานที่จำเป็นในการเรียนภาษาจีนที่ส่งผลให้นักศึกษามีข้อจำกัดในการเรียนโดยเฉพาะด้านการอ่านจับใจความ วงคำศัพท์ยังมีน้อย ประกอบยังไม่เข้าใจหลักการอ่านจับใจความที่ถูกต้อง การใช้

คำ สำนวน ไวยากรณ์ที่ดี รวมทั้งยังไม่มี ความมั่นใจในเรื่องที่อ่านเพื่อจับใจความสำคัญและถ่ายทอดเรื่องราวออกมาตามสำนวนไวยากรณ์ของผู้อ่าน เมื่อได้สนทนากลุ่มกับอาจารย์ผู้สอนสาขาวิชาภาษาจีนเพื่อปรึกษาหารือและร่วมกันเสนอข้อคิดเห็นด้านการส่งเสริมทักษะการอ่านจับใจความภาษาจีน การสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญทางด้านภาษาจีน ตลอดจนการสังเกตพฤติกรรมการณ์การเรียนของนักศึกษาด้านการอ่านจับใจความ พบว่า นักศึกษาไม่สามารถอ่านจับใจความได้ ไม่เข้าใจหลักการและวิธีการอ่านจับใจความ วงคำศัพท์ที่ใช้มีน้อย และไม่รู้จักใช้ถ้อยคำ สำนวนที่สละสลวยขาดการเรียบเรียงลำดับชุดความรู้ จับประเด็นสำคัญ และสรุปเรื่องที่อ่านไม่ได้ และสุดท้ายไม่สามารถถ่ายทอดออกมาด้วยวิธีการสื่อสารต่างๆ ได้ นอกจากนี้ผู้วิจัยยังได้สัมภาษณ์นักศึกษาระดับปริญญาตรี สาขาวิชาภาษาจีน พบว่า ข้อคิดเห็นที่สำคัญและเป็นความต้องการของนักศึกษา คือ ควรมีการส่งเสริมสนับสนุนให้มีการจัดการเรียนการสอนเกี่ยวกับการอ่านจับใจความภาษาจีนอย่างต่อเนื่อง อาจารย์ผู้สอนควรมีการจัดกิจกรรมการสอนที่หลากหลาย ควรมีการจัดกิจกรรมให้ผู้เรียนได้ฝึกปฏิบัติการอ่านจับใจความด้วยตนเองอย่างต่อเนื่อง ผู้เรียนได้รับแนวทางในการฝึกด้านการอ่านจับใจความที่หลากหลายและมีประสิทธิภาพ ตลอดจนสร้างบรรยากาศแห่งการเรียนรู้เพื่อพัฒนาศักยภาพของผู้เรียนให้มากที่สุด (นักศึกษาระดับปริญญาตรี สาขาวิชาภาษาจีน, 2560)

การพัฒนา รูปแบบการจัดการเรียนรู้เพื่อส่งเสริมความสามารถในการอ่านจับใจความภาษาจีน สำหรับนักศึกษาระดับปริญญาตรี จึงเป็นทางเลือกหนึ่งในการแก้ไขปัญหาด้านการอ่านจับใจความของนักศึกษาให้ประสบความสำเร็จ โดยกรอบแนวคิดผู้วิจัยได้จำแนกกระยะในการศึกษาออกเป็น 3 ระยะ ได้แก่ ระยะที่ 1 เป็นการศึกษาแนวคิด ทฤษฎีเกี่ยวกับการจัดการเรียนรู้ของ Joyce and Well (2009, p. 2) และองค์ประกอบของรูปแบบการจัดการเรียนรู้ (Joyce and Well, 2009, p. 100) ได้แก่ แนวคิด และหลักการวัตถุประสงค์เนื้อหา กิจกรรมการเรียนรู้ สื่อการเรียนการสอน และการวัดและประเมินผล การจัดกลุ่มรูปแบบการเรียนการสอน (Joyce, Well and Cathoun, 2011, pp. 25-37) โดยใช้รูปแบบการเรียนการสอนที่เน้นการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมของผู้เรียน (The Behavioral Family) และด้านพุทธิพิสัย (Cognitive Domain) ซึ่งมุ่งเน้นให้ผู้เรียนเกิดความรู้ความเข้าใจเนื้อหาสาระต่าง ๆ ที่อาจอยู่ในรูปของข้อมูล ข้อเท็จจริง มโนทัศน์หรือความคิดรวบยอด (ทิตานา แคมมณี, 2555, น. 225-272) ระยะที่ 2 เป็นการศึกษาเกี่ยวกับการพัฒนารูปแบบการจัดการเรียนการสอน โดยได้ประยุกต์ใช้แนวคิดของ บุญเลี้ยง หุมทอง (2556, น. 60-61) และทิตานา แคมมณี (2557, น. 201-204) ที่กล่าวถึง การกำหนดจุดมุ่งหมายของการศึกษา การศึกษาข้อมูลพื้นฐาน เป็นการศึกษาแนวคิด ทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง การศึกษาสภาพการณ์และปัญหาที่เกี่ยวข้อง การกำหนดองค์ประกอบของรูปแบบ การจัดการ ความสัมพันธ์ ขององค์ประกอบารสร้างรูปแบบ การทดลองใช้รูปแบบ และการประเมินผลรูปแบบ

และระยะที่ 3 เป็นการนำรูปแบบที่ได้จากการศึกษาไปใช้ในการจัดการเรียนรู้ ในระยะนี้เริ่มจากการศึกษาแนวคิด ทฤษฎีเกี่ยวกับการอ่าน และการอ่านจับใจความ โดยการประยุกต์ใช้รูปแบบการอ่านจับใจความที่เน้นความสามารถในการอ่าน (สุนันทา มั่นเศรษฐวิทย์, 2554, น. 2-18) หลังจากนั้น ออกแบบกระบวนการจัดการเรียนรู้ซึ่งได้นำหลักจิตวิทยาการอ่านมาประยุกต์กับหลักการของ (Bloom) เพื่อนำมาใช้ในการฝึก อ่าน 5 ขั้นตอน คือ ขั้นที่ 1 จำขั้นที่ 2 เข้าใจ ขั้นที่ 3 นำไปใช้ ขั้นที่ 4 วิเคราะห์ ขั้นที่ 5 สังเคราะห์ และขั้นที่ 6 ประเมินค่า (สุนันทา มั่นเศรษฐวิทย์, 2554, น. 95)

การศึกษาเอกสาร ตำรา แนวคิด และทฤษฎีที่เกี่ยวข้องเบื้องต้น ผู้วิจัยจึงสนใจที่จะพัฒนารูปแบบการจัดการเรียนรู้เพื่อส่งเสริมความสามารถในการอ่านจับใจความภาษาจีนสำหรับนักศึกษาระดับปริญญาตรี ที่มีประสิทธิภาพ โดยมุ่งหวังเพื่อส่งเสริมการอ่านจับใจความภาษาจีน และยกระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนให้กับนักศึกษาให้ประสบผลสำเร็จ และเป็นแนวทางในการจัดการเรียนการสอนเรื่องการอ่านจับใจความภาษาจีนของนักศึกษาระดับปริญญาตรีให้มีคุณภาพยิ่งขึ้นไป

1.2 วัตถุประสงค์การวิจัย

วัตถุประสงค์การวิจัยในครั้งนี้ประกอบด้วย

1.2.1 ศึกษาปัญหาและความต้องการการจัดการเรียนรู้เพื่อส่งเสริมความสามารถการอ่านจับใจความภาษาจีน สำหรับนักศึกษาระดับปริญญาตรี

1.2.2 พัฒนารูปแบบการจัดการเรียนรู้เพื่อส่งเสริมความสามารถการอ่านจับใจความภาษาจีน สำหรับนักศึกษาระดับปริญญาตรี

1.2.3 ศึกษาผลการใช้รูปแบบการจัดการเรียนรู้เพื่อส่งเสริมความสามารถการอ่านจับใจความภาษาจีน สำหรับนักศึกษาระดับปริญญาตรี

1.2.3.1 ศึกษาประสิทธิภาพการจัดการเรียนรู้เพื่อส่งเสริมความสามารถการอ่านจับใจความภาษาจีน สำหรับนักศึกษาระดับปริญญาตรี

1.2.3.2 ศึกษาความสามารถการอ่านจับใจความภาษาจีนระดับปริญญาตรีที่ได้จากการจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้รูปแบบการจัดการเรียนรู้ เพื่อส่งเสริมความสามารถในการอ่านจับใจความภาษาจีนระดับปริญญาตรีระหว่างก่อนเรียนและหลังเรียน

1.2.3.3 ศึกษาความพึงพอใจของนักศึกษาที่มีต่อการจัดการเรียนรู้ด้วยรูปแบบการจัดการเรียนรู้เพื่อส่งเสริมความสามารถในการอ่านจับใจความภาษาจีนระดับปริญญาตรี

1.3 สมมติฐานการวิจัย

นักศึกษาระดับปริญญาตรี สาขาวิชาภาษาจีนมีความสามารถการอ่านจับใจความภาษาจีนหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน โดยใช้รูปแบบการจัดการเรียนรู้เพื่อส่งเสริมความสามารถการอ่านจับใจความภาษาจีน

1.4 ขอบเขตการวิจัย

ผู้วิจัยได้แบ่งประชากรและกลุ่มตัวอย่างในการวิจัยครั้งนี้ตามระยะในการวิจัยและพัฒนาการจัดการเรียนรู้เพื่อส่งเสริมทักษะการอ่านจับใจความภาษาจีน สำหรับนักศึกษาระดับปริญญาตรี โดยแบ่งออกเป็น 3 ระยะ ได้แก่

1.4.1 ขอบเขตด้านประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ระยะที่ 1 การศึกษาเอกสารและบริบทปัญหาและความต้องการรูปแบบจัดการเรียนรู้เพื่อส่งเสริมความสามารถการอ่านจับใจความภาษาจีน สำหรับนักศึกษาระดับปริญญาตรี การศึกษาเอกสารและบริบทในความต้องการรูปแบบจัดการเรียนรู้ออกเป็น 3 ขั้นตอน ได้แก่ 1) การศึกษาเอกสารและงานวิจัยเกี่ยวกับการจัดการเรียนรู้เพื่อส่งเสริมความสามารถการอ่านจับใจความภาษาจีน สำหรับนักศึกษาระดับปริญญาตรี 2) การศึกษาปัญหาและความต้องการในการจัดการเรียนรู้เพื่อส่งเสริมความสามารถการอ่านจับใจความภาษาจีน สำหรับนักศึกษาระดับปริญญาตรี และ 3) การวิเคราะห์ปัญหาและความต้องการที่นำมาใช้ในการออกแบบการวิจัย โดยใช้การสัมภาษณ์แบบเชิงลึก

1. ประชากร ได้แก่ นักศึกษาสาขาวิชาภาษาจีน คณะมนุษยศาสตร์ และสังคมศาสตร์ รวมทั้งสิ้น 1,152 คน จากจำนวน 7 มหาวิทยาลัยในกลุ่มมหาวิทยาลัยราชภัฏเขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ประกอบด้วยมหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม มหาวิทยาลัยราชภัฏนครราชสีมา มหาวิทยาลัยราชภัฏอุดรธานี มหาวิทยาลัยราชภัฏศรีสะเกษ มหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี มหาวิทยาลัยราชภัฏเลย และมหาวิทยาลัยราชภัฏร้อยเอ็ด และอาจารย์ผู้สอนหลักสูตรสาขาวิชาภาษาจีน ระดับปริญญาตรี คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ จำนวน 30 คน จาก 7 แห่ง ในกลุ่มมหาวิทยาลัยราชภัฏ เขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2561

2. กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ นักศึกษาสาขาวิชาภาษาจีน ชั้นปีที่ 2 คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ จำนวน 100 คน จาก 7 มหาวิทยาลัยในกลุ่มมหาวิทยาลัยราชภัฏเขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือซึ่งกลุ่มตัวอย่างได้มาโดยการสุ่มแบบกลุ่ม (Cluster Random Sampling) โดยใช้มหาวิทยาลัย เป็นหน่วยของการสุ่ม และกลุ่มเป้าหมายอาจารย์ผู้สอนหลักสูตรสาขาวิชาภาษาจีนระดับปริญญาตรี คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ จำนวน 10 คน โดยการเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling)

ระยะที่ 2 ขั้นพัฒนารูปแบบการจัดการเรียนรู้เพื่อส่งเสริมความสามารถการอ่านจับใจความ ภาษาจีน สำหรับนักศึกษาระดับปริญญาตรี

การพัฒนารูปแบบการจัดการเรียนรู้เพื่อส่งเสริมความสามารถการอ่านจับใจความ ภาษาจีน สำหรับนักศึกษาระดับปริญญาตรี แบ่งการดำเนินงานออกเป็น 3 ขั้นตอน คือ 1) การสังเคราะห์ร่างรูปแบบการจัดการเรียนรู้เพื่อส่งเสริมความสามารถการอ่านจับใจความภาษาจีน สำหรับนักศึกษาระดับปริญญาตรี 2) ตรวจสอบร่างรูปแบบการจัดการเรียนรู้เพื่อส่งเสริมความสามารถการอ่านจับใจความ ภาษาจีน สำหรับนักศึกษาระดับปริญญาตรี และ 3) ตรวจสอบความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของรูปแบบการจัดการเรียนรู้เพื่อส่งเสริมความสามารถการอ่านจับใจความภาษาจีน สำหรับนักศึกษาระดับปริญญาตรี โดยผู้วิจัยนำไปทดลองใช้กับนักศึกษาสาขาวิชาภาษาจีน คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ ที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ สาขาวิชาภาษาจีน คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏร้อยเอ็ด

1. กลุ่มผู้ให้ข้อมูลในการตรวจสอบคุณภาพร่างต้นแบบและยืนยันรูปแบบการจัดการเรียนรู้และประเมินคุณภาพของเอกสารคู่มือการใช้รูปแบบการจัดการเรียนรู้

1.1 ผู้ให้ข้อมูลในการตรวจสอบคุณภาพร่างต้นแบบและความเหมาะสมของรูปแบบการจัดการเรียนรู้ โดยสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญ (Connoisseurship) ได้แก่ ผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 5 ท่าน

1.2 ผู้ให้ข้อมูลในการประเมินคุณภาพ ความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา ความเหมาะสม ความเป็นไปได้ของเอกสารประกอบการใช้รูปแบบการจัดการเรียนรู้ ได้แก่ ผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 5 ท่าน

2. กลุ่มทดลองนำร่อง ในการใช้รูปแบบการจัดการเรียนรู้ ได้แก่ นักศึกษาสาขาวิชาภาษาจีน คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏร้อยเอ็ดภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2561 จำนวน 50 คน

ระยะที่ 3 ศึกษาผลการใช้รูปแบบการจัดการเรียนรู้เพื่อส่งเสริมความสามารถ การอ่านจับใจความภาษาจีน สำหรับนักศึกษาระดับปริญญาตรี

การศึกษาผลการใช้รูปแบบการจัดการเรียนรู้เพื่อส่งเสริมความสามารถการอ่าน จับใจความภาษาจีน สำหรับนักศึกษาระดับปริญญาตรี แบ่งการดำเนินงานออกเป็น 2 ขั้นตอน คือ การประเมินผลการใช้รูปแบบการจัดการเรียนรู้เพื่อส่งเสริมความสามารถการอ่านจับใจความภาษาจีน สำหรับนักศึกษาระดับปริญญาตรี โดยการหาประสิทธิภาพการจัดการเรียนรู้ การเปรียบเทียบความสามารถ การอ่านจับใจความ และการศึกษาความพึงพอใจเกี่ยวกับการใช้รูปแบบการจัดการเรียนรู้เพื่อส่งเสริม ความสามารถการอ่านจับใจความภาษาจีน สำหรับนักศึกษาระดับปริญญาตรี

1. ประชากร ได้แก่ นักศึกษาสาขาวิชาภาษาจีน คณะมนุษยศาสตร์ และสังคมศาสตร์ รวมทั้งสิ้น จำนวน 1,152 คน จากจำนวน 7 มหาวิทยาลัยในกลุ่มมหาวิทยาลัยราชภัฏ เขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ประกอบด้วยมหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม มหาวิทยาลัยราชภัฏนครราชสีมา มหาวิทยาลัยราชภัฏอุดรธานี มหาวิทยาลัยราชภัฏศรีสะเกษ มหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี มหาวิทยาลัยราชภัฏเลย และมหาวิทยาลัยราชภัฏร้อยเอ็ด ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2562

2. กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ นักศึกษาสาขาวิชาภาษาจีน ชั้นปีที่ 2 จำนวน 2 หมู่เรียน จำนวน 70 คน สาขาวิชาภาษาจีน คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏ มหาสารคาม ซึ่งกลุ่มตัวอย่างได้มาโดยการสุ่มแบบกลุ่ม (Cluster Random Sampling) โดยใช้มหาวิทยาลัย เป็นหน่วยของการสุ่ม แล้วสุ่มหมู่เรียนทั้ง 2 หมู่เรียนเป็นกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 1 ห้องเรียน

1.4.2 ขอบเขตด้านเนื้อหา

ออกแบบหน่วยการจัดการเรียนรู้ในเนื้อหาวิชาการศึกษาอ่านจับใจความภาษาจีน ตามหลักสูตร ศิลปศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาภาษาจีน มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม เนื้อหาที่นำมาใช้ในหลักสูตร ศิลปศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาภาษาจีน ประกอบด้วยบทอ่านที่นำมาจัดการเรียนรู้ได้มาจากนิทาน เรื่องสั้น บทความ และข่าว ซึ่งเนื้อหาสาระในการจัดการเรียนรู้ “การอ่านจับใจความภาษาจีน สำหรับนักศึกษาระดับปริญญาตรี” ประกอบด้วย 15 หน่วย หน่วยการเรียนรู้ละ 1 แผน รวมทั้งสิ้น 15 สัปดาห์ รวม 60 ชั่วโมง โดยมีหน่วยการเรียนรู้ซึ่งมีรายละเอียด ดังนี้

1.4.2.1 นิทาน ประกอบด้วย

บทที่ 1 中国古代神话 : เทพนิยายจีนโบราณ

-盘古开天 : ผานกู่เบิกฟ้า

บทที่ 2 中国古代神话 : เทพนิยายจีนโบราณ (ต่อ)

-羿射九日 : อี้ยิงพระอาทิตย์ 9 ดวง

-精卫填海 : จิงเว่ยถมทะเล

บทที่ 3 成语故事 : นิทานสุภาษิตจีน

三人成虎:3 คนกลายเป็นเสือ

บทที่ 4 成语故事 : นิทานสุภาษิตจีน

杞人忧天 : ชาวแคว้นฉีกังวลเรื่องฟ้า

1.4.2.2 เรื่องสั้น ประกอบด้วย

บทที่ 5 国旗、国徽与国歌: ธงชาติจีน ตราแผ่นดิน และเพลงชาติ

บทที่ 6 秦始皇陵兵马俑 : สุสานจีนซีฮ่องเต้

บทที่ 7 京剧脸谱 : หน้ากากจิวปักกิ่ง

บทที่ 8 就我没白吃 : ฉันไม่ได้กินอะไรเลย

1.4.2.3 บทความ ประกอบด้วย

บทที่ 9 过年 : ฉลองตรุษจีน

บทที่ 10 中国年画 : ภาพตรุษจีนของจีน

บทที่ 11 吃饭革命史: 古人一天只吃两顿饭, 加餐演变成我们
现在的一日三餐 (1): ประวัติความเป็นมาของการปฏิวัติการกิน: สมัยก่อนกินแค่มื้อละสองมือ
เท่านั้นและมือพิเศษก็พัฒนาเป็นสามมือต่อวัน

บทที่ 11 吃饭革命史: 古人一天只吃两顿饭, 加餐演变成我们
现在的一日三餐 (2): ประวัติความเป็นมาของการปฏิวัติการกิน: สมัยก่อนกินแค่มือละสองมือ
เท่านั้นและมือพิเศษก็พัฒนาเป็นสามมือต่อวัน

1.4.2.4 ข่าว ประกอบด้วย

บทที่ 12 诗琳通公主出席庆祝中华人民共和国成立70周年专题
研讨会: สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารีเสด็จพระราชดำเนินไปในงานสัมมนา
เพื่อเฉลิมฉลองครบรอบ 70 ปีการก่อตั้งสาธารณรัฐประชาชนจีน

บทที่ 13 中华人民共和国成立70周年: 70 ปีการสถาปนาสาธารณรัฐ
ประชาชนจีน

1.4.3 ขอบเขตด้านตัวแปรที่ใช้ในการวิจัย

1.4.3.1 ตัวแปรอิสระ ได้แก่ รูปแบบการจัดการเรียนรู้เพื่อส่งเสริมความสามารถการอ่าน
จับใจความภาษาจีน สำหรับนักศึกษาระดับปริญญาตรี

1.4.3.2 ตัวแปรตาม ได้แก่ ความสามารถในการอ่านจับใจความภาษาจีน และความพึงพอใจ

1.4.4 ขอบเขตด้านระยะเวลาที่ใช้ในการวิจัย

ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2562 เริ่มตั้งแต่เดือนมิถุนายน ถึงเดือนตุลาคม 2562

1.5 นิยามศัพท์เฉพาะ

“การพัฒนา” หมายถึง การศึกษาการสร้างรูปแบบการจัดการเรียนรู้เพื่อส่งเสริมความสามารถ การอ่านจับใจความภาษาจีน สำหรับนักศึกษาระดับปริญญาตรี หลักสูตรศิลปศาสตรบัณฑิต สาขาวิชา ภาษาจีน มีกระบวนการออกแบบและพัฒนารูปแบบการจัดการกิจกรรมการเรียนรู้ ที่มีเป้าหมายเพื่อส่งเสริม ความสามารถการอ่านจับใจความภาษาจีน ประกอบด้วย การศึกษาปัญหาและความต้องการการเรียนรู้ การอ่านจับใจความภาษาจีน การพัฒนารูปแบบการจัดการเรียนรู้เพื่อส่งเสริมความสามารถการอ่านจับใจความ ภาษาจีน และการศึกษาผลการใช้รูปแบบการจัดการเรียนรู้เพื่อส่งเสริมความสามารถการอ่านจับใจความ ภาษาจีน

“การจัดการเรียนรู้” หมายถึง การจัดการเรียนการสอนที่เน้นการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมของผู้เรียนและการเปลี่ยนแปลงด้านพุทธิพิสัย โดยการประยุกต์แนวคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับการจัดการ เรียนรู้ การอ่าน และการอ่านจับใจความ โดยมีขั้นตอนในการจัดการเรียนรู้ 6 ขั้นตอน คือ ขั้นที่ 1 จำ ขั้นที่ 2 เข้าใจ ขั้นที่ 3 นำไปใช้ ขั้นที่ 4 วิเคราะห์ ขั้นที่ 5 สังเคราะห์ และขั้นที่ 6 ประเมินค่า

“รูปแบบการจัดการเรียนรู้เพื่อส่งเสริมความสามารถในการอ่านจับใจความภาษาจีน” หมายถึง การศึกษาแนวคิด และทฤษฎีที่เกี่ยวข้องเพื่อใช้ในการวางโครงสร้างการจัดการจัดการเรียนรู้อ่านจับ ใจความภาษาจีน โดยมีส่วนประกอบ คือ แนวคิดและทฤษฎีพื้นฐาน วัตถุประสงค์รูปแบบ เนื้อหา การจัด การเรียนรู้ สื่อการเรียนการสอน และการวัดและประเมินผล

“รายละเอียดของรายวิชา (มคอ.3)” หมายถึง การบริหารรายวิชาการอ่านจับใจความภาษาจีน เพื่อให้การจัดการเรียนการสอนสอดคล้องและเป็นไปตามที่วางแผนไว้ในรายละเอียดของหลักสูตร ซึ่งประกอบด้วยวัตถุประสงค์และรายละเอียดของเนื้อหารายวิชา การกำหนดรายละเอียดเกี่ยวกับ ระยะเวลาที่ใช้ในการเรียน วิธีการเรียน การสอน การวัดและประเมินผลในรายวิชา ตลอดจนหนังสือ อ้างอิงที่นักศึกษาจะสามารถค้นคว้าได้ นอกจากนี้ยังกำหนดยุทธศาสตร์ในการประเมินรายวิชา และ กระบวนการปรับปรุง

“เอกสารประกอบการจัดการเรียนรู้” หมายถึง เอกสารที่ใช้ในการจัดการเรียนรู้เพื่อส่งเสริม ความสามารถในการอ่านจับใจความภาษาจีนสำหรับนักศึกษาระดับปริญญาตรี ประกอบด้วย แนวคิด และหลักการ วัตถุประสงค์ เนื้อหา กิจกรรมการเรียนรู้ สื่อการเรียนการสอน และการวัดและประเมินผล

“ความสามารถการอ่านจับใจความภาษาจีน” หมายถึง การจัดการเรียนรู้ตามหลักสูตรศิลปศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาภาษาจีนโดยผู้เรียนได้เรียนรู้จากกระบวนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้เพื่อส่งเสริมความสามารถการอ่านจับใจความภาษาจีน ได้แก่ การจำ การเข้าใจ การนำไปใช้ การวิเคราะห์การสังเคราะห์ และการประเมินค่า เพื่อให้ นักศึกษามีความสามารถในการอ่านเนื้อเรื่อง บอกความหมาย ของคำศัพท์ สามารถตอบคำถามจากเนื้อเรื่องที่อ่าน และสามารถใช้ประโยคในการสื่อสารได้อย่างถูกต้อง

“ประสิทธิภาพของการจัดการเรียนรู้” หมายถึง คุณภาพด้านกระบวนการและผลลัพธ์ที่เกิดขึ้นกับผู้เรียนที่เรียนด้วยรูปแบบการจัดการเรียนรู้เพื่อส่งเสริมความสามารถการอ่านจับใจความภาษาจีน โดยพิจารณาจากเกณฑ์และเงื่อนไขต่อไปนี้

“ประสิทธิภาพของกระบวนการ” หมายถึง ร้อยละของคะแนนเฉลี่ยของผู้เรียนทั้งหมดที่ได้ระหว่างเรียนจากการประเมินผลคะแนนการปฏิบัติกิจกรรมตามใบงาน และการทดสอบย่อยท้ายแผนการจัดการเรียนรู้แต่ละหน่วย มีค่าร้อยละ 80 ขึ้นไป

“ประสิทธิภาพของผลลัพธ์” หมายถึง ร้อยละของคะแนนเฉลี่ยของผู้เรียนทั้งหมดที่ได้จากการทดสอบวัดความสามารถในการอ่านจับใจความหลังเรียน มีค่าร้อยละ 80 ขึ้นไป

“นักศึกษาระดับปริญญาตรี” หมายถึง นักศึกษาหลักสูตรศิลปศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาภาษาจีน คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม ชั้นปีที่ 2 ปีการศึกษา 2562 ที่ใช้เป็นกลุ่มตัวอย่างในการศึกษาการใช้รูปแบบการจัดการเรียนรู้เพื่อส่งเสริมความสามารถการอ่านจับใจความภาษาจีน

“ความพึงพอใจ” หมายถึง ความรู้สึกของนักศึกษาที่มีต่อรูปแบบการจัดการเรียนรู้เพื่อส่งเสริมความสามารถการอ่านจับใจความภาษาจีน สำหรับนักศึกษาระดับปริญญาตรีในด้านแนวคิด และหลักการวัตถุประสงค์เนื้อหา กิจกรรมการเรียนรู้ สื่อการเรียนการสอน และการวัดและประเมินผล

1.6 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1.6.1 ระดับหน่วยงานคณะฯ ได้สารสนเทศที่สำคัญเกี่ยวกับปัญหาและความต้องการการจัดการเรียนรู้ เพื่อส่งเสริมความสามารถการอ่านจับใจความภาษาจีน สำหรับนักศึกษาระดับปริญญาตรี

1.6.2 ระดับมหาวิทยาลัยได้รูปแบบการจัดการเรียนรู้ เพื่อส่งเสริมความสามารถอ่านจับใจความ ภาษาจีน สำหรับนักศึกษาระดับปริญญาตรี ที่มีคุณภาพและมีความเหมาะสมกับบริบทในการเรียน ของผู้เรียน

1.6.3 ระดับนโยบายคณะกรรมการการอุดมศึกษาได้ใช้เป็นแนวทางสำหรับสถาบันหรือหน่วยงาน ต่าง ๆ ที่สนใจนำการจัดการเรียนรู้เพื่อส่งเสริมความสามารถอ่านจับใจความภาษาจีน สำหรับ นักศึกษาระดับปริญญาตรี ไปใช้เพื่อเป็นแนวทางในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนภาษาจีนให้มี ประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้นในสถาบันอุดมศึกษาอื่น ๆ

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY

บทที่ 2

การทบทวนวรรณกรรม

ในการวิจัยเรื่อง การพัฒนารูปแบบการจัดการเรียนรู้เพื่อส่งเสริมความสามารถในการอ่านจับใจความ ภาษาจีนสำหรับนักศึกษาระดับปริญญาตรี ผู้วิจัยได้ดำเนินการศึกษาค้นคว้าเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ดังต่อไปนี้

1. หลักสูตรศิลปศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาภาษาจีน
2. แนวคิด ทฤษฎีเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนและรูปแบบการจัดการเรียนรู้
3. แนวคิด ทฤษฎีเกี่ยวกับการอ่าน และการอ่านจับใจความ
4. แผนการจัดการเรียนรู้
5. การหาประสิทธิภาพ
6. แนวคิด ทฤษฎีเกี่ยวกับความพึงพอใจ
7. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง
8. กรอบแนวคิดในการวิจัย

2.1 หลักสูตรศิลปศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาภาษาจีน

2.1.1 การจัดการศึกษาภาษาจีนในระดับอุดมศึกษา

พันธกิจหลักที่สำคัญของสถาบันอุดมศึกษาหรือมหาวิทยาลัยในฐานะที่เป็นขุมปัญญาของสังคม ที่เป็นพันธกิจที่ยอมรับในระดับสากลมี 4 ประการ คือ การผลิตบัณฑิตที่มีคุณภาพ เพื่อพัฒนากำลังคน ในระดับสูงให้กับ สังคม ประเทศชาติ การวิจัยเพื่อสร้างสรรค์องค์ความรู้สู่ความเป็นเลิศทางวิชาการ การบริการทางวิชาการแก่สังคม เพื่อสร้างสรรค์จรรโลงให้สังคมเจริญก้าวหน้าและพัฒนาคุณภาพชีวิต ของคนในสังคม โดยใช้วิชาการขั้นสูงเป็นพื้นฐาน และการทำงานบูรณาการศิลปวัฒนธรรม เพื่อคงความเป็น เอกลักษณ์แห่งชาติไทย

การจัดการศึกษาที่เกี่ยวข้องกับภาษาจีนกำลังเป็นที่ได้รับความนิยม และเป็นที่สนใจ ของผู้เรียนในยุคปัจจุบัน ถ้าหากมองถึงความสำคัญของภาษาจีนกลางแล้วนั้น ภาษาจีนกลางเป็นภาษา ที่สำคัญของทวีปเอเชียมาช้านาน เนื่องจากประเทศจีนเป็นแหล่งอารยธรรมที่ยิ่งใหญ่หนึ่งในสองของทวีป ดังนั้นการบันทึกความรู้และวิทยาการต่าง ๆ จึงเป็นภาษาจีน ไม่ว่าจะ เป็นความรู้ด้านปรัชญา ประวัติศาสตร์ วิทยาศาสตร์ เป็นต้น ด้วยสภาพภูมิศาสตร์ต่าง ๆ ทั้งขนาดของประเทศ จำนวนประชากร การเมือง

การปกครอง และเศรษฐกิจที่มีการเจริญเติบโตอย่างต่อเนื่อง ทำให้ภาษาจีนกลางเป็นภาษาหนึ่งของเอเชียที่ใช้ในองค์การสหประชาชาติ ยิ่งเพิ่มความสำคัญให้กับภาษาจีนกลางเป็นอย่างมาก การที่คนต่างประเทศอย่างเช่นคนไทยมีโอกาสที่จะเรียนภาษาจีนกลางแล้วนั้น ย่อมถือว่ามีประโยชน์อย่างยิ่ง ไม่เพียงแต่สามารถใช้ภาษาเพื่อการสื่อสารทั่วไปแล้ว เราสามารถใช้ภาษาเพื่อสร้างความเจริญก้าวหน้าในด้านต่าง ๆ ทั้งในระดับบุคคล และระดับประเทศ เช่น การศึกษาความรู้วิทยาการ การประกอบธุรกิจ การลงทุน และการสร้างความสัมพันธ์อันดีระหว่างประเทศ

แม้ว่าภาษาจีนจะมีความหลากหลายของสำเนียงซึ่งแปรเปลี่ยนไปตามภูมิภาคหรือแต่ละท้องถิ่น แต่ภาษาจีนก็มีความเป็นเอกภาพอยู่ในตัวนั่นคือตัวอักษรจีน ตัวอักษรจีนเป็นตัวอักษรที่มีวิวัฒนาการมาจากอักษรภาพหรือถ้ามองอย่างนักศิลปะแล้วก็คือหนึ่งตัวอักษรก็คือหนึ่งภาพนั่นเอง เพื่อความเป็นเอกภาพของประเทศทางรัฐบาลจีนจึงกำหนดให้ภาษาจีนกลางหรือที่ชาวต่างชาติเรียกว่าแมนดารินเป็นภาษากลาง ที่ใช้ในการติดต่อสื่อสาร แม้ว่าในประเทศไทยจะมีชาวจีนอาศัยอยู่เป็นจำนวนมากแต่ภาษาที่ใช้กันอยู่โดยทั่วไปนั้นเป็นภาษาจีนแต้จิ๋ว ภาษาจีนกวางตุ้ง ภาษาจีนไหหลำ ภาษาจีนฮกเกี้ยน ภาษาจีนแคะ ซึ่งทั้งหมดล้วนถือเป็นภาษาท้องถิ่นของชาวจีนในปัจจุบัน ดังนั้นชาวต่างชาติที่ต้องการติดต่อสื่อสารกับชาวจีนในปัจจุบันหรือนักเรียนที่ต้องการเดินทางไปเรียนต่อที่ประเทศจีน ทำการค้าธุรกิจกับคนจีน จึงควรเลือกเรียนภาษาจีนกลางเป็นหลักมากกว่า

จากรายงานวิจัยเรื่องการเรียนการสอนภาษาจีนในประเทศไทยระดับอุดมศึกษา (ศูนย์จีนศึกษา สถาบันเอเชียศึกษา จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2551) ได้นำเสนอข้อสังเกตของอาจารย์และผู้บริหารหลักสูตรภาษาจีนว่า การเรียนการสอนภาษาจีนระดับอุดมศึกษา ในปัจจุบันไม่มีมาตรฐาน นิสิต/นักศึกษาที่เรียนจบหลักสูตรวิชาเอกหรือโทต่างมหาวิทยาลัยมีความรู้ภาษาจีนต่างกันมากในมหาวิทยาลัยใช้อักษรจีนตัวเต็มบ้าง ตัวย่อบ้าง หรือสอนทั้งสองอย่าง อาจารย์สอนภาษาจีนที่อ่อนป้นส่งมาเกือบทั้งหมดพูดภาษาไทยไม่ได้เลยและบางคนขาดความรับผิดชอบ สร้างปัญหาในการเรียนการสอนมาก ถ้าประเทศจีนเร่งผลิตบุคลากรด้านภาษาไทยอย่างเข้มข้นย่อมจะส่งผลกระทบต่อตลาดแรงงานไทยสำหรับผู้ที่จบหลักสูตรวิชาเอกภาษาจีน คนไทยสนใจเรียนภาษาจีนเพื่อทำธุรกิจเพิ่มขึ้น แต่ผู้ที่สนใจเรียนไปเป็นครู-อาจารย์หรือทางด้านวิชาการภาษาวรรณคดีมีน้อยลง

ในแง่ความต้องการของอาจารย์สอนภาษาจีนในการประกอบวิชาชีพครูนั้น ปัจจัยสำคัญที่มีผลต่อการเรียนการสอนภาษาจีนเพื่อให้มีประสิทธิภาพมากขึ้น ได้แก่ เพิ่มเงินเดือน/ค่าตอบแทน เพิ่มโอกาสความก้าวหน้าในตำแหน่งวิชาการ ทำหน้าที่สอนภาษาจีนอย่างเดียวและให้ทุนเรียนต่อหรืออบรมเพิ่มเติมความรู้ภาษาจีนมากขึ้น ในแง่ความเห็นและข้อเสนอแนะจากร่วมมหาวิทยาลัย จากคำถามที่ว่า “มหาวิทยาลัยของท่านเห็นว่าผู้ทำวิจัยควรรู้อะไรบ้าง เพื่อนำไปปรับปรุงการเรียนการสอนภาษาจีนในระดับมหาวิทยาลัยให้มีประสิทธิภาพดีขึ้น” คือ ควรทำการศึกษาค้นคว้าทฤษฎีส่งเสริมการเรียนการสอนภาษาจีน และมีนโยบายหรือแนวทางการเรียนการสอนภาษาจีนระดับชาติและระดับอุดมศึกษา ควรหาวิธีจัดทำ

มาตรฐานการเรียนการสอนภาษาจีนในระดับอุดมศึกษา โดยใช้มาตรฐานเดียวกันควรพัฒนาหลักสูตร โดยพัฒนาทักษะการพูด ให้แข็งแกร่ง เพราะเป็นทักษะที่ใช้มากที่สุด พัฒนาหลักสูตรให้มีวิชาการล้ำ ในระดับปริญญาตรีเพราะมีโอกาสได้ใช้มาก ซึ่งขณะนี้บัณฑิต/นักศึกษาที่จบหลักสูตรเอกวิชาภาษาจีนยัง ทำไม่ได้ เปิดสอนวิชาภาษาจีนภาคอุตสาหกรรมและการบริการให้มากขึ้น เพื่อให้สอดคล้องกับการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจ ในระดับอุดมศึกษาต้องมีการเรียนวิชาประวัติศาสตร์ ภาษาจีนโบราณ ไม่ควร ตัดทิ้งเป็นอย่างยิ่ง ปริญญาตรีต้องทำวิทยานิพนธ์ขนาดเล็กก่อนจบเหมือนในต่างประเทศ หลักสูตร ควรกำหนดให้ทุกคนสอบ HSK ได้ระดับ 6 จึงจะจบการศึกษาได้ ควรแก้ปัญหาคนที่มีความรู้พื้นฐาน ภาษาจีนไปเรียนภาษาจีนต่อในมหาวิทยาลัย ตำราที่ใช้อยู่ในปัจจุบันควรปรับปรุงให้เป็นมาตรฐาน เดียวกัน ควรแก้ปัญหาเรื่องตำราและการเรียนการสอนที่ใช้ตัวย่อ หรือตัวเต็มให้เป็นมาตรฐานเดียวกัน ควรผลิตครู-อาจารย์ไทยที่สอนภาษาจีนให้เพียงพอกับตลาดแรงงาน ครู-อาจารย์อาสาสมัครที่ฮั่นปิ่น ส่งมาช่วยสอนภาษาจีนนั้น ควรเลือกคนที่พูดภาษาไทยได้และมีความรับผิดชอบ นอกจากนี้อาจารย์ ภาษาจีนส่วนใหญ่ขาดทักษะการทำวิจัย อยากให้มีการจัดอบรมให้ความรู้อาจารย์เรื่องการทำวิจัยและมีโอกาสสัมผัสวิทยากรผู้ทรงคุณวุฒิของจีน รวมทั้งบุคคลสำคัญของจีน ควรจัดทำกิจกรรมหรือหา มาตรการที่เหมาะสมเพื่อช่วยกระตุ้น หรือให้กำลังใจนิสิต/นักศึกษาที่เรียนภาษาจีนเป็นครั้งคราว

ในแง่ข้อสังเกต ความเห็น และข้อเสนอแนะจากคณะวิจัย ที่สำคัญได้แก่มหาวิทยาลัยหลาย แห่งเรียกร้องหรือส่งเสริมให้ผลิตนักศึกษาออกไปรับใช้วงการธุรกิจ หรือตอบสนองความต้องการของ ตลาดแรงงานมากเกินไป โดยลดฐานมหาวิทยาลัยเป็นโรงเรียนอาชีวะที่มีหน้าที่ผลิตคนให้มีทักษะใน การประกอบอาชีพในตลาดแรงงาน แต่มหาวิทยาลัยมีพันธกิจสำคัญที่จะต้องผลิตและพัฒนาคนให้ ออกไปเป็นผู้นำคนในสังคม จึงต้องเรียนรู้ศาสตร์ต่าง ๆ ให้รอบด้าน ทั้งประวัติศาสตร์ วัฒนธรรม เศรษฐกิจและการเมืองจีนด้วยเพื่อให้มีวิสัยทัศน์กว้างไกล ด้านหลักสูตร-วิชาเรียนของมหาวิทยาลัย ควรจะแตกต่างจากของระดับประถม มัธยม อาชีวะ และการศึกษานอกระบบ ตำราและสื่อการสอนมี ความสอดคล้องกัน สารระในตำราจะต้องส่งเสริมคุณภาพของคนที่จะเป็นผู้นำ ด้านปัญหามาตรฐาน ความรู้ภาษาจีนของบัณฑิตที่จบหลักสูตรภาษาจีนนั้นเป็นปัญหาใหญ่และสมควรแก้ไขแต่เป็นเรื่องที่ ค่อนข้างยากเพราะมหาวิทยาลัยเป็นอิสระยากต่อการกำหนดหรือควบคุมบังคับ แต่เชื่อว่าปรากฏการณ์ ช่องว่างของความแตกต่างกัน ในด้านมาตรฐานความรู้จะค่อย ๆ แคบลงหากอาศัยชุมชนมหาวิทยาลัย สอนภาษาจีนช่วยกันวิพากษ์วิจารณ์และชุมชนวิชาการที่เป็นกลางร่วมมือกันทำหลักสูตรและตำราวิชา ภาษาจีนที่ได้มาตรฐาน ด้านปัญหาการผลิตครู-อาจารย์ที่มีคุณภาพจากร่วมมหาวิทยาลัย ผู้บริหาร มหาวิทยาลัยควรให้ความสนใจ สิ่งที่อาจารย์สอนภาษาจีนเรียกร้องส่วนใหญ่เพื่อพัฒนาประสิทธิภาพ ในการสอนของตน หากตอบสนองความต้องการของพวกเขาได้ตรงจุด ทุนที่ลงไปก็จะหวนกลับมาให้ ประโยชน์ต่อมหาวิทยาลัยและสังคม

สรุปได้ว่าการจัดการศึกษาภาษาจีนในระดับอุดมศึกษากำลังเป็นที่ได้รับความนิยม และเป็นที่น่าสนใจของผู้เรียนในยุคปัจจุบัน การที่คนต่างประเทศมีโอกาสที่จะเรียนภาษาจีนกลางย่อมถือว่าเป็นประโยชน์อย่างยิ่ง ไม่เพียงแต่สามารถใช้ภาษาเพื่อการสื่อสารทั่วไปแล้ว เราสามารถใช้ภาษาเพื่อสร้างความเจริญก้าวหน้าในด้านต่าง ๆ ทั้งในระดับบุคคล และระดับประเทศ สำหรับการสอนภาษาจีน ในระดับอุดมศึกษาในปัจจุบันพบว่าไม่มีมาตรฐาน นิสิต/นักศึกษาที่เรียนจบหลักสูตรวิชาเอกหรือโทต่างมหาวิทยาลัยมีความรู้ภาษาจีนต่างกันมาก

2.1.2 ข้อมูลเฉพาะของหลักสูตรศิลปศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาภาษาจีน

หลักสูตรศิลปศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาภาษาจีน สังกัดคณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม เป็นหลักสูตรมุ่งเน้นผลิตบัณฑิตให้มีความรู้ทางด้านภาษาจีน โดยได้ออกแบบโครงสร้างหลักสูตรเป็น 3 หมวด ประกอบด้วยหมวดวิชาศึกษาทั่วไปหมวดวิชาเอก และหมวดวิชาเลือกเสรี โดยมีรายละเอียดดังนี้

2.1.2.1 ข้อมูลเฉพาะของหลักสูตร

1) ปรัชญา ความสำคัญ และวัตถุประสงค์ของหลักสูตร

1.1) ปรัชญา

มุ่งผลิตบัณฑิตที่มีความรู้ ความสามารถทางด้านภาษาจีน มีคุณธรรม จริยธรรม และจรรยาบรรณแห่งวิชาชีพ เป็นที่ยอมรับและตอบสนองความต้องการของสังคม

1.2) วัตถุประสงค์

เพื่อผลิตบัณฑิต สาขาวิชาภาษาจีนที่มีคุณลักษณะ ดังนี้

1.2.1) มีความแตกฉานในองค์ความรู้หลัก ทักษะ และความสามารถเป็นอย่างดี ในการใช้ภาษาจีนเพื่อการติดต่อสื่อสาร การประกอบอาชีพ การวิจัยและการศึกษาระดับสูงต่อไป

1.2.2) สามารถเรียนรู้และเข้าใจวัฒนธรรม เพื่อการเสริมสร้างความร่วมมือและความสัมพันธ์อันดีระหว่างไทยกับจีน ทั้งในระดับบุคคล ระดับองค์กรและระดับชาติ

1.2.3) มีความคิด วิจารณญาณและเชี่ยวชาญในการวิเคราะห์แก้ปัญหา และสามารถปรับตัวให้ทันกับความก้าวหน้าทางวิชาการและเทคโนโลยี

1.2.4) มีความรับผิดชอบ มีคุณธรรม จริยธรรม และมีจรรยาบรรณในวิชาชีพ

2.1.2.2 หลักสูตรและอาจารย์ผู้สอน

จำนวนหน่วยกิตรวมตลอดหลักสูตร และระยะเวลาการสำเร็จการศึกษาเป็นหลักสูตร การศึกษาแบบศึกษาเต็มเวลา สอดคล้องกับเกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรระดับอุดมศึกษา

1) หลักสูตร

1.1) จำนวนหน่วยกิตตลอดหลักสูตร

รวมตลอดหลักสูตร	ไม่น้อยกว่า	134	หน่วยกิต
-----------------	-------------	-----	----------

2) โครงสร้างหลักสูตร

จำนวนหน่วยกิต รวมตลอดหลักสูตรและระยะเวลาการสำเร็จการศึกษาเป็นหลักสูตร
แบบศึกษาเต็มเวลาสอดคล้องกับเกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรระดับอุดมศึกษา

ก. หมวดวิชาศึกษาทั่วไป	ไม่น้อยกว่า	33	หน่วยกิต
------------------------	-------------	----	----------

1. กลุ่มวิชาภาษาและการสื่อสาร	9	หน่วยกิต
-------------------------------	---	----------

2. กลุ่มวิชามนุษยศาสตร์	9	หน่วยกิต
-------------------------	---	----------

3. กลุ่มวิชาสังคมศาสตร์	6	หน่วยกิต
-------------------------	---	----------

4. กลุ่มวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยีสารสนเทศ และคณิตศาสตร์	9	หน่วยกิต
--	---	----------

ข. หมวดวิชาเอก

1. กลุ่มวิชาเอก	ไม่น้อยกว่า	95	หน่วยกิต
-----------------	-------------	----	----------

1) กลุ่มวิชาเอกพื้นฐาน	24	หน่วยกิต
------------------------	----	----------

2) กลุ่มวิชาเอกบังคับ	47	หน่วยกิต
-----------------------	----	----------

3) กลุ่มวิชาเอกเลือก	ไม่น้อยกว่า	24	หน่วยกิต
----------------------	-------------	----	----------

รวม	ไม่น้อยกว่า	95	หน่วยกิต
-----	-------------	----	----------

ค. หมวดวิชาเลือกเสรี	ไม่น้อยกว่า	6	หน่วยกิต
----------------------	-------------	---	----------

รายวิชา

ก. หมวดวิชาศึกษาทั่วไป	ไม่น้อยกว่า	33	หน่วยกิต
------------------------	-------------	----	----------

1. กลุ่มวิชาภาษาและการสื่อสาร	9	หน่วยกิต
-------------------------------	---	----------

2. กลุ่มวิชามนุษยศาสตร์	9	หน่วยกิต
-------------------------	---	----------

3. กลุ่มวิชาสังคมศาสตร์	6	หน่วยกิต
-------------------------	---	----------

4. กลุ่มวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยีสารสนเทศ และคณิตศาสตร์	9	หน่วยกิต
--	---	----------

ข. หมวดวิชาเอก

1) กลุ่มวิชาเอกพื้นฐาน	18	หน่วยกิต
------------------------	----	----------

จำนวนหน่วยกิต (ทฤษฎี-ปฏิบัติ-ค้นคว้า)

3030100 ภาษาจีนกลาง 1	3(2-2-5)
-----------------------	----------

3030101 ภาษาจีนกลาง 2	3(2-2-5)
-----------------------	----------

3030202 ภาษาจีนกลาง 3	3(3-0-6)
3030203 ภาษาจีนกลาง 4	3(3-0-6)
3030104 ระบบเสียงภาษาจีนกลาง	3(2-2-5)
3030305 การเรียนรู้ตัวอักษรจีน	3(2-2-5)
2) กลุ่มวิชาเอกบังคับ	47 หน่วยกิต
จำนวนหน่วยกิต (ทฤษฎี-ปฏิบัติ-ค้นคว้า)	
3030106 การฟังและการพูดภาษาจีน 1	3(2-2-5)
3030107 การฟังและการพูดภาษาจีน 2	3(2-2-5)
3030208 การอ่านภาษาจีน 1	3(2-2-5)
3030309 การอ่านภาษาจีน 2	3(2-2-5)
3030210 การเขียนภาษาจีน 1	3(2-2-5)
3030311 การเขียนภาษาจีน 2	3(2-2-5)
3030412 การอ่านหนังสือพิมพ์จีน	3(2-2-5)
3030413 ภาษาจีนโบราณ	3(3-0-6)
3030314 ไวยากรณ์ภาษาจีน 1	3(2-2-5)
3030415 ไวยากรณ์ภาษาจีน 2	3(3-0-6)
3030216 การแปลภาษาจีน - ไทย 1	3(2-2-5)
3030317 ประวัติศาสตร์จีน	3(3-0-6)
3030318 การเขียนรายงานภาษาจีน	3(2-2-5)
3030419 การพูดภาษาจีนในที่ประชุมชน	3(2-2-5)
3030420 การฝึกประสบการณ์วิชาชีพภาษาจีน	5(450)

สำหรับการวิจัยในครั้งนี้ผู้วิจัยใช้รายวิชาในกลุ่มวิชาเอกบังคับ รายวิชา 3030309 การอ่านภาษาจีน 2 จำนวนหน่วยกิต3(2-2-5) โดยผู้วิจัยได้ใช้เนื้อหาตามคำอธิบายรายวิชาโดยใช้แผนการเรียนรู้ตามรายละเอียดของรายวิชา (มคอ.3) ซึ่งมีรายละเอียดดังนี้

ตารางที่ 2.1

รายละเอียดของรายวิชา (มคอ.3)

สัปดาห์ที่	หัวข้อ/รายละเอียด	ชั่วโมง
1	ชี้แจงรายละเอียดแผนบริหารการสอนการสร้างความเข้าใจเบื้องต้นในการร่วมกิจกรรมการเรียนรู้การสอน บทที่ 1 中国古代神话 เทพนิยายจีนโบราณ -盘古开天 ผานกู่เบิกฟ้า	4
2	บทที่ 1 中国古代神话 เทพนิยายจีนโบราณ -女娲造人 เทพธิดาหนูว่าสร้างคน	4
3	บทที่ 2 中国古代神话 เทพนิยายจีนโบราณ (ต่อ) -羿射九日 อี๋ยิงพระอาทิตย์ 9 ดวง -精卫填海 จิงเว่ยถมทะเล	4
4	บทที่ 3 成语故事 นิทานสุภาษิตจีน 三人成虎 3 คนกลายเป็นเสือ	4
5	บทที่ 4 成语故事 นิทานสุภาษิตจีน 杞人忧天 ชาวแคว้นฉีกังวลเรื่องฟ้า	4
6	บทที่ 5 国旗、国徽与国歌 ธงชาติจีนตราแผ่นดิน และเพลงชาติ - ธงชาติสาธารณรัฐประชาชนจีน 国旗 - ตราแผ่นดินสาธารณรัฐประชาชนจีน 国徽 - เพลงชาติสาธารณรัฐประชาชนจีน 国歌	4
7	บทที่ 6 秦始皇陵兵马俑 สุสานจีนซีฮ่องเต้	4
8	บทที่ 7 京剧脸谱 หน้ากากจิ้งปักกิ่ง	4
9	บทที่ 8 就我没白吃 ฉันไม่ได้กินอะไรเลย	4
10	บทที่ 9 过年 ฉลองตรุษจีน	4
11	บทที่ 10 中国年画 ภาพตรุษจีนของจีน	4
12	บทที่ 11 吃饭革命史：古人一天只吃两顿饭，加餐演变成我们现在的一日三餐 (1) ประวัติความเป็นมาของการปฏิบัติภารกิจ: สมัยก่อนกินแค่มือละสองมือเท่านั้น และมือพิเศษก็พัฒนาเป็นสามมือต่อวัน	4

(ต่อ)

ตารางที่ 2.1 (ต่อ)

ลำดับที่	หัวข้อ/รายละเอียด	ชั่วโมง
13	บทที่ 11 吃饭革命史：古人一天只吃两顿饭，加餐演变成我们现在的一日三餐 (2) ประวัติความเป็นมาของการปฏิวัติการกิน: สมัยก่อนกินแค่มือละสองมือเท่านั้น และมือพิเศษก็พัฒนาเป็นสามมือต่อวัน	4
14	บทที่ 12 诗琳通公主出席庆祝中华人民共和国成立70周年专题研讨会 สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารีเสด็จพระราชดำเนินไปในงานสัมมนาเพื่อเฉลิมฉลองครบรอบ 70 ปีการก่อตั้งสาธารณรัฐประชาชนจีน	4
15	บทที่ 13 中华人民共和国成立70周年 70 ปีการสถาปนาสาธารณรัฐประชาชนจีน	4
	รวม	60

สรุปเนื้อหาตามรายละเอียดของรายวิชา (มคอ.3) ผู้วิจัยได้จัดกลุ่มเนื้อหาเพื่อจัดการเรียนการสอน โดยผู้วิจัยได้กำหนดขอบเขตเนื้อหาซึ่งมีรายละเอียด ดังนี้

1. นิทาน ประกอบด้วย

- บทที่ 1 中国古代神话 : เทพนิยายจีนโบราณ
盘古开天: ผานกู่เบิกฟ้า
- บทที่ 2 中国古代神话 : เทพนิยายจีนโบราณ (ต่อ)
- 羿射九日 : อี้ยิงพระอาทิตย์ 9 ดวง
 - 精卫填海 : จิงเว่ยถมทะเล
- บทที่ 3 成语故事 : นิทานสุภาษิตจีน
三人成虎: 3 คนกลายเป็นเสือ
- บทที่ 4 成语故事 : นิทานสุภาษิตจีน
杞人忧天 : ชาวแคว้นฉีกังวลเรื่องฟ้า

2. เรื่องสั้น ประกอบด้วย

- บทที่ 5 国旗、国徽与国歌: ธงชาติจีน ตราแผ่นดิน และเพลงชาติ
- บทที่ 6 秦始皇陵兵马俑 : สุสานจีนซีฮ่องเต๋
- บทที่ 7 京剧脸谱 : หน้ากากจิวปักกิง
- บทที่ 8 就我没白吃 : ฉันไม่ได้กินอะไรเลย

3. บทความ ประกอบด้วย

บทที่ 9 过年 : ฉลองตรุษจีน

บทที่ 10 中国年画 : ภาพตรุษจีนของจีน

บทที่ 11 吃饭革命史: 古人一天只吃两顿饭, 加餐演变成我们现在的一日三餐(1) : ประวัติความเป็นมาของการปฏิวัติการกิน: สมัยก่อนกินแค่มือละสองมือเท่านั้น และมือพิเศษก็พัฒนาเป็นสามมือต่อวัน

บทที่ 11 吃饭革命史: 古人一天只吃两顿饭, 加餐演变成我们现在的一日三餐(2) : ประวัติความเป็นมาของการปฏิวัติการกิน: สมัยก่อนกินแค่มือละสองมือเท่านั้น และมือพิเศษก็พัฒนาเป็นสามมือต่อวัน

4. ข่าว ประกอบด้วย

บทที่ 12 诗琳通公主出席庆祝中华人民共和国成立70周年专题研讨会: สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารีเสด็จพระราชดำเนินไปในงานสัมมนาเพื่อเฉลิมฉลองครบรอบ70 ปีการก่อตั้งสาธารณรัฐประชาชนจีน

บทที่ 13 中华人民共和国成立70周年: 70 ปีการสถาปนาสาธารณรัฐประชาชนจีน

2.2 แนวคิดเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนและรูปแบบการจัดการเรียนรู้

การจัดการเรียนรู้ไม่ใช่เป็นเพียงการถ่ายทอดเนื้อหาวิชา โดยใช้วิธีการบอกให้จดจำและนำไปท่องจำเพื่อการสอบเท่านั้น แต่การจัดการเรียนรู้เป็นศาสตร์อย่างหนึ่งซึ่งมีความหมายที่ลึกซึ้งกว่านั้น กล่าวคือ วิธีการใดก็ตามที่ผู้สอนนำมาใช้เพื่อให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้เรียกได้ว่าเป็นการจัดการเรียนรู้

2.2.1 ความหมายการจัดการเรียนการสอน

นักการศึกษาหลายท่าน ได้ให้ความหมายของการจัดการเรียนการสอนในทัศนะต่าง ๆ ดังนี้

สุมน อมรวิวัฒน์ (2533, น. 460) อธิบายความหมายของการจัดการเรียนการสอนไว้ว่า การจัดการเรียนรู้คือสถานการณ์อย่างหนึ่งที่มีสิ่งต่อไปนี้ เกิดขึ้น ได้แก่

1. มีความสัมพันธ์และมีปฏิสัมพันธ์เกิดขึ้นระหว่างผู้สอนกับผู้เรียน ผู้เรียนกับผู้เรียน ผู้เรียนกับสิ่งแวดล้อม และผู้สอนกับผู้เรียนกับสิ่งแวดล้อม
2. ความสัมพันธ์และมีปฏิสัมพันธ์นั้นก่อให้เกิดการเรียนรู้และประสบการณ์ใหม่
3. ผู้เรียนสามารถนำประสบการณ์ใหม่นั้นไปใช้ได้

วิชัย ประสิทธิ์วุฒิเวช (2542, น. 255) กล่าวว่า การจัดการเรียนรู้เป็นกระบวนการที่มีระบบระเบียบครอบคลุมการดำเนินงานตั้งแต่การวางแผนการจัดการเรียนรู้จนถึงการประเมินผล

Hough and Duncan (1970, p. 144) อธิบายความหมายของการจัดการเรียนการสอน หมายถึง กิจกรรมของบุคคลซึ่งมีหลักและเหตุผล เป็นกิจกรรมที่บุคคลได้ใช้ความรู้ของตนเองอย่างสร้างสรรค์เพื่อสนับสนุนให้ผู้อื่นเกิดการเรียนรู้และความผาสุก ดังนั้นการจัดการเรียนรู้ จึงเป็นกิจกรรมในแง่มุมต่าง ๆ 4 ด้าน คือ

1. ด้านหลักสูตร (Curriculum) หมายถึง การศึกษาจุดมุ่งหมายของการศึกษา ความเข้าใจ ในจุดประสงค์รายวิชาและการตั้งจุดประสงค์การจัดการเรียนรู้ที่ชัดเจน ตลอดจนการเลือกเนื้อหา ได้เหมาะสมสอดคล้องกับท้องถิ่น
2. ด้านการจัดการเรียนรู้ (Instruction) หมายถึง การเลือกวิธีสอนและเทคนิคการจัดการเรียนรู้ที่เหมาะสม เพื่อช่วยให้ผู้เรียนบรรลุถึงจุดประสงค์การเรียนรู้ที่วางไว้
3. ด้านการวัดผล (Measuring) หมายถึง การเลือกวิธีการวัดผลที่เหมาะสมและสามารถวิเคราะห์ผลได้
4. ด้านการประเมินผลการจัดการเรียนรู้ (Evaluating) หมายถึง ความสามารถในการประเมินผลของการจัดการเรียนรู้ทั้งหมดได้

Good (1975, p. 588) ได้อธิบายความหมายของการจัดการเรียนรู้ว่าการจัดการเรียนรู้ คือ การกระทำอันเป็นการอบรมสั่งสอนผู้เรียนในสถาบันการศึกษา

Hills (1982, p. 266) ให้คำจำกัดความของการจัดการเรียนรู้ไว้ว่าการจัดการเรียนรู้ คือ กระบวนการให้การศึกษาแก่ผู้เรียน ซึ่งต้องอาศัยปฏิสัมพันธ์ระหว่างผู้สอนกับผู้เรียน

Moore (1992, p. 4) ได้ให้ความหมายของการจัดการเรียนรู้ไว้ว่าการจัดการเรียนรู้ คือ พฤติกรรมของบุคคลหนึ่งที่ยพยายามช่วยให้บุคคลอื่นได้เกิดการพัฒนาตนในทุกด้าน อย่างเต็มศักยภาพ

จากความหมายของการจัดการเรียนการสอนที่กล่าวมานี้จะเห็นได้ว่าการจัดการเรียนรู้ มีความหมายครอบคลุมทั้งด้านวิธีการ กระบวนการและตัวบุคคล ดังนั้นสรุปความหมายของการจัดการเรียนรู้ได้ว่าการจัดการเรียนรู้คือกระบวนการปฏิสัมพันธ์ระหว่างผู้สอนกับผู้เรียน เพื่อที่จะทำให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ตามวัตถุประสงค์ของผู้สอน

2.2.2 ความหมายของรูปแบบการจัดการเรียนการสอน

ทิตินา แคมมณี (2551, น. 477) กล่าวถึง รูปแบบการจัดการเรียนรู้เป็นลักษณะของการจัดการเรียนรู้ที่ครอบคลุมองค์ประกอบสำคัญ ซึ่งได้จัดไว้อย่างมีระบบระเบียบมีแบบแผนตามหลักสูตร หน่วยการสอนแผนการสอนและช่วยในการออกแบบอุปกรณ์ การเรียนการสอนและรวมไปถึงหลักปรัชญาทฤษฎีหลักการแนวคิดหรือความเชื่อต่าง ๆ โดยจะประกอบด้วยกระบวนการหรือขั้นตอนในการจัดการเรียนรู้ โดยอาศัยวิธีสอนและเทคนิคการสอนต่าง ๆ ที่สามารถช่วยให้สภาพการจัดการเรียนรู้นั้น

เป็นไปตามหลักการหรือแนวคิดที่ยึดถือตั้งนั้นคุณลักษณะสำคัญของรูปแบบการจัดการเรียนรู้จึงต้องประกอบด้วยสิ่งต่าง ๆ เหล่านี้

1. มีปรัชญา ทฤษฎี หลักการ แนวคิด หรือมีความเชื่อที่เป็นพื้นฐานเป็นหลักการของรูปแบบการจัดการเรียนรู้นั้น ๆ
2. มีการบรรยายหรืออธิบายสภาพหรือลักษณะของการจัดการเรียนรู้
3. มีการจัดระบบคือมีองค์ประกอบและความสัมพันธ์ขององค์ประกอบของระบบให้สามารถนำผู้เรียนไปสู่เป้าหมายอย่างมีประสิทธิภาพ โดยมีการพิสูจน์ทดลองถึงประสิทธิภาพของระบบ
4. มีการอธิบายกระบวนการจัดการเรียนรู้ วิธีการสอน และเทคนิคการสอนในฐานะที่เป็นองค์ประกอบสำคัญของระบบนั้น ๆ

พิมพันธ์ เตชะคุปต์ และเพยาว์ ยินดีสุข (2555, น. 15) ได้นิยามรูปแบบการสอน คือ รูปแบบแผนการดำเนินการสอนที่ได้รับการจัดเป็นระบบอย่างสัมพันธ์สอดคล้องกับทฤษฎี หลักการ เรียนรู้ หรือการสอนที่รูปแบบนั้นยึดถือและได้รับการพิสูจน์ทดสอบว่ามีประสิทธิภาพสามารถช่วยให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ตามจุดมุ่งหมายเฉพาะรูปแบบนั้นๆ โดยทั่วไปแบบแผนการดำเนินการสอนดังกล่าวมักประกอบด้วย ทฤษฎีหลักการที่รูปแบบนั้นยึดถือ และกระบวนการสอนที่มีลักษณะเฉพาะ อันจะนำไปสู่จุดมุ่งหมายเฉพาะที่รูปแบบนั้นกำหนด ซึ่งผู้สอนสามารถนำไปใช้เป็นแบบแผนหรือแบบอย่างในการจัดและดำเนินการสอนอื่น ๆ ที่มีจุดมุ่งหมายเฉพาะเช่นเดียวกันได้

Joyce and Well (2009, p. 2) ให้ความหมายว่า เป็นการจัดสิ่งแวดล้อมในการเรียนรู้ที่มุ่งให้ผู้เรียนมีปฏิสัมพันธ์และเกิดการเรียนรู้ซึ่งในรายละเอียดดังกล่าวจะช่วยในการวางแผนหลักสูตร หน่วยการสอน แผนการสอน ช่วยในการออกแบบอุปกรณ์การเรียนรู้ และรวมไปถึงหนังสือเรียน แบบฝึกหัด โปรแกรมประเภทสื่อประสม โปรแกรมการเรียนรู้ แบบเรียน หรือคอมพิวเตอร์ช่วยสอน และองค์ประกอบสำคัญของรูปแบบการจัดการเรียนรู้ คือ ขั้นตอนการสอน (Syntax) ระบบสังคม (Social System) หลักการตอบสนอง (Principle of Reaction) Anderson (1997, p. 521) กล่าวถึง รูปแบบการจัดการเรียนรู้ เป็นกระบวนการในการจัดการเรียนรู้ที่ออกแบบขึ้นเพื่อทำให้เกิดการเรียนรู้ที่ต้องการ

จากความหมายที่กล่าวมาข้างต้น สรุปได้ว่า รูปแบบการจัดการเรียนรู้ หมายถึงแบบแผนที่ใช้ในการดำเนินการสอนที่ได้มีการจัดไว้อย่างเป็นระบบ อย่างสัมพันธ์สอดคล้องกับทฤษฎีหลักการการเรียนรู้ หรือการสอนที่รูปแบบนั้นยึดถือ และได้รับการพิสูจน์ ทดสอบว่ามีประสิทธิภาพสามารถช่วยให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ตามจุดมุ่งหมายเฉพาะของรูปแบบนั้น

สำหรับการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้ศึกษาแนวคิด และทฤษฎีที่เกี่ยวข้องเพื่อใช้ในการวางโครงสร้างการจัดการจัดการเรียนรู้การอ่านจับใจความภาษาจีน โดยมีส่วนประกอบ คือ แนวคิดและทฤษฎีพื้นฐาน วัตถุประสงค์รูปแบบ เนื้อหา การจัดการเรียนรู้ สื่อการเรียนการสอน และการวัดและประเมินผล

2.2.3 องค์ประกอบของรูปแบบการจัดการเรียนการสอน

สำหรับองค์ประกอบของรูปแบบการจัดการเรียนรู้แต่ละรูปแบบจะมีองค์ประกอบที่หลากหลายซึ่ง Joyce and Well (2009, p. 100) ได้กล่าวว่า องค์ประกอบของรูปแบบการจัดการเรียนรู้มีองค์ประกอบ ที่สำคัญ 5 ประการ คือ

1. แนวคิด และหลักการของรูปแบบซึ่งจะเป็นตัวชี้้นำในการกำหนดวัตถุประสงค์ เนื้อหา กิจกรรม และขั้นตอนการดำเนินการเพื่อให้เป็นไปตามรูปแบบการจัดการเรียนรู้นั้น ซึ่งจะอาศัยความเชื่อแนวคิด ทฤษฎี ที่ใช้เป็นพื้นฐานในการออกแบบรูปแบบการจัดการเรียนรู้
2. วัตถุประสงค์ของรูปแบบการจัดการเรียนรู้ เป็นความคาดหวังที่ต้องการให้เกิดขึ้นจากการใช้รูปแบบการจัดการเรียนรู้ที่พัฒนาขึ้น
3. เนื้อหา เป็นเนื้อหาหรือสาระการเรียนรู้ที่จะใช้ในการเรียนการสอน
4. กิจกรรมการเรียนรู้เป็นกิจกรรม วิธีการและขั้นตอนของการปฏิบัติในการนำรูปแบบการจัดการเรียนรู้ไปใช้
5. สื่อการเรียนการสอน
6. การวัดและประเมินผล เป็นส่วนสำคัญที่จะตัวบอกถึงผลการดำเนินการตามรูปแบบการจัดการเรียนรู้ที่บรรลุเป้าหมาย

ทิศนา ขัมมณี (2553, น. 220-222) กล่าวถึง รูปแบบการจัดการเรียนรู้โดยทั่วไปมีองค์ประกอบร่วมที่สำคัญที่ควรคำนึงถึงดังต่อไปนี้

1. มีปรัชญา ทฤษฎี หลักการ แนวคิด หรือความเชื่อที่เป็นพื้นฐานหรือเป็นหลักของรูปแบบการจัดการเรียนรู้นั้นๆ
2. มีการบรรยายและอธิบายสภาพหรือลักษณะของการจัดการเรียนรู้ที่สอดคล้องกับหลักการที่ยึดถือ
3. มีการจัดระบบ คือมีการจัดองค์ประกอบและความสัมพันธ์ขององค์ประกอบของระบบให้สามารถนำผู้เรียนไปสู่เป้าหมายของระบบหรือกระบวนการนั้น ๆ
4. มีการอธิบายให้ข้อมูลเกี่ยวกับวิธีสอนและเทคนิคการสอนต่าง ๆ อันจะช่วยให้กระบวนการเรียนรู้นั้น ๆ เกิดประสิทธิภาพสูงสุด

Vishwanath (2006, pp. 115-116) อธิบายถึงองค์ประกอบของรูปแบบมี 4 องค์ประกอบที่ใช้อธิบายโครงสร้างและนำไปการปฏิบัติ ได้แก่ ขั้นตอนของรูปแบบ (Syntax) ระบบสังคม (Social System) หลักการตอบสนอง (Principles of Reaction) และผลที่เกิดขึ้นจากการสอน (Instructional and Nurturant Effect) เป็นการอธิบายเบื้องต้นที่เกี่ยวข้องกับการนำรูปแบบการเรียนการสอนต่างๆ ไปใช้ ดังนี้

1. ขั้นตอนของรูปแบบ (Syntax) เป็นโครงสร้างหรือขั้นตอนของรูปแบบอธิบายถึงการนำรูปแบบไปปฏิบัติโดยมีกิจกรรมอย่างเป็นลำดับ ที่เรียกว่า ขั้นตอน แต่ละรูปแบบจะมีขั้นตอนเฉพาะแตกต่างกัน

2. ระบบสังคม (Social System) เป็นการอธิบายความสัมพันธ์ของหลักการและความสัมพันธ์ระหว่างนักเรียนและครู บทบาทความเป็นผู้นำของครูในแต่ละรูปแบบจะแตกต่างกัน บางรูปแบบครูจะเป็นผู้สะท้อน (Reflector) หรือผู้อำนวยความสะดวก (Facilitator) ของกิจกรรมกลุ่ม หรือเป็นที่ปรึกษา แนะนำเฉพาะบุคคล หรืออาจเป็นผู้นำกิจกรรม เป็นผู้ให้ข้อมูลความรู้และผู้จัดการระบบและเวลาในสถานการณ์ต่างๆ

3. หลักการตอบสนอง (Principles of Reaction) เป็นหลักการของการตอบสนองของครูต่อนักเรียน เป็นการแนะนำครูในการพิจารณานักเรียนและวิธีการตอบสนองในบางรูปแบบครูจะให้รางวัลนักเรียนที่แสดงพฤติกรรมเหมาะสมหลักการตอบสนองจะมีกฎที่นำไปใช้และตอบสนองให้เหมาะสม กับการกระทำของผู้เรียน

4. ผลที่เกิดขึ้นจากรูปแบบการเรียนการสอน (Instructional and Nurturant Effect) เป็นการอธิบายผลที่เกิดจากรูปแบบซึ่งแบ่งเป็นทั้งผลทางตรงหรือผลที่เกิดจากการเรียนการสอน และผลทางอ้อมหรือผลที่เกิดจากการอบรมดูแลนักเรียน ที่มาจากการจัดประสบการณ์และการสร้างบรรยากาศจากรูปแบบส่วนผลที่เกิดจากการเรียนการสอนเป็นผลสัมฤทธิ์จากการเรียนรู้จากบทเรียนโดยตรง

Mujibut and Mond (2007, p. 6) เสนอองค์ประกอบของรูปแบบการเรียนการสอน ดังนี้

1. ขั้นตอนของรูปแบบ (Syntax) เป็นการอธิบายขั้นตอนของรูปแบบซึ่งในแต่ละรูปแบบจะมีวิธีการที่แตกต่างกัน

2. ระบบสังคม (Social System) เป็นการอธิบายบทบาทและความเกี่ยวข้องกันของครูและนักเรียน เป็นรูปแบบของการสนับสนุน

3. หลักการตอบสนอง (Principles of Reaction) เป็นการอธิบายการดำเนินการซึ่งครูต้องตอบสนองต่อนักเรียน

4. ระบบการสนับสนุน (Support System) เป็นการจัดการเกี่ยวกับสิ่งต่าง ๆ ในการจัดการเรียนการสอนใช้ทักษะ ความสามารถเฉพาะ และเครื่องอำนวยความสะดวก

5. ผลที่เกิดจากรูปแบบการเรียนการสอน (Instructional and Nurturant Effects) เป็นการอธิบายผลที่เกิดทั้งทางตรงและทางอ้อมจากการเรียนการสอน

6. การนำรูปแบบการเรียนการสอนไปใช้ (Application) เป็นการจัดการเรียนการสอนเกี่ยวกับการประยุกต์ใช้รูปแบบการเรียนการสอนในอนาคตสำหรับหลักสูตรอื่นหรือชั้นเรียนอื่น

Joyce, Weil and Calhoun (2011, pp. 159-388) ได้เสนอรูปแบบการเรียนการสอนในแต่ละรูปแบบโดยเสนอเหตุการณ์ในชั้นเรียน (Scenario) แล้วนำไปสู่รูปแบบการเรียนการสอนซึ่งมีองค์ประกอบหลัก ๆ 4 ส่วน ดังนี้

ส่วนที่ 1 ที่มาของรูปแบบ (Orientation to the Model)

ประกอบไปด้วยเหตุผล (Rationale) ที่มา (Sources) โครงสร้าง (Structure) จุดมุ่งหมาย (Goal) ข้อตกลงเบื้องต้น (Assumption) ที่เป็นพื้นฐานของรูปแบบการเรียนการสอน

ส่วนที่ 2 รูปแบบการเรียนการสอน (The Model of Teaching) แบ่งเป็น 4 ส่วน ดังนี้

1. ขั้นตอนของรูปแบบ (Syntax)

เป็นการลำดับขั้นตอนของกิจกรรมที่นำไปสู่การปฏิบัติ ซึ่งในแต่ละรูปแบบจะมีขั้นตอนแตกต่างกันเป็นลักษณะเฉพาะของแต่ละรูปแบบ

2. ระบบสังคม (Social System)

เป็นการอธิบายบทบาทของครูและบทบาทของนักเรียน และเตรียมการจัดกิจกรรมในลักษณะต่าง ๆ เช่น การเรียนแบบกลุ่มร่วมมือ การเรียนโดยให้ครูเป็นผู้อำนวยการควบคุม ซึ่งในแต่ละรูปแบบจะแตกต่างกันไป

3. หลักการตอบสนอง (Principles of Reaction)

เป็นการอธิบายถึงวิธีการของครูที่ตอบสนองต่อนักเรียน เช่น การให้รางวัล การให้ความสำคัญนักเรียนปฏิบัติกิจกรรมอย่างอิสระในขั้นตอนใดขั้นตอนหนึ่ง

4. ระบบการสนับสนุน (Support System)

เป็นการบอกเงื่อนไขในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน เช่น การสอนให้ฝึกทักษะ การจัดเตรียมอุปกรณ์ เตรียมกระบวนการเรียนรู้ สถานการณ์ ปัญหา หรือสถานที่ใกล้เคียงกับสภาพจริง

ส่วนที่ 3 การนำรูปแบบการเรียนการสอนไปใช้ (Application)

เป็นการแนะนำการใช้รูปแบบการเรียนการสอน ให้สามารถนำไปใช้ได้เหมาะสม เช่น การเลือกประเภทของเนื้อหาวิชาที่เหมาะสมกับการสอนแต่ละรูปแบบระดับชั้นและอายุของนักเรียน นอกจากนี้ยังให้คำแนะนำอื่น ๆ เพื่อให้การใช้รูปแบบการเรียนการสอนมีประสิทธิภาพสูงสุด

ส่วนที่ 4 ผลที่เกิดจากรูปแบบการเรียนการสอน (Instructional and Nurturant Effects)

เป็นการบอกผลที่เกิดขึ้นในแต่ละรูปแบบการเรียนการสอนทั้งทางตรงและทางอ้อมผลโดยตรงเกิดจากการสอนของครู หรือเกิดจากกิจกรรมที่จัดขึ้นตามขั้นตอนของรูปแบบการสอนส่วนผลโดยทางอ้อมเกิดจากสภาพแวดล้อม ซึ่งถือเป็นผลกระทบที่เกิดจากการสอนตามรูปแบบนั้น เป็นสิ่งที่คาดคะเนไว้จะเกิดแฝงไปกับการสอนซึ่งสามารถใช้เป็นสิ่งพิจารณาเลือกรูปแบบการเรียนการสอนไปใช้ด้วย

ทศนา แคมมณี (2557, p. 222) ได้เสนอองค์ประกอบที่จำเป็นสำคัญ ๆ ของรูปแบบการเรียนการสอน ดังนี้

1. ปรัชญา ทฤษฎี หลักการ แนวคิด หรือความเชื่อที่เป็นพื้นฐานหรือเป็นหลักของรูปแบบการสอนนั้น ๆ
2. มีการบรรยายและอธิบายสภาพหรือลักษณะของการจัดการเรียนการสอนที่สอดคล้องกับหลักการที่ยึดถือ
3. มีการจัดระบบ คือ มีการจัดองค์ประกอบและความสัมพันธ์ขององค์ประกอบของระบบให้สามารถนำผู้เรียนไปสู่เป้าหมายของระบบหรือกระบวนการนั้น ๆ
4. มีการอธิบายหรือให้ข้อมูลเกี่ยวกับวิธีสอนและเทคนิคการสอนต่าง ๆ อันจะช่วยให้กระบวนการเรียนการสอนนั้น ๆ เกิดประสิทธิภาพสูงสุด

รูปแบบการเรียนการสอนจะต้องได้รับการพิสูจน์ ทดสอบ สามารถทำนายผลได้และมีศักยภาพในการสร้างความคิดรวบยอดและความสัมพันธ์ใหม่ๆ ได้

จากองค์ประกอบของรูปแบบการเรียนการสอน สรุปได้ว่า รูปแบบการเรียน การสอนมี นักการศึกษาเสนอองค์ประกอบไว้แตกต่างกันประกอบด้วย ขั้นตอนของรูปแบบ ปรัชญา ทฤษฎี หลักการ แนวคิด หรือความเชื่อที่เป็นพื้นฐานหรือเป็นหลักของรูปแบบการสอน ระบบสังคม หลักการตอบสนอง ผลที่เกิดขึ้นจากรูปแบบการเรียนการสอน ระบบการสนับสนุน การนำรูปแบบการเรียนการสอนไปใช้ มีการบรรยายและอธิบายสภาพ หรือลักษณะของการจัดการเรียนการสอนซึ่งในการวิจัยครั้งนี้ได้ใช้ องค์ประกอบของรูปแบบการจัดการเรียนรู้ของ Joyce and Well (2009, p. 100) มาร่างรูปแบบการจัดการเรียนรู้เพื่อส่งเสริมความสามารถในการอ่านภาษาจีน ซึ่งองค์ประกอบดังกล่าว ประกอบด้วย แนวคิด และหลักการของรูปแบบวัตถุประสงค์ของรูปแบบเนื้อหา กิจกรรมการเรียนรู้สื่อการเรียนการสอน และการวัดและประเมินผล

2.2.4 การจัดกลุ่มรูปแบบการเรียนการสอน

สำหรับการจัดกลุ่มรูปแบบการเรียนการสอนมีนักการศึกษาให้จัดกลุ่มรูปแบบการเรียนการสอนไว้เพื่อให้สะดวกต่อการนำไปใช้ดังนี้

Joyce, Well and Cathoun (2011, pp. 25-37) ได้จัดกลุ่มของรูปแบบการเรียนการสอนไว้ 4 กลุ่ม ประกอบด้วย

1. รูปแบบการเรียนการสอนที่เน้นพัฒนาด้านการประมวลข้อมูลสารสนเทศ (The Information-processing family) เป็นรูปแบบการเรียนการสอนที่จัดขึ้นโดยมุ่งเน้นความสำคัญที่สมรรถภาพในการคิดและวิธีการในการพัฒนากระบวนการเก็บรวบรวมข้อมูลของผู้เรียนได้แก่รูปแบบการเรียนการสอนมโนทัศน์ (Concept Attainment) รูปแบบการเรียนการสอนคิดเชิงอุปมาน (Inductive

Thinking) รูปแบบการเรียนการสอนฝึกการคิดสืบสอบ (Inquiry Training) รูปแบบการเรียนการสอนจำ (Mnemonics) เป็นต้น

2. รูปแบบการเรียนการสอนที่เน้นการพัฒนาทักษะทางสังคม (The Social Family) เป็นรูปแบบการเรียนการสอนที่เน้นการพัฒนาบุคคลในการสร้างความสัมพันธ์กับบุคคลอื่น ๆ โดยใช้หลักการประนีประนอมในการแก้ปัญหา และสร้างสัมพันธ์ไมตรีกับผู้อื่น การมีส่วนร่วมกับผู้อื่น โดยใช้หลักการประชาธิปไตย และการทำงานร่วมกันอย่างมีประสิทธิภาพ รูปแบบการเรียนการสอนแบบนี้ ได้แก่ รูปแบบการเรียนการสอนแบบสืบสอบจากกลุ่ม (Group Investigation) รูปแบบการเรียนการสอนแบบชกค้ำ (Jurisprudential Inquiry) เป็นต้น

3. รูปแบบการเรียนการสอนเน้นพัฒนาบุคคล (The Personal Family) เป็นรูปแบบการเรียนการสอนที่เน้นการพัฒนาตัวบุคคลโดยเน้นที่กระบวนการสร้าง และการพัฒนาอัตลักษณ์ของบุคคล ทั้งทางด้านกายจิตใจและอารมณ์ มุ่งให้ผู้เรียนรู้จักแสดงพฤติกรรมที่เหมาะสมกับสภาพการณ์รอบ ๆ ตัว เช่น รูปแบบการเรียนการสอนโดยอ้อม (Non-directive) รูปแบบการเรียนการสอนส่งเสริมการเห็นคุณค่าในตัวเอง (Self-esteem)

4. รูปแบบการเรียนการสอนที่เน้นการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมของผู้เรียน (The Behavioral Family) โดยใช้หลักของการให้สิ่งเร้าและการตอบสนองตามแนวคิดทฤษฎีการเรียนรู้เชิงพฤติกรรม เช่นรูปแบบการเรียนการสอนแบบรอบรู้ (Mastery Learning) รูปแบบการเรียนการสอนทางตรง (Direct Instruction) เป็นต้น

ทิศนา ขัมมณี (2555, pp. 225-272) ได้ศึกษาการประมวลรูปแบบการเรียนการสอนต่าง ๆ ที่ได้รับการยอมรับว่ามีประสิทธิภาพ และนำมาจัดแบ่งเป็น 5 กลุ่มดังนี้

1. รูปแบบที่เน้นการพัฒนาด้านพุทธิพิสัย (Cognitive Domain) ซึ่งมุ่งเน้นให้ผู้เรียนเกิดความรู้ความเข้าใจเนื้อหาสาระต่างๆที่อาจอยู่ในรูปของข้อมูล ข้อเท็จจริง มโนทัศน์หรือความคิดรวบยอด เช่นรูปแบบการเรียนการสอนมโนทัศน์ (Concept Attainment Model) รูปแบบการเรียนการสอนโดยการนำเสนอโมทัศน์กว้างล่วงหน้า (Advance Organizer Model) รูปแบบการเรียนการสอนเน้นความจำ (Memory Model) และรูปแบบการเรียนการสอนโดยใช้ผังกราฟิก (Graphic Organizer Instructional)

2. รูปแบบการเรียนการสอนที่เน้นการพัฒนาด้านจิตพิสัย (Affective Domain) มุ่งเน้นที่จะช่วยพัฒนาผู้เรียนให้เกิดความรู้สึก เจตคติ ค่านิยม คุณธรรม และจริยธรรมที่พึงประสงค์ ซึ่งเป็นเรื่องที่ยากแก่การพัฒนาหรือปลูกฝังเช่นรูปแบบการเรียนการสอนตามแนวคิดการพัฒนาด้านจิตพิสัยของเครทโวลบลูมและมาเซีย (Instruction Model Based on Affective Domain by Krabwohl, Bloom and Masia) รูปแบบการเรียนการสอนโดยการชกค้ำ (Jurisprudential Model) และรูปแบบการเรียนการสอนโดยใช้บทบาทสมมติ (Role playing Model)

3. รูปแบบการเรียนการสอนที่เน้นการพัฒนาด้านพิสัย (Psycho-Motor Domain) เป็นรูปแบบที่มุ่งช่วยพัฒนาความสามารถของผู้เรียนในด้านการปฏิบัติการกระทำหรือการแสดงออกต่าง ๆ เช่น รูปแบบการเรียนการสอนตามแนวคิดการพัฒนาทักษะปฏิบัติของซิมป์สัน (Instructional Model Based on Simpson 's Processes for Psycho-Motor Skill Development) รูปแบบการเรียนการสอนทักษะปฏิบัติของเดฟ (Dave' s Instructional Model for Psychomotor Domain) และรูปแบบการเรียนการสอนทักษะปฏิบัติตามองค์ประกอบของทักษะ (Instructional Model for Psychomotor Domain Based on Skill Components)

4. รูปแบบการเรียนการสอนที่เน้นการพัฒนาทักษะกระบวนการ (Process Skill) เป็นรูปแบบที่มุ่งเน้นการพัฒนาทักษะที่เกี่ยวข้องกับวิธีดำเนินการต่างๆ ซึ่งอาจเป็นกระบวนการทางสติปัญญากระบวนการทางสังคมหรือกระบวนการทำงานร่วมกัน เช่น รูปแบบการเรียนการสอนกระบวนการสืบสวนและแสวงหาความรู้เป็นกลุ่ม (Group Investigation Instructional Model) รูปแบบการเรียนการสอนกระบวนการคิดอุปนัย (Inductive Thinking Instructional Model) รูปแบบการเรียนการสอนกระบวนการคิดสร้างสรรค์ (Synaptic Instructional Model) และรูปแบบการเรียนการสอนกระบวนการคิดแก้ปัญหาอนาคตตามแนวคิดของทอร์เรนซ์ (Torrance 's Future Problem Solving Instructional Model)

5. รูปแบบการเรียนการสอนที่เน้นการบูรณาการ (Integration) เป็นรูปแบบที่พยายามพัฒนาการเรียนรู้ด้านต่าง ๆ ของผู้เรียนไม่พร้อม ๆ กัน โดยใช้การบูรณาการทั้งด้านเนื้อหาสาระและวิธีการ เช่น รูปแบบการเรียน การสอนทางตรง (Direct Instruction Model) รูปแบบการเรียนการสอน โดยการสร้างเรื่อง (Storyline Model) รูปแบบการเรียนการสอนของการเรียนรู้แบบร่วมมือ (Instructional Models of cooperative learning)

สรุปได้ว่าการจัดกลุ่มการเรียนการสอนจะเน้น เน้นพัฒนาด้านการประมวลข้อมูลสารสนเทศเน้นการพัฒนาทักษะทางสังคม เน้นพัฒนาบุคคล และเน้นการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมของผู้เรียน Joyce, Well and Cathoun (2011, pp. 25-37) ส่วน ทิศนา แคมมณี (2555, น. 225-272) ได้ศึกษาการประมวลรูปแบบการเรียนการสอนเป็น 5 กลุ่ม คือ รูปแบบที่เน้นการพัฒนาด้านพุทธิพิสัย (Cognitive Domain)รูปแบบการเรียนการสอนที่เน้นการพัฒนาด้านจิตพิสัย (Affective Domain)

รูปแบบการเรียนการสอนที่เน้นการพัฒนาด้านพิสัย (Psycho-Motor Domain) รูปแบบการเรียนการสอนที่เน้นการพัฒนาทักษะกระบวนการ (Process Skill) และรูปแบบการเรียนการสอนที่เน้นการบูรณาการ (Integration) สำหรับการวิจัยในครั้งนี้ได้ประยุกต์ใช้รูปแบบการเรียนการสอนที่เน้นการบูรณาการระหว่างรูปแบบการเรียนการสอนที่เน้นการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมของผู้เรียนและรูปแบบที่เน้นการพัฒนาด้านพุทธิพิสัย

2.2.5 การพัฒนารูปแบบการจัดการเรียนการสอน

ในการศึกษาค้นคว้าเกี่ยวกับการพัฒนารูปแบบการจัดการเรียนรู้ตามแนวคิดของ Joyce and Weil (2004) ผู้วิจัยพบว่า แนวทางในการพัฒนารูปแบบการจัดการเรียนรู้ของ Joyce and Weil นั้น เป็นแนวทางที่ผู้สอนเองจะสามารถเข้าใจในประเด็นต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องทำให้สามารถนำไปใช้ได้จริง โดยการฝึกฝนตนเองให้สามารถใช้รูปแบบการจัดการเรียนรู้จนเกิดความชำนาญนอกจากนี้ยังเน้น ความสำคัญของการพัฒนาผู้เรียนและพัฒนากลวิธีการเรียนรู้ของผู้เรียนซึ่งถือเป็นเป้าหมายของการให้ การศึกษาตามทฤษฎีการศึกษายุคใหม่ผู้วิจัยจึงนำแนวทางและหลักการของ Joyce and Weil เป็น หลักในการพัฒนารูปแบบการจัดการเรียนรู้ในครั้งนี้ ซึ่งมีสาระสำคัญสรุปได้ ดังนี้

หลักการพัฒนารูปแบบการจัดการเรียนรู้มีหลักการสำคัญประกอบด้วย

1. รูปแบบการจัดการเรียนรู้ต้องมีทฤษฎีรองรับ เช่น ทฤษฎีด้านจิตวิทยาการเรียนรู้
 2. เมื่อพัฒนารูปแบบการจัดการเรียนรู้แล้วก่อนไปใช้อย่างแพร่หลายจะต้องมีการวิจัย เพื่อทดสอบทฤษฎีและตรวจสอบคุณภาพในเชิงการใช้ในสถานการณ์จริงและนำข้อค้นพบมาปรับแก้ไข
 3. การพัฒนารูปแบบการจัดการเรียนรู้้อาจออกแบบให้ใช้ได้อย่างกว้างขวางหรือ เพื่อวัตถุประสงค์เฉพาะอย่างใดอย่างหนึ่งมาลัย
 4. การพัฒนารูปแบบการจัดการเรียนรู้จะมีจุดมุ่งหมายหลักที่เป็นตัวตั้งในการพิจารณาเลือกรูปแบบไปใช้ กล่าวคือ ถ้าผู้ใช้นำรูปแบบการจัดการเรียนรู้ไปใช้ตรงตามจุดมุ่งหมายหลักก็จะทำให้เกิดผลสูงสุด แต่ก็สามารถนำรูปแบบนั้นไปประยุกต์ใช้ในสถานการณ์อื่น ๆ ได้ถ้าเห็นว่าเหมาะสม
- วีณา ประชากุล และประสาธน์ เนื่องเฉลิม (2554, น. 119-120, อ้างถึงใน Bybee, 2009) ได้เสนอหลักการจัดการเรียนการสอนที่มีประสิทธิภาพโดยการพัฒนาแบบการจัดการเรียนรู้ ดังนี้

1. รูปแบบการจัดการเรียนรู้ควรมีประมาณ 3-5 ชั้น ที่นำเสนอลำดับขั้นของการเรียน การสอนแบบบูรณาการ
2. รูปแบบการจัดการเรียนรู้ควรอยู่บนพื้นฐานของงานวิจัยร่วมสมัย (Contemporary Research) เกี่ยวกับการเรียนการสอนและการพัฒนาผู้เรียน
3. รูปแบบการจัดการเรียนรู้ต้องช่วยให้ผู้เรียนบูรณาการทักษะ และความสามารถ ใหม่ ๆ เข้ากับประสบการณ์เดิม
4. รูปแบบการจัดการเรียนรู้ต้องช่วยให้ผู้เรียนเกิดปฏิสัมพันธ์ทางสังคม (Social Interaction)
5. รูปแบบการจัดการเรียนรู้ต้องสามารถนำไปใช้ได้อย่างกว้างขวาง (Wide Range of Classroom)
6. รูปแบบการจัดการเรียนรู้ต้องใช้ได้สำหรับห้องเรียนที่มีผู้เรียนประมาณ 25-30 คน หรือมากกว่า

7. รูปแบบการจัดการเรียนรู้ต้องระบุบทบาทของผู้เรียนและผู้สอนอย่างชัดเจน

8. รูปแบบการจัดการเรียนรู้ต้องสอดคล้องเหมาะสมกับการเรียนการสอนที่หลากหลาย

เช่น การทดลอง การปฏิบัติการ การใช้เทคโนโลยี การอ่าน การเขียน เป็นต้น

Saylor, et al. (1981, p. 272) เสนอสิ่งที่ควรพิจารณาในการพัฒนารูปแบบการจัดการเรียนการสอน ดังนี้

1. มีเป้าหมายและวัตถุประสงค์ที่ต้องการให้นักเรียนบรรลุ การพัฒนาต้องคำนึงถึงวัตถุประสงค์ในการกำหนดวัตถุประสงค์ ของกิจกรรมที่ให้นักเรียนปฏิบัติจะช่วยให้ นักเรียนบรรลุเป้าหมาย โดยทั่วไปของการสอนมากที่สุด รูปแบบที่พัฒนาขึ้นจึงต้องสอดคล้องกับวัตถุประสงค์และเป้าหมายทั่วไป

2. โอกาสสูงสุดที่จะบรรลุเป้าหมายหลาย ๆ ประการ การพัฒนารูปแบบต้องคำนึงถึงความเป็นไปได้ที่จะบรรลุเป้าหมาย ความเป็นไปได้ขึ้นอยู่กับความสอดคล้องของกิจกรรมในรูปแบบ และวัตถุประสงค์การสอน

3. ความสามารถในการสร้างแรงจูงใจของผู้เรียน ความมีประสิทธิภาพของรูปแบบ ขึ้นอยู่กับการมีส่วนร่วมในกิจกรรมของนักเรียน จึงควรจัดกิจกรรมที่สร้างแรงจูงใจในการเรียนให้กับนักเรียน อาจทำโดยจัดหาสื่อใหม่ ๆ ที่ท้าทายนักเรียนเพื่อไม่ให้เกิดความเบื่อหน่ายในการเรียน

4. การพิจารณาหลักการพื้นฐานทางทฤษฎี และหลักการเรียนรู้ประกอบการพัฒนารูปแบบไม่ยึดมั่นกับทฤษฎีหรือหลักการเรียนรู้เพียงอย่างเดียว แต่ควรนำหลักการเรียนรู้หลาย ๆ อย่าง มาปรับใช้ในทางปฏิบัติด้วย เช่น พัฒนาการทางด้านสติปัญญา แรงจูงใจการเสริมแรง พัฒนาการ ด้านเจตคติ และค่านิยม ความต้องการพื้นฐานของมนุษย์

5. สิ่งอำนวยความสะดวก เครื่องมือและแหล่งเรียนรู้และความยืดหยุ่นในการปรับใช้ในสภาพการณ์ต่าง ๆ การพัฒนารูปแบบต้องคำนึงถึงความพร้อมในด้านต่าง ๆ เช่น เครื่องมือสิ่งอำนวยความสะดวกและแหล่งเรียนรู้ทรัพยากรที่จำเป็นต่อการพัฒนารูปแบบ

บุญเลี้ยง ทุมทอง (2556, น. 60-61) ได้สรุปขั้นตอนในการพัฒนารูปแบบการเรียนการสอนไว้ดังนี้

1. การศึกษาข้อมูลพื้นฐาน เป็นการศึกษาแนวคิด ทฤษฎีข้อค้นพบจากงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ตลอดจนการศึกษาข้อมูลเกี่ยวกับสภาพปัจจุบันหรือปัญหาจากเอกสารผลการวิจัยต่าง ๆ หรือการสังเกต การสอบถามผู้ที่เกี่ยวข้อง

2. การกำหนดหลักการ เป้าหมายและองค์ประกอบอื่น ๆ ของรูปแบบการสอนให้สอดคล้องกับข้อมูลพื้นฐานและสัมพันธ์กันอย่างเป็นระบบระเบียบ การกำหนดเป้าหมายของรูปแบบการสอนจะช่วยให้ผู้สอนสามารถเลือกรูปแบบการสอนไปใช้ให้ตรงกับจุดมุ่งหมายของการสอนเพื่อให้เกิดการจัดการเรียนการสอน มีประสิทธิภาพและบรรลุผลสูงสุด

3. การกำหนดแนวทางในการนำรูปแบบการสอนไปใช้ประกอบด้วยรายละเอียดเกี่ยวกับวิธีการหรือเงื่อนไขต่าง ๆ เช่น ใช้กับผู้เรียนกลุ่มใหญ่หรือกลุ่มย่อยผู้สอนจะต้องเตรียมงานหรือจัดสภาพการเรียนการสอนอย่างไร เพื่อให้รูปแบบการเรียนการสอนเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ

4. การประเมินผลรูปแบบการสอน เป็นการทดสอบความมีประสิทธิภาพของรูปแบบการสอนที่สร้างขึ้นโดยทั่วไปผู้ประเมินรูปแบบการสอนใช้วิธีการต่อไปนี้

4.1 ประเมินความเป็นได้ในเชิงทฤษฎีโดยคณะผู้เชี่ยวชาญซึ่งจะประเมินความสอดคล้องภายในระหว่างองค์ประกอบต่าง ๆ

4.2 ประเมินความเป็นไปได้ในเชิงปฏิบัติการโดยนำรูปแบบการสอนที่พัฒนาขึ้นทดลองใช้ในสถานการณ์จริงในลักษณะของการวิจัยเชิงทดลองหรือกึ่งทดลอง

5. การปรับปรุงรูปแบบการสอน แบ่งออกเป็น 2 ระยะดังนี้

5.1 ระยะก่อนนำรูปแบบการสอนไปทดลองใช้การปรับปรุงรูปแบบการสอนในระยะนี้ผลจากการประเมินความเป็นไปได้ในเชิงทฤษฎีเป็นข้อมูลในการปรับปรุง

5.2 ระยะหลังการนำรูปแบบการสอนไปทดลองใช้ การปรับปรุงรูปแบบการสอนในระยะอาศัยข้อมูลจากการทดลองใช้เป็นตัวชี้้นำในการปรับปรุง และอาจนำรูปแบบการสอนไปทดลองใช้และปรับปรุงจนกว่าจะได้ผลที่น่าพอใจ

ทิตินา แคมมณี (2557, น. 201-204) ได้กล่าวถึงขั้นตอนการพัฒนาระบบหรือพัฒนารูปแบบการเรียนการสอน ดังนี้

1. การกำหนดจุดมุ่งหมาย ต้องกำหนดจุดมุ่งหมายให้ชัดเจน

2. การศึกษาหลักการ ทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง ช่วยให้มีความเข้าใจในเรื่องที่สามารถ

กำหนดองค์ประกอบและเห็นแนวทางในการจัดความสัมพันธ์ขององค์ประกอบได้รอบคอบขึ้นซึ่งทำให้รูปแบบมีความพื้นฐานที่มั่นคงขึ้น

3. การศึกษาสภาพการณ์และปัญหาที่เกี่ยวข้อง ช่วยให้พบองค์ประกอบที่สำคัญที่ทำให้รูปแบบมีประสิทธิภาพเมื่อนำไปใช้จริง ปัญหาและอุปสรรคต่าง ๆ เป็นสิ่งที่ต้องนำมาพิจารณาในการจัดองค์ประกอบและจัดความสัมพันธ์ขององค์ประกอบทั้งหลายการนำข้อมูลจากความเป็นจริงมาใช้ในการจัดสร้างระบบจะช่วยขจัดหรือป้องกันปัญหาอันจะทำให้ระบบนั้นจากประสิทธิภาพ

4. การกำหนดองค์ประกอบของรูปแบบ ได้แก่ การพิจารณาว่ามีอะไรบ้างที่ช่วยให้เป้าหมายหรือจุดมุ่งหมายบรรลุผลสำเร็จ ผู้ที่มีประสบการณ์มากย่อมมองเห็นปัญหาต่าง ๆ ได้มาก จึงมักกำหนดองค์ประกอบได้ละเอียดรอบคอบมากกว่าผู้ที่มีประสบการณ์น้อย ผู้ที่มีความรู้และความคิดสร้างสรรค์มากย่อมเห็นแนวทางที่จะช่วยให้เป้าหมายบรรลุผลสำเร็จได้ จึงมักมีองค์ประกอบที่เอื้ออำนวยให้รูปแบบประสบผลสำเร็จได้

5. การจัดกลุ่มองค์ประกอบได้แก่การนำองค์ประกอบที่กำหนดไว้มาจัดหมวดหมู่เพื่อความสะดวกในการคิดและดำเนินการในขั้นต่อไป

6. การจัดความสัมพันธ์ขององค์ประกอบขั้นนี้เป็นขั้นที่ต้องใช้ความคิดความรอบคอบมาก ผู้จัดรูปแบบจะต้องพิจารณาว่าองค์ประกอบใดเป็นเหตุและเป็นผลขึ้นต่อกันในลักษณะใด สิ่งใดควรมาก่อนหลัง สิ่งใดสามารถดำเนินการคู่ขนานได้ ขั้นนี้เป็นที่ใช้เวลาคิดพิจารณามาก

7. การจัดตั้งระบบ เมื่อจัดความสัมพันธ์ขององค์ประกอบได้ลงตัวแล้วนำเสนอเสนอความคิดออกมาเป็นผังจำลองความคิด อาจจัดเป็นแผนผังแสดงลำดับขั้นตอนตามที่เหมาะสม ซึ่งผลในขั้นนี้ก็คือ ผลของการกำหนดองค์ประกอบของรูปแบบ และการจัดความสัมพันธ์ขององค์ประกอบ

8. การทดลองใช้รูปแบบรูปแบบที่คิดจะต้องผ่านการพิจารณาอย่างรอบคอบทั้งทางด้านทฤษฎี หลักการ และการปฏิบัติจริง ถึงแม้ว่ารูปแบบที่สร้างขึ้นจะผ่านกระบวนการอย่างรอบคอบ แต่ก็ยังไม่สามารถกล่าวได้ว่ามีประสิทธิภาพจนกว่าจะนำไปใช้ทดลองใช้และใช้จริงเพื่อศึกษาผลที่เกิดขึ้น ดังนั้น การนำรูปแบบไปทดลองใช้จึงเป็นสิ่งจำเป็น

9. การประเมินผลรูปแบบ ได้แก่ การศึกษาผลที่เกิดขึ้นจากการทดลองใช้รูปแบบในรูปแบบใดใช้แล้วได้ผลตามเป้าหมายหรือใกล้เคียงกับเป้าหมายมากที่สุดรูปแบบนั้นจะเรียกว่าเป็นรูปแบบที่มีประสิทธิภาพ

10. การปรับปรุงรูปแบบ รูปแบบที่มีประสิทธิภาพส่วนใหญ่จะต้องผ่านการทดลองและประเมินผลมาแล้ว ผลจากการทดลองใช้จะให้ข้อมูลที่เป็นประโยชน์ต่อการปรับปรุงรูปแบบนั้นให้ดีขึ้น

จากการพัฒนารูปแบบการเรียนการสอนสรุปได้ว่า การออกแบบและพัฒนารูปแบบการเรียนการสอนต้องมีการวางแผนอย่างเป็นระบบ เพื่อให้ได้รูปแบบการจัดการเรียนการสอนที่มีประสิทธิภาพ ซึ่งการพัฒนารูปแบบการเรียนการสอนเริ่มตั้งแต่วิเคราะห์ทฤษฎีหลักการเรียนการสอนที่สอดคล้องกับสภาพปัญหา ออกแบบกระบวนการเรียนการสอน ทดลองใช้และและปรับปรุงแก้ไขเพื่อให้ได้รูปแบบการเรียนการสอนที่มีความสมบูรณ์ มีคุณภาพ สามารถนำไปพัฒนานักเรียนได้ตรงตามจุดมุ่งหมายอย่างแท้จริง

จากการพัฒนารูปแบบการเรียนการสอนสรุปได้ว่า การออกแบบและพัฒนารูปแบบการเรียนการสอนต้องมีการวางแผนอย่างเป็นระบบ เพื่อให้ได้รูปแบบการจัดการเรียนการสอนที่มีประสิทธิภาพ ซึ่งการพัฒนารูปแบบการเรียนการสอนเริ่มตั้งแต่วิเคราะห์ทฤษฎีหลักการเรียนการสอนที่สอดคล้องกับสภาพปัญหา ออกแบบกระบวนการเรียนการสอน ทดลองใช้และและปรับปรุงแก้ไขเพื่อให้ได้รูปแบบการเรียนการสอนที่มีความสมบูรณ์ มีคุณภาพ สามารถนำไปพัฒนานักเรียนได้ตรงตามจุดมุ่งหมายอย่างแท้จริง และนำไปใช้ประโยชน์เพื่อการวิจัยโดยการประยุกต์ใช้แนวคิดของ บุญเลี้ยง ทุมทอง (2556, น. 60-61) และทิสนา แคมมณี (2557, น. 201-204) ที่กล่าวถึง การกำหนดจุดมุ่งหมายของการศึกษา การศึกษาข้อมูลพื้นฐาน เป็นการศึกษาแนวคิด ทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง การศึกษาสภาพการณ์และปัญหาที่เกี่ยวข้อง

การกำหนดองค์ประกอบของรูปแบบ การจัดความสัมพันธ์ขององค์ประกอบกร่างรูปแบบ การทดลองใช้รูปแบบ และการประเมินผลรูปแบบ

2.3 แนวคิด ทฤษฎีเกี่ยวกับการอ่าน และการอ่านจับใจความ

การอ่านมีประโยชน์ในการพัฒนาตนเอง คือ การพัฒนาการศึกษา พัฒนาอาชีพ พัฒนาคุณภาพชีวิต ทำให้เป็นคนที่ทันต่อข้อมูล ข่าวสาร และเหตุการณ์ที่เปลี่ยนแปลงไปในปัจจุบัน การที่จะพัฒนาประเทศให้เจริญก้าวหน้าต้องอาศัยประชาชนที่มีความรู้ความสามารถ ซึ่งความรู้ต่าง ๆ ก็ได้มาจากการอ่านนั่นเอง ในปัจจุบันได้มีนักวิชาการศึกษาได้ให้ความหมายของการอ่านไว้อย่างหลากหลาย ดังนี้

2.3.1 ความหมายของการอ่าน

มีนักการศึกษาหลายท่านได้ให้ความหมายของการอ่านไว้ดังนี้

บันลือ พุกกะวัน (2543, น. 80) ได้ให้ความหมายของการอ่านว่าการอ่านหมายถึงการแปรตัวอักษรออกมาเป็นคำพูดและมีความหมายที่ใช้สื่อความคิดระหว่างผู้เขียนกับผู้อ่านซึ่งบางครั้งไม่จำเป็นต้องออกเสียงแต่เข้าใจความหมายกันได้

สมพร มันทะสูตรแห่งพิพัฒน์ (2544, น. 8) ได้ให้ความหมายของการอ่านว่า หมายถึง การรับรู้ความหมายจากเอกสารสิ่งพิมพ์โดยผู้อ่านได้รับรู้ว่าผู้เขียนได้ให้อะไรมายังผู้อ่านทั้งด้านความรู้ ความคิดความหมายและความสัมพันธ์กับสิ่งอื่นว่าผู้เขียนต้องการอะไรมายังผู้อ่านทั้งด้านความรู้ ความคิดความหมายและความสัมพันธ์กับสิ่งอื่นว่าผู้เขียนต้องการแสดงความคิดเห็นอะไรให้ความหมายอะไร

อัจฉิมา เกิดผล และอรทัย วิมลโนธ (2545, น. 102) ได้ให้ความหมายของการอ่านว่า หมายถึงการเข้าใจหนังสือด้วยการสังเกตพิจารณา

ราชบัณฑิตยสถาน (2546, น. 1364) ได้ให้ความหมาย ของการอ่านว่า หมายถึง การแปลความหมายของตัวอักษรที่อ่านออกมาเป็นความรู้ความคิดและเกิดความเข้าใจเรื่องราวที่อ่านตรงกับเรื่องราวที่อ่านไปใช้ให้เกิดประโยชน์ได้

ศรียรัตน์ เจริญกลิ่นจันทร์ (2546, น. 2) ได้ให้ความหมายของการอ่านว่าหมายถึงการมองตัวอักษรให้ชัดเจนการเข้าใจความหมายของคำแล้วพิจารณาเลือกเอาความหมายที่ดีที่สุดที่เหมาะสมกับข้อความและเนื้อเรื่องตรงนั้นไปใช้ให้เกิดประโยชน์

นิตยา ประพศุติกิจ (2548, น. 2) ให้ความหมายของการอ่านว่าเป็นกระบวนการเรียนรู้ เช่นเดียวกับการพูดการออกเสียงเป็นคำ ๆ หรือหลายคำซึ่งรวมกันเป็นประโยคที่ให้ความหมายเมื่อเราอ่าน

พินิตนันท์ บุญพามี (2542, น. 1-2) ได้นิยามถึงความสำคัญของการอ่านว่าการอ่านมีความจำเป็นต่อชีวิตของคนในยุคปัจจุบันเพราะมีการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วทั้งด้านวัตถุวิทยาการและการอ่านช่วยให้ติดต่อความเคลื่อนไหวและความก้าวหน้าได้ทันช่วยเพิ่มพูนประสบการณ์ความรู้ ความคิดและวิจารณ์ญาณให้คนมีความมั่งคั่งทางวุฒิภาวะวุฒิปัญญาและความสามารถมากยิ่งขึ้นส่งเสริมให้เกิดกระบวนการพัฒนาคุณภาพชีวิตและจิตวิญญาณของผู้อ่านให้ไปในทางที่ต้งามด้วยตนเอง และทำประโยชน์ต่อส่วนรวมได้เป็นอย่างดีการอ่านเปรียบเสมือนเป็นสะพานเชื่อมประสานความรู้ ความเข้าใจของมนุษย์ทุกชาติทุกภาษาให้ประจักษ์ความจริงอย่างเดียวกันและสามารถประกอบกิจต่าง ๆ ร่วมกันได้เป็นอย่างดี

จากความหมายของการอ่านที่กล่าวมาข้างต้นสรุปได้ว่าการอ่านเป็นกระบวนการแปลตัวอักษรเครื่องหมายหรือสัญลักษณ์ที่ใช้แทนเสียงคำพูดหรือภาษาเขียนออกมาเป็นความคิดมีความเข้าใจในสิ่งที่อ่านได้รับความรู้ความคิดที่ผู้เขียนต้องการสื่อความรู้สึกร่วมกับผู้เขียนให้ผู้อ่านทราบเกี่ยวกับเรื่องอะไรบ้างและสิ่งสำคัญผู้อ่านจะต้องเข้าใจความหมายของสิ่งที่อ่านจากเรื่องราวที่อ่านนั้น ๆ ในเวลาต่อมาได้มีหน่วยงานต่างๆและผู้เกี่ยวข้องในการจัดการศึกษาได้ให้ความสนใจเกี่ยวกับเรื่องการอ่านอย่างจริงจังมากขึ้นทำให้มีผู้สนใจในการศึกษาจุดมุ่งหมายของการอ่านความสำคัญของการอ่านและประโยชน์ของการอ่านไว้ดังนี้

2.3.2 จุดมุ่งหมายของการอ่าน

ในกระบวนการอ่านนั้นการรับและการส่งสารจากผู้รับสารมายังผู้ส่งสารผ่านสื่อที่เป็นลายลักษณ์อักษรเป็นกระบวนการที่ต้องการความต่อเนื่องและไม่ผิดพลาดเพื่อแสดงให้เห็นถึงจุดมุ่งหมายของผู้ส่งสารคือผู้เขียนว่าต้องการถ่ายทอดสิ่งใดไปยังผู้อ่านคือผู้รับสารซึ่งผู้อ่านได้เข้าใจได้อย่างถูกต้องตามที่ผู้เขียนต้องการสื่อความออกมาหรือไม่ผู้เขียนมีจุดมุ่งหมายใดในการสื่อสารในสิ่งนั้นออกมาผู้อ่านก็ต้องสามารถตีความและเข้าใจถึงจุดมุ่งหมายนั้นด้วยดังนั้นการอ่านหนังสือหรือสิ่งพิมพ์แต่ละครั้งของแต่ละคนมีจุดมุ่งหมายแตกต่างกันซึ่งในคู่มือการจัดกิจกรรมการอ่านเชิงวิเคราะห์ของมูลนิธิซีเมนต์ไทย (2546, น. 7) ได้กล่าวถึงจุดมุ่งหมายของการอ่านไว้คือ

1. การอ่านหาความรู้
2. การอ่านเพื่อความบันเทิง
3. การอ่านเพื่อทราบข่าวสารความคิด
4. การอ่านเพื่อจุดประสงค์เฉพาะแต่ละครั้ง

กรมวิชาการกระทรวงศึกษาธิการ (2546, น. 90-92) ได้ระบุถึงจุดมุ่งหมายของการอ่านว่าการอ่านควรมีจุดมุ่งหมายในการอ่านเพราะจะทำให้อ่านได้เร็วและตรงกับความต้องการซึ่งความมุ่งหมายของการอ่านมีดังนี้

1. อ่านเพื่อความรู้การอ่านทำให้ผู้อ่านมีความรู้ถ่องเวยขยายขอบเขตออกไปจากเดิมที่มีอยู่ทำให้ได้รับความรู้เกี่ยวกับวิทยาการแขนงต่าง ๆ เพื่อประกอบอาชีพและเป็นสมาชิกที่ดีของสังคม โดยไม่จำเป็นต้องเป็นนักปราชญ์ผู้เชี่ยวชาญเฉพาะสาขา

2. อ่านเพื่อให้เกิดความคิดการอ่านวัสดุสิ่งพิมพ์ที่แสดงทรรศนะเช่นบทความบทวิจารณ์งานวิจัยต่าง ๆ จะช่วยให้ผู้อ่านมีทรรศนะกว้างขวางเพราะจะได้ทำความเข้าใจแนวคิดที่สำคัญการจัดลำดับชั้นแนวคิดของผู้เขียนพิจารณาเหตุผลและแรงจูงใจในการเขียนเรื่องนั้น ๆ เป็นการปลูกฝังนิสัยการรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น

3. อ่านเพื่อความบันเทิงการอ่านหนังสือที่มีเนื้อหาสาระไม่เป็นวิชาการ เช่น นวนิยายเรื่องสั้น วรรณคดี บางอย่างสารคดีบางชนิดจะช่วยให้ผู้อ่านเกิดความบันเทิงควบคู่ไปกับความรู้ความคิดได้ผ่อนคลายอารมณ์ตึงเครียด

4. การอ่านเพื่อสนองความต้องการอื่น ๆ การอ่านช่วยชดเชยในสิ่งที่ไม่สมปรารถนาในชีวิตของทุกคนได้เพราะมนุษย์ทุกคนมีความต้องการเป็นธรรมชาติคือความมั่งคั่งในชีวิตการยอมรับของคนในสังคมความสำเร็จในชีวิตซึ่งในชีวิตจริงของทุกคนจะไม่สมปรารถนาทุกประการ

ศรีรัตน์ เจริญกลิ่นจันทร์ (2536, น. 7-8) ได้ให้จุดมุ่งหมายของการอ่านว่า

1. อ่านเพื่อความรู้คนเราต้องการให้ความรู้ของตนเองอกงามขยายขอบเขตออกไปจากที่มีอยู่เดิมต้องการรู้ในสิ่งที่ปัญหา

2. อ่านเพื่อให้เกิดความคิดการอ่านเรื่องราวที่ผู้เขียนเขียนแสดงความคิดเห็นหรือเสนอผลของการค้นคว้าและทดลองผลของการวิจัยต่าง ๆ จะช่วยให้ความคิดเห็นของผู้อ่านกว้างขึ้น

3. อ่านเพื่อความเพลิดเพลินการอ่านหนังสือที่ไม่เป็นวิชาการนักจะช่วยให้เกิดความเพลิดเพลินคลายเครียดไม่เบื่อหน่าย

4. อ่านเพื่อความจรรโลงใจคนเราบางครั้งพบกับปัญหาและอุปสรรคและความไม่สมหวังการได้อ่านเรื่องราวเกี่ยวกับชีวประวัติบุคคลสำคัญบุคคลที่ต้องฟันฝ่าอุปสรรคในชีวิตจนกระทั่งชีวิตประสบความสำเร็จทำให้ผู้อ่านที่หมดหวังในชีวิตมีกำลังใจดีขึ้นสร้างความหวังใหม่ได้ต่อไป

5. อ่านเพื่อสนองความต้องการอื่น ๆ คนเรามีความต้องการแตกต่างกันไปซึ่งการอ่านหนังสือจะช่วยแนะแนวแก้ไขปัญหาได้

จากจุดมุ่งหมายของการอ่านดังกล่าวจึงพอสรุปจุดมุ่งหมายของการอ่านได้ว่าการอ่านของคนเราแต่ละครั้งมีจุดมุ่งหมายที่แตกต่างกันออกไปดังนี้

1. อ่านเพื่อหาความรู้ทำให้ความรู้ที่มีอยู่เดิมขยายขอบเขตออกไปได้รับความรู้เกี่ยวกับวิทยาการแขนงต่าง ๆ เพิ่มพูนพัฒนาในสิ่งใหม่

2. อ่านเพื่อความบันเทิงความเพลิดเพลินทำให้ผ่อนคลายความตึงเครียด หากความสุขให้แก่ชีวิต

3. อ่านเพื่อให้เกิดความคิดการอ่านบทความบทความวิจารณ์ผลการค้นคว้าและทดลองจะช่วยให้ผู้อ่านมีทรรศนะกว้างขวางทำให้เข้าใจแนวคิดที่สำคัญสร้างสรรค์จินตนาการ

4. อ่านเพื่อสนองความต้องการอื่น ๆ เช่น อ่านเพื่อชดเชยในสิ่งที่ไม่สมปรารถนา อ่านเพื่อไปประกอบอาชีพ อ่านเพื่อใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์

ดังนั้นเพื่อให้เกิดประสิทธิภาพในการอ่าน ผู้อ่านจึงต้องเข้าใจจุดมุ่งหมายที่แท้จริงของผู้ส่งสาร คือ ผู้เขียนจึงจะทำให้ผู้อ่านได้รับประโยชน์สูงสุดจากการอ่าน

2.3.3 ความสำคัญของการอ่าน

จินตนา ไบกาชยี่ (2543, น. 58) ได้สรุปการบรรยายของสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารีถึงความสำคัญของการอ่านหนังสือว่า

1. การอ่านหนังสือทำให้ได้เนื้อหาสาระความรู้มากกว่าการศึกษาหาความรู้ด้วยวิธีอื่น ๆ เช่น การฟังการดู

2. ผู้อ่านสามารถอ่านหนังสือได้โดยไม่มีกรจำกัดเวลาและสถานที่สามารถนำไปไหนมาไหนได้

3. หนังสือเก็บได้นานกว่าสื่ออย่างอื่นซึ่งมักมีอายุการใช้งานได้โดยจำกัด

4. ผู้อ่านสามารถฝึกการคิดและสร้างจินตนาการได้เองในการอ่าน

5. การอ่านส่งเสริมให้มีสมรรถนะที่สมานานกว่าและมากกว่าสื่ออย่างอื่นทั้งนี้เพราะขณะอ่านจิตใจจะต้องมุ่งมั่นอยู่กับข้อความพินิจพิจารณาข้อความ

6. ผู้อ่านเป็นผู้กำหนดการอ่านได้ด้วยตนเองจะอ่านคร่าว ๆ อ่านละเอียดอ่านข้ามหรือทุกตัวอักษรเป็นไปตามใจของผู้อ่านหรือจะเลือกอ่านเล่มไหนก็ได้เพราะหนังสือมีมากสามารถเลือกอ่านเองได้ตามความปรารถนา

7. หนังสือมีหลากหลายรูปแบบและมีราคาถูกกว่าสื่อรูปแบบอื่นจึงทำให้สมองผู้อ่านเปิดกว้างสร้างแนวคิดและทัศนคติได้มากกว่าทำให้ผู้อ่านไม่ติดอยู่กับแนวคิดกรอบใด ๆ

8. ผู้อ่านเกิดความคิดเห็นได้ด้วยตนเองวินิจฉัยเนื้อหาสาระได้ด้วยตนเองรวมทั้งหนังสือบางเล่มสามารถนำไปปฏิบัติแล้วเกิดผลดี

2.3.4 ปัญหาในการสอนอ่านและปัญหาการอ่าน

ศรีวิไล พลภณี (2548, น. 143) ได้กล่าวถึงปัญหาในการสอนอ่านไว้ดังนี้ ปัญหาในการสอนอ่านจึงประกอบด้วยหลาย ๆ เรื่อง คือ

1. ทำอย่างไรเราถึงจะรู้จักนักเรียนในลักษณะที่ค่อนข้างจะเป็นปัญหารายบุคคลหรือกลุ่มเล็ก ๆ ที่จัดตามพื้นฐานที่จำเป็นต่อการอ่าน

2. ทำอย่างไรจึงจะเลือกหรือจัดให้มีวัสดุการอ่านที่สนองตอบผู้เรียนทั้งในด้านความสนใจ ของผู้เรียนการมีส่วนร่วมแสดงขบวนการอ่านการเขียนเพื่อเป็นบทเรียนเชิงปฏิบัติแก่ผู้อ่านและการขยายโลกทัศน์หรือให้คุณค่าต่อชีวิตของผู้อ่าน ที่กล่าวมานั้นมีหนังสือที่เราต้องการอยู่ 3 ลักษณะ คือ

2.1 หนังสือที่นักเรียนชอบและสอดคล้องกับพื้นฐานของตน

2.2 หนังสือที่มีการเขียนดีมีขบวนการปฏิสัมพันธ์สูง เป็นแบบอย่างและช่วยพัฒนาการเขียนการอ่านหรือทักษะทางภาษาของผู้เรียน

2.3 หนังสือที่มีสารประโยชน์ดีช่วยพัฒนาผู้อ่านในด้านต่าง ๆ ส่งเสริมพื้นฐานการอ่านในขั้นต่อไปหนังสือที่ดีมากอาจมีทั้ง 3 ลักษณะ แต่ส่วนมากแล้วจะมีไม่ครบทั้ง 3 ลักษณะนี้ ครูจึง ควรเลือกหนังสือเป็นหรือสามารถผลิตขึ้นมาใช้และแนะนำให้นักเรียนสามารถเลือกหรือฝึกเขียนได้เอง เท่าที่จะเป็นไปได้

3. ทำอย่างไรจะช่วยให้นักเรียนรู้วิธีอ่าน และมีทัศนคติที่ถูกต้องต่อขบวนการอ่านซึ่งเป็นเรื่องของทฤษฎีและการฝึกปฏิบัติควบคู่กันไป การฝึกที่อาศัยแต่ปริมาณและเวลาย่อมไม่อาจเร่งอัตราพัฒนาการแก่ผู้เรียนได้เท่าที่ควร บางทีก็อาจจะประสพภาวะชะงักงันหรือตกต่ำลงของทักษะก็ได้

4. ทำอย่างไรจะส่งเสริมพื้นฐานการอ่านของผู้เรียนที่มีอยู่ต่าง ๆ กันนั้น ให้พัฒนาไปตามเอกกัตภาพอย่างมีประสิทธิภาพ ข้อนี้ผู้สอนมักถือว่าผู้เรียนมีอยู่เท่าใดก็ใช้เท่านั้นหรือไม่เอามาใช้ด้วยซ้ำ แต่ถ้าจะพัฒนาการอ่าน เราย่อมต้องพัฒนาพื้นฐานการอ่านพื้นฐานของเขาด้วยเพราะพื้นฐานเหล่านั้นไม่ว่าจะเป็นความรู้ประสบการณ์หรือโลกทัศน์ก็ต่างเป็นปัจจัยสำคัญของการแสวงหา

สอองค์ ดำเนินสวัสดิ์ (2549, น. 75) ได้กล่าวถึงปัญหาด้านการอ่านไว้ดังนี้

1. ปัญหาจากเด็ก

1.1 เด็กไม่รักการอ่าน เพราะเด็กไม่ได้รับการปลูกฝังให้รักการอ่านถกขัดขวางการอ่านหนังสือที่ชอบทำให้เด็กเบื่อที่จะอ่าน

1.2 เด็กขาดความพร้อมทั้งทางร่างกาย คือ ขาดความเฉียบแหลมทางสายตาวุฒิภาวะทางอารมณ์และสังคมไม่พร้อม ขาดความสามารถในการอ่าน

2. ปัญหาจากครอบครัวผู้ปกครองที่ไม่เห็นคุณค่าของการอ่านไม่มีการฝึกให้เด็กรักการอ่านจะทำให้เด็กไม่รักการอ่าน

3. ปัญหาจากสิ่งแวดล้อมสังคมที่ขาดหนังสือ ไม่มีร้านหนังสือในชุมชน ไม่มีห้องสมุด ไม่มีหนังสือดี ๆ ในตลาดหนังสือทำให้เด็กไม่รู้จักหนังสือ ยิ่งสังคมปัจจุบันมีแหล่งบันเทิงเรีงรมย์มาก เช่น วิทยุโทรทัศน์สิ่งเหล่านี้จะกั้นเด็กออกไปจากการอ่าน

4. ปัญหาจากการเรียนการสอนโรงเรียนที่มีห้องสมุดไม่ตีบรรณารักษ์ไม่จัดกิจกรรมส่งเสริม การอ่าน ผู้บริหารไม่สนับสนุนงานห้องสมุดรวมทั้งวิธีการสอนของครูที่มุ่งการอ่านแบบเรียนเพียงอย่าง เดียวและระบบการสอนที่มุ่งให้นักเรียนเกิดความเป็นปฏิกิริยากับหนังสือเมื่อทราบปัญหา

การอ่านของนักเรียนแล้วครูซึ่งเป็นผู้มีบทบาทสำคัญยิ่งในการสอนการอ่านจึงควรคิดค้นวิธีที่จะส่งเสริมให้นักเรียนรักการอ่าน ซึ่งการนำกิจกรรมมาช่วยสอนจะเป็นเครื่องมือ นำไปสู่ความสำเร็จทั้งครูและศิษย์

สุนันทา มั่นเศรษฐวิทย์ (2545, น. 9) กล่าวถึง ปัญหาสำคัญที่มีผลต่อการอ่านในปัจจุบันว่าการสอนอ่านมักไม่ประสบความสำเร็จตามวัตถุประสงค์เพราะมีปัญหาสำคัญที่เกี่ยวข้องหลายประการ คือ

1. ปัญหาที่เกี่ยวข้องกับตัวครูกูไม่เข้าใจวิธีการสอนอ่านอย่างแท้จริง ส่วนมากจะกำหนด วัตถุประสงค์ให้นักเรียนอ่านเรื่องโดยไม่มีวัตถุประสงค์อื่น ซึ่งถ้าครูผู้สอนให้นักเรียนได้บรรลุ วัตถุประสงค์ ของการอ่านในลักษณะต่าง ๆ ตามความสามารถ นักเรียนก็จะนำวิธีการอ่านไปใช้ประโยชน์ ในการอ่าน ครูภาษาไทยมีความรู้ในเรื่องที่เกี่ยวกับการสอนอ่านไม่เพียงพอ เช่น จิตวิทยาการอ่าน การวิเคราะห์ ระดับความสามารถในการอ่าน วิธีสอนอ่านตามจุดมุ่งหมายเฉพาะสิ่งเหล่านี้ควรมี การสอดแทรก ความรู้ในหลักสูตรระดับปริญญาทางการศึกษา เพื่อจะนำความรู้มาพัฒนาตนเองและ นักเรียนด้วย

2. ปัญหาที่เกี่ยวข้องกับตัวนักเรียน มาจากสังคมที่มีลักษณะแตกต่างกันและมีระดับ ความสามารถในการอ่านแตกต่างกันด้วย บางคนอาจมีปัญหาทางครอบครัวไม่ได้รับการดูแลเอาใจใส่ จากบิดามารดา ในทางตรงกันข้าม ก็มีนักเรียนอีกจำนวนหนึ่งที่บิดามารดา และผู้ปกครองเอาใจใส่ดี เมื่อมาอยู่ห้องเรียนเดียวกัน ระดับความสามารถในการอ่านและประสบการณ์ทางภาษาจึงย่อม แตกต่างกัน ทำให้ครูต้องพยายามจัดกิจกรรมการสอนให้เหมาะสมกับลักษณะและความสามารถของ แต่ละคน สภาพแวดล้อมทางครอบครัวมิใช่จะเป็นปัญหาสำหรับนักเรียนเท่านั้น บางคนยังมีปัญหา ทางด้านสุขภาพ ร่างกายและจิตใจ ซึ่งมีผลทำให้การอ่านไม่พัฒนาตามระดับชั้นเรียนและอายุของ นักเรียน

การอ่านเป็นกระบวนการที่เกี่ยวข้องกับการเข้าใจความหมายของคำ กลุ่มคำ ประโยค และข้อความ ดังนั้นในการสอนอ่าน จึงจำเป็นที่ครูจะต้องให้นักเรียนเข้าใจและรับรู้ความหมายของ คำก่อน เพื่อจะนำไปสู่ความเข้าใจในการอ่านเรื่องราวต่าง ๆ ได้การอ่านที่ดีจะต้องให้นักเรียนมีจุดมุ่งหมายว่า ต้องการอ่านเพื่ออะไร และครูจะต้องมีเป้าหมายในการสอนว่าต้องการให้นักเรียนเปลี่ยนแปลง พฤติกรรม การอ่านทางด้านใดบ้าง ซึ่งจะเรียงลำดับจากง่ายไปหายาก นอกจากนั้นการอ่านของนักเรียน จะประสบความสำเร็จหรือไม่ย่อมขึ้นอยู่กับองค์ประกอบอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องกับตัวนักเรียน ได้แก่ สภาพแวดล้อม ทางบ้านและทางโรงเรียนที่ดีจะช่วยให้นักเรียนประสบความสำเร็จในการอ่านแล้ว ครึ่งหนึ่ง เมื่อบวก กับสภาพความพร้อมทางด้านร่างกายและสติปัญญาแล้วนักเรียนก็จะมีสัมฤทธิ์ผลในการอ่านตาม จุดมุ่งหมายที่ต้องการ

จากปัญหาในการสอนอ่าน พอจะสรุปปัญหาได้ว่าน่าจะมาจากตัวครูและเด็ก เช่น

1. ครูต้องรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคลว่าเขามีปัญหาด้านใดบ้าง
2. ครูต้องจัดหาวัสดุหรือสื่อมาสนองความสนใจของเด็ก

3. ครูต้องสอนวิธีการอ่านที่เหมาะสมกับเด็กแต่ละคน

4. ครูต้องพัฒนาพื้นฐานด้านการอ่านของเด็กเป็นลำดับต้น ๆ ก่อนแล้วจึงพัฒนาการอ่าน ขั้นสูงในลำดับต่อไปและประเด็นปัญหาการอ่านของเด็ก พอจะสรุปได้ว่า เป็น 4 ประเด็นหลัก คือ

4.1 ตัวเด็ก เช่น เด็กไม่รักการอ่าน และไม่พร้อมทั้งด้านร่างกาย อารมณ์และสติปัญญา

4.2 ด้านครอบครัว ครอบครัวไม่เห็นคุณค่า ไม่มีเวลาฝึกเด็ก

4.3 ด้านสิ่งแวดล้อม ไม่มีห้องสมุด ไม่มีร้านหนังสือ ไม่มีหนังสือดี ๆ ในท้องตลาด

4.4 ด้านการเรียนการสอน โรงเรียนไม่มีห้องสมุด โรงเรียนไม่ได้จัดกิจกรรมส่งเสริมการอ่าน ครูผู้สอนมุ่งแต่การสอนแต่ในบทเรียนเพียงอย่างเดียว บทบาทสำคัญอยู่ที่ตัวครูต้องให้ความสำคัญในด้านการสอนอ่านโดยเฉพาะเด็กที่มีปัญหาทางการเรียนรู้ครูต้องจัดกิจกรรม การเรียนการสอนที่หลากหลายและเชื่อมโยงความสัมพันธ์ระหว่างคำกับภาพเพื่อให้เด็กประเภทนี้อ่านได้

จากข้อความดังกล่าว สรุปได้ว่าปัญหาการอ่านที่สำคัญประการแรกจะอยู่ที่ตัวครูผู้สอน โดยเฉพาะการอ่านออกเสียง ซึ่งครูควรอ่านให้ถูกต้อง ออกเสียงคำควบกล้ำ ร ล ว ควบกล้ำ และออกเสียง ร ล ให้ถูกต้องอีกเช่นกัน ซึ่งจะเป็นตัวอย่างที่ดีแก่เด็ก อีกทั้งถ้าครูสามารถจัดหาหรือผลิตสื่อการสอนที่ใช้ในการพัฒนาการอ่านมาใช้สอนเด็กก็จะทำให้เด็กพัฒนาการอ่านได้ดีขึ้น ถึงแม้ว่าปัญหาบางประการจะอยู่ที่ตัวเด็ก ด้านร่างกาย ระดับสติปัญญา ความเอาใจใส่จากบิดามารดา ตลอดจนสิ่งแวดล้อมของเด็กก็ตาม

2.3.5 ประโยชน์ของการอ่าน

ฉวีวรรณ คูหาภินันท์ (2542, น. 3) ได้สรุปถึงประโยชน์ของการอ่านคือการอ่านมีความจำเป็นต่อการศึกษเล่าเรียนทั้งในโรงเรียนและนอกโรงเรียนตั้งแต่อนุบาล ประถมศึกษามัธยมศึกษาและจนกระทั่งถึงระดับอุดมศึกษา เพื่อช่วยในการค้นคว้าเขียนรายงานทำการบ้านเป็นคู่มือการอ่านประกอบการเรียนการสอนทั้งในหลักสูตรและนอกหลักสูตร หลังจากนั้นเมื่อจบการศึกษาแล้วการอ่านจะเป็นประโยชน์ต่อการนำความรู้มาใช้ในการดำรงชีวิตอย่างเป็นสุขคนที่เรียนหนังสือเก่งมักจะอ่านหนังสือเก่งคนที่เรียนหนังสือไม่เก่งมักจะไม่ชอบอ่านหนังสือคนที่เรียนหนังสือจนประสบความสำเร็จและสามารถศึกษาต่อในระดับสูง ๆ ได้นั้นจะต้องเป็นนักอ่านและอ่านอยู่ประจำ

สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษากระทรวงศึกษาธิการ (2546, น. 7- 8) ได้ให้ความหมายของประโยชน์ในการอ่านคือ

1. เป็นการพัฒนาสติปัญญาทำให้เกิดความรู้ความฉลาดเกิดภูมิคุ้มกันที่ดีในชีวิตจิตใจ
2. ทำให้มีความรู้ในวิชาการต่าง ๆ
3. ทำให้รอบรู้ทันโลกทันเหตุการณ์

4. ทำให้ค้นหาคำตอบที่ต้องการได้
5. ทำให้เกิดความเพลิดเพลิน
6. ทำให้เกิดทักษะและพัฒนาการในการอ่าน
7. ทำให้ชีวิตมีการพัฒนาการเป็นชีวิตที่สมบูรณ์ก้าวหน้าประสบความสำเร็จ
8. ทำให้เป็นผู้มีมนุษยสัมพันธ์ที่ดีและสร้างเสริมบุคลิกภาพ

จากประโยชน์ในการอ่านดังกล่าว การอ่านแต่ละครั้งทำให้เกิดผลดีต่อตนเองและสังคม คือ ทำให้ผู้อ่านได้มีการพัฒนาทั้งด้านสติปัญญา ความรู้ ความสามารถ ประสบการณ์ พฤติกรรม และการดำเนินชีวิตต่อสังคม คือ ทำให้เกิดความเข้าใจในเรื่องการเมืองการปกครองเศรษฐกิจ และวัฒนธรรม ต่าง ๆ ของสังคมทำให้เข้าใจผู้อื่นได้มากขึ้น ดังนั้นในการอ่านแต่ละครั้งจึงทำให้ผู้อ่านได้ประโยชน์มากมาย

2.3.6 การส่งเสริมพัฒนาทักษะการอ่าน

กรมวิชาการ (2542, น. 35 - 38) ได้สรุปการอ่านไว้ดังนี้ การอ่านเป็นทักษะที่ต้องฝึก เช่นเดียวกับทักษะอื่น ๆ เด็กที่มีทักษะในการอ่านเร็ว มีสมาธิในการอ่านต่อเนื่องกับประเด็นความชัดเจน มีอารมณ์ และจินตนาการร่วมอยู่ด้วย ทำให้เกิดความชำนาญในการรับรู้ด้านความคิดการคิดเป็นการสรุป การตอบโต้ทำให้เกิดความคิดเป็นระบบ และการรับรู้เป็นระบบ การแสดงออกและการสื่อสารต่อผู้อื่นต่อโลกภายนอกจะชัดเจนเป็นระบบ การส่งเสริมพัฒนาทักษะการอ่านของผู้เรียนต้องดำเนินการอย่างต่อเนื่องด้วย เพราะหากทักษะนั้นจะต้องใช้เวลาในการพัฒนาฝึกฝนอยู่เสมอ จนเกิดเป็นนิสัยรักการอ่านเกิดขึ้น การสร้างนิสัยดังกล่าวได้มีแนวคิดว่าการที่คนเราได้เรียนรู้สิ่งใดแล้ว จะนำสิ่งที่ได้เรียนรู้ไปปฏิบัติจริง จนเกิดเป็นนิสัยจะต้องผ่านประสบการณ์สำคัญ 3 ประการ ดังนี้

1. จะต้องเกิดความรู้สึกว่าสิ่งที่เรารู้สึกนั้น มีประโยชน์มีคุณค่าหรือมีความหมายต่อตนเองไม่ทางใดก็ทางหนึ่ง ซึ่งประโยชน์หรือคุณค่าหรือความหมายที่มีต่อตนเองนี้ จะมีลักษณะและขอบเขตแตกต่างกันไปเป็นรายบุคคลตามวัย วุฒิภาวะ ประสบการณ์ และพื้นฐานการรับรู้

2. จะต้องมีโอกาสได้เห็นตัวอย่างลงมือปฏิบัตินั้นด้วยคือมีผู้อื่นปฏิบัติให้ได้พบได้เห็นถ้ายิ่งพบเห็นบ่อยเท่าไรก็ยิ่งจูงใจให้ปฏิบัติมากขึ้น

3. จะต้องได้มีโอกาสได้ลงมือปฏิบัติจริง ๆ ด้วยตนเองซึ่งระยะแรก ๆ ควรอยู่ในรูปของการทำบ้างไม่ทำบ้างหรือลองผิดลองถูกหรือทำได้บ้างไม่ได้บ้างแต่ถ้าประสบการณ์ข้อแรกยังมีแรงจูงใจอยู่ก็จะทำให้เกิดความพยายามปรับปรุงไม่ย่อท้อจนสามารถทำได้และทำได้อย่างดีที่สุด

ประสิทธิ์ พรหมตัน (2543, น. 40 - 41) ได้อธิบายว่าการอ่านหนังสือเป็นหัวใจของการเรียนรู้ ผู้ที่อ่านหนังสือมากและสนใจอ่านอย่างจริงจังสามารถนำความรู้ที่อ่านไปประยุกต์ได้ทุกโอกาสการเป็นนักอ่านที่ดีต้องรู้ว่าจะต้องอ่านหนังสืออย่างไรให้เร็วจับใจความได้แม่นยำและสนุกเพลิดเพลินไปกับการอ่านการจะเป็นนักอ่านที่ดีได้นั้นต้องพัฒนาและฝึกตนเองสร้างทักษะให้เกิดลักษณะนิสัยและคุณลักษณะที่ดีของนักอ่านซึ่งมีแนวทางในการฝึกฝนทักษะดังนี้

1. พยายามสร้างนิสัยตนเองให้รักการอ่าน โดยพยายามอ่านหนังสือทุกประเภทที่จะให้ประโยชน์และหาเวลาว่างอ่านหนังสือบ่อย ๆ จนเกิดเป็นนิสัยรักการอ่าน
2. ฝึกฝนการอ่านหนังสือให้รวดเร็วและพยายามจับใจความให้ได้วิธีการก็คือใช้ช่วงสายตาให้กว้างพยายามฝึกให้มีจุดที่สายตาหยุดนิ่งในแต่ละบรรทัดน้อยคืออาจมีเพียงครั้งเดียวหรือสองครั้ง
3. ฝึกฝนตั้งจุดมุ่งหมายในการอ่านการอ่านหนังสือแต่ละครั้งควรตั้งจุดมุ่งหมายว่าจะอ่านเพื่ออะไรโดยทั่วไปแล้วการอ่านหนังสือจะเป็นไปในลักษณะอ่านเพราะต้องรู้ อ่านเพราะความรู้ และอ่านเพราะอยากรู้การอ่านแต่ละลักษณะมีจุดมุ่งหมายแตกต่างกันอ่านเพื่อการสอบหรือเพื่อนำไปปฏิบัติในหน้าที่การงานเป็นการอ่านเพราะต้องรู้และต้องพยายามจำให้ได้ อ่านเพราะความรู้เป็นการอ่านเรื่องที่เกี่ยวข้องกับสิ่งที่ควรรู้ไว้เพื่อประโยชน์ต่อการดำรงชีวิตสำหรับการอ่านเพราะอยากรู้เป็นการอ่านเรื่องที่เราสงสัยเรื่องที่เราอยากเรียนรู้เพิ่มเติมอ่านเพื่อความบันเทิงหรืออ่านให้เกิดความรู้ในด้านต่าง ๆ เพื่อการเป็นคนเก่งกว่าหรือมีความสามารถเหนือกว่าคนอื่น เมื่อเราตั้งจุดมุ่งหมายในการอ่านแล้วก็พยายามทำให้บรรลุจุดมุ่งหมายนั้นให้ได้
4. ฝึกสังเกตส่วนประกอบของหนังสือการสังเกตส่วนประกอบของหนังสือ เช่น ปก คำนำ สารบัญ คำนิยม หัวข้อเรื่อง บรรณานุกรม หรือส่วนอื่น ที่ทำให้เข้าใจสิ่งที่อ่านดีขึ้นเป็นการส่งเสริมการอ่าน ให้มีประสิทธิภาพ
5. ฝึกฝนเทคนิคการอ่านเทคนิคการอ่านมีหลายวิธีทำให้การอ่านมีประสิทธิภาพดังเช่น
 - 5.1 สร้างบรรยากาศการอ่านพยายามสร้างหรือหาบรรยากาศการอ่าน เพื่อเกิดสมาธิอาจเป็นบรรยากาศที่เงียบสงบ สถานที่เอื้ออำนวยอากาศเย็นสบายหรือบรรยากาศที่พึงพอใจของผู้อ่าน
 - 5.2 ฝึกทำให้เป็นสมาธิพยายามสร้างความตั้งใจแน่วแน่ที่จะอ่านหนังสือ โดยทำจิตใจให้สงบนิ่งมาสับสนไม่ฟุ้งซ่าน โดยปกติช่วงเวลาที่ดีที่สุดในการอ่านหนังสือ คือ เวลาเช้าหลังจากหลับมาแล้วตลอดคืน เพราะสมองได้พักผ่อนคลายแล้วย่อมพร้อมที่จะได้รับความรู้ใหม่ ๆ ได้เป็นอย่างดี แต่ถ้าหากเป็นผู้ที่ฝึกสมาธิเป็นประจำก็สามารถอ่านหนังสือได้ทุกเวลาที่ต้องการอ่านหลังจากทำสมาธิแล้วและเมื่ออ่านหนังสือไปนานแล้ว อาจเกิดอาการเมื่อยล้าหรือสมาธิเสื่อมคลายควรพักชั่วคราวหรือเปลี่ยนอิริยาบถเพื่อไม่ให้เกิดความเบื่อหน่าย
 - 5.3 ฝึกเทคนิคการอ่านที่มีประสิทธิภาพหลาย ๆ ด้านหนังสือแต่ละประเภทอาจใช้การอ่านที่แตกต่างกัน เช่น หนังสือบางประเภทอาจไม่จำเป็นต้องอ่าน โดยละเอียดทั้งเล่ม อาจใช้วิธีการอ่านอย่างรวดเร็วในครั้งแรกที่เริ่มอ่าน เพียงเพื่อให้รู้ว่าหนังสือนั้นเขากล่าวถึงอะไรบ้างต่อมาก็อ่านซ้ำด้วยความเอาใจใส่ และพยายามอ่านให้เข้าใจเฉพาะตอนที่สำคัญ หนังสือบางเล่มอาจต้องอ่าน

ด้วยความเอาใจใส่จับใจความ และจดจำทั้งเล่ม ซึ่งต้องใช้เทคนิคการอ่านอีกวิธีหนึ่งใน ขณะที่มีการอ่านนวนิยาย อาจจะอ่านแบบสบาย ๆ หรือให้เกิดความสนุกสนาน เป็นต้น

5.4 เทคนิคการอ่านให้จำการอ่านหนังสือส่วนใหญ่ผู้อ่านต้องการที่จะจำเรื่องที่อ่าน โดยเฉพาะที่เราควรพยายามฝึกเทคนิคในการจำดังต่อไปนี้

5.4.1 ขณะที่จะอ่านหนังสือต้องพยายามใช้ประสาททุกส่วนให้ช่วยกันจำ

5.4.2 ต้องตั้งจุดประสงค์ให้แน่วแน่ว่าจำ เพื่อประโยชน์อะไรมีจุดมุ่งหมายอะไร

5.4.3 ตั้งใจที่จะจำอย่างแน่วแน่และให้ความสนใจอย่างมั่นคง

5.4.4 เมื่ออ่านจบแล้วหมั่นนึกทบทวนถึงสิ่งที่อ่านไปแล้วอยู่เสมอ

5.4.5 ก่อนอ่านควรทำใจให้มีสมาธิ และควรหาบรรยากาศที่เสริมสร้างสมาธิ

5.4.6 ทำอารมณ์ให้ดีเพราะถ้าอารมณ์ดีความจำดีหากอารมณ์ไม่ดีความจำก็พร่ามัว

5.4.7 ควรหลีกเลี่ยงความจำแทรกซ้อนหากจำบางสิ่งที่ต้องการจำได้แล้วอย่าทำกิจกรรมอ่านต่อเนื่องทันทีควรเว้นไว้สักช่วงเวลาหนึ่งดังคำว่า “เรียนก่อนนอน จำดีตอนตื่น”

5.4.8 หากจำข้อความยาว ๆ ควรจำทีละส่วนใช้ดินสอขีดเส้นใต้ถ้อยคำที่สะดุดใจ หรือเขียนข้อความต้องการจำเป็นพิเศษในสมุดพกและนำติดตัวไปเพื่อทบทวนความจำเมื่อต้องการ

แนวคิดหรือเทคนิคการส่งเสริมพัฒนาการอ่าน เป็นการส่งเสริมพัฒนาการอ่านที่สัมพันธ์กับการส่งเสริมพัฒนาการคิดในระดับสูงกว่ากลวิธีหรือเทคนิค SQRC (State, Question, Read, Conclude) เป็นกลวิธีสอนที่ยึดผู้เรียนเป็นสำคัญ และมุ่งพัฒนาการอ่านการคิดของผู้เรียน โดยครูเป็นผู้ชี้แนะให้ผู้เรียนใช้ความรู้ และประสบการณ์เดิม แสดงความคิดเห็นต่อบทอ่านแล้ว ผู้เรียนรวบรวมวิเคราะห์สังเคราะห์ ข้อมูลจากบทอ่านอภิปรายแลกเปลี่ยนความคิดเห็น เพื่อให้ผู้เรียนสามารถให้ข้อสรุปและให้ความรู้ใหม่จากการอ่านได้ด้วยตนเอง

สรุปได้ว่าการส่งเสริมทักษะการอ่านของผู้เรียนนั้นเป็นบทบาทหน้าที่ของผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องในการจัดการศึกษาทั้งในระดับโรงเรียนโดยผู้บริหารและครูอาจารย์ทุกคนด้วยการจัดกิจกรรมทั้งในระดับโรงเรียนและระดับห้องเรียนอย่างต่อเนื่องด้วยการกำหนดนโยบายส่งเสริมการอ่านจัดสถานที่บรรยากาศและสิ่งแวดล้อมสนับสนุนวัสดุอุปกรณ์ต่างๆในการดำเนินกิจกรรม

2.3.7 ทฤษฎีการอ่าน

นักวิชาการเกี่ยวกับการอ่านได้เสนอทฤษฎีการอ่านไว้หลายทฤษฎี ซึ่งทฤษฎีการอ่านดังกล่าวมีการเปลี่ยนแปลงและวิวัฒนาการของแนวคิดนับแต่อดีตจนถึงปัจจุบัน ซึ่งผู้วิจัยได้รวบรวมมานำเสนอ ดังนี้

2.3.7.1 แนวคิดดั้งเดิมเกี่ยวกับการอ่าน

การอ่านในแนวคิดดั้งเดิม เป็นการถอดรหัสสัญลักษณ์ที่อยู่ในรูปแบบการเขียนเพื่อให้เกิดความเข้าใจความหมายของเนื้อหาสาระที่อ่าน เป็นการทำความเข้าใจเกี่ยวกับคำโครงสร้างประโยค ไวยากรณ์ และรูปแบบของภาษาที่ใช้เป็นหลัก เช่น กระบวนการอ่านจากระดับส่วนประกอบย่อยไปสู่ส่วนที่ใหญ่กว่า (Bottom Up) โดยการถอดรหัสตัวอักษรแต่ละตัวซึ่งเป็นส่วนประกอบย่อย ไปสู่ส่วนที่ใหญ่ขึ้น เช่น คำ วลี หรือประโยคเพื่อนำไปสู่ความเข้าใจความหมายในมุมมองแบบดั้งเดิมนี้ ผู้อ่านเป็นเพียงผู้รับข้อมูลข่าวสาร (Passive Receiver) จากข้อความที่อ่านแต่เพียงด้านเดียว (Dole, et al., 1991)

จากแนวคิดดั้งเดิมของการอ่านที่มองว่าผู้อ่านเป็นเพียงผู้รับสารนี้ ไม่สามารถอธิบายเกี่ยวกับการอ่านได้ตรงกับสภาพความเป็นจริงเท่าใดนัก ต่อมาจึงมีนักวิชาการทางด้าน การอ่าน ได้เสนอทฤษฎีการอ่านในมุมมองเชิงปัญญา (The Cognitive View) โดยมองว่าการอ่านเป็นการทำความเข้าใจในเนื้อหาสาระที่อ่านซึ่งเป็นกระบวนการตอบสนองแบบสองทาง หรือเป็นปฏิสัมพันธ์ระหว่างผู้อ่านกับเนื้อหาสาระที่อ่าน (Interactive Nature of Reading) (Rumelhart and Ortony, 1977 cited in Jones, 1982) และให้ความสำคัญกับกระบวนการทำความเข้าใจเนื้อหาสาระที่อ่าน

2.3.1.2 ทฤษฎีโครงสร้างความรู้เดิม (Schema theory)

Nunan (2005) อธิบายว่า “Schemata” เป็นโครงสร้างทางจิต (Mental Structure) ซึ่งเป็นที่เก็บรวบรวมความรู้ของมนุษย์ ส่วนทฤษฎีที่อธิบายเกี่ยวกับการทำความเข้าใจในการอ่านโดยใช้ Schemata เรียกว่าทฤษฎีโครงสร้างความรู้เดิม (Schema Theory) ทฤษฎีโครงสร้างความรู้เดิมได้ขยายแนวคิดของรูปแบบปฏิสัมพันธ์ โดยเสนอว่า การอ่านเป็นกระบวนการปฏิสัมพันธ์ (Interactive Process) ระหว่างเนื้อหาสาระที่อ่านกับสิ่งที่ผู้อ่านทราบอยู่ก่อนแล้วเกี่ยวกับเรื่องนั้น ๆ การทำความเข้าใจในการอ่านไม่ได้เป็นเพียงการถอดรหัสและการประยุกต์ใช้ความรู้เกี่ยวกับไวยากรณ์กับข้อความที่ได้อ่านเท่านั้น แต่ผู้ที่อ่านได้อย่างมีประสิทธิภาพนั้นต้องสามารถเชื่อมโยงความรู้ที่ตนเองมีอยู่เดิมกับสิ่งที่ได้อ่านด้วย Rumelhart (1977 cited in British Council, 2006) อธิบายว่า Schemata เป็นโครงสร้างความรู้เดิมที่นำมาใช้ในกระบวนการแปลความหมายข้อมูล ค้นคืนความรู้เดิมจากความทรงจำ รวมทั้งทำให้กระบวนการทำความเข้าใจกับข้อมูลที่ได้รับมาใหม่เป็นไปได้ด้วยดี ซึ่งถ้าโครงสร้างความรู้เดิมของเราไม่สมบูรณ์และไม่สามารถทำให้เกิดความเข้าใจในข้อมูลที่ได้จากการอ่านจะทำให้เกิดปัญหาเกี่ยวกับกระบวนการทำความเข้าใจเนื้อหาที่อ่าน Jones (1982) ได้กล่าวว่า ความรู้เดิมมีหลายรูปแบบ เช่น 1) ความรู้เฉพาะเกี่ยวกับหัวข้อเรื่องที่อ่าน 2) ความรู้ทั่วไปเกี่ยวกับความสัมพันธ์ทางสังคมและหลักการของความเป็นเหตุเป็นผล และ 3) ความรู้เกี่ยวกับการจัดระเบียบโครงสร้างของเนื้อหาสาระที่อ่าน ผู้อ่านไม่ว่าจะมีอายุหรือมีความสามารถเท่าใดจะใช้ความรู้เดิมที่มีอยู่ในการแปลความหมายและสร้าง ความหมายของเนื้อหาสาระที่อ่าน

2.3.1.3 ทฤษฎีเกี่ยวกับกระบวนการอ่าน

กระบวนการทำ ความเข้าใจในสิ่งที่อ่าน ได้แก่ กระบวนการอ่านในระดับส่วนประกอบย่อยไปสู่ส่วนที่ใหญ่กว่า (Bottom Up) และกระบวนการอ่านจากส่วนที่ใหญ่กว่าไปสู่ส่วนประกอบย่อย (Top Down) Nunan (2005) อธิบายว่า กระบวนการอ่านจากระดับส่วนประกอบย่อยไปสู่ส่วนที่ใหญ่กว่า (Bottom Up) เป็นกระบวนการถอดรหัสสัญลักษณ์การเขียน เป็นการทำงานจากส่วนที่ย่อยหรือตัวอักษรแต่ละตัวไปสู่ส่วนที่ใหญ่ขึ้น เช่น คำ วลี หรือประโยคหรืออาจกล่าวได้ว่าเป็นกลยุทธ์ที่ใช้ในการถอดรหัสสัญลักษณ์ที่อยู่ในรูปของการเขียนเพื่อนำไปสู่ความเข้าใจความหมาย ส่วนกระบวนการอ่านจากส่วนที่ใหญ่กว่าไปสู่ส่วนประกอบย่อย (Top Down) เป็นการทำความเข้าใจความหมายที่อยู่ภายในบริบท โดยการใช้ความรู้เดิมที่มีอยู่เกี่ยวกับบริบทนั้นทำให้เกิดความเข้าใจความหมายต่าง ๆ และนำไปสู่การใช้ภาษาในหน่วยย่อยกว่าได้อย่างถูกต้อง จากการศึกษาวิจัยพบว่า กระบวนการอ่านจากระดับส่วนประกอบย่อยไปสู่ส่วนที่ใหญ่กว่า (Bottom Up) และกระบวนการอ่านจากส่วนที่ใหญ่กว่าไปสู่ส่วนประกอบย่อย (Top Down) อาจนำมาใช้ร่วมกันอย่างบูรณาการในการสอนการอ่านให้มีประสิทธิภาพมากขึ้น (Stanovich, 1980 cited in Nunan, 2005) ซึ่งนำมาสู่แนวคิดกระบวนการอ่านแบบปฏิสัมพันธ์ (Interactive Model) ซึ่งกล่าวว่า การอ่านเป็นกระบวนการของการสร้างและตรวจสอบสมมติฐานซึ่งต้องอาศัยปฏิสัมพันธ์ของข้อมูล (Information) ที่มาจากแหล่งต่าง ๆ รวมทั้งความรู้เกี่ยวกับส่วนประกอบใหญ่และส่วนประกอบย่อยของเนื้อหาสาระที่อ่าน เช่น ความรู้เกี่ยวกับรูปร่างตัวอักษร ตัวอักษรเดี่ยว ๆ กลุ่มของตัวอักษร คำ ไวยากรณ์ และความหมาย เมื่อมีการอ่านเกิดขึ้น กระบวนการทำความเข้าใจข้อมูลจะเกิดขึ้นทั้งจากการทำความเข้าใจส่วนที่ใหญ่กว่าไปสู่ส่วนประกอบย่อย (Top Down) และจากส่วนประกอบย่อยไปสู่ส่วนที่ใหญ่กว่า (Bottom Up) เช่น การเข้าใจความหมายของคำหนึ่ง ๆ กระบวนการทำความเข้าใจจะต้องใช้ทั้งความรู้จากส่วนประกอบย่อย เช่น ความรู้เกี่ยวกับรูปร่างของตัวอักษร ตัวอักษร ไปสู่ส่วนที่ใหญ่กว่า และต้องใช้ความรู้เกี่ยวกับความหมายและไวยากรณ์ในบริบทของคำนั้นด้วย (Jones, 1982)

2.3.1.4 ทฤษฎีเกี่ยวกับกลยุทธ์ในการอ่าน

ทฤษฎีเกี่ยวกับกลยุทธ์ในการอ่าน เป็นทฤษฎีตามมุมมองเชิงอภิปรัชญา (Metacognitive View) (Dole, et al., 1991) กลยุทธ์ในการอ่านเกี่ยวข้องกับความตั้งใจ การวางแผน และการควบคุมการอ่านของผู้อ่าน ความสามารถในการใช้เหตุผลและการคิดอย่างมีวิจารณญาณเกี่ยวกับความหมายของสิ่งที่อ่าน ผู้อ่านจะมีการปรับเปลี่ยนกลยุทธ์ในการอ่านให้เข้ากับประเภทเนื้อหาสาระที่อ่าน และจุดมุ่งหมายในการอ่าน กลยุทธ์ในการอ่านสะท้อนการตระหนักรู้ผู้อ่านที่ดีสามารถสะท้อนเกี่ยวกับการอ่านของตนเอง เช่น อะไรเป็นสิ่งที่ผู้อ่านเข้าใจและอะไรที่ผู้อ่านยังไม่เข้าใจ ซึ่งจะนำไปสู่การควบคุมและการปรับปรุงการอ่านของตนเอง (Block, 1992) กลยุทธ์ในการอ่าน เช่น การระบุจุดมุ่งหมายในการอ่านก่อนที่จะอ่าน ระบุรูปแบบหรือประเภทของเนื้อหาสาระที่อ่านก่อนการอ่าน มีการคิดเกี่ยวกับ

ลักษณะโดยทั่วไปและรูปแบบหรือประเภทเนื้อหาสาระที่อ่าน โดยพยายามที่จะหาตำแหน่งของประโยคหัวเรื่องและติดตามรายละเอียดที่สนับสนุนหัวเรื่องนั้นไปจนถึงส่วนสรุป คาดเดาว่าผู้เขียนมีวัตถุประสงค์ในการเขียนเนื้อหาสาระเหล่านั้นเพื่ออะไร ใช้วิธีการเลือกอ่านเก็บรายละเอียด การอ่านแบบกราด (Scanning) หรือการอ่านในรายละเอียด มีการคาดเดาเนื้อหาสาระต่อไปว่าจะเป็นอย่างไรมาก่อน โดยใช้ข้อมูลที่อ่านมาก่อนหน้า หรือความรู้เดิมเป็นฐานในการคาดเดา นอกจากนี้ผู้อ่านที่มีกลยุทธ์ในการอ่านจะพยายามสรุปเนื้อหาสาระที่อ่าน สามารถจัดจำแนก เรียงลำดับ สร้างความสัมพันธ์ระหว่างองค์รวมกับส่วนย่อยของเนื้อหาสาระที่อ่าน เปรียบเทียบความเหมือนความต่าง ระบุสาเหตุและผลที่ตามมาสรุปความ ตั้งสมมติฐาน ทำนายและสร้างข้อสรุปได้ (Klein, et al., 1991)

2.3.7.5 แนวความคิดของ Ausubel

แนวความคิดของ Ausubel (1968, อ้างถึงใน วิชาญ สว่างพงศ์, 2542) กล่าวว่า การอ่านที่จะมีประสิทธิภาพและได้ผลดีนั้น จะต้องมีความพร้อมในการอ่าน ความพร้อมคือความสามารถที่มีอยู่ในตัวที่จะรับเอาสิ่งนั้น ๆ และการอ่านจะได้ผลดี ความพร้อมจะต้องสัมพันธ์กับความต้องการที่จะอ่านจากสิ่งนั้น ความพร้อม คือความสามารถที่มีอยู่ หรือผลที่ได้จากกรรมพันธุ์ วุฒิภาวะและคุณสมบัติประจำตัว เช่น ประสบการณ์ การเรียนรู้ ความสามารถที่จะบรรลุถึงเป้าหมายของแต่ละคนนั้นต้องให้เขามีเวลาในการที่จะรับมรดกตกทอดทั้งหมดมา และมีประสบการณ์เพิ่มขึ้นจากการเรียนรู้ ความต้องการที่จะอ่านหรือเรียนรู้ต้องขึ้นอยู่กับสิ่งเร้าด้วยเพราะสิ่งเร้านั้นจะทำให้มีส่วนช่วยในความต้องการ ซึ่งอัสเบลสรุปว่า ความพร้อมในการอ่านขึ้นอยู่กับความสามารถสัมพันธ์กับสิ่งเร้าหรือสิ่งที่จะอ่าน

2.3.7.6 แนวคิดอื่น ๆ เกี่ยวกับการอ่าน

จากการทบทวนเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง พบว่า นอกเหนือจากทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับการอ่านซึ่งได้กล่าวไปแล้วนั้น ยังมีแนวคิดอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการอ่าน เช่น การทำหน้าที่ของการอ่าน นิสัยการอ่าน และรูปแบบการอ่าน โดยมีรายละเอียดดังนี้

2.3.7.7 การทำหน้าที่ของการอ่าน (Reading function)

Guthrie and Greaney (1991 cited in Schutte and Malouff, 2007) กล่าวว่าทำหน้าที่ของการอ่าน มี 3 ประการ คือ การอ่านเพื่อให้เกิดประโยชน์ การอ่านเพื่อความสนุกสนาน และการอ่านเพื่อการหลีกเลี่ยงจากสิ่งอื่น ๆ ส่วน Greaney and Newman (1990 cited in Schutte and Malouff, 2007) ได้กล่าวว่า การอ่านเป็นการรับใช้ต่อจุดมุ่งหมายเบื้องต้น 4 ประการ ซึ่งจุดมุ่งหมายเหล่านี้อาจมองได้ว่าทำให้เกิดแรงจูงใจในการอ่าน ได้แก่ 1) การอ่านเพื่อให้ได้ความรู้ 2) การอ่านเพื่อเสริมสร้างพลังอำนาจของบุคคล 3) การอ่านเพื่อการมีส่วนร่วมในสังคมและ 4) การอ่านเพื่อการประกอบอาชีพอย่างมีประสิทธิภาพ (Schutte and Malouff, 2007) Stokmans (1999) กล่าวถึงการทำหน้าที่ของการอ่าน ไว้ดังนี้

1. ส่งเสริมพัฒนาการของบุคคล (Individual Development) คุณค่าของการอ่านทำให้เกิดความเข้าใจอย่างลึกซึ้งในตนเอง เข้าใจผู้อื่น และเข้าใจความเป็นไปของชีวิตในเรื่องทั่ว ๆ ไปรวมทั้งมุมมองด้านคุณธรรมและจริยธรรม

2. ความมีประโยชน์ในทางการศึกษา (Educational Utility) คุณค่าของการอ่านทำให้บรรลุความสำเร็จในการศึกษา อาชีพ หรือการดำเนินชีวิตของตนเอง

3. ความสนุกสนาน (Enjoyment) หมายถึง การอ่านทำให้เกิดความสุข ทำให้บุคคลสามารถเข้าถึงอีกโลกหนึ่ง ซึ่งอาจเป็นโลกแห่งจินตนาการ ประสบการณ์ที่น่าตื่นเต้น การผจญภัย เป็นต้น

4. การหลีกหนี (Escape) การอ่านทำหน้าที่เป็นตัวเบี่ยงเบนความสนใจ ทำให้ผ่อนคลายสัมปัญหาและความวิตกกังวล

2.3.8 แนวคิด และทฤษฎีเกี่ยวกับการอ่านจับใจความ

การอ่านจับใจความเป็นการอ่านเพื่อค้นหาประเด็นสำคัญของเรื่อง อันเป็นแก่นของการอ่านซึ่งหมายถึง แนวคิดของเรื่อง การอ่านจับใจความอย่างสม่ำเสมอนอกจากจะช่วยพัฒนาระดับการคิดขั้นต้น ขั้นกลาง และขั้นสูงแล้ว ยังสามารถพัฒนาความคิดสร้างสรรค์ให้เกิดขึ้นกับนักเรียนได้อีกด้วยการอ่านจับใจความเป็นสิ่งจำเป็นมากในการอ่าน เมื่ออ่านแล้วจับใจความสำคัญได้จะทำให้ผู้อ่านเข้าใจเรื่องราวที่ผู้เขียนเสนอไว้ผู้วิจัยได้ศึกษาแนวคิดทฤษฎีเกี่ยวกับการอ่านจับใจความจากเอกสาร ดังนี้

2.3.8.1 ความหมายของการอ่านจับใจความ

สนธิ สัตโยภาส (2545, น. 108) ได้ให้ความหมายของการอ่านจับใจความว่าการอ่านจับใจความหมายถึงการอ่านที่ผู้อ่านมุ่งจับสาระสำคัญของข้อความหรือเรื่องราวที่อ่านให้ได้ การอ่านแบบนี้มักใช้กับการอ่านงานประเภทข่าว สารคดี บทความ นิทานเรื่องสั้น และนวนิยาย เป็นต้น

จิราพร หนูลาย (2550, น. 41-43) ได้กล่าวว่า การอ่านจับใจความ เป็นกระบวนการทำความเข้าใจความหมายและแปลความเนื้อเรื่อง จุดมุ่งหมาย สาระสำคัญของคำ กลุ่มคำประโยค และข้อความว่าเกี่ยวข้องกันอย่างไร สามารถตั้งคำถามตอบคำถาม หาประโยคใจความสำคัญ ลำดับเหตุการณ์ และสรุปเนื้อเรื่องได้ถูกต้อง

กอบภาณูจน์ วงศ์วิสิทธิ์ (2551, น. 92) ได้กล่าวว่า การอ่านจับใจความ เป็นทักษะเบื้องต้นที่ผู้อ่านจะต้องฝึกฝนตนเอง เพื่อให้สามารถจับใจความสำคัญของเรื่องที่อ่านได้และควรทำความเข้าใจกับเรื่องทั้งหมดให้ชัดเจน เพื่อจะได้รู้ว่าใจความสำคัญของเรื่องคืออะไร

วิมลรัตน์ สุนทรโรจน์ (2551, น. 120) ได้กล่าวว่า การอ่านจับใจความ หมายถึง การแปลความหมายของอักษรออกมาเป็นความคิด ซึ่งไม่ได้พูดออกมาเป็นเสียงและนำความคิดนั้นไปใช้ประโยชน์

จูไรรัตน์ ลักษณะศิริ และ บาหยัน อิมสาราญ (2553, น. 56-57) ได้กล่าวว่า การอ่านจับใจความเป็นการจับประเด็นหลักหรือสาระสำคัญของเรื่องที่อ่าน ว่าผู้เขียนต้องการสื่อสารหรือให้ข้อคิดเห็นอะไรเป็นสำคัญ

ราชบัณฑิตยสถาน (2556, น. 341) ได้กล่าวว่าใจความหมายถึง ส่วนสำคัญของเรื่อง

จากที่กล่าวมาข้างต้นสามารถสรุปได้ว่า การอ่านจับใจความไว้ว่า เป็นการอ่านที่มุ่งค้นหาสาระของเรื่องหรือของหนังสือแต่ละเล่มที่เป็นส่วนใจความสำคัญ ส่วนขยายใจความสำคัญของเรื่องการแปลความหมายของอักษรออกมาเป็นความคิด ซึ่งไม่ได้พูดออกมาเป็นเสียงและนำความคิดนั้นไปใช้ประโยชน์การอ่านที่มุ่งค้นหาสาระของเรื่อง หรือของหนังสือแต่ละเล่มที่เป็นส่วนใจความสำคัญ ส่วนขยายใจความสำคัญของเรื่องที่ผู้อ่านแปลความหมาย ตีความ ขยายความ ทำความเข้าใจ เนื้อเรื่องที่อ่าน จุดมุ่งหมายของผู้เขียนจับใจความสำคัญและแนวคิดด้วยกระบวนการคิดวิเคราะห์นำความรู้ความคิดที่ได้จากการอ่านไปประยุกต์ใช้ให้เกิดประโยชน์สูงสุด

2.3.9 ความสำคัญของการอ่านจับใจความ

การอ่านจับใจความระดับประถมศึกษา มีความหมายต่อนักเรียนเพราะเป็นทักษะที่ใช้ในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ การปฏิบัติกิจกรรมหลังการอ่านจึงเป็นส่วนหนึ่งของการอ่านจับใจความ นักการศึกษา กล่าวถึงความสำคัญไว้ดังนี้

จูไรรัตน์ ลักษณะศิริ และบาหยัน อิมสาราญ (2547, น. 14) สรุปความสำคัญของการอ่านจับใจความ การอ่านจับใจความมีความสำคัญต่อการดำรงชีวิตของมนุษย์ในสังคมโดยเฉพาะอย่างยิ่งในยุคปัจจุบันซึ่งเป็นยุคข้อมูลข่าวสาร เพราะการอ่านและการฟังจะทำให้ผู้คนได้รับข่าวสารข้อมูลความรู้ และได้รับทราบความเคลื่อนไหว ตลอดจนข้อคิดเห็นต่างๆ ของผู้คนในสังคม นอกจากนี้การอ่านยังสามารถพัฒนามนุษย์ให้มีคุณภาพที่ดีขึ้นอีกด้วย ผู้รับสารจะได้รับประโยชน์จากการอ่านอย่างเต็มที่ ถ้าผู้รับสารสามารถส่งให้อ่านอย่างครบถ้วนและถูกต้องกระบวนการสำคัญที่สุดที่จะทำให้ผู้รับสารสามารถรับสารจากเรื่องที่อ่านได้ก็คือ การจับใจความ ฉะนั้นการจับใจความสำคัญจึงนับเป็นหัวใจของการอ่าน

สุนันทา มั่นเศรษฐวิทย์ (2552, น. 137) ได้กล่าวถึงความสำคัญของการอ่านจับใจความไว้ว่ามีความสำคัญในชีวิตประจำวันของผู้ใส่ใจศึกษาหาความรู้อยู่เสมอ นอกจากนั้น ยังเป็นเครื่องมือสำหรับให้ผู้อ่านได้มาซึ่งความรู้แล้ว ยังช่วยทำให้จิตใจมีความสุขและความเพลิดเพลินอีกด้วยบุคคลที่มีชีวิตผ่านพ้นวัยเรียนในโรงเรียนไปแล้ว ถ้ามีนิสัยรักการอ่านหนังสือก็จะเป็นผู้ที่มีความรู้ทันสมัยไม่ล้าหลัง

จากที่กล่าวมาข้างต้นสามารถสรุปได้ว่า การอ่านมีความสำคัญยิ่งต่อสังคมปัจจุบัน เพราะการอ่านนอกจากจะเป็นการแสวงหาความรู้จากทั้งในห้องเรียนและนอกห้องเรียนแล้ว ก็ยังช่วยให้เกิดความสุขสนุกสนานเพลิดเพลินสามารถทำให้ผู้อ่านเกิดการคิดวิเคราะห์ คิดสังเคราะห์ และนำไปใช้ให้เกิดประโยชน์ในสถานการณ์ต่างๆ ซึ่งจะนำไปสู่การพัฒนาอาชีพ และการดำรงอยู่ในสังคมได้อย่างปกติสุข

2.3.10 ประเภทของการอ่านจับใจความ

แววมยุรา เหมือนนิล (2541, น. 33-34) ได้กล่าวว่า การอ่านจับใจความแบ่งออกเป็น 2 ประเภท คือ

1. การอ่านจับใจความส่วนที่เป็นใจความสำคัญ
2. การอ่านจับใจความส่วนที่ขยายใจความสำคัญหรือส่วนประกอบ เพื่อให้เรื่องชัดเจนยิ่งขึ้นในกรณีเรื่องทีอ่านมีย่อหน้าเดียวในย่อหน้านั้นจะมีใจความสำคัญเพียงเรื่องเดียว นอกจากนั้นเป็นส่วนขยายใจความสำคัญหรือส่วนประกอบซึ่งอาจจะมีหลาย ๆ ประเด็นก็ได้

ธิดา โมชิกรัตน์ และ นภลัย สุวรรณธาดา (2544, น. 569) ได้แบ่งประเภทการอ่านจับใจความว่ามี 2 แบบ คือ

1. การอ่านจับใจความรวมเป็นการอ่านอย่างรวดเร็วเพื่อสำรวจว่าใจความสำคัญของเรื่องนั้นมีลักษณะหรือจุดมุ่งหมายอย่างไร รายละเอียดของเนื้อหาความสัมพันธ์กันอย่างไรหนังสือเล่มนั้นมีคุณค่าที่จะเสียเวลาอ่านอย่างละเอียดหรือไม่และควรซื้อหรือไม่หรือควรมีหนังสือเล่มนั้นหรือไม่ การอ่านจับใจความรวมเป็นขั้นการอ่านขั้นต้นที่จะเลือกอ่านหนังสือเล่มนั้นต่อไปวิธีการอ่านคือการดูและสังเกตรูปเล่มหนังสือ ส่วนประกอบต่าง ๆ ของหนังสือเพื่อดูว่าเป็นหนังสือแนวใดน่าสนใจเพียงใด ต่อจากนั้นก็ตรวจสอบสารบัญดูหัวข้อใหญ่หัวข้อย่อยอย่างคร่าว ๆ เพื่อมองการลำดับเนื้อหาว่าจะดำเนินไปสู่จุดหมายปลายทางอย่างไร มีความเกี่ยวข้องสัมพันธ์กันอย่างไร และโครงร่างส่วนรวมของหนังสือชี้ให้เห็นหนังสือมีสาระตรงตามที่เราต้องการเมื่อพิจารณาส่วนต่าง ๆ ของหนังสือคู่แล้วเราก็สรุปความคิดเห็นได้ว่าหนังสือเล่มนั้นมีลักษณะอย่างไร มีจุดมุ่งหมายอย่างไร และเรื่องใดน่าสนใจเป็นพิเศษการอ่านจับใจความรวมเป็นการอ่านที่เรามักใช้ในการเลือกหนังสือวิชาการหนังสือสารคดีต่าง ๆ อาทิหนังสือสารคดีท่องเที่ยวสารคดีชีวประวัติจดหมายเหตุ เป็นต้น

2. การอ่านจับใจความสำคัญเป็นการอ่านแล้วสรุปใจความสำคัญหรือข้อความที่สำคัญด้วยการจดบันทึกย่อ หรือจดไว้ในสมอง หรือด้วยการขีดเส้นใต้ในหนังสือเล่มนั้นใจความสำคัญที่ผู้อ่านได้รับ อาจมีหลายลักษณะตามแต่จะต้องการ เช่น เป็นสาระสำคัญของเนื้อเรื่องเป็นความรู้หรือข้อมูลที่ผู้อ่านสนใจเป็นแนวคิดหรือทรรศนะของผู้เขียน หรือเป็นจุดมุ่งหมายสำคัญของเรื่อง อย่างไรก็ตามการอ่านจับใจความสำคัญเป็นพื้นฐานสำคัญที่ทำให้ผู้อ่านสามารถแสดงความคิดเห็นเชิงวิจารณ์

หรือวิเคราะห์งานเขียนในส่วนต่างๆ ได้อย่างถ่องแท้รวมทั้งยังทำให้ผู้อ่านสนใจศึกษาเรื่องนั้นเป็นพิเศษ ถ้าผู้อ่านมีความสนใจในเรื่องทำนองนั้นมาก่อนแล้ว

จิราพร หนูลาย (2554, น. 41 - 43) ได้สรุปประเภทของการอ่านจับใจความ ดังนี้

1. การอ่านเพื่อจับใจความส่วนรวม เป็นหัวใจในการอ่านหนังสือทุกชนิด เพราะถ้าผู้อ่านไม่สามารถอ่านจับใจความส่วนรวมได้ ก็จะไม่สามารถมองเห็นรายละเอียดข้อปลีกย่อยของเนื้อความในหนังสือหรือเรื่องที่อ่านได้ การอ่านเพื่อจับใจความส่วนรวมนี้ เป็นการทำความเข้าใจในเนื้อหาของเรื่องที่อ่านเพื่อให้มองเห็นความสัมพันธ์ของรายละเอียดต่างๆ และเข้าใจจุดหมายสำคัญของเนื้อเรื่องหรือข้อความที่อ่าน การอ่านเพื่อจับใจความส่วนรวมทำได้ด้วยการพลิกดูหรือกวาดสายตาผ่านหัวข้อต่าง ๆ เพื่อให้ทราบว่ามีโครงเรื่องโดยย่ออย่างไรแต่ละหัวข้อมีความสัมพันธ์กันอย่างไร และมีการดำเนินไปสู่จุดหมายปลายทางด้วยวิธีการเชื่อมโยงเนื้อหาและแนวความคิดตลอดจนข้อมูลต่างๆ อย่างเป็นระบบ ซึ่งขั้นนี้อาจมีการจดบันทึกย่อเพื่อป้องกันการลืมได้อีกทางหนึ่ง การอ่านเพื่อจับใจความส่วนรวมนี้ทำให้ผู้อ่านสามารถตัดสินใจได้ว่า หนังสือนั้นมีคุณค่าหรือสาระพอที่จะอ่านอย่างละเอียดหรือไม่เป็นการประหยัดเวลาแก่ผู้อ่านที่มีเวลาจำกัดเช่นในห้องสมุดหรือร้านขายหนังสือที่ต้องใช้เวลาอันจำกัด

2. การอ่านเพื่อจับใจความสำคัญ เป็นการอ่านเพื่อทำความเข้าใจใจความสำคัญของเนื้อเรื่องหรือข้อความ ผู้อ่านที่มีความชำนาญไม่จำเป็นต้องอ่านทุกตัวอักษร ในขณะที่ผู้อ่านที่มีประสบการณ์น้อยต้องอ่านอย่างพินิจพิจารณาจึงจะสามารถจับใจความสำคัญของเนื้อเรื่องหรือข้อความนั้นๆ ได้ใจความสำคัญมิได้มีความหมายจากัดเพียงเนื้อเรื่องที่สำคัญเท่านั้น นักอ่านที่ดีจะเก็บสาระสำคัญของหนังสือ อาจกล่าวได้ว่าหาแก่นของย่อหน้า หาข้อความที่สำคัญที่สุด วิธีในการอ่านจับใจความนั้น ผู้อ่านจะต้องพิจารณาตัดส่วนต่างๆ ที่เป็นรายละเอียดข้อปลีกย่อยในเรื่องแต่ละย่อหน้า คือ ตัวอย่างที่ประกอบในย่อหน้า ส่วนขยายความหรือรายละเอียดต่างๆ สำนวนโวหาร อุปมาอุปไมย ข้อความเปรียบเทียบทั้งหลาย ตัวเลข สถิติ วันเดือนปี และคำถามหรือคำพูดของผู้เขียนซึ่งเป็นส่วนขยายใจความสำคัญ

สรุปได้ว่าการอ่านจับใจความมีอยู่ 2 ประเภท คือ การอ่านจับใจความส่วนรวมเป็นการอ่านอย่างรวดเร็วเพื่อสำรวจว่าใจความสำคัญของเรื่องนั้นมีลักษณะหรือจุดมุ่งหมายอย่างไรและการอ่านจับใจความสำคัญที่สรุปใจความสำคัญหรือข้อความที่สำคัญ ด้วยการจดบันทึกย่อหรือจดไว้ในสมองหรือด้วยการขีดเส้นใต้ในหนังสือนั้น

2.3.11 รูปแบบการอ่านจับใจความ

ในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้ศึกษาเกี่ยวกับรูปแบบการอ่านจับใจความไว้ดังนี้

สุนันทา มั่นเศรษฐวิทย์ (2554, น. 2-18) ได้นำรูปแบบของเกรย์ (Gray) และการอ่านตามทฤษฎีทางจิตวิทยาที่เน้นความรู้ความเข้าใจของ (Roberts and Leunger) กล่าวไว้สรุปได้ดังนี้

1. รูปแบบการอ่านที่เน้นทักษะในการอ่าน ของ (Gray, 1960, p. 9) การอ่านเกิดจากการทำงานที่เป็นกระบวนการโดยเริ่มจากสายตารับรู้ตัวอักษรที่ปรากฏในสาร แล้วส่งให้สมองแปลความหมายของสัญลักษณ์ที่รับรู้ การแปลความหมายเพื่อเข้าใจ เรื่องราวเป็นการคิดที่อยู่ระดับเข้าใจ ส่วนการคิดวิเคราะห์เป็นการคิดที่อยู่ในระดับสูงกว่าเข้าใจจึงเป็นการเน้นทักษะการอ่านควบคู่กับการคิด

2. รูปแบบที่เน้นกระบวนการระหว่างผู้รับสารกับสารของ (Harris and Hodges, 1995, p. 259) มุ่งเน้นความสำคัญของผู้รับสารกับสารที่อ่านโดยใช้วิธีอ่านหลายวิธี ได้แก่ อ่านสำรวจ อ่านปกติ และอ่านละเอียด การเชื่อมโยงติดต่อกันซ้ำ ๆ จะช่วยให้ผู้รับสารมีความเข้าใจเนื้อหาดียิ่งขึ้น นักเรียนจะต้องมีแรงยั่วให้กระทำ ซึ่งเกี่ยวข้องกับแรงจูงใจและกระบวนการด้านกลไกนำสิ่งเร้าเข้าสู่สมองและการตีความเมื่อสิ่งเร้าเข้าสู่สมอง

3. รูปแบบที่เน้นการอ่านตามทฤษฎีทางจิตวิทยา ของ (Roberts and Leunger) เน้นที่พฤติกรรมความรู้ความเข้าใจและพัฒนาการ สารที่อ่านมีความยากง่ายสอดคล้องกับพัฒนาการของผู้เรียน

2.3.12 หลักการอ่านจับใจความ

กรมวิชาการ (2546, น. 189) ได้กล่าวว่า การอ่านจับใจความให้บรรลุวัตถุประสงค์ต้องตั้งจุดมุ่งหมายในการอ่านให้ชัดเจน สืบสวนประกอบของหนังสืออย่างคร่าว ๆ เช่น ชื่อเรื่อง คำชี้แจงการใช้หนังสือ ภาคผนวก ทำความเข้าใจลักษณะของหนังสือ และใช้ประสบการณ์หรือภูมิหลังเกี่ยวกับเรื่องที่เคยอ่านมาประกอบเพื่อจะทำให้เกิดความเข้าใจและจับใจความเรื่องที่อ่านได้ง่ายและรวดเร็วขึ้น เป็นการอ่านโดยมุ่งแต่เนื้อเรื่องไม่ต้องพะวงกับการออกเสียง โดยครูแนะให้ตั้งคำถาม ถามตัวเองจากเรื่องที่อ่านว่าเป็นเรื่องเกี่ยวกับอะไร ที่ไหน และอย่างไร การอ่านจับใจความให้ได้ผลดีต้องทำความเข้าใจความหมายคำที่มีความหมายพิเศษเพื่อไม่ให้มีปัญหาในการเข้าใจความหมายในขณะที่อ่านจับใจความนักเรียนต้องรู้จุดมุ่งหมายในการอ่านกำหนดเนื้อหาและเวลาที่ให้อ่านได้อย่างเหมาะสมกับระดับวัยและความสามารถมีการสนทนาเกี่ยวกับเค้าโครงเรื่องที่จะอ่าน หรือประสบการณ์ที่เกี่ยวข้องกับเนื้อเรื่องที่จะให้อ่านควรมีกิจกรรมต่อเนื่องหลังจากการอ่านเช่นให้ตอบคำถามหรือให้เขียนสรุปเรื่องราวเพื่อทดสอบความเข้าใจ

จิราพร หนูลอย (2550, น. 41-43) ได้สรุปหลักการอ่านจับใจความสำคัญไว้ ดังนี้

1. สำนวญส่วนประกอบของหนังสืออย่างคร่าว ๆ เพราะส่วนประกอบของหนังสือ เช่นชื่อเรื่องคำนำสารบัญ คำชี้แจง การใช้หนังสือ ต่างก็มีส่วนทำให้เกิดความเข้าใจเกี่ยวกับหนังสือได้อย่างกว้างขวาง
2. ตั้งจุดมุ่งหมายในการอ่านให้ชัดเจน เพื่อเป็นแนวทางในการกำหนดวิธีการอ่านให้เหมาะสมและอ่านจับใจความหรือหาคำตอบได้เร็วขึ้น
3. มีความสามารถทางภาษานับเป็นพื้นฐานสำคัญในการอ่านจับใจความ โดยเฉพาะทักษะในการแปลความหมายของคำ ประโยค และข้อความต่าง ๆ ในเรื่องให้เข้าใจถูกต้องรวดเร็ว
4. มีประสบการณ์หรือภูมิหลังเกี่ยวกับเรื่องที่อ่าน ทำให้เข้าใจและจับใจความของเรื่องอ่านได้เร็วขึ้น
5. ควรเข้าใจลักษณะของหนังสือว่าหนังสือแต่ละประเภท มีรูปแบบการแต่งและมีเป้าหมายของเรื่องที่แตกต่างกัน ถ้านักเรียนมีความเข้าใจลักษณะของเรื่องหรือหนังสือที่อ่านชัดเจนว่ามีรูปแบบกลวิธีการแต่งอย่างไร ก็จะมีแนวทางในการอ่านจับใจความได้ง่ายและรวดเร็วยิ่งขึ้นในการสอนอ่านของครู ควรฝึกให้นักเรียนปฏิบัติตามลำดับขั้นของการอ่าน นั่นคือเริ่มแรกอ่านแล้วจำ เข้าใจ สามารถสรุปเรื่องโดยใช้คำพูดของตนเองนำไปใช้ในสถานการณ์ใหม่วิเคราะห์ สังเคราะห์ สรุปแนวคิดที่เหมือนหรือแตกต่างกัน และขั้นสูงสุดคือประเมินค่า สามารถค้นหาคุณค่าที่ได้จากการอ่านเรื่อง

จากหลักการอ่านจับใจความข้างต้นสามารถสรุปได้ว่าหลักการอ่านจับใจความ ผู้อ่านต้องอ่านเรื่องราวอย่างคร่าว ๆ พยายามจับใจความในแต่ละย่อหน้า โดยดูว่าเรื่องที่อ่านเป็นเรื่องเกี่ยวกับอะไร พยายามจับใจความสำคัญของเรื่องให้ได้ จากนั้นพยายามตั้งคำถามในใจจากเรื่องที่อ่านว่าใคร ทำอะไร ที่ไหน เมื่อไร อย่างไร ควรรู้ว่าผู้เขียนมีจุดมุ่งหมายอย่างไร แล้วสรุปใจความสำคัญของเรื่องและเรียบเรียงความสำคัญด้วยสำนวนของตนเองเพื่อเข้าใจยิ่งขึ้น ผู้อ่านต้องพยายามฝึกอ่านจับใจความเสมอ ๆ นอกจากนี้ผู้อ่านจะต้องรู้จักสังเกตลักษณะใจความสำคัญด้วยว่าอยู่ตอนใดของประโยคหรือย่อหน้าจะทำให้เข้าใจเรื่องที่อ่านได้อย่างรวดเร็วขึ้น

2.3.13 กระบวนการอ่านจับใจความ

สุนันทา มั่นเศรษฐวิทย์ (2545, น. 72) ได้นำหลักจิตวิทยาการอ่านมาประยุกต์กับหลักการของ (Bloom) เพื่อนำมาใช้ในการฝึกอ่าน 5 ขั้นตอน คือ

1. ขั้นเริ่มต้นของการอ่าน สมองจะต้องจดจำเรื่องราวให้ได้ จากความหมายของตัวละครและเหตุการณ์สำคัญ ครูผู้สอนจะใช้วิธีการตั้งคำถามถามเกี่ยวกับเนื้อเรื่องที่อ่านการสะกดคำยากหรือการให้ความหมายของคำยาก
2. ขั้นความเข้าใจ เป็นขั้นที่นักเรียนสามารถเล่าเรื่องที่อ่านได้อย่างถูกต้องด้วยคำประเมินว่านักเรียนมีความเข้าใจมากหรือน้อยเพียงใด คือการให้นักเรียนเล่าเรื่องหรือตอบคำถาม

3. ขั้นนำไปใช้ เป็นขั้นที่นักเรียนมีการฝึกนำประโยคและเหตุการณ์ที่ได้จากการอ่าน ไปใช้แก้ปัญหาในสถานการณ์ที่อาจเกิดขึ้นใหม่ หรือนำไปใช้แก้ปัญหาอื่น ๆ คำถามที่ใช้มักจะเป็นการกำหนด สถานการณ์ให้นักเรียนพิจารณานำความรู้มาใช้ให้เกิดประโยชน์

4. ขั้นวิเคราะห์ เป็นขั้นที่นักเรียนสามารถแยกองค์ประกอบย่อยของแนวคิดที่ได้จากการอ่านการรู้จักแยกความหมายของคำที่มีความหมายหลายอย่าง สามารถบอกได้ว่าองค์ประกอบใด มีความสัมพันธ์กันหรือไม่เกี่ยวข้องกัน

5. ขั้นสังเคราะห์ เป็นขั้นที่นักเรียนสรุปแนวคิดของเรื่อง ค้นหาลักษณะโครงเรื่องที่ คล้ายคลึงกับเรื่องที่เคยอ่าน สามารถเปรียบเทียบสุภาษิต คำพังเพยที่มีความหมายใกล้เคียงกัน สรุป แนวคิดที่เหมือนกันหรือต่างกันได้อีกด้วย

กรมวิชาการ (2546, น. 189) ได้กำหนดถึงขั้นตอนการอ่านจับใจความไว้ ดังนี้

1. อ่านผ่านๆ โดยตลอด เพื่อให้รู้ว่าเรื่องที่อ่านว่าด้วยเรื่องอะไร จุดใดเป็นจุดสำคัญของเรื่อง

2. อ่านให้ละเอียดเพื่อทำความเข้าใจอย่างชัดเจน ไม่ควรหยุดอ่านระหว่างเรื่องเพราะ จะทำให้ความเข้าใจไม่ติดต่อกัน

3. อ่านตอนที่ไม่มีเข้าใจและตรวจสอบความเข้าใจบางตอนให้แน่นอนถูกต้อง

4. เรียบเรียงใจความสำคัญของเรื่องด้วยตนเอง

จูไรรัตน์ ลักษณะศิริ และบาทยัน อัมสำราญ (2547, น. 42) กำหนดขั้นตอนและวิธีการ อ่านจับใจความว่าเป็นการอ่านเรื่องราวต่าง ๆ ให้เข้าใจนั้นต้องเริ่มตั้งแต่ระดับประโยคย่อหน้าและเนื้อ เรื่องทั้งหมดตามลำดับ การที่จะเข้าใจเรื่องราวทุกระดับขึ้นอยู่กับความสามารถในการจับใจความสำคัญของเรื่องที่อ่าน การทำความเข้าใจเรื่องราวระดับประโยคนั้นไม่ซับซ้อนผู้อ่านสามารถจับสาระได้เพียง ตั้งคำถามว่าประโยคนั้นเป็นเรื่องเกี่ยวกับใครหรืออะไรและผู้นั้นหรือสิ่งนั้นกำลังทำอะไรได้ง่ายขึ้น เพราะเข้าใจโครงสร้างของย่อหน้าในทางตรงกันข้าม ถ้าย่อหน้าที่อ่าน ผู้เขียนได้เขียนขึ้นโดยไม่มี หลักการเขียนย่อหน้า เขียนไปเรื่อย ๆ ไม่มีความคิดหลักหรือไม่มีประโยคความสำคัญ ผู้อ่านจะจับใจความ สำคัญได้ช้าหรืออาจจับใจความสำคัญได้ไม่ถูกต้องอย่างไรก็ตาม ถ้าผู้อ่านสามารถจับใจความสำคัญ แต่ละย่อหน้าของเรื่องได้ก็เท่ากับจับใจความสำคัญของเรื่องได้แล้ว

ฐะปะนีย์ นาครทรรพ (2552, น. 83-85) กล่าวถึง การอ่านเป็นสิ่งสำคัญยิ่งในชีวิตของ คนเรา เพราะอาจหาได้ทั้งความรู้และความบันเทิง เวลาสำหรับอ่านในใจควรมีมากกว่าอ่านออกเสียง เพราะนำไปใช้ในชีวิตประจำวันมากกว่า การอ่านในใจเป็นการอ่านเพื่อตัวเองเพื่อประโยชน์หลายอย่าง เช่น เพื่อฆ่าเวลาเพื่อความบันเทิง เพื่อหาความรู้ จุดหมายปลายทางของการฝึกทักษะคือ นักเรียน สามารถอ่านหนังสือเข้าใจได้เองเพื่อใช้การอ่านเป็นเครื่องมือในการแสวงหาความรู้และความบันเทิง ส่วนการอ่านออกเสียงเป็นการอ่านเพื่อผู้อื่น ผู้อ่านต้องคำนึงถึงผู้ฟังในขณะที่อ่าน เช่น พื้นฐานความรู้

สติปัญญาความสามารถ ความต้องการของผู้ฟังและประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ การอ่านในใจและการอ่านจับใจความมีความมุ่งหมาย ดังนี้

1. ให้เข้าใจความที่อ่านได้ดี
2. ให้มีนิสัยที่ดีในการอ่าน
3. ให้มีวิจารณ์ญาณในการอ่าน
4. ให้มีความรักความสนใจในการอ่านอย่างกว้างขวางและสม่ำเสมอ
5. ส่งเสริมให้อ่านได้เร็ว

การอ่านมิได้แต่ได้เห็นตัวอักษรแล้วออกเสียงได้เท่านั้น แต่รวมถึงนักเรียนเข้าใจความหมาย ความรู้สึกนึกคิดและความมุ่งหมายของผู้เขียน มีวิธีการดังนี้

วิธีที่ 1 ยั่วให้เกิดความสนใจ เพราะความสนใจจะชวนให้นักเรียนอ่านบ่อย ๆ ฉะนั้นเกิดทักษะในอันดับที่ 2 แล้วความรู้ก็จะตามมาเป็นอันดับที่ 3

วิธีที่ 2 เริ่มด้วยความสนใจ ถัดมาก็คือความรู้ที่ครูแนะให้ แล้วหาวิธีบังคับทางอ้อมให้ฝึกอ่านจนเกิดทักษะ เช่น ตั้งคำถามให้ตอบ เป็นคำถามที่ต้องอ่านหนังสือจึงจะได้คำตอบหรือมอบหมายให้ทำสิ่งใดสิ่งหนึ่งซึ่งนักเรียนจะต้องอ่านคำอธิบายจึงจะทำได้

วิธีที่ 3 เริ่มให้ความรู้ก่อน เมื่อมีความรู้แล้วเกิดความสนใจแล้วจึงใจให้ฝึกทักษะ ข้อเสนอแนะในการฝึกทักษะอ่านในใจหรืออ่านจับใจความ ดังนี้

1. ควรจัดเวลาอ่านในใจไว้ในตารางสอน เพื่อให้นักเรียนมีโอกาสฝึกและอยู่ในความดูแลความช่วยเหลือของครู
2. ไม่จำเป็นต้องให้นักเรียนอ่านเหมือนกันหมดทั้งชั้น อาจแบ่งเป็นหมู่ย่อย หมู่ละตอนหรือหมู่ละเรื่องหรืออ่านแต่เพียงผู้เดียว เพื่อครูจะได้ช่วยเหลือใกล้ชิดและทั่วถึง
3. ก่อนลงมืออ่าน ครูควรอธิบายยากเพื่อให้การอ่านราบรื่น ไม่ขลุกขลักการศึกษา คำศัพท์ควรดูทั้งประโยค จะช่วยให้นักเรียนสามารถเข้าใจความหมายของคำศัพท์นั้นได้
4. ควรศึกษาแต่คำที่จำเป็น เพื่อไม่ให้เกิดความเบื่อหน่ายหรือคำศัพท์เพิ่มเติม
5. ควรมีกิจกรรมหลังการอ่าน เช่น อภิปราย ย่อเรื่อง เล่าเรื่องหน้าชั้นทำแบบฝึกหัดหรือตอบคำถามกิจกรรมจะเป็นการทดสอบความเข้าใจด้านการอ่านของนักเรียน
6. ฝึกให้นักเรียนมีนิสัยในการใช้พจนานุกรม รู้ประโยชน์รู้วิธีเปิดหาคำอย่างรวดเร็วรู้จักเลือกความหมายเข้ากับข้อความที่อ่าน:
7. ส่งเสริมการใช้ห้องสมุดให้เป็นประโยชน์มากที่สุด ทั้งในเวลาเรียนและนอก

เวลา

กล่าวโดยสรุปขั้นตอนการอ่านจับใจความสำคัญมีดังนี้ 1) อ่านคร่าว ๆ เป็นประโยค ต่อเนื่องกัน เพื่อให้รู้ว่าใคร ทำอะไร ที่ไหน 2) อ่านอย่างละเอียดที่ละเอียดหน้าเพื่อทำความเข้าใจอย่าง ชัดเจนและค้นหาประเด็นสำคัญของเรื่อง 3) เรียบเรียงใจความสำคัญเพื่อให้ได้คำตอบว่าผลเป็นอย่างไร

ฟองจันทร์ สุขยิ่ง และคณะ (2553, น. 30-31) กล่าวถึงขั้นตอนการอ่านจับใจความไว้ ดังนี้

1. การกวาดสายตา เป็นการค้นหารายละเอียด โดยฝึกอ่านสื่อที่ผ่านสายตาอย่างรวดเร็ว
2. เคลื่อนสายต้าย้อนซ้ำ บางครั้งผู้อ่านอาจไม่แน่ใจ หรือไม่เข้าใจความหมายของ ข้อความอาจต้องเลื่อนสายตาค้นหาคำสำคัญหรือข้อความบ่งชี้ความหมาย
3. ฝึกการอ่านสำรวจ โดยสำรวจบทอ่านหรือเนื้อความคร่าว ๆ เพื่อทำความเข้าใจ เรื่องราวโดยสังเขป เฉพาะใจความสำคัญหรือจุดมุ่งหมาย และพยายามตอบคำถามว่าได้อะไรบ้าง จากบทอ่านหรือสารนั้น มีขั้นตอนดังนี้
 - 3.1 อ่านย่อหน้าแรกและย่อหน้าสุดท้ายก่อน เพื่อจับประเด็นเรื่องและประเด็น ปิดท้ายเรื่อง
 - 3.2 สสำรวจหัวข้อซึ่งมีหมายเลขกำกับเป็นการศึกษากรอบเนื้อหา
 - 3.3 อ่านประโยคแรกและประโยคสุดท้ายของแต่ละย่อหน้า เพื่อหาประเด็นหลักใน แต่ละย่อหน้า
 - 3.4 อ่านข้อความตัวเน้น ตัวเอน ข้อความที่ขีดเส้นใต้ เพื่อสังเกตเจตนาของผู้เขียน
 - 3.5 อ่านแผนภูมิ ตาราง ภาพประกอบ คำบรรยายภาพ ข้อมูลเหล่านี้ช่วยประหยัด เวลาในการอ่าน ปรับกระบวนการอ่านให้เหมาะกับประเภทของเรื่องหรือจุดมุ่งหมาย
4. การฝึกทักษะการอ่านจับใจความ มีขั้นตอนการอ่านดังนี้
 - 4.1 ฝึกแปลความหมาย คำวลี และประโยค รู้หน้าที่ของบทต่าง ๆ ในประโยค ความหมายของคำคำที่มีความหมายไม่ตรงตามรูปคำความหมายแฝงและเชิงเปรียบเทียบ
 - 4.2 ความหมายโดยบริบท เป็นความหมายของคำที่ขึ้นอยู่กับถ้อยคำแวดล้อม
 - 4.3 ฝึกสังเกตเครื่องหมายวรรคตอน นัยของวรรคตอนและการแบ่งวรรคตอน
 - 4.4 ฝึกสังเกตความสัมพันธ์เชื่อมโยงของข้อความในเรื่องที่อ่าน และโครงเรื่อง
 - 4.5 ขณะอ่านให้ทำแผนภาพโครงเรื่องไปด้วย จะทำให้เข้าใจภาพของเรื่องการอ่าน จับใจความโดยยึดแนวทางการพัฒนาการคิดตามลำดับจากขั้นต้นสู่ขั้นกลางและขั้นสูงนั้น

สุนันทา มั่นเศรษฐวิทย์ (2554, น. 95) ได้กล่าวถึงขั้นตอนการอ่านในใจเพื่อจับใจความ
ดังนี้

1. อ่านผ่าน ๆ โดยตลอด เพื่อให้รู้ว่าเรื่องที่อ่านว่าด้วยเรื่องอะไร จุดใดเป็นจุดสำคัญ
ของเรื่อง

2. อ่านให้ละเอียดเพื่อทำความเข้าใจอย่างชัดเจน ไม่ควรหยุดอ่านระหว่างเรื่องเพราะ
จะทำให้ความเข้าใจไม่ติดต่อกัน

3. อ่านตอนที่ไม่มีเข้าใจและตรวจสอบความเข้าใจบางตอนให้แน่นอนถูกต้อง

4. เรียบเรียงใจความสำคัญของเรื่องด้วยตนเอง

การประยุกต์ใช้ในการฝึกอ่านซึ่งมีทั้งหมด 6 ชั้น แต่ละชั้นมีลำดับขั้นของการคิดที่แตกต่างกัน
ชั้นที่ 1-3 เป็นการคิดขั้นเบื้องต้นสำหรับชั้นที่ 4-6 เป็นการคิดขั้นสูงในแต่ละชั้นจะมีจุดมุ่งหมายของ
การคิดเรียงลำดับจากชั้นที่ 1-6 ดังนี้

ชั้นที่ 1 จำเป็นขั้นเริ่มแรกของการอ่านที่สมองจะต้องจำเรื่องราวให้ได้จำความหมาย
ของคำให้คำจำกัดความของคำยากจำชื่อตัวละครและเหตุการณ์สำคัญ

ชั้นที่ 2 เข้าใจ เป็นขั้นที่นักเรียนสามารถเล่าเรื่องที่อ่านด้วยคำพูดของตนเองได้เข้าใจ
ความคิดถ้อยคำ ประโยค และข้อความที่ให้คิดสอใจสรุปเรื่องเป็นมโนทัศน์โดยใช้คำพูดของตนเอง

ชั้นที่ 3 นำไปใช้ เป็นขั้นที่นักเรียนควรมีการฝึกนำถ้อยคำประโยคและเหตุการณ์ที่ได้
จากการอ่านไปใช้แก้ปัญหาในสถานการณ์ที่อาจจะเกิดขึ้นใหม่หรือนำไปใช้แก้ปัญหาในวิชาอื่น ๆ

ชั้นที่ 4 วิเคราะห์ เป็นขั้นที่ให้นักเรียนแยกองค์ประกอบย่อยของแนวคิดที่ได้จากการ
อ่านการรู้จักแยกความหมายของคำที่มีความหมายหลายอย่าง สามารถบอกได้ว่าองค์ประกอบใดมี
ความสัมพันธ์กันหรือไม่เกี่ยวข้องกัน

ชั้นที่ 5 สังเคราะห์ เป็นขั้นที่ให้นักเรียนรู้จักตั้งสถานการณ์ที่คล้ายแนวคิดของเรื่อง
รู้จักค้นหาลักษณะโครงเรื่องที่คล้ายคลึงกับเรื่องที่เคยอ่านสุภาชิตหรือคำพังเพยที่มีความหมายเปรียบเทียบ
แล้วใกล้เคียงกันอีกทั้งยังสามารถสรุปแนวคิดที่เหมือนกันและต่างกันได้ด้วย

ชั้นที่ 6 ประเมินค่าเป็นขั้นสูงสุดของการคิดที่ให้นักเรียนรู้จักตัดสินเรื่องที่อ่านว่าอะไร
คือส่วนที่จริงและอะไรคือส่วนที่เป็นเท็จพิจารณาและค้นหาคุณค่าที่ปรากฏในเรื่อง ได้แก่ ความรัก
ความกตัญญูความซื่อซึ้ง และยังรวมถึงความเป็นเหตุเป็นผลด้วย

จากลำดับขั้นของการอ่านจับใจความ จะเห็นได้ว่า กระบวนการอ่านจับใจความเป็น
การอ่านที่เกี่ยวข้องกับลำดับขั้นของการคิด 6 ชั้น คือ จำ เข้าใจ นำไปใช้ วิเคราะห์ สังเคราะห์และ
ประเมินค่า ครูจึงควรฝึกให้นักเรียนได้ใช้ความคิดทั้ง 6 ชั้น เพื่อความสมบูรณ์ของการอ่านจับใจความ
เริ่มต้นนักเรียนต้องอ่านชื่อเรื่อง พิจารณาคำหรือกลุ่มคำที่ปรากฏในชื่อเรื่องเพื่อศึกษาความหมายของ
คำหรือกลุ่มคำนั้น แล้วตั้งคำถามเพื่อหาคำตอบจากเรื่องที่อ่านตามด้วยอ่านเรื่องอย่างคร่าว ๆ และ

เนื้อเรื่องอย่างละเอียดที่ละเอียดหน้าเพื่อหาคำหรือกลุ่มคำสำคัญแล้วสรุปประเด็นสำคัญในเรื่อง เพื่อนำไปสู่การจับใจความสำคัญของเรื่อง และสามารถสรุปเรื่องวิเคราะห์แสดงความคิดเห็นและประเมินค่าจากเรื่องที่อ่าน

2.3.14 ประโยชน์ของการอ่านจับใจความ

การอ่านจับใจความเป็นเครื่องมือในการแสวงหาความรู้ และนำไปใช้ประโยชน์ในชีวิตประจำวัน เพราะในชีวิตประจำวันของนักเรียนต้องอ่านเป็นจำนวนมาก หากว่านักเรียนอ่านได้รวดเร็วและจับใจความสำคัญได้ก็จะช่วยให้นักเรียนอ่านได้มาก ทำให้มีความรู้มาก สามารถทำงานตามที่ครูมอบหมายได้อย่างรวดเร็วการอ่านจับใจความเป็นสิ่งสำคัญและจำเป็นสำหรับการอ่านหนังสือ ทุกประเภทและยังเป็นพื้นฐานในการอ่านเพื่อแสดงความคิดเห็น เพื่อตีความ เพื่อตอบคำถาม หรือเพื่อพิจารณาอีกด้วย ผู้มีความสามารถในการการอ่านจับใจความสำคัญจะช่วยในการอ่านหนังสือได้รวดเร็ว การอ่านจับใจความจำเป็นต้องฝึกฝนอยู่เสมอ ไม่ว่าจะอ่านเรื่องอะไรหรืออยู่ในระดับใดก็ตาม เพราะถ้าไม่สามารถจับใจความสำคัญได้ก็จะไม่ได้ประโยชน์จากการอ่านเท่าที่ควรการแสวงหาความรู้และเมื่อจบไปแล้วก็ต้องนำไปใช้ในชีวิตประจำวัน ดังที่ลักขณา แสงขาว (2553, น. 69) กล่าวถึงประโยชน์ของการอ่านจับใจความสรุปได้ว่า มีประโยชน์ต่อนักเรียนในการเพิ่มพูนสติปัญญา มีความรู้ทันต่อเหตุการณ์ มีความคิดกว้างไกล สามารถนำความรู้และทักษะไปใช้ในการพัฒนาตนเองให้มีความก้าวหน้า พัฒนาคุณภาพชีวิตให้อยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุข ให้ประโยชน์ต่อนักเรียนในด้านความรู้ ความคิด ความเพลิตเพลิน และยังสามารถนำความรู้จากการอ่านไปพัฒนาสังคมและประเทศชาติให้ก้าวหน้า ทำให้นักเรียนเข้าใจความหมายของคำจับประเด็นสำคัญแยกข้อเท็จจริงข้อคิดเห็น วิเคราะห์ความมีความเข้าใจ สรุปความได้นำความรู้ที่ได้จากการอ่านจับใจความไปใช้แก้ปัญหาตัดสินใจคาดการณ์และใช้การอ่านจับใจความเป็นเครื่องมือในการพัฒนาการอ่านและการเขียนนำไปใช้ในชีวิตประจำวันรู้จักแสวงหาความรู้และความบันเทิงด้วยตนเองได้และมีนิสัยรักการอ่าน

จากข้อความที่กล่าวมาสรุปได้ว่า การอ่านจับใจความมีประโยชน์อย่างยิ่ง เพราะจะทำให้ให้นักเรียนเข้าใจสิ่งที่อ่าน นำมาใช้เป็นพื้นฐานในการแสวงหาความรู้และมีความจำเป็นเพื่อใช้ในชีวิตประจำวัน

2.3.15 ทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับการอ่านจับใจความ

ทฤษฎีเป็นหลักความจริงที่ได้รับการพิสูจน์แล้ว บางทฤษฎีได้นำมาใช้เป็นพื้นฐานที่นำมาใช้ในการสอนอ่านจับใจความเพื่อให้เกิดผลตามวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้

ประภาพรรณ เอี่ยมสุภชาติ (2552, น. 277-295) ได้รวบรวมทฤษฎีทางจิตวิทยาการศึกษาที่เกี่ยวข้องกับการอ่านไว้ดังนี้

1. ทฤษฎีการเรียนรู้ของ (Thorndike, 1913, p. 344) เน้นทางด้านสติปัญญา กล่าวว่า ผู้มีสติปัญญาดี จะสามารถรับรู้และอ่านจับใจความได้ในเวลาอันรวดเร็ว ตรงกันข้ามกับผู้ที่มีสติปัญญา

ไม่ดี จะใช้เวลาในการอ่านเพิ่ม ขึ้นดังนั้นการให้นักเรียนได้รับการฝึกฝนบ่อย ๆ ก็เป็นวิธีการที่จะช่วยให้นักเรียนมีทักษะในการอ่านจับใจความได้ดีซึ่งได้นำเสนอกฎ 3 ข้อ คือ

- 1.1 กฎแห่งความพร้อม นักเรียนที่มีความพร้อมทั้งร่างกายและจิตใจจะเรียนได้
- 1.2 กฎแห่งการฝึกหัด การได้รับการฝึกฝนอย่างสม่ำเสมอ
- 1.3 กฎแห่งผล เมื่อได้รับการฝึกฝนอย่างสม่ำเสมอก็จะทำให้ผลการเรียนดี

2. ทฤษฎีการวางเงื่อนไขแบบการกระทำของ (Skinner, Gagne, 2009) ได้กล่าวว่า การให้สิ่งเร้าและการตอบสนองการกระทำซ้ำ ๆ จนตอบสนองโดยอัตโนมัติ เน้นการเสริมแรง ดังนั้น การจัดหาเรื่องที่ตรงกับความสนใจก็จะเป็นสิ่งเร้าที่ช่วยให้เกิดความต้องการที่จะอ่าน ผลที่ได้รับ คือ การตอบสนองที่ดี ได้แบ่งออกเป็น 3 กลุ่มใหญ่คือ

2.1 การเตรียมการรับรู้ เป็นการทำให้เกิดความสนใจโดยการใช้สื่อต่าง ๆ การทำให้เกิดความคาดหวังโดยบอกเป้าหมายของสิ่งที่จะต้องเรียนรู้ และการนำข้อมูลออกมาจากความทรงจำระยะยาวโดยการให้นักเรียนได้ระลึกถึงสิ่งต่างๆ ที่ได้เรียนรู้มาแล้ว

2.2 การเรียนรู้และการแสดงออก เป็นการเลือกการเรียนรู้ นำความรู้จากหน่วยความจำมาใช้ในการสนองตอบ และการเสริมแรงนักเรียนโดยเลือกเอาสิ่งเร้าที่สำคัญเข้ามาและแปลงสิ่งเร้าเข้าไปในโครงสร้างทางปัญญาเก็บไว้ในความทรงจำระยะยาว

2.3 การถ่ายโยงการเรียนรู้ โดยการให้สัญญาณในการดึงเอาความรู้มาใช้และการแผ่ขยายการเรียนรู้นำไปใช้ในสถานการณ์ใหม่ได้อย่างเหมาะสม

3. ทฤษฎีเกสตัลท์ (Gestalt, 2009, p. 240, อ้างถึงใน ประภาพรณ เอี่ยมสุภชาติ, 2552) เน้นความสำคัญของการจัดเตรียม คือ กฎของการรับรู้ที่ประยุกต์เข้ามาสู่การสอนอ่านซึ่งแยกเป็นกฎ 3 ข้อ คือ

- 3.1 กฎของความคล้ายกัน การเรียนรู้คือการเปลี่ยนแปลงการรับรู้ต่อสิ่งต่าง ๆ
- 3.2 กฎของความชอบ เป็นการเรียนรู้ในลักษณะของการหยั่งเห็น
- 3.3 กฎการต่อเนื่อง การเรียนรู้จะเกิดขึ้นเมื่อนักเรียนเห็นความสัมพันธ์ในลักษณะ

ใหม่ ๆ ของสิ่งต่าง ๆ

4. ทฤษฎีการติดต่อระหว่างผู้รับสารกับสาร ของ (Gomez and Gomez, 2007, 224, p. 228) ได้แนะนำหลักในการดำเนินงานโดยใช้ทฤษฎีการติดต่อระหว่างผู้รับสารกับสาร มาใช้ประโยชน์ในการอ่านดังนี้

4.1 ให้นักเรียนอ่านสำรวจเพื่อสังเกตคำศัพท์ที่ปรากฏในบทเรียนพิจารณาจากคำที่เป็นตัวหนา หรือคำที่ขีดเส้นใต้ นอกจากนั้นอาจเป็นคำที่อยู่ในเครื่องหมายคำพูด

4.2 อ่านปกติเพื่อให้ผู้อ่านเข้าใจเนื้อเรื่อง และองค์ประกอบที่สำคัญของเรื่อง แล้วจึงให้นักเรียนเขียนบันทึกเพื่ออธิบายเนื้อหาในภาพรวม และเขียนคำศัพท์ลงในสมุดด้วย

4.3 อ่านละเอียดเพื่อช่วยให้เข้าใจเนื้อเรื่องดียิ่งขึ้นพร้อมทั้งบันทึกเหตุการณ์สำคัญรวมทั้งบันทึกความหมายของคำศัพท์ตามที่คาดเดา

4.4 อภิปรายเนื้อหาที่อ่านรวมทั้งคำศัพท์ที่คาดเดาความหมายไว้เพื่อให้เข้าใจตรงกันแล้วจึงอ่านเนื้อเรื่องให้ละเอียดอีกครั้งหนึ่ง

4.5 ย่อเรื่องให้เหลือเฉพาะใจความที่เป็นประเด็นสำคัญเรื่องที่ย่อแล้วให้แลกเปลี่ยนกันอ่านในกลุ่ม เพื่อแก้ไขข้อบกพร่องก่อนที่จะนำไปเผยแพร่ผ่านทางเว็บไซต์

จากทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับการอ่านจับใจความดังกล่าวคือทฤษฎีการเรียนรู้ของธอร์นดิก ทฤษฎีการวางเงื่อนไขแบบการกระทำ ทฤษฎีเกสตัลท์ และทฤษฎีการติดต่อระหว่างผู้รับสารกับสารสามารถนำมาใช้ในการวิจัยเรื่องนี้ คือ การจัดการเรียนรู้โดยใช้กฎแห่งความพร้อมนักเรียนที่มีความพร้อมทั้งร่างกายและจิตใจจะเรียนได้ กฎแห่งการฝึกหัด การได้รับการฝึกฝนอย่างสม่ำเสมอ และกฎแห่งผล เมื่อได้รับการฝึกฝนอย่างสม่ำเสมอก็จะทำให้ผลการเรียนดี การเรียนรู้จะเกิดขึ้นเมื่อนักเรียนเห็นความสัมพันธ์ในลักษณะของการหยั่งเห็น การเปลี่ยนแปลงการรับรู้ต่อสิ่งต่าง ๆ การให้สิ่งเร้าและการตอบสนอง การกระทำซ้ำ ๆ จนตอบสนองโดยอัตโนมัติ เน้นการเสริมแรงการนำทฤษฎีการติดต่อระหว่างผู้รับสาร กับสารมาใช้ประโยชน์ในการอ่านจับใจความ

สำหรับการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้ใช้แนวความคิดการอ่านจับใจความสำคัญโดยยึดแนวทางการพัฒนาการคิดตามลำดับจากขั้นต้นสู่ขั้นกลางและขั้นสูงของ สุนันทา มั่นเศรษฐวิทย์ (2554, น. 95) เพื่อให้ผู้เรียนมีความสามารถในการอ่านจับใจความภาษาจีน โดยได้ประยุกต์ใช้ในการฝึกอ่านซึ่งมีทั้งหมด 6 ชั้นแต่ละชั้นมีลำดับขั้นของการคิดที่แตกต่างกันชั้นที่ 1-3 เป็นการคิดขั้นเบื้องต้นสำหรับชั้นที่ 4-6 เป็นการคิดขั้นสูงในแต่ละชั้นจะมีจุดมุ่งหมายของการคิดเรียงลำดับจากชั้นที่ 1-6 ดังนี้ ชั้นที่ 1 จำเป็น ชั้นที่ 2 เข้าใจ ชั้นที่ 3 นำไปใช้ ชั้นที่ 4 วิเคราะห์ ชั้นที่ 5 สังเคราะห์ และชั้นที่ 6 ประเมินค่า

2.3.16 การวัดความสามารถในการอ่านจับใจความ

จากการศึกษาเอกสารที่เกี่ยวข้องกับการวัดความสามารถในการอ่านจับใจความ มีนักการศึกษา กล่าวไว้

จิตรลดา บุญเรือง (2552, น. 24) ได้กล่าวถึงแบบทดสอบแบบเลือกตอบไว้ว่า เป็นแบบทดสอบที่นิยมใช้กันมากในปัจจุบัน เพราะสามารถจำแนกระดับความรู้ต่างๆ ได้เช่น ความรู้ ความจำ ความเข้าใจ การนำไปใช้ การวิเคราะห์ การสังเคราะห์ และการประเมินค่า มีข้อดี คือ วัดได้ครอบคลุมเนื้อหาและพฤติกรรมตั้งแต่ระดับต่ำไปหาระดับสูงได้ มีความเป็นปรนัย สามารถตรวจสอบให้คะแนนได้ทันทีและสามารถใช้คอมพิวเตอร์ในการตรวจ นำผลการตอบมาวิเคราะห์หาคุณภาพแต่ละข้อ แต่ละตัวเลือกได้ โครงสร้างมี 2 ส่วนใหญ่ๆ คือ ส่วนแรกที่เป็นคำถามนำและส่วนที่เป็นตัวเลือกประกอบด้วยคำตอบ 1 ตัวและที่เหลือเป็นตัวลวง ได้นำเสนอเครื่องมือที่ช่วยในการประเมินความสามารถในการอ่านที่เรียกว่า

ITI (Informal Textbook Inventory) ซึ่งได้แบ่งข้อคำถามเพื่อวัดระดับความสามารถในการอ่านไว้ดังนี้

1. ข้อคำถามวัดความเข้าใจระดับพื้นฐาน เป็นข้อคำถามซึ่งถามเกี่ยวกับความเข้าใจแนวคิดหลักรายละเอียดสนับสนุน คำศัพท์ในบริบท

2. ข้อคำถามวัดความเข้าใจระดับประยุกต์ เป็นข้อคำถามที่ให้นักเรียนสรุปสิ่งที่อ่านและประเมินตัดสินสิ่งที่อ่านโดยใช้ประสบการณ์ ค่านิยมและความรู้ที่นักเรียนมีอยู่

เครื่องมือที่ใช้วัดความเข้าใจในการอ่านจับใจความสำคัญแบ่งเป็น 2 ชนิด คือ

1. แบบทดสอบมาตรฐาน เพื่อเปรียบเทียบความสามารถในการอ่านกับเกณฑ์ปกติ แบบทดสอบนี้ประกอบด้วยข้อความเป็นตอนๆ หรือเรื่องสั้นๆ ให้นักเรียนอ่านแล้วเลือกคำตอบเรียงจากเรื่องที่ย่างไปหายาก จำกัดเวลา นักเรียนจะได้คะแนนตามความสามารถในการอ่านแบบทดสอบ คะแนนจะออกมาในรูปคะแนนดิบ เปอร์เซ็นไทล์ หรือระดับ

2. แบบทดสอบชนิดอิงเกณฑ์ จะคล้ายกับแบบทดสอบมาตรฐาน คือ มีข้อความเป็นตอน ๆ หรือเรื่องสั้น ๆ ให้นักเรียนอ่านแล้วเลือกคำตอบ แต่จะไม่เปรียบเทียบความสามารถในการอ่านกับเกณฑ์ปกติหรือนักเรียนกลุ่มอื่นๆ คะแนนขึ้นอยู่กับผลสัมฤทธิ์ทางการอ่านเกณฑ์ที่นักเรียนมีความสำเร็จจากการอ่านอยู่ระหว่างร้อยละ 80 และ 90

ฮาเยส และมิกกี (2010, น. 260) ได้สรุปความสามารถที่ปรากฏในการประเมินผลความเข้าใจในการอ่าน ได้แก่

1. ตอบคำถามจากข้อเท็จจริงและรายละเอียดต่าง ๆ จากเรื่องที่อ่านได้
2. เข้าใจคำชี้แจงสามารถปฏิบัติตามคำชี้แจงหรือคำแนะนำที่เขียนอธิบายไว้ได้
3. จดจำและสามารถบรรยายสิ่งที่อ่านเป็นคำพูดของตัวเองได้
4. ลำดับเหตุการณ์ของเรื่องที่อ่านได้ถูกต้อง
5. แยกได้ว่ารายละเอียดไหนสำคัญตอนไหนไม่สำคัญ
6. บอกได้ว่าตัวอย่างหรือคำอธิบายประกอบต่าง ๆ มีความสำคัญ
7. บอกได้ว่าประโยคใดแสดงใจความสำคัญของเรื่องที่อ่าน
8. บอกความสัมพันธ์กับเนื้อหาในบทความอื่นๆ ว่าเกี่ยวข้องอย่างไร
9. แสดงขอสรุปของบทความที่อ่านได้อย่างถูกต้อง
10. บอกได้ว่าผู้เขียนยึดแนวอะไรในการจัดเรียง

สายสุนีย์ สกุลแก้ว (2541, น. 53-58) กล่าวว่าเครื่องมือที่ใช้ในการวัดความสามารถในการอ่านจับใจความสำคัญแบ่งเป็น 2 ชนิดขึ้นอยู่กับจุดมุ่งหมาย คือ

1. แบบทดสอบมาตรฐาน (Standardized Test) ขอบสอบนี้นำไปให้นักเรียนทำเพื่อเปรียบเทียบความสามารถในการอ่านกับเกณฑ์ปกติ (Norms) แบบทดสอบนี้ประกอบด้วย ข้อความเป็นตอน ๆ หรือเรื่องสั้น ๆ ให้นักเรียนอ่านแล้ว เลือกคำตอบ เรียงจากเรื่องง่ายไปหายาก จำกัดเวลานักเรียนจะได้รับคะแนนตามความสามารถของความเข้าใจในการอ่านแบบทดสอบคะแนนจะออกในรูปแบบคะแนนดิบ (Raw Score) เปอร์เซ็นไทล์ (Percentile) หรือระดับ (Grade Equivalent)

2. แบบทดสอบชนิดอิงเกณฑ์ (Criterion Reference Test) ขอบสอบนี้มีข้อสอบเป็นตอน ๆ หรือเป็นเรื่องสั้น ๆ ให้นักเรียนอ่านแล้วเลือกคำตอบแต่ไม่มีเปรียบเทียบความสามารถในการอ่านกับเกณฑ์ปกติหรือกับนักเรียนกลุ่มอื่นๆ คะแนนของนักเรียน ขึ้นอยู่กับผลสัมฤทธิ์ด้านการอ่านเกณฑ์ที่ถือว่านักเรียนมีความสำเร็จจากการเรียนอ่านนั้นอยู่ระหว่างร้อยละ 80 และ 90

จากข้างต้นสรุปได้ว่าการวัดความสามารถในการอ่านจับใจความและการประเมินผล การอ่านมีอยู่หลายวิธีผู้เรียนอ่านแล้วแสดงความเข้าใจจากเรื่องที่อ่านโดยใช้ทักษะการฟัง พูดหรือการเขียน การเลือกใช้เครื่องมือในการวัดก็ขึ้นอยู่กับวัตถุประสงค์ของการนำไปใช้ สำหรับการวิจัยเรื่องนี้การวัด ประเมินผลความสามารถการอ่านจับใจความภาษาจีนใช้เครื่องมือการวัดแบบทดสอบชนิดอิงเกณฑ์ (Criterion Reference Test) ชนิดเลือกตอบ

2.4 แผนการจัดการเรียนรู้

2.4.1 แผนการจัดการเรียนรู้

2.4.1.1 ความหมายของแผนการจัดการเรียนรู้

แผนการจัดการเรียนรู้หรือแผนการสอน มีส่วนสำคัญที่ช่วยทำให้ครูผู้สอนทราบล่วงหน้าว่าจะสอนเนื้อหาใดบ้าง เพื่อจุดประสงค์ใด สอนอย่างไร ใช้สื่ออะไรในการสอน และใช้วิธีการวัดผลประเมินอย่างไร เป็นการวางแผนเพื่อเตรียมตัวให้พร้อมก่อนสอน ทำให้ครูผู้สอนเกิดความมั่นใจในการสอน สอนได้อย่างครอบคลุมเนื้อหา มีแนวทางและเป้าหมายในการสอนด้วยเหตุนี้จึงมีผู้ให้ความหมายของแผนการจัดการเรียนรู้หรือแผนการสอนไว้หลายท่าน ดังนี้

กรมวิชาการ (2545, น. 73) ได้ให้ความหมายของแผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ คือ ผลของการเตรียมการวางแผนการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนอย่างเป็นระบบโดยนำสาระและมาตรฐานการเรียนรู้ คำอธิบายรายวิชาและกระบวนการเรียนรู้ โดยเขียนเป็นแผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ให้เป็นไปตามศักยภาพของผู้เรียน

สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ (2545, น. 17) ได้ให้ความหมายของแผนการสอนว่า เป็นการวางแผนการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน เพื่อเป็นแนวดำเนินการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนแต่ละครั้ง โดยกำหนดสาระสำคัญของจุดประสงค์ เนื้อหา กิจกรรมการเรียนการสอน สื่ออุปกรณ์ ตลอดจนการวัดผลและการประเมินผล

สำนักงานขยายโอกาสทางการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2539, น. 112) ให้ความหมายของแผนการสอน คือ การนำวิชาที่จะต้องสอนตลอดภาคเรียนมาสร้างเป็นแผนกิจกรรมการเรียนการสอน การใช้สื่ออุปกรณ์การสอนและการวัดประเมินผล สำหรับเนื้อหาสาระและจุดประสงค์การเรียนรู้ย่อย ๆ ให้สอดคล้องกับวัตถุประสงค์หรือจุดเน้นของหลักสูตรสภาพผู้เรียน ความพร้อมของโรงเรียนในด้านวัสดุอุปกรณ์และตรงกับชีวิตจริงในท้องถิ่น

สงบ ลักษณะ (2540, น. 20) ได้ให้ความหมายของแผนการสอนว่า คือ การวางแผนการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนล่วงหน้าที่คล้ายกับการบันทึกการสอนในสมัยที่ฝึกกันในสถาบันฝึกหัดครู โดยมีวัตถุประสงค์ให้ครูผู้สอนได้ออกแบบและเตรียมการสอนล่วงหน้าให้เห็นรายละเอียดของกิจกรรมการเรียนการสอนของแต่ละหัวข้อย่อยของเนื้อหาวิชาหรือสำหรับการสอนแต่ละครั้ง และแสดงลักษณะกระบวนการสอนที่สรรแล้วให้ตรงกับสภาพสิ่งแวดล้อมปัญหาความต้องการ และปัจจัยอำนวยความสะดวกของโรงเรียน ครู นักเรียน ผู้ปกครองและชุมชน

วัฒนาพร รัชภัททุกซ์ (2542, น. 1) กล่าวว่า แผนการเรียนรู้ หมายถึง แผนการหรือโครงการที่จัดทำเป็นลายลักษณ์อักษรเพื่อใช้ในการปฏิบัติการสอนรายวิชาใดวิชาหนึ่ง เป็นการเตรียมการสอนอย่างมีระบบและเป็นเครื่องมือที่ช่วยให้ครูพัฒนาการจัดการเรียนการสอนไปสู่จุดประสงค์การเรียนรู้ และจุดมุ่งหมายของหลักสูตรได้อย่างมีประสิทธิภาพ

สำลี รักสุทธี (2544, น. 78) กล่าวว่า แผนการสอน คือ การนำรายวิชาหรือกลุ่มประสบการณ์ที่จะต้องทำการสอนตลอดภาคเรียนมาสร้างเป็นแผนการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน การใช้สื่ออุปกรณ์การสอนและการวัดผลประเมินผลเพื่อใช้สอนเวลาหนึ่ง ๆ โดยกำหนดเนื้อหาสาระ และจุดประสงค์ของการเรียนย่อย ๆ ให้สอดคล้องกับวัตถุประสงค์หรือจุดมุ่งหมายของหลักสูตร

ณัฐวดี กิจรุ่งเรือง (2545, น. 53) กล่าวว่า แผนการจัดการเรียนรู้ (Lesson Plan) หมายถึง การเตรียมการจัดการเรียนรู้ไว้ล่วงหน้าอย่างเป็นระบบ และเป็นลายลักษณ์อักษร เพื่อใช้เป็นแนวทางในการดำเนินการจัดการเรียนรู้ในรายวิชาใดวิชาหนึ่งให้บรรลุตามจุดมุ่งหมายที่หลักสูตรกำหนด แผนการจัดการเรียนรู้มี 2 ระดับ ได้แก่ ระดับหน่วยการเรียนรู้ (Unit Plan) และระดับบทเรียน (Lesson Plan)

วิโรจน์ มังคละมณี (2545, น. 212) ให้ความหมายแผนการสอนว่า เป็นหัวใจสำคัญของการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน เพราะแผนการสอนจะกำหนดรายละเอียดต่าง ๆ ซึ่งอย่างน้อยที่สุดจะต้องกำหนดคาบเวลาที่สอนและสาระสำคัญ จุดประสงค์การเรียนรู้ เนื้อหากิจกรรมการเรียน การสอน สื่อการเรียนการสอน และการวัดผลประเมินผล

รุจิร ภู่อาระ (2546, น. 159) แผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ เป็นเครื่องมือแนวทางการจัดการประสบการณ์การเรียนรู้ให้ผู้เรียนตามที่กำหนดไว้ในสาระการเรียนรู้ของแต่ละกลุ่มแผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่ดีต้องสามารถตอบคำถามได้ว่า

1. จะให้นักเรียนมีคุณสมบัติที่พึงประสงค์อะไรบ้าง
2. จะเสริมสร้างกิจกรรมเพื่อพัฒนาผู้เรียนอะไรบ้าง จึงจะให้นักเรียนบรรลุ วัตถุประสงค์
3. ครูต้องมีบทบาทอย่างไรในการจัดกิจกรรมตั้งแต่ครูเป็นศูนย์กลางจนถึงนักเรียนเป็นผู้จัดทำเอง
4. จะใช้สื่อ อุปกรณ์อะไรบ้างจึงจะช่วยให้ผู้เรียนบรรลุวัตถุประสงค์
5. จะรู้ได้อย่างไรว่านักเรียนเกิดคุณสมบัติที่คาดหวังไว้

ปราณี บุญชุ่ม (2546, น. 15 - 24) ให้ความหมายของแผนการสอน หมายถึง แผนการหรือโครงการที่จัดทำเป็นลายลักษณ์อักษร เพื่อปฏิบัติการสอนในวิชาใดวิชาหนึ่ง เป็นการเตรียมการสอนอย่างมีระบบ เป็นเครื่องมือที่ช่วยให้ครูพัฒนาการจัดการเรียนการสอนไปสู่จุดประสงค์การเรียนรู้ และจุดหมายของหลักสูตรได้อย่างมีประสิทธิภาพ

อาภรณ์ ใจเที่ยง (2546, น. 205) ได้กล่าวว่า แผนการสอน คือ แผนการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน การใช้สื่อการสอน การวัดผลประเมินผลให้สอดคล้องกับเนื้อหา และจุดประสงค์ที่กำหนดไว้ในหลักสูตร

วิมลรัตน์ สุนทรโรจน์ (2553, น. 281) แผนการสอน คือ แผนการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน การใช้สื่อการสอน การวัดผลประเมินผลให้สอดคล้องกับเนื้อหา และจุดประสงค์ที่กำหนดไว้ในหลักสูตร ซึ่งจะทำให้ผู้สอนทราบว่าสอนเนื้อหาใด เพื่อจุดประสงค์ใด สอนอย่างไร ใช้สื่ออะไร และวัดผลประเมินผลโดยวิธีใด

สรุปความหมายของแผนการเรียนรู้หรือแผนการสอน คือ แผนการหรือโครงการที่ครูจัดทำขึ้นอย่างเป็นลายลักษณ์อักษร เป็นการวางแผนไว้ล่วงหน้าสำหรับการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน โดยนำเนื้อหาสาระที่จะต้องสอนตลอดปีมาสร้างเป็นแผนการจัดการเรียนการสอนรายคาบหรือรายชั่วโมง มีส่วนสำคัญประกอบด้วยจุดประสงค์การเรียนรู้ เนื้อหา วิธีการจัดกิจกรรม สื่อ การเรียนการสอน การวัดและประเมินผล สำหรับการกำหนดเนื้อหาต้องให้สอดคล้องกับจุดมุ่งหมายของหลักสูตร ผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง สาระการเรียนรู้ มาตรฐานการเรียนรู้ เพื่อช่วยให้การจัดการเรียนการสอนเป็นไปอย่างมีระบบและมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

2.4.1.2 ความสำคัญของแผนการเรียนรู้

ศักรินทร์ สุวรรณโรจน์ และคณะ (2542, น. 2) กล่าวถึง ความสำคัญของแผนการสอนไว้ดังนี้

1. การจัดทำแผนการสอนจะช่วยให้ครูศึกษาหลักสูตร แนวการสอน วิธีการ วัตถุประสงค์ ประเมินผล ศึกษาเอกสาร ตำราได้อย่างละเอียดทุกแง่มุม
2. แผนการสอนจะช่วยให้ครูผู้สอนสามารถจัดเตรียมกระบวนการเรียนการสอนให้สอดคล้องกับสภาพความเป็นจริง ทั้งในเรื่องทรัพยากรของโรงเรียน ทรัพยากรท้องถิ่น ค่านิยม ความเชื่อ และสภาพความเป็นจริงของท้องถิ่น
3. แผนการสอนเป็นเครื่องมือที่มีคุณภาพของครูในการนำไปใช้สอนให้สอดคล้องกับสภาพของผู้เรียน ระยะเวลา และสภาพการเรียนการสอนที่แท้จริงในแต่ละภาคเรียนช่วยให้ครูสอนได้ครบถ้วน ทันเวลา และช่วยให้มีความมั่นใจในการสอนมากขึ้น
4. แผนการสอนจะช่วยให้ครูผู้สอนใช้เป็นข้อมูล หรือหลักฐานอ้างอิงได้อย่างถูกต้องเที่ยงตรงแก่ศึกษานิเทศก์ ผู้บริหาร และผู้เกี่ยวข้องว่าได้ทำการสอนอย่างไร ใช้สื่ออุปกรณ์ อะไรบ้าง
5. แผนการสอนจะใช้เป็นคู่มือครูที่สอนแทนได้
6. แผนการสอนจะเป็นเอกสารที่แสดงถึงการพัฒนาคุณภาพการเรียนได้เป็นอย่างดี
7. แผนการสอนจะเป็นเอกสารที่แสดงถึงการพัฒนาวิชาชีพและมาตรฐานวิชาชีพครูที่แสดงว่างานสอนเป็นงานที่จะต้องได้รับการฝึกฝน โดยเฉพาะมีเครื่องมือและเทคนิคที่จำเป็นสำหรับประกอบอาชีพด้วย

ณัฐวุฒิ กิจรุ่งเรือง และคณะ (2545, น. 53 - 54) อธิบายถึงประโยชน์ของการจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้ดังนี้

1. เพื่อให้เห็นความต่อเนื่องของการจัดการเรียนรู้ตามหลักสูตร
2. เพื่อให้จัดการเรียนรู้ได้สอดคล้องกับความถนัด ความสนใจ และความต้องการของผู้เรียน
3. เพื่อให้สามารถเตรียมวัสดุ อุปกรณ์ และแหล่งเรียนรู้ให้พร้อมก่อนทำการสอน
4. เพื่อให้ผู้สอนมีความมั่นใจ และเชื่อมั่นในการจัดการเรียนรู้
5. เพื่อให้เกิดการปรับปรุงวิธีการจัดการเรียนรู้จากข้อจำกัดที่พบ
6. เพื่อให้ผู้อื่นสอนแทนได้ในกรณีที่มีเหตุจำเป็น
7. เพื่อเป็นหลักฐานสำหรับการพิจารณาผลงาน และคุณภาพในการสอน
8. เพื่อเป็นเครื่องมือบ่งชี้ความเป็นวิชาชีพของครูผู้สอน

วิมลรัตน์ สุนทรโรจน์ (2550, น. 107) ได้กล่าวถึงผลดีของการทำแผนการจัดการเรียนรู้สรุปได้ ดังนี้

1. ทำให้เกิดการวางแผนวิธีจัดการเรียนรู้ วิธีเรียนที่มีความหมายยิ่งขึ้น เพราะเป็นการจัดทำอย่างมีหลักการที่ถูกต้อง
2. ช่วยให้ผู้สอนมีสื่อการจัดการเรียนรู้ที่ทาด้วยตนเอง ทำให้เกิดความสะดวกในการจัดการเรียนรู้ ทำให้จัดการเรียนรู้ได้ครบถ้วนตรงตามหลักสูตรและทันเวลา
3. เป็นผลงานทางวิชาการที่สามารถเผยแพร่เป็นตัวอย่างได้
4. ช่วยให้ความสะดวกแก่ครูผู้มาจัดการเรียนรู้แทนในกรณีที่ผู้จัดการเรียนรู้ไม่สามารถจัดได้

ชวลิต ชูกาแพง (2551, น. 95) สรุปความสำคัญของแผนการจัดการเรียนรู้ ดังนี้

1. ช่วยให้ครุมีความรู้ความเข้าใจในจุดมุ่งหมายของเรื่องที่จะสอนทำให้สามารถจัดกิจกรรมได้เหมาะสมตรงตามเจตนารมณ์ของหลักสูตร
2. ช่วยให้ครุมีความเชื่อมั่นในตนเองยิ่งขึ้น
3. นักเรียนเกิดการเรียนรู้ได้เร็วเพราะครุเตรียมตัวดีการจัดกิจกรรมเป็นไปตามขั้นตอนนักเรียนจะเข้าใจเร็วขึ้น
4. นักเรียนเกิดเจตคติที่ดีต่อการเรียน เพราะครุเตรียมกิจกรรมที่เหมาะสม นักเรียนเรียนด้วยความสนุก
5. นักเรียนเกิดความเลื่อมใสศรัทธาในตัวครุ เพราะครุเตรียมการและจัดกิจกรรมด้วยความมั่นใจ ไปตามขั้นตอนอย่างมีประสิทธิภาพ
6. ผู้สอนแทนสอนได้บรรลุจุดประสงค์ที่กำหนด
7. การประเมินผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเป็นไปตามจุดประสงค์ที่กำหนดไว้ ช่วยให้ครุรู้จักอ่อนของนักเรียนที่ควรแก้ไข จุดเด่นที่ควรได้รับการส่งเสริม และช่วยให้เห็นภาพการทำงานของตนเองชัดเจนขึ้น
8. ใช้เป็นข้อมูลที่ถูกต้องเที่ยงตรง เพื่อเสนอแนะบุคลากร หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เพื่อปรับปรุงหลักสูตรให้เหมาะสมยิ่งขึ้น
9. ผู้บริหารหรือผู้เกี่ยวข้องได้ทราบขั้นตอน กระบวนการต่าง ๆ ของครุ เพื่อการนิเทศติดตาม และประเมินผลที่มีประสิทธิภาพ
10. เป็นการพัฒนาวิชาชีพครุ เป็นเครื่องมือและเอกสารที่จำเป็นในการประกอบอาชีพ
11. เป็นผลงานทางวิชาการที่แสดงให้เห็นถึงความชำนาญพิเศษ หรือความเชี่ยวชาญของผู้จัดทำลักษณะของแผนการเรียนรู้ หรือแผนการสอนที่ดี

วัลลภ กันทรทรัพย์ (2539, น. 18) ได้กล่าวว่า แผนการสอนที่ดีควรมีกิจกรรมการเรียนรู้ที่เข้าลักษณะ 4 ประการ คือ

1. เป็นการสอนที่มีกิจกรรมที่ทำให้ผู้เรียนเป็นผู้ได้ลงมือปฏิบัติให้มากที่สุด โดยครูเป็นเพียงผู้คอยชี้แนะ ส่งเสริม หรือกระตุ้นให้กิจกรรมที่ผู้เรียนดำเนินการเป็นไปตามความมุ่งหมาย
2. เป็นแผนการสอนที่เปิดโอกาสให้ผู้เรียนเป็นผู้ค้นพบคำตอบหรือทำสำเร็จด้วยตนเอง โดยครูพยายามลดบทบาทจากผู้บอกคำตอบมาเป็นผู้คอยกระตุ้นด้วยคำถาม หรือปัญหาให้ผู้เรียนคิดแก้หรือหาแนวทางไปสู่ความสำเร็จในการทำกิจกรรมเอง
3. เป็นแผนการสอนที่เน้นกระบวนการมุ่งให้นักเรียนรับรู้ และนำกระบวนการไปใช้จริง
4. เป็นแผนการสอนที่ส่งเสริมการใช้วัสดุที่สามารถจัดหาได้ในท้องถิ่นหลีกเลี่ยงการใช้วัสดุอุปกรณ์สำเร็จราคาสูง

สงบ ลักษณะ (2540, น. 20) ได้ให้ข้อคิดที่เกี่ยวข้องกับหลักการสำคัญของแผนการสอนไว้ ดังนี้

1. จุดประสงค์การเรียนรู้ชัดเจน
2. กิจกรรมการเรียนรู้สามารถนำไปสู่จุดประสงค์ได้
3. ผู้เรียนมีโอกาสเป็นผู้ปฏิบัติกิจกรรม ครูผู้สอนอำนวยความสะดวกตามกระบวนการเรียนรู้ที่เหมาะสม
4. ใช้เนื้อหาใกล้ตัวและชีวิตจริง
5. ครูผู้สอนแสวงหา คิดค้น พัฒนาสื่อราคาย่อมเยาในท้องถิ่น สื่อเสริมการเรียนรู้

6. จัดระบบการวัดผลประเมินผลต่อเนื้องใช้ผลเพื่อการพัฒนา

ดังนั้น การจัดทำแผนการสอนจึงจัดให้สอดคล้องเหมาะสมกับจุดหมายของหลักสูตร วัยของผู้เรียน และเวลา ตลอดจนทั้งปรับเนื้อหาให้สอดคล้องเหมาะสมกับสภาพท้องถิ่น และจัดกิจกรรมประสบการณ์ให้ตรงกับสภาพแวดล้อม ความสามารถ และความต้องการของผู้เรียน

สถาบันราชภัฏบุรีรัมย์ (2543, น. 148) กล่าวถึง ลักษณะของแผนการสอนที่ดีได้แก่

1. แผนการสอนต้องเหมาะสมสอดคล้องกับความมุ่งหมายของหลักสูตร
2. แผนการสอนต้องเหมาะสมกับวัย และสติปัญญาของผู้เรียน
3. เนื้อหาที่จะสอนต้องกำหนดให้เหมาะสมกับเวลา และสภาพท้องถิ่นที่

โรงเรียนตั้งอยู่

4. เรียงลำดับหัวข้อของเนื้อหาโดยเชื่อมโยงประสบการณ์เดิมให้สัมพันธ์กับประสบการณ์ใหม่

5. กิจกรรมหลาย ๆ ประเภทโดยพิจารณาให้เหมาะสมกับวัยของผู้เรียน สภาพแวดล้อม เวลา และการนำไปใช้

2.4.1.3 ขั้นตอนการจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้

วิมลรัตน์ สุนทรโรจน์ (2550, น. 114 - 115) อธิบายการเขียนแผนการจัดการเรียนรู้ว่าเป็นงานสำคัญของผู้สอน เพราะเป็นการเตรียมการจัดการเรียนรู้ให้บรรลุตามเป้าหมายและมีประสิทธิภาพ ผู้จัดการเรียนรู้ต้องศึกษาหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน เพื่อนำสู่การจัดการเรียนรู้ดังนี้

1. ศึกษามาตรฐานการเรียนรู้ และมาตรฐานการเรียนรู้ช่วงชั้นของกลุ่มสาระการเรียนรู้ เพื่อให้เข้าใจเป้าหมายและทิศทางของการจัดการเรียนรู้
 2. วิเคราะห์มาตรฐานการเรียนรู้ช่วงชั้น เพื่อกำหนดสาระการเรียนรู้ช่วงชั้นและกำหนดผลการเรียนรู้ที่คาดหวังรายปี/รายภาค (สาระการเรียนรู้ช่วงชั้นเป็นการกำหนดเนื้อหาที่ต้องเรียน โดยคำนึงถึงจุดเน้นของหลักสูตร ความต้องการของผู้เรียน ความต้องการของท้องถิ่น และชุมชน จำนวนเวลาที่จัดแต่ละสัปดาห์ วัยและระดับชั้น ส่วนการกำหนดผลการเรียนรู้ที่คาดหวังรายปี/รายภาค เป็นการระบุถึงความรู้ ทักษะ คุณลักษณะของผู้เรียน ซึ่งจะเกิดหลังการเรียนรู้ในแต่ละปี)
 3. วิเคราะห์สาระการเรียนรู้ช่วงชั้นและผลการเรียนรู้ที่คาดหวังรายปี/รายภาค เพื่อกำหนดเป็นสาระการเรียนรู้รายปี/รายภาค เป็นเนื้อหาที่ต้องเรียนให้สอดคล้องกับสภาพและความต้องการ ของท้องถิ่นและชุมชน
 4. นำผลการเรียนรู้ที่คาดหวังรายปี/รายภาค และสาระการเรียนรู้รายปี/รายภาค มาพิจารณาจัดทำคำอธิบายรายวิชา
 5. นำคำอธิบายรายวิชาที่กำหนดเป็นหน่วยการเรียนรู้ ซึ่งอาจจะบูรณาการหลายสาระการเรียนรู้ที่มีความสัมพันธ์กันเข้าด้วยกัน โดยใช้วิชาใดวิชาหนึ่งเป็นแกน
 6. นำหน่วยการเรียนรู้แต่ละหน่วยมาจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้รายหน่วย
 7. นำแผนการจัดการเรียนรู้รายหน่วยมาจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้รายชั่วโมง
- ชวลิต ชูภาพง (2553, น. 94 - 96) กล่าวถึงการสร้างแผนการจัดการเรียนรู้มีขั้นตอนดังนี้

1. ศึกษาเอกสารหลักสูตรและเอกสารที่เกี่ยวข้อง ในขั้นนี้ผู้วิจัยควรชี้ให้เห็นถึง บทเรียนในภาคเรียนที่จะนำมาวิจัยว่ามีกี่บท ซึ่งแต่ละบทผู้วิจัยอาจจะจัดเรียนเนื้อหาใหม่ที่เหมาะสม กับระยะเวลา และการเตรียมการในการวิจัย

2. ศึกษาวิเคราะห์เนื้อหา และสาระสำคัญ เพื่อวางแผนในการสอนการกำหนดผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง และการประเมินผลการเรียนรู้ให้ตรงตามที่หลักสูตรกำหนด
3. วิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างเนื้อหา สาระสำคัญ และผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง ในขั้นนี้เป็นขั้นสำคัญที่ผู้วิจัยต้องวิเคราะห์ให้เห็นความสัมพันธ์ดังกล่าว โดยเฉพาะสาระสำคัญที่ต้องอาศัยการสรุปแก่นแท้ของเนื้อหาอย่างน้อยนั้นที่ผู้เรียนจะได้รับ
4. สร้างแผนการจัดการเรียนรู้ที่สอดคล้องกับวิธีสอนที่จะนำมาวิจัยว่าแต่ละแผนจะสอนเรื่องอะไรบ้าง ในที่นี้จะรวมถึงการสร้างใบงาน ตลอดทั้งแบบประเมินต่าง ๆ ที่จะใช้ประเมินท้ายแผนด้วย
5. นำแผนการจัดการเรียนรู้ไปตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหาจากผู้เชี่ยวชาญ (ควรเป็นจำนวนที่สามคนขึ้นไป) เพื่อตรวจสอบและพิจารณาแผนการจัดการเรียนรู้ในแต่ละด้านเกี่ยวกับลักษณะที่ดีของแผนนิยมใช้แบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ แล้วนำแผนการจัดการเรียนรู้ที่ผู้เชี่ยวชาญประเมินแล้วมาหาค่าเฉลี่ย โดยพิจารณาแต่ละข้อว่าผ่านเกณฑ์ที่กำหนดไว้หรือไม่ แล้วปรับปรุงแก้ไขข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญ จากนั้นนำไปทดลองสอน (Try out) กับนักเรียนที่มีลักษณะคล้ายกับกลุ่มตัวอย่างที่จะใช้ในการทดลองจริง
6. นำแผนการจัดการเรียนรู้มาปรับปรุงแก้ไข จัดพิมพ์เป็นฉบับจริงแล้วนำไปทดลองกับกลุ่มตัวอย่าง

2.5 การหาประสิทธิภาพ

การหาประสิทธิภาพวิธีการหรือนวัตกรรม และคุณภาพเครื่องมือวัดผล หลังจากผู้สอนกำหนดวิธีการหรือสร้างนวัตกรรมที่ใช้ในการแก้ปัญหาหรือพัฒนาแล้วในขั้นนี้ต้องดำเนินการหาประสิทธิภาพของวิธีการหรือนวัตกรรม และคุณภาพเครื่องมือวัดผลก่อนนำไปใช้จริง เช่น นำไปให้เพื่อนครูศึกษานิเทศก์ หรือนักวิชาการที่เกี่ยวข้องกับเรื่องที่ศึกษาให้ความคิดเห็น เพื่อนำข้อคิดเห็นที่ได้มาปรับปรุงแก้ไขหรือวิธีการอื่นแล้วแต่กรณี เพื่อเตรียมนำไปใช้การแก้ปัญหาหรือพัฒนาต่อไป และหลังจากนำวิธีการหรือนวัตกรรมไปใช้แล้วเพื่อเป็นการศึกษาว่าปัญหาหรือสิ่งที่เราต้องการพัฒนาให้ผลตามความคาดหวังหรือไม่ ก็จะต้องเก็บรวบรวมข้อมูลมาวิเคราะห์และสรุปผล สำหรับแนวทาง การหาคุณภาพของนวัตกรรมในที่นี้จะกล่าวถึงเฉพาะสถิติพื้นฐานที่ผู้สอนสามารถ นำไปใช้พัฒนา คุณภาพ การจัดการเรียนรู้ได้ด้วยตนเองเท่านั้น สำหรับสถิติระดับสูงผู้สอนสามารถศึกษาได้จากหนังสือสถิติทั่วไปหรือจากผู้รู้ในโรงเรียนหรือท้องถิ่นใกล้เคียง (กรมวิชาการ, 2545, น. 63)

การวิจัยนั้น บางครั้งนักวิจัยจะใช้เทคโนโลยีหรือนวัตกรรมทางการศึกษาเป็นเครื่องมือในการทำวิจัยด้วยเช่น แผนการสอน บทเรียนคอมพิวเตอร์ ชุดสื่อผสม เป็นต้น ดังนั้นต้องหาคุณภาพของสื่อดังกล่าวด้วย ซึ่งมีขั้นตอนคล้ายกับการหาคุณภาพของแบบทดสอบหรือเครื่องมือชนิดอื่น ๆ คือ วิเคราะห์คำอธิบายรายวิชา กำหนดเนื้อหาสาระเป็นรายบท แล้ววิเคราะห์เนื้อหาสาระเป็นรายบทในรูปแบบของตารางความสัมพันธ์ระหว่างชื่อเรื่องย่อย ความคิดรวบยอด และจุดประสงค์การเรียนรู้ขั้นตอนต่อไป ดำเนินการ ดังนี้ (บุญชม ศรีสะอาด และคณะ, 2558, น. 125)

1. ตรวจสอบความเที่ยงตรง (Validity) มักอาศัยผู้เชี่ยวชาญ ซึ่งควรให้ผู้เชี่ยวชาญพิจารณาตารางความสัมพันธ์ดังกล่าว

2. สร้างแผนการสอนหรือสื่อต่าง ๆ แล้วให้ผู้เชี่ยวชาญพิจารณาความถูกต้อง จากนั้นนำไปทดลองกับนักเรียนเป็นรายบุคคล ซึ่งนิยมใช้กับนักเรียนระดับการเรียนรู้แก่ ปานกลาง และอ่อนอย่างละ 1 คน เพื่อพิจารณาเรื่องการออกแบสื่อ คำอธิบายการใช้สื่อ การสื่อความ หรืออาจจะทดลองใช้แผนการสอนเป็นรายกลุ่มเพียง 1 - 2 แผน เพื่อดูเรื่องเวลาที่ใช้จ่ายกิจกรรม บรรยากาศการเรียนการสอน เป็นต้น

ส่วนการหาประสิทธิภาพของสื่อ (E_1/E_2)เป็นขั้นตอนการทดลองจริงกับกลุ่มตัวอย่างที่กำหนดไว้แล้ว สรุปได้ดังนี้

1. ประสิทธิภาพของกระบวนการ (E_1)

เป็นค่าที่บ่งบอกว่า แผนการจัดการเรียนรู้สามารถพัฒนาผู้เรียนให้เกิดการเรียนรู้อย่างต่อเนื่องหรือไม่ภายใต้สถานการณ์และกิจกรรมที่กำหนดให้ โดยมีการเก็บข้อมูลของผลการเรียนรู้ซึ่งสามารถสะท้อนให้เห็นถึงพัฒนาการและความงอกงามของผู้เรียนได้ โดยทั่วไปมักจะคำนวณจากคะแนน 2 ส่วน คือ ส่วนที่ได้จากการทำแบบทดสอบย่อย และส่วนที่เกิดจากพฤติกรรมการเรียนหรือจากกิจกรรมการเข้ากลุ่ม ซึ่งเป็นหัวใจสำคัญของการใช้นวัตกรรมที่ผู้วิจัยระบุ เป็นต้น (ไม่ใช่คะแนนการทำแบบฝึกหัดหรือแบบฝึกทักษะ) ในระหว่างที่ผู้เรียนกำลังเรียนตามแผนการจัดการเรียนรู้ คำนวณได้จากสูตร

$$E_1 = \frac{\sum x}{A} \times 100 \quad (2-1)$$

เมื่อ	E_1	แทน	ประสิทธิภาพของกระบวนการ
	$\sum x$	แทน	ผลรวมของคะแนนทุกส่วน
	N	แทน	จำนวนผู้เรียน
	A	แทน	คะแนนเต็มของทั้งหมด

2. ประสิทธิภาพของผลลัพธ์ (E_2)

เป็นค่าที่บ่งบอกว่า แผนการจัดการเรียนรู้ส่งผลให้ผู้เรียนเกิดสัมฤทธิ์ผลได้หรือไม่ บรรลุวัตถุประสงค์หรือเป็นไปตามที่กำหนดไว้ในแผนการจัดการเรียนรู้มากน้อยเพียงใด ซึ่งคำนวณจากคะแนนที่ได้จากการทำแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน (ทดสอบหลังเรียน) ของผู้เรียนทุกคน ซึ่งคำนวณได้จากสูตร

$$E_2 = \frac{\sum Y}{N} \times 100 \quad (3-2)$$

เมื่อ	E_2	แทน	ประสิทธิภาพของผลลัพธ์
	$\sum Y$	แทน	ผลรวมของคะแนนจากแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน
	N	แทน	จำนวนผู้เรียน
	B	แทน	คะแนนเต็มของแบบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

จากที่กล่าวมาสามารถคำนวณได้ค่าตัวเลขที่บอกถึงประสิทธิภาพของสื่อหรือแผนการจัดการกิจกรรมการเรียนรู้ แต่การที่จะสรุปว่าสื่อหรือแผนการจัดการเรียนรู้ที่พัฒนาขึ้นนั้นมีประสิทธิภาพหรือไม่ จะต้องมีการกำหนดเกณฑ์เพื่อใช้ในการพิจารณา โดยเกณฑ์ดังกล่าวนิยมใช้หลักการเรียนแบบรอบรู้ (Mastering Learning) คือตั้งเกณฑ์ไว้ที่ร้อยละ 60-80 และยอมรับความผิดพลาดได้ไม่เกินร้อยละ 2.5 ดังนั้นต้องมีประสิทธิภาพไม่ต่ำกว่า $80 - 2.5 = 77.5$ ส่วนการกำหนดเกณฑ์ความผิดพลาดที่ยอมรับได้คือ ไม่ควรเกินร้อยละ 5

เกณฑ์การหาประสิทธิภาพของการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ หมายถึง ระดับประสิทธิภาพของการสอนที่จะช่วยให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ในระดับที่ผู้จัดทำแผนการจัดการกิจกรรมการเรียนรู้จะพึงพอใจ หากแผนการจัดการกิจกรรมการเรียนรู้มีประสิทธิภพระดับนั้นแล้ว แผนการจัดการกิจกรรมการเรียนรู้นั้นก็มีความค่าที่จะนำไปสอนนักเรียนให้มีสัมฤทธิ์ผลสูงสุด เกณฑ์การหาประสิทธิภาพกำหนดเป็นเกณฑ์ที่ผู้สอนคาดหวังว่าผู้เรียนจะเปลี่ยนพฤติกรรมของผู้เรียนทั้งหมดต่อร้อยละของผลการทดสอบหลังเรียนของผู้เรียนทั้งหมด นั่นคือ E_1/E_2 คือ ประสิทธิภาพของขบวนการ/ประสิทธิภาพของผลลัพธ์ ประสิทธิภาพของขบวนการ (E_1) คือ การประเมินพฤติกรรมต่อเนื่อง (Transitional Behavior) ของผู้เรียน ได้แก่ การประกอบกิจกรรมกลุ่ม งานที่ได้มอบหมาย และกิจกรรมอื่น ๆ ที่ผู้สอนกำหนดไว้ ประสิทธิภาพของผลลัพธ์ (E_2) คือ การประเมินพฤติกรรมขั้นสุดท้าย (Terminal Behavior) โดยพิจารณาจากการทดสอบหลังเรียนและการสอบไล่ ตัวอย่าง 80/80 หมายความว่า เมื่อเรียนจบจากแผนการจัดการกิจกรรมการเรียนรู้แล้ว ผู้เรียนจะสามารถทำแบบฝึกหัด กิจกรรมหรืองาน ได้ผลเฉลี่ยร้อยละ 80 และข้อสอบปลายภาคเรียนหรือสอบไล่ได้ผลเฉลี่ยร้อยละ 80 การจะกำหนดเกณฑ์(E_1/E_2) ให้มีค่าเท่าใดนั้น ให้

ผู้สอนเป็นผู้พิจารณาตามความเหมาะสม โดยปกติเนื้อหาที่เป็นความรู้ ความจำ มักจะตั้งไว้ 80/80, 85/85 หรือ 90/90 ส่วนเนื้อหาที่เป็นทักษะหรือเจตคติอาจตั้งไว้ต่ำกว่านี้ เช่น 75/75 เป็นต้น (ชัยยงค์ พรหมวงศ์ และคณะ, 2541, น. 134-143)

2.6 แนวคิด และทฤษฎีเกี่ยวกับความพึงพอใจ

การศึกษาความพึงพอใจเป็นองค์ประกอบหนึ่งของการจัดการเรียนรู้ที่จะช่วยให้ผู้วิจัยได้ทราบเกี่ยวกับความรู้สึกนึกคิดหรือเจตคติของบุคคลที่มีต่อการจัดการเรียนรู้ ซึ่งได้มีนักวิชาการได้ศึกษาแนวคิดเกี่ยวกับความพึงพอใจ ไว้ดังนี้

2.6.1 ความหมายของความพึงพอใจ

เพ็ญแข ช่อมณี (2544, น. 6) ได้ให้ความหมายของความพึงพอใจไว้ว่า ผลของเจตคติต่าง ๆ ของบุคคลที่มีต่อองค์กร องค์กรประกอบของแรงงาน และมีส่วนสัมพันธ์กับลักษณะงาน และสภาพแวดล้อมในการทำงานซึ่งความพึงพอใจนั้นได้แก่ ความรู้สึกมีความสำเร็จในผลงาน ความรู้สึกว่าได้รับการยกย่องนับถือ และความรู้สึกว่ามีความก้าวหน้าในการปฏิบัติงาน

สมพงษ์ ดีสูงเนิน (2546, น. 51) ได้ให้ความหมายของความพึงพอใจไว้ว่า หมายถึง ความรู้สึกนึกคิดหรือเจตคติที่ดีของบุคคลที่มีต่อการทำงานหรือการปฏิบัติกิจกรรมในเชิงบวกและต้องการดำเนินกิจกรรมนั้น ๆ จนบรรลุผลสำเร็จ

จิราภรณ์ หอมกลิ่น (2548, น. 52) ได้ให้ความหมายไว้ว่า ความพึงพอใจ หมายถึง ความรู้สึกที่เกิดขึ้นภายในจิตใจของบุคคลต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่ง เมื่อได้รับการตอบสนองความต้องการหรือได้รับการยกย่องและการชมเชย

พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน (2556, น. 840) ได้ให้ความหมายของความพึงพอใจไว้ว่าความพึงพอใจ หมายถึง รัก ชอบใจ และพึงใจ หมายถึง พอใจ ชอบใจ

สรุปได้ว่า ความพึงพอใจ หมายถึง ความรู้สึกนึกคิดหรือเจตคติที่ดีของบุคคลที่มีต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่ง เป็นความรู้สึกชอบใจ และมีความสุขในการทำสิ่งใดสิ่งหนึ่งเพื่อให้บรรลุเป้าหมายตามที่คาดหวัง ด้วยการแสดงพฤติกรรมออกมาทางท่าทาง สายตา คำพูด และอารมณ์ ดังนั้น ความพึงพอใจในการเรียนรู้จึงหมายถึง ความรู้สึกชอบใจในการร่วมปฏิบัติกิจกรรมการเรียนรู้จนบรรลุผลสำเร็จ

2.6.2 ทฤษฎีเกี่ยวกับความพึงพอใจ

เมชีญ กิจระการ (2542, น. 7) ได้นำเสนอแนวความคิดของฮิวแมน ที่ได้ทำการพัฒนาแนวคิดของนักวิจัยต่าง ๆ มาเป็นเครื่องมือวัดความพึงพอใจในการปฏิบัติงาน พบว่า องค์ประกอบที่ส่งผลกระทบต่อความพึงพอใจ ซึ่งเป็นที่นิยมแพร่หลายในปัจจุบัน ประกอบด้วยองค์ประกอบ 5 ประการ ดังนี้

ตัวแปรที่ 1 องค์ประกอบเกี่ยวกับงานที่ทำในปัจจุบัน แบ่งเป็น

1. ความตื่นเต้นหรือน่าเบื่อ
2. ความสนุกสนานหรือความไม่สนุกสนาน
3. ความโล่งหรือความสลับ
4. ความท้าทายหรือความไม่ท้าทาย
5. ความพอใจหรือไม่พอใจ

ตัวแปรที่ 2 องค์ประกอบทางด้านค่าจ้าง ประกอบด้วย

1. ถือว่าเป็นรางวัลหรือไม่เป็นรางวัล
2. มากหรือน้อย
3. ยุติธรรมหรือไม่ยุติธรรม
4. เป็นทางบวกหรือทางลบ

ตัวแปรที่ 3 องค์ประกอบด้านการเลื่อนตำแหน่ง

1. ยุติธรรมหรือไม่ยุติธรรม
2. เชื่อถือได้หรือเชื่อถือไม่ได้
3. เป็นเชิงบวกหรือเชิงลบ
4. เป็นเหตุผลหรือไม่เป็นเหตุผล

ตัวแปรที่ 4 องค์ประกอบด้านผู้บังคับบัญชา

1. อยู่ใกล้หรืออยู่ไกล
2. ยุติธรรมแบบจริงจังหรือยุติธรรมแบบไม่จริงจัง
3. เป็นมิตรหรือค่อนข้างไม่เป็นมิตร
4. เหมาะสมทางคุณสมบัติ หรือไม่เหมาะสมทางคุณสมบัติ

ตัวแปรที่ 5 องค์ประกอบทางด้านเพื่อนร่วมงาน

1. เป็นระเบียบเรียบร้อย หรือไม่เป็นระเบียบเรียบร้อย
2. จงรักภักดีต่อสถานที่ทำงาน หรือไม่จงรักภักดีต่อสถานที่ทำงานหรือเพื่อนร่วมงาน
3. สนุกสนานร่าเริง หรือดูไม่มีชีวิตชีวา
4. ดูน่าสนใจเอาจริงเอาจัง หรือดูเหนียวหน่าย

ประสาธ อิศรปริดา (2549, น. 310, อ้างถึงใน Maslow, 1970, p. 80) ได้ให้ความหมายของทฤษฎีความต้องการของ (Maslow's The Human Meed Theory) ไว้ว่า ทุกคนมีความต้องการอยู่เสมอและไม่มีที่สิ้นสุด เมื่อได้รับความต้องการอย่างหนึ่งจะต้องการอีกอย่าง หนึ่งซึ่งมีลักษณะความต้องการ 5 ระดับ ได้แก่

1. ความต้องการทางสรีระ (Basic Physiological Needs) เป็นความต้องการขั้นพื้นฐานของมนุษย์ ได้แก่ ความต้องการด้านอาหาร อากาศ น้ำ อุณหภูมิ การหลับนอน การขับถ่าย ที่อยู่อาศัย เครื่องนุ่งห่ม ยารักษาโรค การพักผ่อน ความต้องการทางเพศ เป็นต้น

2. ความต้องการความปลอดภัยและมั่นคง (Safety and Security Needs) เป็นความต้องการให้ตนเองปลอดภัยจากอันตรายทุกด้าน ความต้องการความมั่นคงในการทำงานตลอดจนความมั่นคงทางฐานะเศรษฐกิจ

3. ความต้องการความรักและเป็นเจ้าของ (Love and Belonging Needs) เป็นความต้องการรัก อยากรู้อยากเห็นเป็นที่รัก การยอมรับจากกลุ่ม ต้องการความรักและมีส่วนร่วมในกลุ่มให้กลุ่มยอมรับตน เช่น กลุ่มครอบครัว กลุ่มสังคม

4. ความต้องการที่จะได้รับการยกย่องจากผู้อื่น (Self Esteem Needs) เป็นความต้องการที่จะให้ผู้อื่นยกย่องตน เป็นความปรารถนาของบุคคลที่จะทำให้เกิดพฤติกรรมต่าง ๆ

5. ความต้องการจะบรรลุถึงความต้องการของตนเองอย่างแท้จริง (Self Actualization) เป็นความต้องการขั้นสูงสุดของมนุษย์ เช่น ความต้องการอยากเป็นหัวหน้าสูงสุดของหน่วยงาน ความต้องการอยากเด่นอยากดังในทางหนึ่ง

แนวคิดของ (Maslow) แสดงให้เห็นว่ามนุษย์ส่วนใหญ่ไม่สามารถบรรลุความต้องการในระดับการรู้จักตนเองได้ ทำให้มนุษย์มีความต้องการในระดับสูงมากขึ้น เพราะความต้องการในระดับสูงเป็นแรงผลักดันให้มนุษย์ต้องอยู่ร่วมกันเป็นกลุ่มและทำการสื่อสารซึ่งกันและกัน เพื่อหวังผลในส่วนหนึ่งทีก่อให้เกิดการแลกเปลี่ยนความคิดอย่างกว้างขวาง เกิดการมีอกันนำไปสู่การปฏิบัติเรื่องใดเรื่องหนึ่ง เป็นการสนองความต้องการต่าง ๆ ของมนุษย์นั่นเอง เมื่อมนุษย์ทุกคนมีความต้องการและความต้องการนั้นได้รับการบริการหรือตอบสนองแล้ว ย่อมทำให้เกิดความพึงพอใจ (สมนึก วิเศษสมบัติ, 2545, น. 17-18)

สรุปได้ว่าทฤษฎีความพึงพอใจมีองค์ประกอบซึ่งเป็นตัวแปรต่าง ๆ ที่ส่งผลต่อความพึงพอใจและความรู้สึกของบุคคล มนุษย์มีความต้องการอย่างไม่มีที่สิ้นสุดลักษณะความต้องการปรากฏอยู่ 5 ระดับ ได้แก่ ความต้องการทางสรีระ ความต้องการความปลอดภัยและมั่นคง ความต้องการความรักและเป็นเจ้าของ ความต้องการที่จะได้รับการยกย่องจากผู้อื่น และความต้องการจะบรรลุถึงความต้องการของตนเองอย่างแท้จริง

2.6.3 การวัดความพึงพอใจ

ชวลิต ชูกำแพง (2550, น. 112-113) ได้นำเสนอวิธีการวัดจิตพิสัยที่นิยม ดังนี้

1. การสังเกต เป็นการสังเกตการพูด การกระทำ การเขียนของนักเรียนที่มีต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่งที่ครูต้องการวัด

2. การสัมภาษณ์ เป็นวิธีการที่ครูใช้พูดคุยกับนักเรียนในประเด็นที่ครูอยากรู้ซึ่งอาจเป็นความรู้สึก ทศนคติของนักเรียนเพื่อนำสิ่งที่นักเรียนพูดออกมาแปลความหมายเกี่ยวกับลักษณะจิตพิสัยของนักเรียนได้ เช่น ครูอยากรู้ว่าเขาสนใจเรียนวิชาภาษาไทยหรือไม่ เคยอ่านหนังสืออะไรที่ดี ๆ บ้าง คำตอบของนักเรียนจะทำให้ครูประเมินได้ว่ามีความสนใจการเรียนวิชาภาษาไทยมากน้อยปานใด

3. การใช้แบบวัดมาตราส่วนประมาณค่า เป็นเครื่องมือวัดทัศนคติ วัดความสนใจ วัดคุณธรรมจริยธรรมไว้มากพอสมควร ซึ่งครูคนอื่นสามารถนำไปใช้ได้ ถ้าเป็นแบบวัดทัศนคติหรือวัดความสนใจจะมีรูปแบบการวัด 3 รูปแบบ คือ แบบของลิเคิ์ท แบบเธอร์สโตน และแบบของออสกูด แบบวัดมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) แบบของลิเคิ์ทมีลักษณะสำคัญ 4 ประการ ดังนี้

3.1 มีระดับความเข้มข้นให้ผู้ตอบคำถาม เลือกตอบตามความคิดเห็น เหตุผลสภาพความเป็นจริงตั้งแต่ 3 ระดับขึ้นไป

3.2 ระดับที่เลือกอาจเป็นชนิดที่มีทั้งด้านบวกและด้านลบในข้อเดียวกัน หรือมีเฉพาะด้านบวกหรือมีเฉพาะด้านลบ โดยที่อีกด้านหนึ่งจะเป็นศูนย์หรือระดับน้อยมาก

3.3 บางข้อมีลักษณะเชิงนิมมาน (Positive Scale) บางข้อมีลักษณะเป็นเชิงนิเสธ (Negative Scale)

3.4 สามารถแปลงผลตอบเป็นคะแนนได้ จึงสามารถวัดความคิดเห็นคุณลักษณะด้านจิตพิสัยออกมาในเชิงปริมาณได้

การวัดความพึงพอใจ ทำได้หลายวิธี คือ การสังเกต การสัมภาษณ์ การใช้แบบวัดมาตราส่วนประมาณค่า ทั้งนี้จะต้องคำนึงถึงความเหมาะสมและกำหนดขอบเขต เช่น กลุ่มชน เพศ อายุ เจตคติ ฯลฯ ในการวัดเพื่อให้เกิดความพึงพอใจนั้นด้วย ดังนั้น ความพึงพอใจ จึงเป็นความรู้สึกที่ดี หรือมีทัศนคติที่ดีของบุคคล ในด้านบวกซึ่งจะเกิดขึ้นก็ต่อเมื่อสิ่งนั้นสามารถตอบสนองความต้องการแก่บุคคลนั้น เมื่อได้รับการตอบสนองตามความคาดหวัง และความต้องการของตนเอง จึงทำให้เกิดความรู้สึกที่ดีต่อสิ่ง นั้น ๆ

2.7 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

2.7.1 งานวิจัยในประเทศ

นรินทร์ชัย ชะฎูร์วิวัฒน์ (2555) ได้ศึกษาเรื่องการพัฒนาารูปแบบการเรียนการสอนภาษาจีนตามแนวคิดการเรียนรู้แบบเน้นงานปฏิบัติโดยใช้เทคนิคการจำอักษรจีนแบบเชื่อมโยง เพื่อเสริมสร้างความสามารถในการอ่านของนักศึกษาปริญญาตรี โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) พัฒนารูปแบบการเรียนการสอนภาษาจีนตามแนวคิดการเรียนรู้แบบเน้นงานปฏิบัติ โดยใช้เทคนิคการจำอักษรจีนแบบเชื่อมโยง

เพื่อเสริมสร้างความสามารถในการอ่านภาษาจีน และ 2) ศึกษาประสิทธิภาพของรูปแบบที่พัฒนาขึ้น การดำเนินการวิจัยแบ่งเป็น 3 ระยะ คือ ระยะที่ 1 การพัฒนารูปแบบการเรียนการสอนและแผนการสอน ระยะที่ 2 การพัฒนาเครื่องมือการวิจัย และระยะที่ 3 การทดลองเพื่อตรวจสอบประสิทธิภาพของรูปแบบและการสรุปผล ผลการวิจัยพบว่า รูปแบบการเรียนการสอนภาษาจีนตามแนวคิดการเรียนรู้แบบเน้นงานปฏิบัติโดยใช้เทคนิคการจำอักษรจีนแบบเชื่อมโยงเป็นรูปแบบการสอนที่เน้นกิจกรรม ปฏิสัมพันธ์เพื่อยกระดับความตระหนักรู้เกี่ยวกับการเชื่อมโยงส่วนประกอบแสดงเสียงและส่วนประกอบ แสดงความหมายของอักษรจีนเพื่อเพิ่มพูนความสามารถในการรู้จักอักษรในคำศัพท์ที่ปรากฏในบทอ่านและในการประยุกต์ทลีวิธีการอ่าน ขั้นตอนการสอนของรูปแบบที่พัฒนาขึ้นมี 3 ขั้น คือ ขั้นที่ 1 ขั้นอักษรเชื่อมโยง ขั้นที่ 2 ขั้นอักษรในบริบท และ ขั้นที่ 3 ขั้นการป้อนกลับและสะท้อนกลับ ผลการประเมิน ประสิทธิภาพของรูปแบบ พบว่า ค่าเฉลี่ยของคะแนนความสามารถในการอ่านหลังการทดลอง สูงขึ้นกว่า ก่อนการทดลองอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยความสามารถในการอ่านดังกล่าวครอบคลุม ความสามารถในการระบุเสียงอ่านของอักษรจีนซึ่งปรากฏในประโยค ความสามารถในการคาดเดา ความหมายของอักษรจีนซึ่งปรากฏในประโยค ความสามารถในการเข้าใจบทอ่านวัดจากการระบุอักษร ของคำศัพท์ในบทอ่านและ ความสามารถในการเข้าใจบทอ่านวัดจากการเลือกคำตอบเกี่ยวกับ บทอ่านได้ ถูกต้อง

ชัยยศ ชูชื่น (2559) ได้ศึกษาเรื่อง พัฒนารูปแบบการจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาการอ่าน จับใจความภาษาไทย กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อ พัฒนารูปแบบการจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาการอ่านจับใจความภาษาไทยกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โดยการวิจัยและพัฒนา มี 4 ขั้นตอน คือ ขั้นตอนที่ 1 การวิจัย (Research: R) เพื่อศึกษาและวิเคราะห์ข้อมูลพื้นฐาน (Analysis : A) เป็นการศึกษาข้อมูลพื้นฐานจากแหล่งข้อมูลเอกสาร และบุคคล มีวัตถุประสงค์เพื่อกำหนดนิยาม ความสามารถ พฤติกรรมบ่งชี้ และแนวทางการพัฒนาการ อ่านจับใจความภาษาไทย กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ขั้นตอนที่ 2 การพัฒนา (Development : D) เพื่อพัฒนารูปแบบการจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาการอ่าน จับใจ ความภาษาไทย กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทยชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 (Design and Develop : D1,D2) ขั้นตอนที่ 3 การวิจัย (Research : R) เพื่อทดลองใช้รูปแบบการจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาการ อ่านจับใจความภาษาไทย กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 (Implement : I) ขั้นตอนที่ 4การพัฒนา (Development : D) เพื่อประเมินประสิทธิผลของรูปแบบการจัดการเรียนรู้ เพื่อพัฒนาการอ่านจับใจความภาษาไทย กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 (Evaluation : E) ผลการวิจัย พบว่า 1) ผลการวิเคราะห์ข้อมูลพื้นฐานได้รูปแบบการจัดการเรียนรู้ เพื่อพัฒนาการอ่านจับใจความภาษาไทย กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ประกอบ 5 ขั้นตอน ดังนี้ ขั้นที่ 1 ขั้นเตรียม ขั้นที่ 2 ขั้นสอนเป็นกลุ่ม ขั้นที่ 3 ขั้นตรวจสอบความรู้

เป็นคู่ที่ม ชั้นที่ 4 ฝึกเสริมเป็นรายบุคคล ชั้นที่ 5 การวัดผล และประเมินผล 2) รูปแบบการจัดการเรียนรู้ เพื่อพัฒนาการอ่านจับใจความภาษาไทย กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทยชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ตามความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญมีความเหมาะสมอยู่ในระดับมากที่สุด (มีค่าเฉลี่ยตั้งแต่ 4.00-4.80) และความคิดเห็นของครูต่อรูปแบบการจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาการอ่านจับใจความภาษาไทย กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 มีผลประเมินโดยรวม มีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 2.70$, S.D. = 0.47) 3) ผลการทดลองใช้รูปแบบการจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาการอ่านจับใจความภาษาไทย กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 การทดสอบวัดความสามารถในการอ่านจับใจความภาษาไทยของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 พบว่า คะแนนเต็ม 40 คะแนน นักเรียนมีคะแนนเฉลี่ยก่อนเรียน 18.95 คะแนน คิดเป็นร้อยละ 47.38 คะแนนเฉลี่ยหลังเรียน 31.30 คะแนน คิดเป็นร้อยละ 78.25 แสดงว่าการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามแนวคิดของรูปแบบการจัดการเรียนรู้ เพื่อพัฒนาการอ่านจับใจความภาษาไทยกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ทำให้นักเรียนมีความสามารถในการอ่านจับใจความภาษาไทยเพิ่มขึ้น และ 4) ผลการประเมินประสิทธิผล การใช้รูปแบบการจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาการอ่านจับใจความภาษาไทย กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โดยมีวัตถุประสงค์ย่อยดังนี้ 1) ผลการวิเคราะห์ข้อมูลจากการทดสอบ วัดความสามารถในการอ่านจับใจความภาษาไทยของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 พบว่า คะแนนเต็ม 40 คะแนน นักเรียนมีคะแนนเฉลี่ยก่อนเรียน 18.43 คะแนน คิดเป็นร้อยละ 46.08 คะแนนเฉลี่ยหลังเรียน 33.93 คะแนน คิดเป็นร้อยละ 84.83 ซึ่งไม่น้อยกว่าเกณฑ์ร้อยละ 75 ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานของการวิจัย และ 2) นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 มีความพึงพอใจต่อการอ่านจับใจความภาษาไทยที่เรียนด้วยรูปแบบการจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาการอ่านจับใจความภาษาไทย กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทยชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด

เพชร โพธิ์อ่อน (2559) ได้ศึกษาเรื่อง การพัฒนารูปแบบการสอนอ่านเพื่อความเข้าใจในการอ่านภาษาไทย สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษา โดยมีวัตถุประสงค์ คือ 1) เพื่อพัฒนารูปแบบการสอนอ่านเพื่อพัฒนาความเข้าใจในการอ่านภาษาไทย สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษา โดยใช้รูปแบบการวิจัยและพัฒนา มีขั้นตอนการวิจัย 2 ขั้นตอนได้แก่ ขั้นตอนที่ 1 การพัฒนารูปแบบการสอนอ่านเพื่อพัฒนาความเข้าใจในการอ่านภาษาไทย สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษา โดย 1) การศึกษาและวิเคราะห์ข้อมูลพื้นฐาน 2) การสร้างรูปแบบการสอนอ่านและคู่มือประกอบการใช้รูปแบบการสอนอ่าน 3) การตรวจสอบคุณภาพและปรับปรุงรูปแบบการสอนอ่าน และขั้นตอนที่ 2 การศึกษาผลการใช้รูปแบบการสอนอ่านเพื่อความเข้าใจในการอ่านภาษาไทย ตามรูปแบบที่พัฒนาขึ้นโดย 1) การพัฒนาแบบประเมินรูปแบบการสอนอ่าน 2) การทดลองใช้รูปแบบการสอนอ่าน 3) การสรุปผลและการวิเคราะห์ข้อมูล โดยใช้แบบแผนการทดลองกลุ่มเดียววัดผลก่อนและหลัง ผลการวิจัย พบว่า 1) รูปแบบการสอนอ่านเพื่อความเข้าใจในการอ่านภาษาไทย ประกอบด้วยองค์ประกอบ 7 องค์ประกอบ ได้แก่ ความเป็นมา

และความสำคัญของรูปแบบการสอนอ่าน แนวคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับรูปแบบการสอนอ่าน หลักการของรูปแบบการสอนอ่าน วัตถุประสงค์ของรูปแบบการสอนอ่านเนื้อหาของรูปแบบการสอนอ่าน กระบวนการจัดการเรียนการสอนตามรูปแบบการสอนอ่าน โดยแบ่งออกเป็น 4 ชั้น คือ การสร้างประสบการณ์ การอ่าน การจับใจความ การประเมินผล และการประเมินผลรูปแบบการสอนอ่าน โดยมีคุณภาพของรูปแบบการสอนอ่านอยู่ในระดับมาก 2) นักเรียนที่เรียนด้วยรูปแบบการสอนอ่าน เพื่อความเข้าใจในการอ่านภาษาไทย มีความเข้าใจในการอ่านภาษาไทยหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน อย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .01 และมีความพึงพอใจต่อการเรียนการสอนด้วยรูปแบบการสอนอ่านอยู่ในระดับมากที่สุด

ศศิณีภักดิ์ สรรคบุรณารักษ์ (2559) ได้ศึกษาเรื่อง การพัฒนารูปแบบการสอนที่เน้นภาระงานเพื่อส่งเสริมความสามารถในการอ่านภาษาจีนเพื่อความเข้าใจ สำหรับนักศึกษาปริญญาตรี โดยมี วัตถุประสงค์เพื่อ 1) สร้างและหาประสิทธิภาพรูปแบบการสอนที่เน้นภาระงานเพื่อส่งเสริมความสามารถในการอ่านภาษาจีนเพื่อความเข้าใจให้ได้ตามเกณฑ์ 80/80 2) ประเมินประสิทธิผลของการพัฒนารูปแบบการสอนที่เน้นภาระงานเพื่อส่งเสริมความสามารถในการอ่านภาษาจีนเพื่อความเข้าใจ และ 3) ขยายผลรูปแบบการสอนที่พัฒนาขึ้น ผลการวิจัยพบว่า 1) รูปแบบการสอนอ่านภาษาจีนที่เน้นภาระงานเพื่อส่งเสริมความสามารถในการอ่านสำหรับนักศึกษาปริญญาตรีมีชื่อว่า “4A Model” (รูปแบบ โฟร์เอ) มี 5 องค์ประกอบ ได้แก่ หลักการ วัตถุประสงค์ กระบวนการจัดการเรียนรู้ การวัดและประเมินผล และเงื่อนไขสำคัญในการนำรูปแบบไปใช้ให้ประสบผลสำเร็จ ประกอบด้วยกระบวนการ 4 ชั้น ได้แก่ 1) ชั้นกระตุ้นก่อนการเรียนรู้ (Activating Prior Learning: A) 2) ชั้นประยุกต์ใช้กลวิธีและตรวจสอบความเข้าใจ (Applying Strategies and Checking for Comprehension: A) 3) ชั้นปฏิบัติการงาน (Acting on the Task: A) และ 4) ประเมินชิ้นงานจากบทอ่าน (Assessing the Task: A) รูปแบบมีประสิทธิภาพเท่ากับ 86.76/98.00 2) ประสิทธิภาพของรูปแบบพบว่า 1) หลังเรียนตามรูปแบบนักศึกษา มีความสามารถในการอ่านภาษาจีนเพื่อความเข้าใจสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 2) นักศึกษามีพัฒนาการด้านความเข้าใจในบทอ่านจากชิ้นงานสูงขึ้นไปในช่วงระหว่างเรียนจากระดับมากเป็นระดับมากที่สุด โดยที่ระยะที่ 1 ระยะที่ 2 และระยะที่ 3 อยู่ในระดับมาก ระยะที่ 4 อยู่ในระดับมากที่สุด 3) มีพฤติกรรมการในการใช้กลวิธีอ่านภาษาจีนสูงขึ้น และ 4) มีความคิดเห็นต่อกิจกรรมการเรียนรู้ตามรูปแบบฯ อยู่ในระดับเห็นด้วยมาก และ 3) ในการขยายผล พบว่า หลังเรียนตามรูปแบบฯ นักศึกษากลุ่มขยายผลมีความสามารถในการอ่านภาษาจีนเพื่อความเข้าใจสูงกว่าก่อนเรียน มีพัฒนาการด้านความเข้าใจในบทอ่านจากชิ้นงานสูงขึ้นไปจากระดับปานกลางเป็นระดับมาก มีพฤติกรรมการในการใช้กลวิธีอ่านภาษาจีนที่สูงขึ้น และมีความคิดเห็นต่อกิจกรรมการเรียนรู้ตามรูปแบบอยู่ในระดับเห็นด้วยมาก

กนกวรรณ ภูทิม, ชูชาติ พิณ และปริญญา ทองสอน (2562) ได้ศึกษาเรื่อง การศึกษาความสามารถในการอ่านจับใจความและการเขียนวิชาภาษาไทย ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โดยการประยุกต์ใช้การจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค CIRC ร่วมกับการสอนอ่านแบบปฏิบัติการ โดยมีจุดมุ่งหมายในการศึกษา คือ 1) เพื่อเปรียบเทียบความสามารถในการอ่านจับใจความวิชาภาษาไทย ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โดยการประยุกต์ใช้การจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือ เทคนิค CIRC ร่วมกับการสอนอ่านแบบปฏิบัติการ 2) เพื่อเปรียบเทียบความสามารถในการเขียนข้อความวิชาภาษาไทย และศึกษาเจตคติที่มีต่อการประยุกต์ใช้การจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือ เทคนิค CIRC ร่วมกับการสอนอ่านแบบปฏิบัติการของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ผลการวิจัย พบว่า นักเรียนที่ได้รับการจัดการเรียนรู้ โดยการประยุกต์ใช้การจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือ เทคนิค CIRC ร่วมกับการสอนอ่านแบบปฏิบัติการ มีความสามารถในการอ่านจับใจความวิชาภาษาไทยและความสามารถในการเขียนข้อความวิชาภาษาไทย หลังการจัดการเรียนรู้สูงกว่าก่อนการจัดการเรียนรู้ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และพบว่า นักเรียนที่ได้รับการจัดการเรียนรู้โดยการประยุกต์ใช้การจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือ เทคนิค CIRC ร่วมกับการสอนอ่านแบบปฏิบัติการ มีเจตคติที่ดีต่อการประยุกต์ใช้การจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือ เทคนิค CIRC ร่วมกับการสอนอ่านแบบปฏิบัติการ อยู่ในระดับมาก

2.7.2 งานวิจัยต่างประเทศ

Liyun (2559) ได้ศึกษาเรื่อง การพัฒนาชุดกิจกรรมการเรียนภาษาจีนขั้นพื้นฐาน โดยใช้รูปแบบการเรียนรู้แบบร่วมมือสำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนสาธิต “พิบูลบำเพ็ญ” มหาวิทยาลัยบูรพา โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) เพื่อพัฒนาชุดกิจกรรมการเรียนการสอนภาษาจีนขั้นพื้นฐานโดยใช้รูปแบบการเรียนรู้แบบร่วมมือ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนสาธิต “พิบูลบำเพ็ญ” มหาวิทยาลัยบูรพาให้มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ E_1/E_2 2) เพื่อศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนภาษาจีน และ 3) ศึกษาความพึงพอใจของผู้เรียนต่อการเรียนภาษาจีน ผลการวิจัยพบว่า 1) ชุดกิจกรรมการเรียนการสอนภาษาจีนขั้นพื้นฐานโดยใช้รูปแบบการเรียนรู้แบบร่วมมือ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนสาธิต “พิบูลบำเพ็ญ” มหาวิทยาลัยบูรพาที่สร้างขึ้น มีเกณฑ์ประสิทธิภาพเฉลี่ยทุกชุดกิจกรรม $E_1/E_2 = 80.54/92.04$ 2) ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ที่เรียนด้วยชุดกิจกรรมการเรียนการสอนภาษาจีนขั้นพื้นฐาน โดยใช้รูปแบบการเรียนรู้แบบร่วมมือสำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนสาธิต “พิบูลบำเพ็ญ” มหาวิทยาลัยบูรพา หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และ 3) นักเรียนที่เรียนด้วยชุดกิจกรรมการเรียนการสอนภาษาจีนขั้นพื้นฐานโดยใช้รูปแบบการเรียนรู้แบบร่วมมือ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนสาธิต “พิบูลบำเพ็ญ” มหาวิทยาลัยบูรพา มีความพึงพอใจต่อชุดกิจกรรมที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น อยู่ในระดับ มาก

Dan Yang (2553) ศึกษาเรื่องการพัฒนาชุดกิจกรรมการเรียนรู้ภาษาจีนขั้นพื้นฐาน สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โดยมีวัตถุประสงค์ คือ 1) เพื่อพัฒนาชุดกิจกรรมการเรียนรู้ภาษาจีนขั้นพื้นฐาน สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ให้มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์มาตรฐาน 80/80 2) เพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนภาษาจีนก่อนและหลังเรียน และศึกษาเจตคติต่อภาษาจีนของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ผลการวิจัยพบว่า 1) ชุดกิจกรรมการเรียนรู้ภาษาจีนขั้นพื้นฐาน สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ที่สร้างขึ้นมีประสิทธิภาพ 87.50/86.76 สูงกว่าเกณฑ์มาตรฐาน 80/ 80 2) ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ที่เรียนด้วยชุดกิจกรรมการเรียนรู้ภาษาจีนขั้นพื้นฐาน สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และ 3) นักเรียนที่เรียนด้วยชุดกิจกรรมการเรียนรู้ภาษาจีนขั้นพื้นฐาน สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 มีเจตคติต่อการใช้ชุดกิจกรรมการเรียนรู้ภาษาจีนขั้นพื้นฐาน สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 อยู่ในระดับมาก

Nunanm (2004) ได้ศึกษาเรื่อง การอ่านเชิงพุทธิพิสัย โดยมีขั้นตอนการวิจัย คือ 1) ขั้นตอนก่อนการอ่าน การเตรียมตัวก่อนการอ่านเป็นขั้นตอนของการรับรู้และทำความเข้าใจลักษณะของเนื้อหา ซึ่งประกอบไปด้วย การพูด การอ่าน และการฟัง 2) ขั้นตอนการอ่านเบื้องต้น การอ่านเบื้องต้นนำผู้อ่านสู่เนื้อหาและกระตุ้นแหล่งความรู้ที่เชื่อมโยงกับความคาดหวังของผู้เรียนเอง และ 3) ขั้นตอนการอ่านซ้ำ ผู้เรียนถูกกระตุ้นให้มีส่วนร่วมใน Active L2 Production ซึ่งต้องใช้การคิดวิเคราะห์และความรู้ทั่วไปที่ผสมผสานกัน ผลการวิจัยพบว่า การกระตุ้นความคาดหวังแนวราบของผู้เรียน (ความรู้ภูมิหลังแหล่งความรู้ทางด้านประโยค และความหมายกลวิธีด้านกระบวนการรับรู้) ควบคุมการเรียนรู้ของตนเอง ความอดทนที่จะทำความเข้าใจความกำกวมของคำและข้อความ เมื่อขั้นตอนของกลวิธีวิธีถูกนำไปใช้ซ้ำ ๆ ในการสอนหนึ่งภาคการศึกษาหรือหนึ่งปี ผู้เรียนไม่เพียงแต่มีแนวโน้มในการพัฒนา

Cromley,; Azevedo (2007) ได้ศึกษาเรื่อง รูปแบบของการอ่านจับใจความ โดยมีขั้นตอนการวิจัย คือ DIME รูปแบบของการอ่านจับใจความ (Cromley and Azevedo, 2007) 1) การสร้างสมมติฐานเฉพาะความรู้ก่อนหัวข้ออนุมาน 2) การใช้กลวิธีการอ่านคำศัพท์ 3) ความคล่องแคล่วในการอ่านคำ และ 4) ความเข้าใจในการอ่านในกลุ่มเล็ก ๆ ในห้องปฏิบัติการ ผลการวิจัยพบว่า ความรู้ดั้งเดิม (Background Knowledge) การอนุมาน (Inferences) กลยุทธ์การอ่านจับใจความ (Reading Comprehension Strategies) คำศัพท์ (Vocabulary) และการอ่านคำ (Word Reading) มีความสัมพันธ์ระหว่างกัน

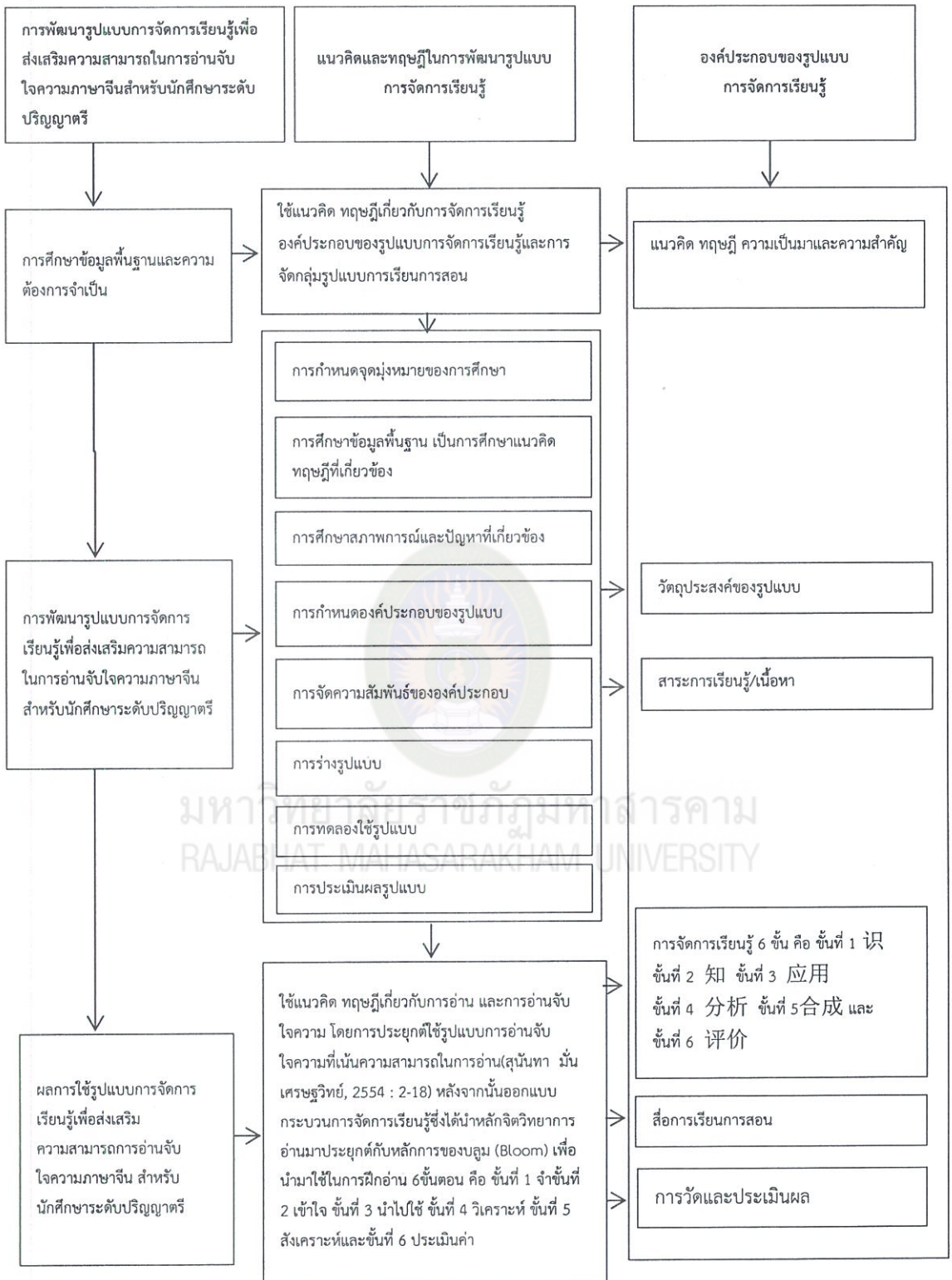
Cromley and Snyder (2010) ได้ศึกษาเรื่อง ความสำคัญของการอ่านจับใจความที่เกี่ยวข้องอย่างมากกับผลสัมฤทธิ์ทางการ เรียนวิชาทั่วไปรวมทั้งผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิทยาศาสตร์ของนักเรียน DIME รูปแบบของการอ่านจับใจความ (Cromley and Azevedo, 2007) 1) การสร้างสมมติฐานเฉพาะความรู้ก่อนหัวข้ออนุมาน 2) การใช้กลวิธีการอ่านคำศัพท์ 3) ความคล่องแคล่วในการอ่านคำ และ 4) ความเข้าใจในการอ่านในกลุ่มเล็ก ๆ ในห้องปฏิบัติการ ผลการวิจัยพบว่า ความรู้ความเข้าใจที่มีมาก่อนของนักศึกษาเกี่ยวกับรายละเอียดของเนื้อหาที่จะเรียนส่งผลต่อการอ่านเพื่อความเข้าใจในรายวิชาเคมีและการเรียนการสอน (Pre Teaching) ก่อนที่จะสร้างความรู้หัวข้อ เราจำเป็นต้องหาหรือเกี่ยวกับการศึกษาทดลองในอนาคตเพื่อยืนยันกลวิธีการอ่านคำศัพท์ที่เชื่อมโยงแนวคิดทฤษฎีและกลยุทธ์ที่ใช้

Ben-David, Renee (2002) ได้ศึกษาเรื่องการพัฒนาความเข้าใจในการอ่านโดยใช้แผนผังกราฟิกจุดมุ่งหมายของการศึกษาวิจัยคือเพื่อพิจารณาว่าแผนผังกราฟิกใช้สำหรับเป็นเครื่องมือประเมินความเข้าใจในการอ่านได้ดีกว่าการสอนแบบดั้งเดิมหรือไม่ การศึกษาวิจัยใช้กลุ่มตัวอย่างที่เป็นนักเรียนเกรด 7 เรียนทั้งหมด 16 วิชา ใช้เวลาเรียน 8 สัปดาห์ประเมินผลโดยใช้แผนผังกราฟิกและการสอบแบบดั้งเดิม ผลจากการทดสอบได้จัดลำดับเปรียบเทียบ และแยกให้เป็นความแตกต่างเพื่อพิจารณาว่าการประเมินแบบใดประเมินผลได้ดีกว่ากัน ผลการศึกษาพบว่าไม่มีความแตกต่างกันมากระหว่างการประเมินโดยการสอบแบบดั้งเดิม และการประเมินโดยใช้แผนผังกราฟิกผลการศึกษา วิจัยกับนักเรียนโรงเรียนมัธยมไม่สอดคล้องกับการวิจัยครั้งก่อนจากการศึกษางานวิจัยทั้งในและต่างประเทศแสดงให้เห็นว่า การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนภาษาอังกฤษโดยใช้แผนผังกราฟิก สามารถพัฒนาทักษะภาษาอังกฤษของนักเรียนให้ดีขึ้นทำให้ผู้ศึกษาค้นคว้าแผนผังกราฟิกมาใช้ในการพัฒนาทักษะการอ่านของนักเรียน โดยดำเนินการพัฒนาตามกระบวนการวิจัยปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วม 4 ขั้นตอน คือ ขั้นวางแผน (Planning) ขั้นปฏิบัติตามแผน (Action) ขั้นสังเกต (Observation) และขั้นสะท้อนผลการปฏิบัติการ (Reflection)

จากการศึกษางานวิจัยที่เกี่ยวข้องทั้งในและต่างประเทศ พบว่า งานวิจัยส่วนใหญ่เป็นงานวิจัยเพื่อพัฒนาที่เกี่ยวข้องกับภาษาจีน โดยรูปแบบการวิจัยจะมุ่งศึกษาปัญหาที่เกี่ยวข้อง หลังจากนั้นนำมาออกแบบเพื่อพัฒนา แก้ไข หรือส่งเสริมความสามารถในการเรียนภาษาจีนของผู้เรียน ซึ่งเป็นประโยชน์สำหรับงานวิจัยในครั้งนี้ในการนำมาเป็นแนวทางในการพัฒนางานวิจัย รวมทั้งใช้เป็นแหล่งสารสนเทศต่อไป

เกี่ยวกับการพัฒนารูปแบบการจัดการเรียนการสอน โดยได้ประยุกต์ใช้แนวคิด ของ บุญเลี้ยง ทุมทอง (2556, น. 60-61) และทศนา แคมมณี (2557, น. 201-204) ที่กล่าวถึง การกำหนด จุดมุ่งหมายของ การศึกษา การศึกษาข้อมูลพื้นฐาน เป็นการศึกษานแนวคิด ทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง การศึกษา สภาพการณ์และ ปัญหาที่เกี่ยวข้อง การกำหนดองค์ประกอบของรูปแบบ การจัดความสัมพันธ์ขององค์ประกอบการร่าง รูปแบบ การทดลองใช้รูปแบบ และการประเมินผลรูปแบบ และระยะที่ 3 เป็นการนำรูปแบบที่ได้จาก การศึกษาไปใช้ในการจัดการเรียนรู้ ในระยะนี้เริ่มจากการศึกษาแนวคิด ทฤษฎีเกี่ยวกับการอ่าน และการอ่าน จับใจความ โดยการประยุกต์ใช้รูปแบบการอ่านจับใจความที่เน้นความ สามารถในการอ่าน (สุนันทา มั่นเศรษฐวิทย์, 2554, น. 2-18) หลังจากนั้นออกแบบกระบวนการจัดการ เรียนรู้ซึ่งได้นำหลักจิตวิทยา การอ่านมาประยุกต์กับหลักการของ (Bloom) เพื่อนำมาใช้ในการฝึกอ่าน 5 ขั้นตอน คือ ขั้นที่ 1 จำ ขั้นที่ 2 เข้าใจ ขั้นที่ 3 นำไปใช้ ขั้นที่ 4 วิเคราะห์ ขั้นที่ 5 สังเคราะห์ และขั้นที่ 6 ประเมินค่า (สุนันทา มั่นเศรษฐวิทย์, 2554, น. 95)

จากแนวคิดและทฤษฎีข้างต้นผู้วิจัยได้นำมาออกแบบการวิจัยออกเป็น 3 ระยะ ได้แก่ ระยะที่ 1 การศึกษาปัญหาและข้อมูลพื้นฐานระยะที่ 2 ขั้นพัฒนารูปแบบการจัดการเรียนรู้ และระยะที่ 3 ศึกษา ผลการใช้รูปแบบการจัดการเรียนรู้จนสามารถพัฒนาเป็นกรอบแนวคิดได้ดังนี้

ภาพที่ 2.1 กรอบแนวคิดการวิจัย

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยเพื่อการพัฒนา รูปแบบการจัดการเรียนรู้เพื่อส่งเสริมความสามารถในการอ่านจับใจความ ภาษาจีนสำหรับนักศึกษาระดับปริญญาตรีได้ดำเนินการตามลำดับ ดังนี้

การวิจัยระยะที่ 1 ขั้นศึกษาปัญหาและความต้องการในการจัดการเรียนรู้เพื่อส่งเสริมความสามารถในการอ่านจับใจความภาษาจีน สำหรับนักศึกษาระดับปริญญาตรี

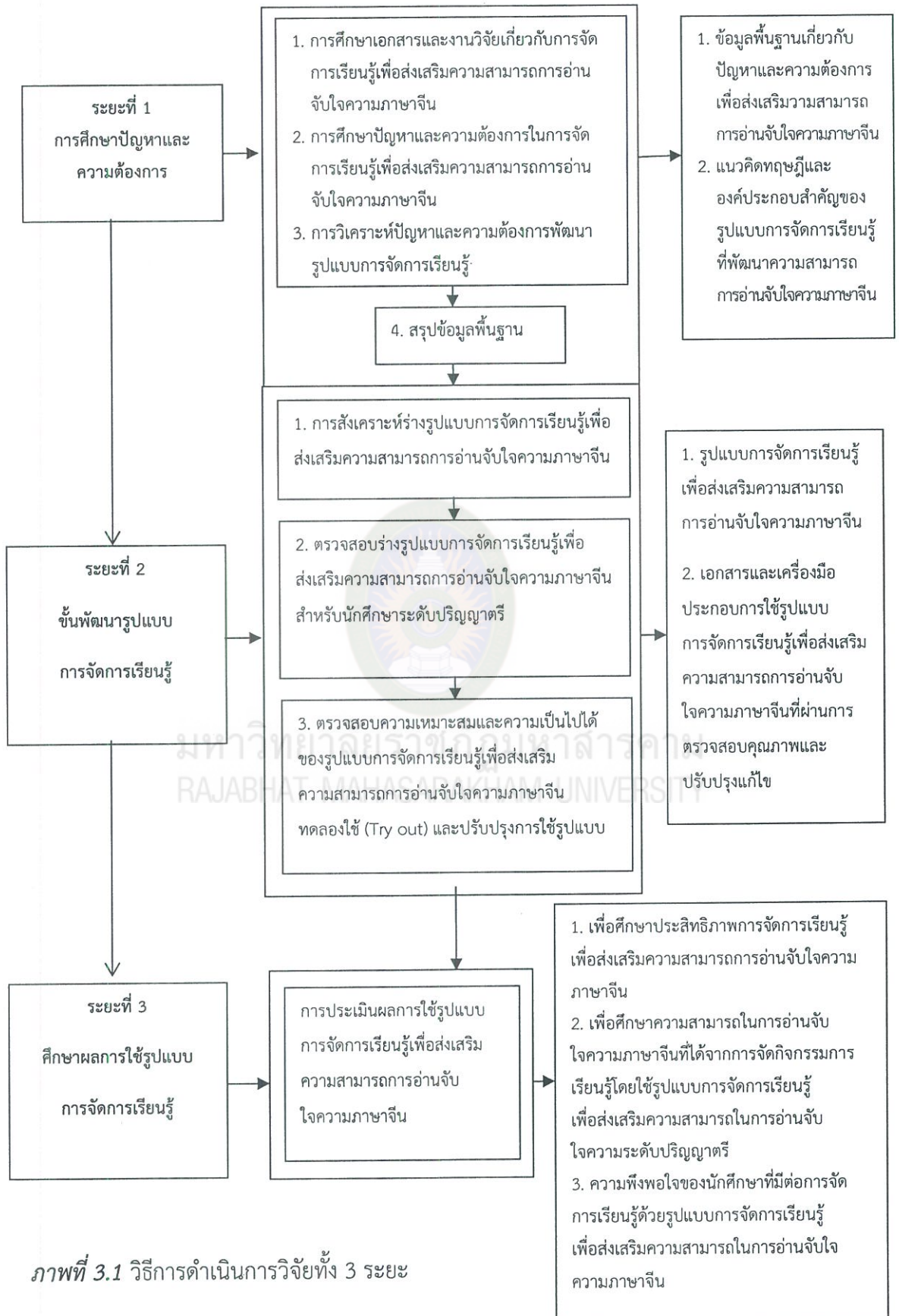
การวิจัยระยะที่ 2 ขั้นพัฒนารูปแบบการจัดการเรียนรู้เพื่อส่งเสริมความสามารถในการอ่านจับใจความ ภาษาจีน สำหรับนักศึกษาระดับปริญญาตรี

การวิจัยระยะที่ 3 ขั้นศึกษาผลการใช้รูปแบบการจัดการเรียนรู้เพื่อส่งเสริมความสามารถในการอ่าน จับใจความภาษาจีน สำหรับนักศึกษาระดับปริญญาตรี

การดำเนินการวิจัยทั้ง 3 ระยะสามารถสรุปได้ดังภาพที่ 3.1

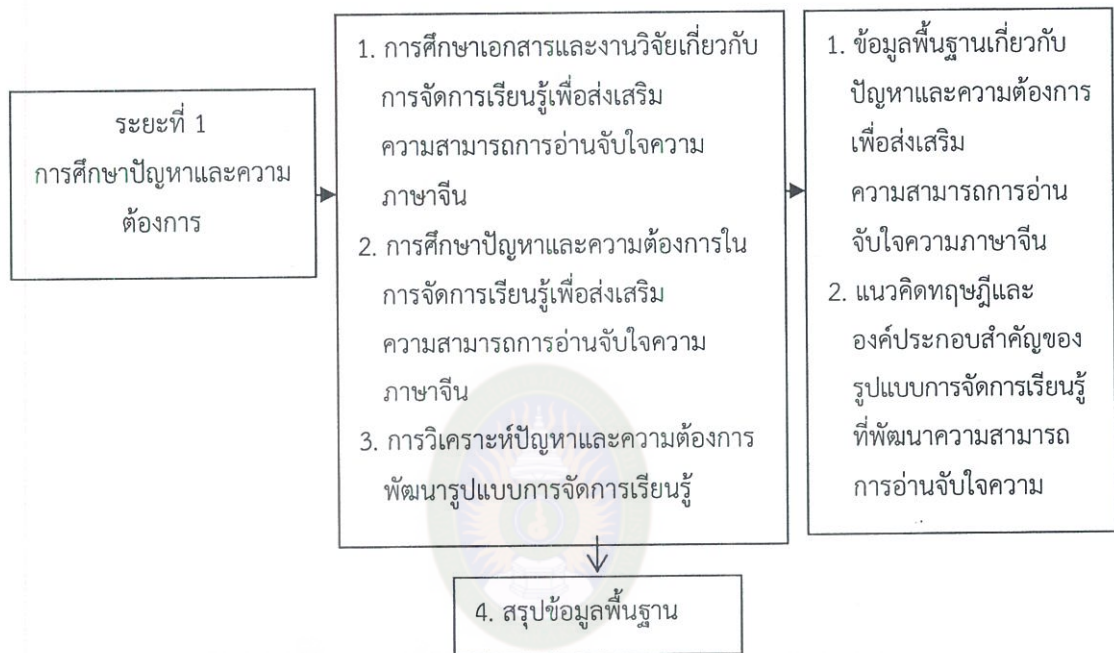
มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY

ภาพที่ 3.1 วิธีการดำเนินการวิจัยทั้ง 3 ระยะ

ระยะที่ 1 การศึกษาปัญหาและความต้องการในการจัดการเรียนรู้เพื่อส่งเสริมความสามารถ การอ่านจับใจความภาษาจีน สำหรับนักศึกษาระดับปริญญาตรี

การดำเนินการวิจัยในระยะที่ 2 สามารถสรุปได้ดังภาพที่ 3.2 ดังนี้

ภาพที่ 3.2 การศึกษาปัญหาและความต้องการ

จากภาพที่ 3.2 ในระยะนี้เป็นการเก็บข้อมูลพื้นฐานเกี่ยวกับปัญหาและความต้องการในการจัดการเรียนรู้เพื่อส่งเสริมความสามารถการอ่านจับใจความภาษาจีน สำหรับนักศึกษาระดับปริญญาตรี และศึกษาเอกสาร แนวคิดทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง เพื่อกำหนดองค์ประกอบของรูปแบบการจัดการเรียนรู้เพื่อส่งเสริมความสามารถการอ่านจับใจความภาษาจีน โดยมีขั้นตอน 3 ขั้นตอน คือ 1) การศึกษาเอกสารและงานวิจัยเกี่ยวกับการจัดการเรียนรู้เพื่อส่งเสริมความสามารถการอ่านจับใจความภาษาจีน สำหรับนักศึกษาระดับปริญญาตรี 2) การศึกษาปัญหาและความต้องการในการจัดการเรียนรู้เพื่อส่งเสริมความสามารถการอ่านจับใจความภาษาจีน สำหรับนักศึกษาระดับปริญญาตรี และ 3) การวิเคราะห์ปัญหาและความต้องการที่นำมาใช้ในการออกแบบการวิจัย โดยใช้การสัมภาษณ์แบบเชิงลึก เครื่องมือที่ใช้คือ 1) แบบสอบถามความคิดเห็นของอาจารย์ผู้สอนภาษาจีน และนักศึกษาสาขาวิชาภาษาจีน 2) แบบสัมภาษณ์ และ 3) การสนทนากลุ่มเพื่อศึกษาปัญหาและความต้องการในการจัดการเรียนรู้เพื่อส่งเสริมความสามารถการอ่านจับใจความภาษาจีน สำหรับนักศึกษาระดับปริญญาตรี

จากภาพที่ 3.2 การศึกษาปัญหาและความต้องการสามารถจำแนกขั้นตอนการดำเนินการวิจัยได้ดังตารางที่ 3.1 ดังนี้

ตารางที่ 3.1

ขั้นตอนการดำเนินการวิจัยในระยะที่ 1

ขั้นตอนการดำเนินการ	วัตถุประสงค์	วิธีการดำเนินการ	เครื่องมือ	แหล่งข้อมูล
1. การศึกษาเอกสารและงานวิจัยเกี่ยวกับการจัดการเรียนรู้เพื่อส่งเสริมความสามารถในการอ่านจับใจความภาษาจีนสำหรับนักศึกษาในระดับปริญญาตรี	เพื่อศึกษาวิเคราะห์ สังเคราะห์องค์ความรู้ แนวคิด ทฤษฎี เอกสาร และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนารูปแบบการจัดการเรียนรู้เพื่อส่งเสริมความสามารถในการอ่านจับใจความภาษาจีนสำหรับนักศึกษาในระดับปริญญาตรี	วิเคราะห์ สังเคราะห์ องค์ความรู้ แนวคิด ทฤษฎี เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนารูปแบบการจัดการเรียนรู้เพื่อส่งเสริมความสามารถในการอ่านจับใจความภาษาจีน สำหรับนักศึกษาในระดับปริญญาตรี	แบบบันทึกข้อมูล	1. หนังสือ 2. ตำรา 3. เอกสาร และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องทั้งในและต่างประเทศ
2. การศึกษาปัญหาและความต้องการในการจัดการเรียนรู้เพื่อส่งเสริมความสามารถในการอ่านจับใจความภาษาจีนสำหรับนักศึกษาในระดับปริญญาตรี	เพื่อศึกษาปัญหาและความต้องการในการจัดการเรียนรู้เพื่อส่งเสริมความสามารถในการอ่านจับใจความภาษาจีน สำหรับนักศึกษาในระดับปริญญาตรี	1. แบบสอบถาม อาจารย์ผู้สอน ภาษาจีน และนักศึกษาสาขาวิชาภาษาจีน 2. การสัมภาษณ์ อาจารย์ผู้สอน 3. การสัมภาษณ์ นักศึกษาสาขาวิชาภาษาจีน	1. แบบสอบถาม ความคิดเห็นของอาจารย์ ผู้สอนภาษาจีนและนักศึกษาสาขาวิชาภาษาจีน	1. นักศึกษาสาขาวิชาภาษาจีน 2. อาจารย์ ผู้สอนหลักสูตรสาขาวิชาภาษาจีน ระดับปริญญาตรี คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ จากจำนวน 7 มหาวิทยาลัยในกลุ่มมหาวิทยาลัยราชภัฏ เขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

(ต่อ)

ตารางที่ 3.1 (ต่อ)

ขั้นตอนการดำเนินการ	วัตถุประสงค์	วิธีการดำเนินการ	เครื่องมือ	แหล่งข้อมูล
3. การวิเคราะห์ปัญหาและความต้องการที่นำมาใช้ในการออกแบบการวิจัยโดยใช้การสัมภาษณ์แบบเชิงลึก	เพื่อวิเคราะห์ปัญหาและความต้องการในการจัดการเรียนรู้ เพื่อส่งเสริมความสามารถในการอ่านจับใจความภาษาจีน สำหรับนักศึกษาในระดับปริญญาตรี	การวิเคราะห์ปัญหาและความต้องการของการอ่านจับใจความภาษาจีนในระดับปริญญาตรี	1. แบบสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้าง	1. อาจารย์ผู้สอน หลักสูตรสาขาวิชาภาษาจีน ระดับปริญญาตรี คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ จากจำนวน 7 มหาวิทยาลัยในกลุ่มมหาวิทยาลัยราชภัฏเขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

ขั้นตอนที่ 1 การศึกษาเอกสารและงานวิจัยเกี่ยวกับการจัดการเรียนรู้เพื่อส่งเสริมความสามารถในการอ่านจับใจความภาษาจีน สำหรับนักศึกษาระดับปริญญาตรี

ในการศึกษาเอกสารและงานวิจัยเกี่ยวกับการจัดการเรียนรู้เพื่อส่งเสริมความสามารถในการอ่านจับใจความภาษาจีนสำหรับนักศึกษาระดับปริญญาตรี ผู้วิจัยได้ศึกษาเอกสารที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนารูปแบบการจัดการเรียนรู้ แนวคิดทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับการอ่านจับใจความ และแนวคิดอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง ดังรายละเอียดต่อไปนี้

1. การศึกษาเอกสารที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนารูปแบบการจัดการเรียนรู้ โดยผู้วิจัยได้ศึกษาแนวคิดเกี่ยวกับการจัดการเรียนรู้ รวมทั้งแนวคิดอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง เพื่อส่งเสริมความสามารถในการอ่านจับใจความภาษาจีน สำหรับนักศึกษาระดับปริญญาตรีซึ่งได้รูปแบบการจัดการเรียนรู้เพื่อส่งเสริมความสามารถในการอ่านจับใจความภาษาจีน สำหรับนักศึกษาระดับปริญญาตรี ประกอบด้วย 1) แนวคิดและหลักการ 2) วัตถุประสงค์ของรูปแบบการจัดการเรียนรู้ 3) สาระการเรียนรู้ 4) กิจกรรมการเรียนรู้ และ 5) การวัดและประเมินผล

2. ศึกษาเอกสารที่เกี่ยวข้องกับหลักสูตรสาขาวิชาภาษาจีน

3. ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับแนวคิด และทฤษฎี ดังนี้

3.1 แนวคิดเกี่ยวกับการจัดการเรียนรู้

3.2 แนวคิดเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอน

3.3 แนวคิดเกี่ยวกับการอ่านจับใจความ สำหรับนักศึกษาระดับปริญญาตรี

จากการศึกษาแนวคิดและทฤษฎีดังกล่าว ผู้วิจัยได้นำมาพัฒนาเป็นขั้นตอนในการจัดการเรียนรู้เพื่อส่งเสริมความสามารถการอ่านจับใจความภาษาจีน สำหรับนักศึกษาระดับปริญญาตรี โดยได้ประยุกต์จากแนวคิดและทฤษฎีของ สุนันทา มั่นเศรษฐวิทย์ (2545, น. 72) เพื่อนำมาใช้ในการฝึกอ่านจับใจความภาษาจีน สำหรับนักศึกษาระดับปริญญาตรี ดังนี้

ขั้นที่ 1 ขั้นเริ่มต้นของการอ่าน

ขั้นที่ 2 ขั้นความเข้าใจ

ขั้นที่ 3 ขั้นนำไปใช้

1. กิจกรรมการสอนอ่านจับใจความภาษาจีน สำหรับนักศึกษาระดับปริญญาตรี
2. ฝึกทักษะและแลกเปลี่ยนความรู้

ขั้นที่ 4 ขั้นวิเคราะห์

1. ขั้นสรุปความรู้
2. ขั้นประยุกต์ใช้

ขั้นที่ 5 ขั้นสังเคราะห์

ขั้นที่ 6 ขั้นการวัดและประเมินผล

1. สรุปผลการอ่านจับใจความภาษาจีน สำหรับนักศึกษาระดับปริญญาตรี
2. ประเมินผลการอ่านจับใจความภาษาจีน สำหรับนักศึกษาระดับปริญญาตรี

ขั้นตอนที่ 2 การศึกษาปัญหาและความต้องการในการจัดการเรียนรู้เพื่อส่งเสริมความสามารถการอ่านจับใจความภาษาจีน สำหรับนักศึกษาระดับปริญญาตรี

ในขั้นตอนนี้เป็นการวิจัยเพื่อศึกษาปัญหาและความต้องการในการจัดการเรียนรู้เพื่อส่งเสริมความสามารถการอ่านจับใจความภาษาจีน สำหรับนักศึกษาระดับปริญญาตรี โดยผู้วิจัยใช้ระเบียบวิธีวิจัยเชิงสำรวจโดยใช้แบบสอบถามความคิดเห็นนักศึกษาสาขาวิชาภาษาจีน คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ และอาจารย์ผู้สอนหลักสูตรสาขาวิชาภาษาจีน ระดับปริญญาตรี คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ ในประเด็นสภาพปัญหาและความต้องการในการจัดการเรียนรู้เพื่อส่งเสริมความสามารถการอ่านจับใจความภาษาจีน สำหรับนักศึกษาระดับปริญญาตรีดังรายละเอียดดังต่อไปนี้

1. วัตถุประสงค์ของการศึกษา

เพื่อศึกษาปัญหาและความต้องการในการจัดการเรียนรู้เพื่อส่งเสริมความสามารถการอ่านจับใจความภาษาจีน สำหรับนักศึกษาระดับปริญญาตรี

2. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

2.1 ประชากร ได้แก่ นักศึกษาสาขาวิชาภาษาจีน คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ รวมทั้งสิ้น 1,152 คน จากจำนวน 7 มหาวิทยาลัยในกลุ่มมหาวิทยาลัยราชภัฏเขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ประกอบด้วยมหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม มหาวิทยาลัยราชภัฏนครราชสีมา มหาวิทยาลัยราชภัฏ

อุดรธานี มหาวิทยาลัยราชภัฏศรีสะเกษ มหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี มหาวิทยาลัย ราชภัฏเลย และ มหาวิทยาลัยราชภัฏร้อยเอ็ด และอาจารย์ผู้สอนหลักสูตรสาขาวิชาภาษาจีน ระดับปริญญาตรี คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ จำนวน 60 คน ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2561

2.2 กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ นักศึกษาสาขาวิชาภาษาจีน ชั้นปีที่ 2 คณะมนุษยศาสตร์ และสังคมศาสตร์ จำนวน 100 คน ซึ่งกลุ่มตัวอย่างได้มาโดยการสุ่มแบบกลุ่ม (Cluster Random Sampling) โดยใช้มหาวิทยาลัยเป็นหน่วยของการสุ่ม และกลุ่มเป้าหมายเป็นอาจารย์ผู้สอน หลักสูตรสาขาวิชาภาษาจีน ระดับปริญญาตรี คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ จำนวน 30 คน ซึ่งได้มาโดยการเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling)

3. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่

แบบสอบถามความคิดเห็นของนักศึกษาสาขาวิชาภาษาจีน และอาจารย์ผู้สอน หลักสูตรสาขาวิชาภาษาจีน ระดับปริญญาตรี คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ต่อปัญหาและความต้องการรูปแบบการจัดการเรียนรู้เพื่อส่งเสริมความสามารถการอ่านจับใจความภาษาจีน สำหรับนักศึกษา ระดับปริญญาตรี

4. การสร้างและหาคุณภาพของเครื่องมือ

แบบสอบถามความคิดเห็นของนักศึกษาสาขาวิชาภาษาจีน และอาจารย์ผู้สอนหลักสูตรสาขาวิชาภาษาจีน ระดับปริญญาตรี คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ต่อปัญหาและความต้องการในการจัดการเรียนรู้เพื่อส่งเสริมความสามารถการอ่านจับใจความภาษาจีน สำหรับนักศึกษาระดับปริญญาตรี ดำเนินการสร้างและหาคุณภาพเครื่องมือ ดังนี้

4.1 ศึกษาเอกสารและวิธีการสร้างแบบสอบถามความคิดเห็นของนักศึกษาสาขาวิชาภาษาจีน และอาจารย์ผู้สอนหลักสูตรสาขาวิชาภาษาจีน ระดับปริญญาตรี คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ต่อปัญหาและความต้องการในการจัดการเรียนรู้เพื่อส่งเสริมความสามารถการอ่านจับใจความภาษาจีน สำหรับนักศึกษาระดับปริญญาตรี

4.2 วิเคราะห์ข้อมูลเพื่อกำหนดเป็นโครงสร้างและขอบเขตเนื้อหาของแบบสอบถามความคิดเห็น จากนั้นนำนิยามตัวแปรมาสร้างเป็นแบบสอบถามความคิดเห็นมี 5 ระดับ นำไปให้อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ตรวจสอบความถูกต้องและความเหมาะสมของภาษา โดยอาจารย์ที่ปรึกษาได้แนะนำเรื่องของการใช้ภาษาโดยปรับคำว่า “ทักษะ” แก้ไขเป็น “ความสามารถ” ตามชื่อของงานวิจัย จากนั้นนำมาปรับปรุงแก้ไขตามคำแนะนำ

4.3 สร้างแบบสอบถามความคิดเห็นของนักศึกษาสาขาวิชาภาษาจีน และอาจารย์ผู้สอนหลักสูตรสาขาวิชาภาษาจีน ระดับปริญญาตรี คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ต่อปัญหาและความต้องการในการจัดการเรียนรู้เพื่อส่งเสริมความสามารถการอ่านจับใจความภาษาจีน สำหรับ

นักศึกษาระดับปริญญาตรีตามวิธีการสร้างแบบ (Likert) เป็นมาตรฐานประมาณค่า 5 ระดับ ซึ่งมีรายละเอียดดังนี้

ตอนที่ 1 สภาพทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 สภาพการจัดการเรียนรู้เพื่อส่งเสริมความสามารถการอ่านจับใจความภาษาจีน สำหรับนักศึกษาระดับปริญญาตรี

ตอนที่ 3 ปัญหาและความต้องการการจัดการเรียนรู้ในการส่งเสริมความสามารถการอ่านจับใจความภาษาจีน สำหรับนักศึกษาระดับปริญญาตรี

4.4 นำแบบสอบถามความคิดเห็นของนักศึกษาสาขาวิชาภาษาจีน และอาจารย์ผู้สอนหลักสูตรสาขาวิชาภาษาจีน ระดับปริญญาตรี ที่สร้างขึ้นเสนอให้ผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 5 คน ได้แก่

4.4.1 อาจารย์ ดร.วรลักษณ์ แซ่อึ้ง Ph.D. (Linguistics and Applied Linguistics) ตำแหน่ง อาจารย์สังกัดภาควิชาภาษาไทยและภาษาตะวันออก (สาขาวิชาภาษาจีน) คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม

4.4.2 ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สมาน เอกพิมพ์ ปริญญาปรัชญาดุษฎีบัณฑิต (หลักสูตรและการเรียนการสอน) ตำแหน่ง อาจารย์สังกัดสาขาวิชาหลักสูตรและการสอน คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม

4.4.3 อาจารย์ ดร.อนุสรณ์ จันทร์ประทักษ์ ปริญญาปรัชญาดุษฎีบัณฑิต (วิจัยและประเมินผลการศึกษา) ตำแหน่ง อาจารย์สังกัดสาขาวิชาวิจัยและประเมินผลการศึกษา คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม

4.4.4 อาจารย์ ดร.ธัญลักษณ์ เขจรภักดิ์ ปริญญาครุศาสตรดุษฎีบัณฑิต (หลักสูตรและการเรียนการสอน) ตำแหน่ง อาจารย์สังกัดสาขาวิชาเคมีคณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม

4.4.5 อาจารย์ ดร. อพันธ์ พูลพทุธา ปริญญาปรัชญาดุษฎีบัณฑิต (วิจัยและประเมินผลการศึกษา) ตำแหน่ง อาจารย์ประจำภาควิชาวิจัยและพัฒนาการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม

เพื่อพิจารณาความสอดคล้องและความเหมาะสมระหว่างข้อคำถามและจุดประสงค์ที่ต้องการวัดแต่ละข้อ พบว่าแบบสอบถามความคิดเห็นของนักศึกษาสาขาวิชาภาษาจีน และอาจารย์ผู้สอนหลักสูตรสาขาวิชาภาษาจีน ระดับปริญญาตรี มีค่าความสอดคล้อง ระหว่าง 0.80 – 1.00 ทั้งสองฉบับ

4.5 นำแบบสอบถามความคิดเห็น เรื่อง ปัญหาและความต้องการการจัดการเรียนรู้ ในการส่งเสริมความสามารถการอ่านจับใจความภาษาจีน สำหรับนักศึกษาระดับปริญญาตรี ไปทดลองใช้ (Try-out)

4.5.1 ฉบับสำหรับอาจารย์ นำไปทดลองใช้กับอาจารย์ผู้สอนหลักสูตรสาขาวิชา ภาษาจีน ระดับปริญญาตรี คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์มหาวิทยาลัยในกลุ่มมหาวิทยาลัย ราชภัฏเขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 30 คน แล้วนำมาวิเคราะห์เป็นราย ข้อเพื่อหาค่าอำนาจการจำแนกของข้อคำถาม โดยใช้สูตรสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์อย่างง่ายของเพียร์สัน (สมบัติ ท้ายเรือคำ, 2553, น. 96) โดยผู้วิจัยคัดเลือกข้อคำถาม ข้อที่มีความสัมพันธ์ทางบวกกับ คะแนนรวมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 จำนวน 50 ข้อ

4.5.2 นำแบบสอบถามความคิดเห็นมาวิเคราะห์หาคุณภาพค่าความเชื่อมั่น ทั้งฉบับ โดยใช้สูตรสัมประสิทธิ์แอลฟา (α -Coefficient) ของ (Cronbach) (สมบัติ ท้ายเรือคำ, 2553, น. 118) พบว่า มีค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามทั้งฉบับเท่ากับ 0.98

4.5.3 ฉบับสำหรับนักศึกษา นำไปทดลองใช้กับนักศึกษาสาขาวิชาภาษาจีน ระดับปริญญาตรี คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ ที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 100 คน จาก มหาวิทยาลัยในกลุ่มมหาวิทยาลัย ราชภัฏเขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือ แล้วนำมาวิเคราะห์เป็นราย ข้อเพื่อหาค่าอำนาจการจำแนกของข้อคำถาม โดยใช้สูตรสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์อย่างง่ายของเพียร์สัน (สมบัติ ท้ายเรือคำ, 2553, น. 96) โดยผู้วิจัยคัดเลือกข้อคำถาม ข้อที่มีความสัมพันธ์ทางบวกกับ คะแนนรวมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 จำนวน 50 ข้อ

4.5.4 นำแบบสอบถามความคิดเห็นมาวิเคราะห์หาคุณภาพค่าความเชื่อมั่นทั้ง ฉบับ โดยใช้สูตรสัมประสิทธิ์แอลฟา (α -Coefficient) ของ (Cronbach) (สมบัติ ท้ายเรือคำ, 2553, น. 118) พบว่า มีค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามทั้งฉบับเท่ากับ 0.97

4.5.5 นำแบบสอบถามความคิดเห็นของนักศึกษาสาขาวิชาภาษาจีน และอาจารย์ ผู้สอนหลักสูตรสาขาวิชาภาษาจีน ระดับปริญญาตรี คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์มหาวิทยาลัย ในกลุ่มมหาวิทยาลัยราชภัฏเขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ไปใช้กับกลุ่มตัวอย่าง

4.5.6 แบบสอบถามมีลักษณะเป็นมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ โดยนำคำตอบ ของแต่ละคนมาให้ค่าน้ำหนักเป็นคะแนนดังต่อไปนี้ (ล้วน สายยศ และอังคณา สายยศ, 2538, น. 184)

ปฏิบัติมากที่สุด	ระดับคะแนน	5	คะแนน
ปฏิบัติมาก	ระดับคะแนน	4	คะแนน
ปฏิบัติปานกลาง	ระดับคะแนน	3	คะแนน
ปฏิบัติน้อย	ระดับคะแนน	2	คะแนน
ปฏิบัติน้อยที่สุด	ระดับคะแนน	1	คะแนน

คำนวณค่าเฉลี่ยคะแนนจากแบบสอบถามความคิดเห็นแล้วนำมาแปลความหมาย โดยเทียบกับเกณฑ์ คือค่าเฉลี่ยที่มีค่าตั้งแต่ 3.51 ขึ้นไป

ค่าเฉลี่ย	4.51 - 5.00	หมายถึง	ปฏิบัติมากที่สุด
ค่าเฉลี่ย	3.51 - 4.50	หมายถึง	ปฏิบัติมาก
ค่าเฉลี่ย	2.51- 3.50	หมายถึง	ปฏิบัติปานกลาง
ค่าเฉลี่ย	1.51 – 2.50	หมายถึง	ปฏิบัติน้อย
ค่าเฉลี่ย	1.00– 1.50	หมายถึง	ปฏิบัติน้อยที่สุด

5. การเก็บรวบรวมข้อมูล

ในส่วนของการเก็บรวบรวมข้อมูลมีวิธีการดำเนินการดังนี้

5.1 ผู้วิจัยเก็บรวบรวมข้อมูลโดยขออนุญาตอธิการบดีมหาวิทยาลัยราชภัฏในเขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือที่เปิดสอนหลักสูตรศิลปศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาภาษาจีน

5.2 เก็บรวบรวมข้อมูลโดยใช้แบบสอบถามความคิดเห็นกับนักศึกษาสาขาวิชาภาษาจีน และอาจารย์ผู้สอนหลักสูตรสาขาวิชาภาษาจีน ระดับปริญญาตรี คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ โดยผู้วิจัยทำการเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยตนเอง

5.3 วิเคราะห์ข้อมูลโดยการกำหนดเกณฑ์การประเมิน ดังนี้ (สมบัติ ท้ายเรือคำ, 2553, น. 98)

ปัญหาและความต้องการมากที่สุด	ค่าเฉลี่ยเท่ากับ	4.50 - 5.00	คะแนน
ปัญหาและความต้องการมาก	ค่าเฉลี่ยเท่ากับ	3.50 - 4.49	คะแนน
ปัญหาและความต้องการปานกลาง	ค่าเฉลี่ยเท่ากับ	2.50 - 3.49	คะแนน
ปัญหาและความต้องการน้อย	ค่าเฉลี่ยเท่ากับ	1.50 - 2.49	คะแนน
ปัญหาและความต้องการน้อยที่สุด	ค่าเฉลี่ยเท่ากับ	1.00 - 1.49	คะแนน

6. การวิเคราะห์

วิเคราะห์ข้อมูลจากแบบสอบถามความคิดเห็นจากนักศึกษาสาขาวิชาภาษาจีน และอาจารย์ผู้สอนหลักสูตรสาขาวิชาภาษาจีน ระดับปริญญาตรี คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ โดยการหาค่าเฉลี่ย และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน

ขั้นตอนที่ 3 การวิเคราะห์ปัญหาและความต้องการที่นำมาใช้ในการออกแบบการวิจัย โดยใช้การสัมภาษณ์แบบเชิงลึก

การศึกษานี้มีความมุ่งหมายเพื่อวิเคราะห์สภาพปัญหาของการจัดการเรียนรู้เพื่อส่งเสริมความสามารถ การอ่านจับใจความภาษาจีน สำหรับนักศึกษาระดับปริญญาตรีที่นำมาใช้ในการออกแบบการวิจัย ซึ่งจะทำให้เกิดความชัดเจนของกรอบเนื้อหาการอ่านจับใจความภาษาจีน การดำเนินการใช้วิธีการสัมภาษณ์เชิงลึก ดังรายละเอียดต่อไปนี้

1. ความมุ่งหมายการวิจัย

เพื่อวิเคราะห์ปัญหาและความต้องการของการจัดการเรียนรู้เพื่อส่งเสริมความสามารถ การอ่านจับใจความภาษาจีน สำหรับนักศึกษาระดับปริญญาตรี

2. กลุ่มเป้าหมาย

2.1 กลุ่มเป้าหมาย ได้แก่ อาจารย์ผู้สอนหลักสูตรสาขาวิชาภาษาจีน ระดับปริญญาตรี คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ จากมหาวิทยาลัยในกลุ่มมหาวิทยาลัยราชภัฏ เขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือ จำนวน 10 คน ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2561

2.2 กลุ่มเป้าหมาย ได้แก่ อาจารย์ผู้สอนหลักสูตรสาขาวิชาภาษาจีน ระดับปริญญาตรี คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ จำนวน 10 คน ซึ่งกลุ่มเป้าหมายได้มาโดยการเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling)

3. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

แบบสัมภาษณ์ปัญหาและความต้องการของการจัดการเรียนรู้เพื่อส่งเสริมความสามารถ การอ่านจับใจความภาษาจีน สำหรับนักศึกษาระดับปริญญาตรี

4. การสร้างและหาคุณภาพเครื่องมือ

แบบสัมภาษณ์ปัญหาและความต้องการของการจัดการเรียนรู้เพื่อส่งเสริมความสามารถ การอ่านจับใจความภาษาจีน สำหรับนักศึกษาระดับปริญญาตรีที่นำมาใช้ในการออกแบบ การวิจัย ดำเนินการสร้างและหาคุณภาพของเครื่องมือ ดังนี้

4.1 ศึกษาเอกสารและวิธีการเกี่ยวกับการสร้างแบบสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้าง

4.2 วิเคราะห์ข้อมูลที่ศึกษาเพื่อกำหนดเป็นโครงสร้างและขอบเขตเนื้อหาของแบบสัมภาษณ์จากนั้นนำนิยามตัวแปรมาสร้างเป็นแบบสัมภาษณ์นำไปให้อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ตรวจสอบความถูกต้องและความเหมาะสมของภาษา ได้ข้อเสนอแนะการใช้ภาษาซ้ำซ้อน วิธีแก้คือการตัดทิ้ง และแบบสัมภาษณ์ต้องใช้คำระบบเดียวกันทั้งแบบสัมภาษณ์ปัญหา และความต้องการ จากนั้นนำมาปรับปรุงแก้ไขตามคำแนะนำ

4.3 สร้างแบบสัมภาษณ์และปัญหาของการจัดการเรียนรู้เพื่อส่งเสริมความสามารถ การอ่านจับใจความภาษาจีน สำหรับนักศึกษาระดับปริญญาตรี ตามที่เก็บข้อมูลจากสภาพ ความเป็นจริง

4.4 นำแบบสัมภาษณ์ปัญหาและความต้องการของการจัดการเรียนรู้เพื่อส่งเสริมความสามารถการอ่านจับใจความภาษาจีน สำหรับนักศึกษาระดับปริญญาตรี เสนอผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 5 คน (ชุดเดิมจากข้อ 4.4) เพื่อพิจารณาความสอดคล้องและเหมาะสมระหว่างข้อคำถามและ จุดประสงค์ที่ต้องการวัดของข้อคำถามแต่ละข้อ พบว่า แบบสัมภาษณ์ปัญหาและความต้องการการจัดการเรียนรู้เพื่อส่งเสริมความสามารถการอ่านจับใจความภาษาจีน สำหรับนักศึกษาระดับปริญญาตรี มีค่าความสอดคล้อง ระหว่าง 0.80-1.00 ทั้ง 2 ฉบับ

4.4 ปรับปรุงแก้ไขแบบสัมภาษณ์ปัญหาและความต้องการการจัดการเรียนรู้เพื่อส่งเสริมความสามารถอ่านจับใจความภาษาจีน สำหรับนักศึกษาระดับปริญญาตรี ตามคำแนะนำของผู้เชี่ยวชาญ เรื่อง การใช้คำในแบบสัมภาษณ์โดยผู้วิจัยได้แก้ไขในแบบสัมภาษณ์จากคำว่า อาจารย์ เป็นคำว่า อาจารย์ผู้สอนภาษาจีน

4.5 นำแบบสัมภาษณ์ปัญหาและความต้องการการจัดการเรียนรู้ เพื่อส่งเสริมความสามารถอ่านจับใจความภาษาจีน สำหรับนักศึกษาระดับปริญญาตรีไปใช้กับกลุ่มตัวอย่าง

5. การเก็บรวบรวมข้อมูล

ในการรวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับปัญหาและความต้องการการจัดการเรียนรู้เพื่อส่งเสริมความสามารถอ่านจับใจความภาษาจีน สำหรับนักศึกษาระดับปริญญาตรี วิจัยใช้วิธีการสัมภาษณ์แบบเชิงลึก

6. การวิเคราะห์ข้อมูล

วิเคราะห์ข้อมูลจากแบบสัมภาษณ์ปัญหาและความต้องการการจัดการเรียนรู้ เพื่อส่งเสริมความสามารถอ่านจับใจความภาษาจีน สำหรับนักศึกษาระดับปริญญาตรี โดยใช้การพรรณนา

1. สถิติที่ใช้ในการวิจัยระยะที่ 1

1.1 การหาความเที่ยงตรง (Validity) ของแบบสอบถามความคิดเห็นของอาจารย์และนักศึกษา และแบบสอบถามความพึงพอใจของนักศึกษา โดยใช้สูตรดัชนีค่าความสอดคล้อง IOC (สมบัติ ท้ายเรือคำ, 2553, น. 111)

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY

$$IOC = \frac{\sum R}{N} \quad (3-1)$$

เมื่อ	IOC	แทน	ดัชนีความสอดคล้องระหว่างจุดประสงค์การเรียนรู้กับเนื้อหาหรือระหว่างข้อสอบกับจุดประสงค์การเรียนรู้
	$\sum R$	แทน	ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ
	N	แทน	จำนวนผู้เชี่ยวชาญ

1.2 การหาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) ของแบบสอบถามความคิดเห็นของอาจารย์และนักศึกษา และแบบสอบถามความพึงพอใจของนักศึกษา โดยใช้สูตรสัมประสิทธิ์แอลฟา (α - Coefficient) ของครอนบาค (Cronbach) ใช้สูตรดังนี้ (สมบัติ ท้ายเรือคำ, 2553, น. 118)

$$\alpha = \frac{n}{n-1} \left(1 - \frac{\sum s_i^2}{s^2} \right) \quad (3-2)$$

เมื่อ	α	แทน	สัมประสิทธิ์ของความเชื่อมั่น
	n	แทน	จำนวนข้อของเครื่องมือวัด
	$\sum S_i^2$	แทน	ค่าความแปรปรวนของคะแนนรายข้อ
	S^2	แทน	ค่าความแปรปรวนของคะแนนทั้งฉบับ

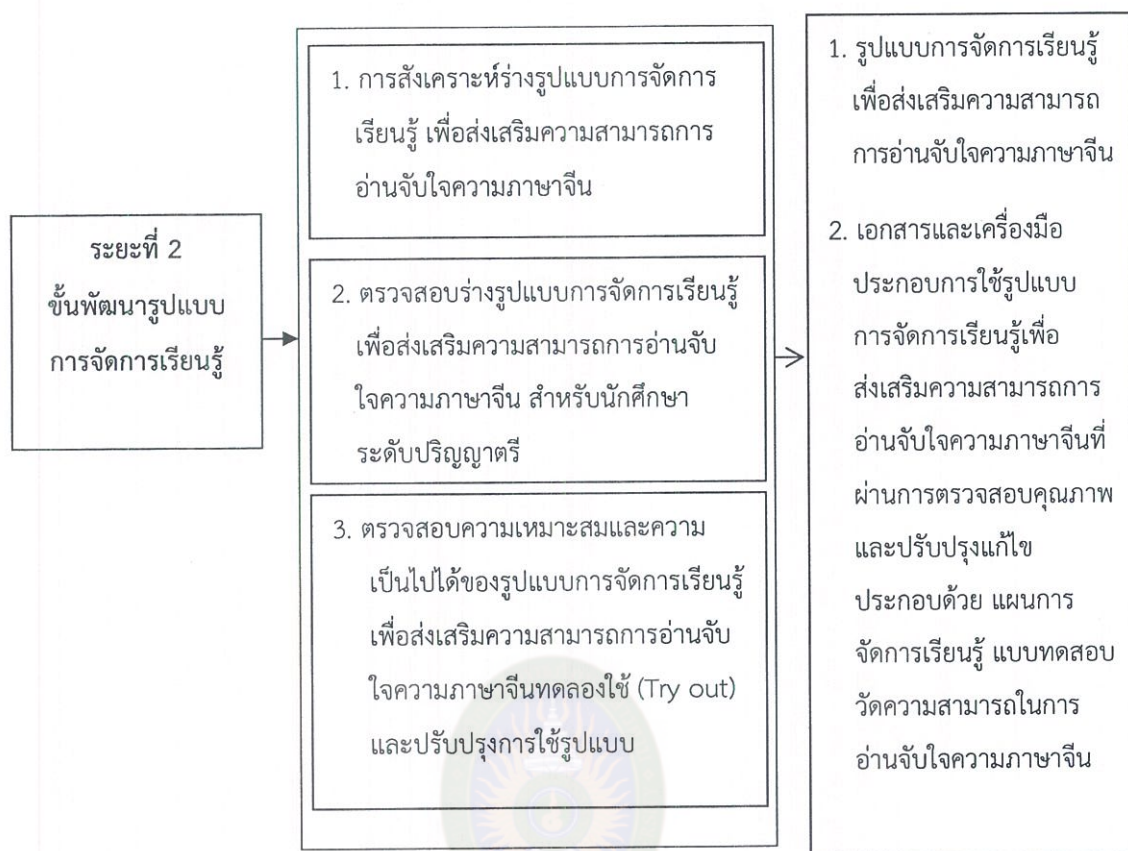
3. การหาค่าอำนาจจำแนก (Discriminations) ของแบบสอบถามความคิดเห็นของอาจารย์และนักศึกษา และแบบสอบถามความพึงพอใจของนักศึกษา ใช้สูตรหาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์อย่างง่ายของเพียร์สัน ดังนี้ (สมบัติ ท้ายเรือคำ, 2553, น. 96)

$$r_{xy} = \frac{N \sum XY - \sum X \sum Y}{\sqrt{[N \sum X^2 - (\sum X)^2][N \sum Y^2 - (\sum Y)^2]}} \quad (3-3)$$

เมื่อ	r_{xy}	แทน	สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างคะแนนชุด x กับ y
	$\sum X$	แทน	ผลรวมคะแนนทั้งหมดของคะแนน X
	$\sum Y$	แทน	ผลรวมคะแนนทั้งหมดของคะแนน Y
	$\sum XY$	แทน	ผลรวมของผลคูณระหว่างค่าตัวแปร X และ Y
	$\sum X^2$	แทน	ผลรวมของกำลังสองของคะแนน X
	$\sum Y^2$	แทน	ผลรวมของกำลังสองของคะแนน Y
	N	แทน	จำนวนผู้ตอบแบบสอบถาม

ระยะที่ 2 ขั้นพัฒนารูปแบบการจัดการเรียนรู้เพื่อส่งเสริมความสามารถอ่านจับใจความภาษาจีน สำหรับนักศึกษาระดับปริญญาตรี

การดำเนินการวิจัยในระยะที่ 2 สามารถสรุปได้ดังภาพที่ 3.3 ดังนี้

ภาพที่ 3.3 ขั้นตอนพัฒนารูปแบบการจัดการเรียนรู้

การดำเนินการวิจัยในระยะที่ 2 ในระยะนี้เป็นการพัฒนารูปแบบการจัดการเรียนรู้เพื่อส่งเสริมความสามารถในการอ่านจับใจความภาษาจีนสำหรับนักศึกษาระดับปริญญาตรี แบ่งการดำเนินงานออกเป็น 3 ขั้นตอน คือ 1) การสังเคราะห์ร่างรูปแบบการจัดการเรียนรู้เพื่อส่งเสริมความสามารถอ่านจับใจความภาษาจีน สำหรับนักศึกษาระดับปริญญาตรี 2) การตรวจสอบร่างรูปแบบการจัดการเรียนรู้เพื่อส่งเสริมความสามารถในการอ่านจับใจความภาษาจีนสำหรับนักศึกษาระดับปริญญาตรี และ 3) การตรวจสอบความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของร่างรูปแบบการจัดการเรียนรู้เพื่อส่งเสริมความสามารถในการอ่านจับใจความภาษาจีนสำหรับนักศึกษาระดับปริญญาตรี โดยผู้วิจัยนำไปทดลองใช้ กับนักศึกษาที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง ,มีรายละเอียดดังแผนภาพการดำเนินการวิจัยในระยะที่ 2 ดังนี้

จากภาพที่ 3.3 ขั้นตอนพัฒนารูปแบบการจัดการเรียนรู้สามารถจำแนกขั้นตอนการดำเนินการวิจัยได้ดังตารางที่ 3.2 ดังนี้

ตารางที่ 3.2

ขั้นตอนการดำเนินการวิจัยในระยะที่ 2

ขั้นตอนการดำเนินการ	วัตถุประสงค์	วิธีการดำเนินการ	เครื่องมือ	แหล่งข้อมูล
1. การสังเคราะห์ ร่างรูปแบบ การจัดการ เรียนรู้ เพื่อ ส่งเสริม ความสามารถ การอ่านจับ ใจความภาษาจีน สำหรับ นักศึกษาระดับ ปริญญาตรี	เพื่อพัฒนารูปแบบ การจัดการเรียน รู้ส่งเสริม ความสามารถ การอ่านจับ ใจความ ภาษาจีน สำหรับ นักศึกษาระดับ ปริญญาตรี	การวิเคราะห์ ปัญหาและความ ต้องการ ด้าน การจัดการเรียน รู้เพื่อส่งเสริม ความสามารถ ในการอ่านจับ ใจความ ภาษาจีนสำหรับ นักศึกษาระดับ ปริญญาตรี	แบบสอบถาม ความคิดเห็น แบบสัมภาษณ์	1. หนังสือ 2. ตำรา 3. เอกสาร และ งานวิจัยที่ เกี่ยวข้อง
2. การตรวจสอบ ร่างรูปแบบการ จัดการเรียนรู้ เพื่อส่งเสริม ความสามารถ ในการอ่านจับ ใจความภาษาจีน สำหรับ นักศึกษาระดับ ปริญญาตรี	เพื่อตรวจสอบ ความเหมาะสม และความ เป็นไปได้ของ รูปแบบการจัด การเรียนรู้เพื่อ ส่งเสริมความ สามารถใน การอ่านจับ ใจความภาษาจีน สำหรับ นักศึกษาระดับ ปริญญาตรี	นำเสนอ ผู้เชี่ยวชาญ พิจารณาความ เหมาะสม	แบบประเมิน ความความ เหมาะสมของ ร่างรูปแบบการ จัดการเรียนรู้ เพื่อส่งเสริม ความสามารถ การอ่านจับ ใจความภาษาจีน สำหรับนักศึกษา ระดับปริญญาตรี	ผู้เชี่ยวชาญ ตรวจสอบ รูปแบบ

(ต่อ)

ตารางที่ 3.2 (ต่อ)

ขั้นตอนการดำเนินการ	วัตถุประสงค์	วิธีการดำเนินการ	เครื่องมือ	แหล่งข้อมูล
3. การตรวจสอบความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของร่างรูปแบบการจัดการเรียนรู้เพื่อส่งเสริมความสามารถในการอ่านจับใจความภาษาจีนสำหรับนักศึกษา ระดับปริญญาตรี	เพื่อตรวจสอบความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของร่างรูปแบบการจัดการเรียนรู้เพื่อส่งเสริมความสามารถในการอ่านจับใจความภาษาจีน	นำรูปแบบการจัดการเรียนรู้ไปทดลองใช้นำร่อง	1. แผนการจัดการเรียนรู้เพื่อส่งเสริมความสามารถในการอ่านจับใจความภาษาจีนสำหรับนักศึกษา ระดับปริญญาตรี 2. แบบทดสอบวัดความสามารถในการอ่านจับใจความภาษาจีน	รูปแบบการจัดการเรียนรู้เพื่อส่งเสริมความสามารถในการอ่านจับใจความภาษาจีนสำหรับนักศึกษาระดับปริญญาตรี นักศึกษาสาขาวิชาภาษาจีน คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏร้อยเอ็ด

การยกกร่างรูปแบบการจัดการเรียนรู้เพื่อส่งเสริมความสามารถในการอ่านจับใจความภาษาจีนสำหรับนักศึกษาระดับปริญญาตรี มีรายละเอียดดังนี้

ตารางที่ 3.3

ร่างรูปแบบการจัดการเรียนรู้เพื่อส่งเสริมความสามารถในการอ่านจับใจความภาษาจีนสำหรับ
นักศึกษาระดับปริญญาตรี

องค์ประกอบของรูปแบบ	สาระสำคัญ
ความเป็นมาและความสำคัญ	ความเป็นมาและความสำคัญของรูปแบบ
แนวคิด ทฤษฎีของรูปแบบการจัดการเรียนรู้เพื่อส่งเสริมความสามารถในการอ่านจับใจความภาษาจีน	<ol style="list-style-type: none"> 1. พัฒนารูปแบบการจัดการเรียนรู้เพื่อส่งเสริมความสามารถในการอ่านจับใจความภาษาจีน 2. แนวคิดเกี่ยวกับการจัดการเรียนรู้เพื่อส่งเสริมความสามารถในการอ่านจับใจความภาษาจีน 3. แนวคิดเกี่ยวกับการอ่านจับใจความ
วัตถุประสงค์ของรูปแบบการจัดการเรียนรู้เพื่อส่งเสริมความสามารถในการอ่านจับใจความภาษาจีน	<ol style="list-style-type: none"> 1. นักศึกษาสาขาวิชาภาษาจีน คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มีความสามารถในการอ่านจับใจความภาษาจีน
สาระการเรียนรู้/เนื้อหา	<p>การอ่านจับใจความสำคัญภาษาจีน ระดับปริญญาตรี ตามหลักสูตรศิลปศาสตรบัณฑิต 15 สัปดาห์ ได้แก่</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. นิทาน บทที่ 1-4 2. เรื่องสั้น บทที่ 5-8 3. บทความ บทที่ 9-11 4. ข่าวบทที่ 12-13
กิจกรรมการเรียนรู้	<p>ขั้นที่ 1 ขั้นเริ่มต้นของการอ่าน</p> <p>ขั้นที่ 2 ขั้นความเข้าใจ</p> <p>ขั้นที่ 3 ขั้นนำไปใช้</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. กิจกรรมการสอนอ่านจับใจความภาษาจีน 2. ฝึกทักษะและแลกเปลี่ยนความรู้ <p>ขั้นที่ 4 ขั้นวิเคราะห์</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. ขั้นสรุปความรู้ 2. ขั้นประยุกต์ใช้ <p>ขั้นที่ 5 ขั้นสังเคราะห์</p> <p>ขั้นที่ 6 ขั้นประเมินค่า</p>
จำนวน 15 สัปดาห์ รวม 60 ชั่วโมง	
สื่อการเรียนการสอน	แบบฝึก/ใบงาน/ใบความรู้
การวัดและประเมินผล	<p>การวัดและประเมินผล</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. สรุปผลการอ่านจับใจความภาษาจีน 2. ประเมินผลการอ่านจับใจความภาษาจีน

ขั้นตอนที่ 2 ตรวจสอบร่างรูปแบบการจัดการเรียนรู้เพื่อส่งเสริมความสามารถอ่านจับใจความภาษาจีน สำหรับนักศึกษาระดับปริญญาตรี

1. การตรวจสอบร่างรูปแบบการจัดการเรียนรู้เพื่อส่งเสริมความสามารถอ่านจับใจความภาษาจีน สำหรับนักศึกษาระดับปริญญาตรี นำเสนอผู้เชี่ยวชาญ โดยใช้ผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 5 ท่าน ซึ่งเป็นผู้เชี่ยวชาญชุดเดิมจากข้อ 4.4 พิจารณาความเหมาะสมของร่างรูปแบบการจัดการเรียนรู้เพื่อส่งเสริมความสามารถอ่านจับใจความภาษาจีน สำหรับนักศึกษาระดับปริญญาตรีพร้อมทั้งเนื้อหาการจัดการเรียนรู้และองค์ประกอบ ผลการประเมินร่างรูปแบบการจัดการเรียนรู้เพื่อส่งเสริมความสามารถอ่านจับใจความภาษาจีน สำหรับนักศึกษาระดับปริญญาตรีโดยผลการตรวจสอบความตรงตามองค์ประกอบที่ต้องการวัดจากผู้เชี่ยวชาญ พบว่า มีความเหมาะสมในระดับมากที่สุด ($X = 4.76, S = 0.21$)

ขั้นตอนที่ 3 การตรวจสอบความเหมาะสม และความเป็นไปได้ ของร่างรูปแบบการจัดการเรียนรู้เพื่อส่งเสริมความสามารถในการอ่านจับใจความภาษาจีนสำหรับนักศึกษาระดับปริญญาตรี

ในขั้นตอนการตรวจสอบความเหมาะสม และความเป็นไปได้ของรูปแบบการจัดการเรียนรู้เพื่อส่งเสริมความสามารถในการอ่านจับใจความภาษาจีน สำหรับนักศึกษาระดับปริญญาตรีผู้วิจัยดำเนินการโดยนำไปใช้ทดลองนำร่อง ดังนี้

1. ความมุ่งหมายของการวิจัย

เพื่อตรวจสอบความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของรูปแบบการจัดการเรียนรู้เพื่อส่งเสริมความสามารถในการอ่านจับใจความภาษาจีนสำหรับนักศึกษาระดับปริญญาตรี

2. กลุ่มทดลองนำร่อง

นำรูปแบบการจัดการเรียนรู้ไปตรวจสอบความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของรูปแบบการจัดการเรียนรู้เพื่อส่งเสริมความสามารถในการอ่านจับใจความภาษาจีน สำหรับนักศึกษาระดับปริญญาตรีโดยการนำไปทดลองใช้นำร่องกับ นักศึกษาสาขาวิชาภาษาจีน คณะมนุษยศาสตร์ และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏร้อยเอ็ดภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2561 จำนวน 50 คน โดยผู้วิจัยเป็นผู้สอนเอง

3. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

3.1 แผนการจัดการเรียนรู้ (มคอ. 3) เพื่อส่งเสริมความสามารถอ่านจับใจความภาษาจีน สำหรับนักศึกษาระดับปริญญาตรี

3.2 แบบทดสอบวัดความสามารถในการอ่านจับใจความภาษาจีน สำหรับนักศึกษาระดับปริญญาตรี

3.3 แบบสอบถามความพึงพอใจประกอบรูปแบบจัดการเรียนรู้เพื่อส่งเสริมความสามารถในการอ่านจับใจความภาษาจีน

4. การสร้างและหาคุณภาพของเครื่องมือ

ผู้วิจัยสร้างและหาคุณภาพของเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ดังต่อไปนี้

4.1 แผนการจัดการเรียนรู้เพื่อส่งเสริมความสามารถการอ่านจับใจความภาษาจีน สำหรับนักศึกษาระดับปริญญาตรี ดำเนินการสร้างและหาคุณภาพ ดังต่อไปนี้

4.1.1 ผู้วิจัยได้ศึกษาเนื้อหารายวิชาที่เกี่ยวข้องกับการอ่านจับใจความภาษาจีน ตามหลักสูตรหลักสูตรศิลปศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาภาษาจีน รวมทั้งการศึกษาเอกสารที่เกี่ยวข้องกับแผนการจัดการเรียนรู้การอ่านจับใจความ

4.1.2 ออกแบบหน่วยการจัดการเรียนรู้ในเนื้อหาวิชาภาษาจีนการอ่านจับใจความภาษาจีน ตามหลักสูตรศิลปศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาภาษาจีน เนื้อหาที่นำมาใช้ประกอบด้วยบทอ่านจากนิทาน เรื่องสั้น บทความ และข่าว ซึ่งเนื้อหาสาระในการจัดการเรียนรู้ “การอ่านจับใจความภาษาจีน สำหรับนักศึกษาระดับปริญญาตรี” ประกอบด้วย 15 หน่วย หน่วยการเรียนรู้ละ 1 แผน รวมทั้งสิ้น 15 สัปดาห์ รวม 60 ชั่วโมง โดยมีหน่วยการเรียนรู้ซึ่งมีรายละเอียดดังนี้

ตารางที่ 3.4

รายละเอียดจัดการเรียนรู้เพื่อส่งเสริมความสามารถในการอ่านจับใจความภาษาจีนสำหรับนักศึกษาระดับปริญญาตรี

สัปดาห์ที่	หัวข้อ/รายละเอียด	ชั่วโมง
1	ชี้แจงรายละเอียดแผนบริหารการสอนการสร้างความเข้าใจเบื้องต้นในการร่วมกิจกรรมการเรียนการสอน บทที่ 1 中国古代神话 เทพนิยายจีนโบราณ -盘古开天 ผานกู่เบิกฟ้า	4
2	บทที่ 1 中国古代神话 เทพนิยายจีนโบราณ -女娲造人 เทพธิดาหลาวสร้างคน	4
3	บทที่ 2 中国古代神话 เทพนิยายจีนโบราณ (ต่อ) -羿射九日 อี้ยิงพระอาทิตย์ 9 ดวง -精卫填海 จิงเว่ยถมทะเล	4
4	บทที่ 3 成语故事 นิทานสุภาษิตจีน 三人成虎 3 คนกลายเป็นเสือ	4

(ต่อ)

ตารางที่ 3.4 (ต่อ)

ลำดับที่	หัวข้อ/รายละเอียด	ชั่วโมง
5	บทที่ 4 成语故事 นิทานสุภาษิตจีน 杞人忧天 ชาวแคว้นฉีกังวลเรื่องฟ้า	4
6	บทที่ 5 国旗、国徽与国歌 ธงชาติจีนตราแผ่นดิน และเพลงชาติ - ธงชาติสาธารณรัฐประชาชนจีน 国旗 - ตราแผ่นดินสาธารณรัฐประชาชนจีน 国徽 - เพลงชาติสาธารณรัฐประชาชนจีน 国歌	4
7	บทที่ 6 秦始皇陵兵马俑 สุสานจีนซีฮ่องเต้	4
8	บทที่ 7 京剧脸谱 หน้ากากงิ้วปักกิ่ง	4
9	บทที่ 8 就我没白吃 ฉันไม่ได้กินอะไรเลย	4
10	บทที่ 9 过年 ฉลองตรุษจีน	4
11	บทที่ 10 中国年画 ภาพตรุษจีนของจีน	4
12	บทที่ 11 吃饭革命史：古人一天只吃两顿饭， 加餐演变成我们现在的一日三餐 (1) ประวัติความเป็นมาของการปฏิวัติการกิน: สมัยก่อนกินแค่มื้อละสองมื้อ เท่านั้นและมื้อพิเศษก็พัฒนาเป็นสามมื้อต่อวัน	4
13	บทที่ 11 吃饭革命史：古人一天只吃两顿饭， 加餐演变成我们现在的一日三餐 (2) ประวัติความเป็นมาของการปฏิวัติการกิน: สมัยก่อนกินแค่มื้อละสองมื้อ เท่านั้นและมื้อพิเศษก็พัฒนาเป็นสามมื้อต่อวัน	4
14	บทที่ 12 诗琳通公主出席庆祝中华人民共和国成立70周年 专题研讨会 สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารีเสด็จพระราชดำเนิน ไปในงานสัมมนาเพื่อเฉลิมฉลองครบรอบ 70 ปีการก่อตั้งสาธารณรัฐ ประชาชนจีน	4
15	บทที่ 13 中华人民共和国成立70周年 70 ปีการสถาปนาสาธารณรัฐประชาชนจีน	4
	รวม	60

4.1.3 สร้างแผนการจัดการเรียนรู้เพื่อส่งเสริมความสามารถการอ่านจับใจความภาษาจีน สำหรับนักศึกษาระดับปริญญาตรีจำนวน 15 หน่วย หน่วยการเรียนรู้ละ 1 แผน รวม 15 แผน 15 สัปดาห์ ในแต่ละหน่วยมีรายละเอียดตามคำอธิบายรายวิชาที่กำหนดไว้

4.1.4 จัดทำเอกสารประกอบรูปแบบการจัดการเรียนรู้ เพื่อส่งเสริมความสามารถในการอ่านจับใจความภาษาจีน สำหรับนักศึกษาระดับปริญญาตรีโดยมีรายละเอียดประกอบด้วย หลักการ แนวคิด วัตถุประสงค์ การจัดการเรียนรู้ รูปแบบการจัดการเรียนรู้เพื่อส่งเสริมความสามารถในการอ่านจับใจความภาษาจีน สำหรับนักศึกษาระดับปริญญาตรี ทั้ง 6 องค์ประกอบ คือ 1) แนวคิด และ หลักการ ของรูปแบบ 2) วัตถุประสงค์ของรูปแบบ 3) สาระการเรียนรู้ 4) กิจกรรมการเรียนรู้ 5) สื่อ อุปกรณ์ และ 6) การวัดและประเมินผล

4.1.5 นำแผนการจัดการเรียนรู้เพื่อส่งเสริมความสามารถการอ่านจับใจความภาษาจีน สำหรับนักศึกษาระดับปริญญาตรี ให้ผู้เชี่ยวชาญชุดเดิม (ข้อ 4.4) ตรวจสอบแก้ไขโดยใช้มาตราส่วน ประมาณค่า 5 ระดับ และให้ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม

4.1.6 นำข้อมูลที่ได้จากการตรวจสอบคุณภาพของผู้เชี่ยวชาญ โดยผู้เชี่ยวชาญได้ให้ ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการใช้คำให้คงที่ และตรวจสอบคำผิดคำถูกโดยผู้วิจัยได้นำมาปรับปรุงแก้ไข ตามคำแนะนำของผู้เชี่ยวชาญ และเสนอแผนการจัดการเรียนรู้ต่อผู้เชี่ยวชาญชุดเดิมได้ตรวจสอบ คุณภาพแผนการจัดการเรียนรู้โดยใช้มาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ (สมบัติ ท้ายเรือคำ, 2553, น. 98) โดยให้ค่าระดับคะแนนและการแปลผล ดังนี้

4.51 -5.00 หมายถึง เหมาะสมมากที่สุด

3.51 -4.50 หมายถึง เหมาะสมมาก

2.51 -3.50 หมายถึง เหมาะสมปานกลาง

1.51 -2.50 หมายถึง เหมาะสมน้อย

1.00 -1.50 หมายถึง เหมาะสมน้อยที่สุด

จากการตรวจสอบคุณภาพของผู้เชี่ยวชาญ พบว่า ค่าเฉลี่ยโดยรวมอยู่ในระดับ มากที่สุด ($\bar{X} = 4.84$, $S = 0.15$)

4.1.7 นำเครื่องมือที่พัฒนาขึ้นไปทดลองใช้กับนักศึกษาที่เป็นกลุ่มทดลองนำร่อง จำนวน 1 ห้อง 2 สัปดาห์ เพื่อตรวจสอบความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของแผนการจัดการเรียนรู้ต่อไป สาเหตุ ที่ทดลองโดยใช้ระยะเวลา 2 สัปดาห์ เนื่องจากข้อจำกัดในเรื่องของการเดินทาง และระยะเวลาอันจำกัด ซึ่งในการทดลองใช้นั้นได้ครอบคลุมเนื้อหาและกระบวนการที่จะนำไปใช้จริงทั้งหมด

4.2 การสร้างแบบทดสอบวัดความสามารถในการอ่านจับใจความภาษาจีน สำหรับนักศึกษาระดับปริญญาตรี โดยผู้วิจัยดำเนินการสร้าง และหาคุณภาพดังต่อไปนี้

4.2.1 ศึกษาเอกสารและวิธีการเกี่ยวกับการสร้างแบบทดสอบวัดความสามารถในการอ่านจับใจความภาษาจีน สำหรับนักศึกษาระดับปริญญาตรี

4.2.2 สร้างแบบทดสอบวัดความสามารถในการอ่านจับใจความภาษาจีน สำหรับนักศึกษาระดับปริญญาตรี จำนวน 45 ข้อ ใช้จริงจำนวน 30 ข้อ รายละเอียดดังนี้

ตารางที่ 3.5

ตารางวิเคราะห์แบบทดสอบวัดความสามารถในการอ่านจับใจความภาษาจีน สำหรับนักศึกษาระดับปริญญาตรี

ลำดับที่	หัวข้อ/รายละเอียด	จุดประสงค์การเรียนรู้	จำนวนข้อที่ออก	จำนวนข้อที่ใช้จริง
1	ชี้แจงรายละเอียดแผนบริหารการสอน การสร้างความเข้าใจเบื้องต้นใน การร่วมกิจกรรมการเรียนการสอน บทที่ 1 中国古代神话 เทพนิยายจีน โบราณ -盘古开天 ผานกู่เบิกฟ้า	ผู้เรียนมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับ การอ่านจับใจความ จากนิทาน	3	2
2	บทที่ 1 中国古代神话 เทพนิยายจีน โบราณ -女娲造人 เทพธิดาหนัวสร้างคน	ผู้เรียนมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับ การอ่านจับใจความ จากนิทาน	3	2
3	บทที่ 2 中国古代神话 เทพนิยายจีน โบราณ (ต่อ) -羿射九日 อี๋ยิงพระอาทิตย์ 9 ดวง -精卫填海 จิงเว่ยถมทะเล	ผู้เรียนสามารถวิเคราะห์เนื้อหา จากการอ่านจับใจความ จากนิทานได้	3	2
4	บทที่ 3 成语故事 นิทานสุภาษิตจีน 三人成虎 3 คนกลายเป็นเสือ	ผู้เรียนสามารถสังเคราะห์เนื้อหา จากการอ่านจับใจความ จากนิทานได้	3	2

(ต่อ)

ตารางที่ 3.5 (ต่อ)

ลำดับที่	หัวข้อ/รายละเอียด	จุดประสงค์การเรียนรู้	จำนวน ข้อที่ ออก	จำนวน ข้อที่ใช้ จริง
5	บทที่ 4 成语故事 นิทานสุภาษิตจีน 杞人忧天 ชาวแคว้นฉีกังวลเรื่องฟ้า	ผู้เรียนสามารถ ประเมินเนื้อหาจาก การอ่านจับใจความ จากนิทานได้	3	2
6	บทที่ 5 国旗、国徽与国歌 ธงชาติจีนตราแผ่นดิน และเพลงชาติ - ธงชาติสาธารณรัฐประชาชนจีน 国旗 - ตราแผ่นดินสาธารณรัฐประชาชนจีน 国徽 - เพลงชาติสาธารณรัฐประชาชนจีน 国歌	ผู้เรียนมีความรู้ความ เข้าใจเกี่ยวกับการ อ่านจับใจความ จากบทความ	3	2
7	บทที่ 6 秦始皇陵兵马俑 สุสานจีนซีฮ่องเต้	ผู้เรียนสามารถ วิเคราะห์เนื้อหา จากการอ่านจับ ใจความจาก บทความได้	3	2
8	บทที่ 7 京剧脸谱 หน้ากากจิวปักกิ่ง	ผู้เรียนสามารถ สังเคราะห์เนื้อหา จากการอ่านจับ ใจความจาก บทความได้	3	2
9	บทที่ 8 就我没白吃 ฉันไม่ได้กินอะไรเลย	ผู้เรียนสามารถ ประเมินเนื้อหาจาก การอ่านจับใจความ จากบทความได้	3	2

(ต่อ)

ตารางที่ 3.5 (ต่อ)

สัปดาห์ ที่	หัวข้อ/รายละเอียด	จุดประสงค์การเรียนรู้	จำนวน ข้อที่ ออก	จำนวน ข้อที่ใช้ จริง
10	บทที่ 9 过年 ฉลองตรุษจีน	1. ผู้เรียนมีความรู้ ความเข้าใจ เกี่ยวกับการอ่าน จับใจความจาก เรื่องสั้น	1	1
		2. ผู้เรียนสามารถ วิเคราะห์เนื้อหา จากการอ่านจับ ใจความจากเรื่อง สั้นได้	2	1
11	บทที่ 10 中国年画 ภาพตรุษจีน ของจีน	1. ผู้เรียนสามารถ ประยุกต์ใช้ และ วิเคราะห์เนื้อหา จากการอ่านจับ ใจความจากเรื่อง สั้นได้	1	1
		2. ผู้เรียนสามารถ สังเคราะห์เนื้อหา จากการอ่านจับ ใจความจากเรื่อง สั้นได้	2	1
12	บทที่ 11 吃饭革命史：古人一天 只吃两顿饭，加餐演变成我们 现在的一日三餐 (1)	1. ผู้เรียนสามารถ สังเคราะห์เนื้อหา จากการอ่านจับ ใจความจากเรื่อง สั้นได้	1	1

(ต่อ)

ตารางที่ 3.5 (ต่อ)

สัปดาห์ ที่	หัวข้อ/รายละเอียด	จุดประสงค์การเรียนรู้	จำนวน ข้อที่ ออก	จำนวน ข้อที่ใช้ จริง
	ประวัติความเป็นมาของการปฏิวัติ การกิน: สมัยก่อนกินแค่มือละสองมือ เท่านั้นและมือพิเศษก็พัฒนาเป็น สามมือต่อวัน	2. ผู้เรียนสามารถ ประเมินเนื้อหาจาก การอ่านจับใจความ จากเรื่องสั้นได้	2	1
13	บทที่ 11吃饭革命史：古人一天 只吃两顿饭，加餐演变成我们 现在的一日三餐 (2) ประวัติความเป็นมาของการปฏิวัติการ กิน: สมัยก่อนกินแค่มือละสองมือ เท่านั้นและมือพิเศษก็พัฒนาเป็นสาม มือต่อวัน	1. ผู้เรียนสามารถ สังเคราะห์เนื้อหา จากการอ่านจับ ใจความจากเรื่อง สั้นได้ 2. ผู้เรียนสามารถ ประเมินเนื้อหาจาก การอ่านจับใจความ จากเรื่องสั้นได้	1 2	1 1
14	บทที่ 12诗琳通公主出席庆祝中 华人民共和国成立70周年专题 研讨会 สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยาม บรมราชกุมารี เสด็จพระราชดำเนินไป ในงานสัมมนาเพื่อเฉลิมฉลองครบรอบ 70 ปี การก่อตั้งสาธารณรัฐประชาชนจีน	1. ผู้เรียนมีความรู้ ความเข้าใจ เกี่ยวกับการอ่าน จับใจความจากข่าว 2. ผู้เรียนสามารถ วิเคราะห์เนื้อหา จากการอ่านจับ ใจความจากข่าวได้	1 2	1 1
15	บทที่ 13 中华人民共和国成立70周 年70 ปีการสถาปนาสาธารณรัฐ ประชาชนจีน	1. ผู้เรียนสามารถ สังเคราะห์เนื้อหา จากการอ่านจับ ใจความจากข่าวได้	1	1

(ต่อ)

ตารางที่ 3.5 (ต่อ)

ลำดับที่	หัวข้อ/รายละเอียด	จุดประสงค์การเรียนรู้	จำนวน ข้อที่ ออก	จำนวน ข้อที่ใช้ จริง
		2. ผู้เรียนสามารถ ประเมินเนื้อหาจาก การอ่านจับใจความ จากข่าวได้	2	1
	รวม		45	30

4.2.3 นำแบบทดสอบวัดความสามารถในการอ่านจับใจความภาษาจีน สำหรับนักศึกษา ระดับปริญญาตรี ไปเสนอผู้เชี่ยวชาญชุดเดิม จากข้อ 4.4 ตรวจสอบพร้อมทั้งแผนการจัดการเรียนรู้ เพื่อพิจารณาประเมินความสอดคล้องของจุดประสงค์การเรียนรู้กับข้อคำถามและให้ข้อเสนอแนะ เพื่อแก้ไขปรับปรุงให้ถูกต้องเหมาะสมมากยิ่งขึ้น โดยใช้การประเมินความสามารถให้ค่าคะแนน +1 0 -1 หลังจากนั้นนำผลการประเมินของผู้เชี่ยวชาญมาหาค่า IOC โดยมีผลประเมินความสอดคล้องของ จุดประสงค์การเรียนรู้กับข้อคำถามเท่ากับ 0.80 - 1.00

4.2.4 นำแบบทดสอบวัดความสามารถในการอ่านจับใจความภาษาจีน สำหรับนักศึกษา ระดับปริญญาตรีไปทดลองใช้กับนักศึกษาสาขาวิชาภาษาจีน คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏร้อยเอ็ด ที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 50 คน ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2561 มาวิเคราะห์คุณภาพรายข้อโดยคำนวณหาค่าอำนาจจำแนกตามวิธีการของเบรนนัน (B) ซึ่งมีค่าอยู่ ระหว่าง 0.21 - 0.70 คัดเลือกข้อสอบไว้ จำนวน 30 ข้อ และนำมาวิเคราะห์ค่าความเชื่อมั่นของ แบบทดสอบโดยใช้วิธีของโลเวทท์ (Lovett) ซึ่งมีค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับเท่ากับ 0.90

4.2.5 การร่างแบบสอบถามความพึงพอใจเกี่ยวกับการใช้รูปแบบการจัดการเรียนรู้ เพื่อส่งเสริมความสามารถการอ่านจับใจความภาษาจีน สำหรับนักศึกษาระดับปริญญาตรี ผู้วิจัยดำเนินการ สร้างและหาคุณภาพของเครื่องมือ ดังนี้

4.2.5.1 ศึกษาเอกสารและวิธีการเกี่ยวกับการสร้างแบบสอบถามความพึงพอใจ เกี่ยวกับการใช้รูปแบบการจัดการเรียนรู้เพื่อส่งเสริมความสามารถการอ่านจับใจความภาษาจีน สำหรับ นักศึกษาระดับปริญญาตรี

4.2.5.2 สร้างแบบสอบถามความพึงพอใจเกี่ยวกับการใช้รูปแบบการจัดการเรียนรู้ เพื่อส่งเสริมความสามารถการอ่านจับใจความภาษาจีน สำหรับนักศึกษาระดับปริญญาตรี แบบประเมิน ตามวิธีของลิเคอร์ท (Likert) เป็นมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ จำนวน 20 ข้อ

4.2.5.3 นำแบบสอบถามความพึงพอใจเกี่ยวกับการใช้รูปแบบการจัดการเรียนรู้เพื่อส่งเสริมความสามารถอ่านจับใจความภาษาจีน สำหรับนักศึกษาระดับปริญญาตรี ที่สร้างขึ้นเสนอผู้เชี่ยวชาญชุดเดิม เพื่อพิจารณาความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามและจุดประสงค์ที่ต้องการวัดของข้อคำถามแต่ละข้อให้สอดคล้อง ชัดเจน เหมาะสม พบว่ามีค่าความสอดคล้อง เท่ากับ 0.80 - 1.00

5. การดำเนินการทดลองนำร่อง

5.1 ผู้วิจัยเตรียมจัดเครื่องมือประกอบการจัดการเรียนรู้ ประกอบด้วย

5.1.1 แผนการจัดการเรียนรู้การอ่านจับใจความภาษาจีน สำหรับนักศึกษาระดับปริญญาตรี

5.1.2 เอกสารประกอบการจัดการเรียนรู้ การอ่านจับใจความภาษาจีน สำหรับนักศึกษาระดับปริญญาตรี

5.1.3 แบบทดสอบวัดความสามารถในการอ่านจับใจความภาษาจีน สำหรับนักศึกษาระดับปริญญาตรี

5.2 ดำเนินการใช้รูปแบบการจัดการเรียนรู้เพื่อส่งเสริมความสามารถ ในการอ่านจับใจความภาษาจีน สำหรับนักศึกษาระดับปริญญาตรี ในคณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏศรีสะเกษ ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2561 จำนวน 33 คน โดยทดลองกับกลุ่มทดลองนำร่อง จำนวน 2 สัปดาห์

5.3 ผลที่ได้จากการทดลองนำร่อง พบว่าเวลาในการจัดกิจกรรมน้อย และนักศึกษาบางส่วนยังอ่านคำศัพท์ภาษาจีนยังไม่คล่องหลังจากนั้นผู้วิจัยนำผลจากการทดลองนำร่องมาปรับปรุงรูปแบบการจัดการเรียนรู้เพื่อส่งเสริมความสามารถอ่านจับใจความภาษาจีน สำหรับนักศึกษาระดับปริญญาตรี ให้มีความสมบูรณ์ยิ่งขึ้น

6. วิเคราะห์ความเชื่อมั่นของข้อทดสอบ ค่า p, r โดยโปรแกรมคอมพิวเตอร์

1. สถิติที่ใช้ในการวิจัยระยะที่ 2

1.1 การหาความเที่ยงตรง (Validity) ของแบบสอบถามความพึงพอใจของนักศึกษา โดยใช้สูตรดัชนีค่าความสอดคล้อง IOC (สมบัติ ห้ายเรือคำ, 2553, น. 111)

$$IOC = \frac{\sum R}{n} \quad (3-4)$$

เมื่อ	IOC	แทน	ดัชนีความสอดคล้องระหว่างจุดประสงค์การเรียนรู้กับเนื้อหาหรือระหว่างข้อสอบกับจุดประสงค์การเรียนรู้
	ΣR	แทน	ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ
	N	แทน	จำนวนผู้เชี่ยวชาญ

1.2 การหาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) ของแบบสอบถามความพึงพอใจของนักศึกษา โดยใช้สูตรสัมประสิทธิ์แอลฟา (α - Coefficient) ของครอนบาค (Cronbach) ใช้สูตรดังนี้ (สมบัติ ท้ายเรือคำ, 2553, น. 118)

$$\alpha = \frac{n}{n-1} \left(1 - \frac{\sum S_i^2}{S^2} \right) \quad (3-5)$$

เมื่อ	α	แทน	สัมประสิทธิ์ของความเชื่อมั่น
	n	แทน	จำนวนข้อของเครื่องมือวัด
	$\sum S_i^2$	แทน	ค่าความแปรปรวนของคะแนนรายข้อ
	S^2	แทน	ค่าความแปรปรวนของคะแนนทั้งหมด

1.3 การหาค่าอำนาจจำแนก (Discriminations) แบบสอบถามความพึงพอใจของนักศึกษา ใช้สูตรหาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์อย่างง่ายของเพียร์สัน ดังนี้ (สมบัติ ท้ายเรือคำ, 2553, น. 96)

$$r_{xy} = \frac{N \sum xy - \sum x \sum y}{\sqrt{[N \sum x^2 - (\sum x)^2][N \sum y^2 - (\sum y)^2]}} \quad (3-6)$$

เมื่อ	r_{xy}	แทน	สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างคะแนนชุด x กับ y
	$\sum x$	แทน	ผลรวมคะแนนทั้งหมดของคะแนน X
	$\sum y$	แทน	ผลรวมคะแนนทั้งหมดของคะแนน Y
	$\sum xy$	แทน	ผลรวมของผลคูณระหว่างค่าตัวแปร X และ Y
	$\sum x^2$	แทน	ผลรวมของกำลังสองของคะแนน X
	$\sum y^2$	แทน	ผลรวมของกำลังสองของคะแนน Y
	N	แทน	จำนวนผู้ตอบแบบสอบถาม

1.4 การหาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) ของแบบทดสอบวัดความสามารถการอ่านจับใจความภาษาจีน สำหรับนักศึกษาระดับปริญญาตรี ตามวิธีของ Lovett (สมบัติ ท้ายเรือคำ, 2553, น. 110) ดังนี้

$$r_{cc} = 1 - \frac{n \sum x - \sum x^2}{(n-1) \sum (x-c)^2} \quad (3-7)$$

เมื่อ	r_{cc}	แทน	ค่าความเชื่อมั่นของแบบทดสอบทั้งฉบับ
	K	แทน	จำนวนข้อสอบ
	x_i	แทน	คะแนนของคนที่ i
	C	แทน	คะแนนเกณฑ์หรือจุดตัดของแบบวัด

1.5 การหาค่าอำนาจจำแนก (Discrimination) ของแบบทดสอบวัดความสามารถการอ่านจับใจความภาษาจีน สำหรับนักศึกษาระดับปริญญาตรี (B = Brennan Index) โดยวิธีของ (Brennan) ใช้สูตรดังนี้ (สมบัติ ท้ายเรือคำ, 2553, น. 107)

$$B = \frac{U}{N_1} - \frac{L}{N_2} \quad (3-8)$$

เมื่อ	B	แทน	ค่าอำนาจการจำแนก
	N_1	แทน	จำนวนผู้รอบรู้หรือสอบผ่านเกณฑ์
	N_2	แทน	จำนวนผู้ไม่รอบรู้หรือสอบไม่ผ่านเกณฑ์
	U	แทน	จำนวนผู้รอบรู้หรือสอบผ่านเกณฑ์ที่ตอบถูก
	L	แทน	จำนวนผู้ไม่รอบรู้หรือสอบไม่ผ่านเกณฑ์ที่ตอบผิด

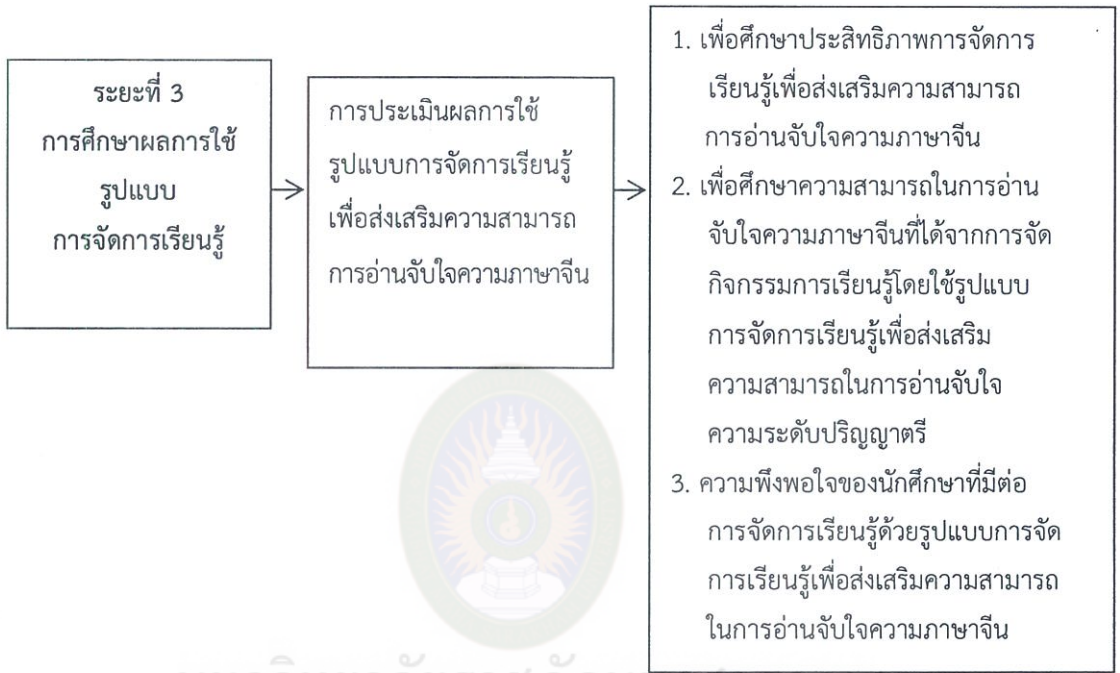
1.6 การหาค่าความยากของข้อสอบ (Item Difficulty) แบบทดสอบวัดความสามารถการอ่านจับใจความภาษาจีน สำหรับนักศึกษาระดับปริญญาตรี ใช้สูตรดังนี้ (ทรงศักดิ์ ภูสีอ่อน, 2552, น. 55)

$$P = \frac{H + L}{N} \quad (3-9)$$

เมื่อ	P	แทน	ค่าอำนาจจำแนก
	H	แทน	จำนวนผู้ตอบในกลุ่มสูงที่ตอบข้อสอบข้อนั้นๆ ถูก
	L	แทน	จำนวนผู้ตอบในกลุ่มต่ำที่ตอบข้อสอบข้อนั้นๆ ถูก
	N	แทน	จำนวนผู้เข้าสอบทั้งหมด

ระยะที่ 3 ศึกษาผลการใช้รูปแบบการจัดการเรียนรู้เพื่อส่งเสริมความสามารถการอ่านจับใจความภาษาจีน สำหรับนักศึกษาระดับปริญญาตรี

การดำเนินการวิจัยในระยะที่ 3 สามารถสรุปได้ดังภาพที่ 3.5 ดังนี้

ภาพที่ 3.3 การศึกษาผลการใช้รูปแบบการจัดการเรียนรู้

การดำเนินการวิจัยในระยะที่ 3 ในระยะนี้เป็นการศึกษาผลการใช้รูปแบบการจัดการเรียนรู้เพื่อส่งเสริมความสามารถการอ่านจับใจความภาษาจีน สำหรับนักศึกษาระดับปริญญาตรี แบ่งการดำเนินงานออกเป็น 2 ขั้นตอน ได้แก่ 1) การความสามารถการอ่านจับใจความภาษาจีนสำหรับนักศึกษาระดับปริญญาตรี และ 2) การศึกษาความพึงพอใจเกี่ยวกับการใช้รูปแบบการจัดการเรียนรู้เพื่อส่งเสริมความสามารถการอ่านจับใจความภาษาจีน สำหรับนักศึกษาระดับปริญญาตรีมีรายละเอียดดังแผนภาพการดำเนินการวิจัยในระยะที่ 3 ดังนี้

จากแผนภาพที่ การศึกษาผลการใช้รูปแบบการจัดการเรียนรู้จำแนกขั้นตอนการดำเนินการวิจัยได้ดังตารางที่ 3.6 ดังนี้

ตารางที่ 3.6

ขั้นตอนการดำเนินการวิจัยในระยะที่ 3

ขั้นตอนการดำเนินการ	วัตถุประสงค์	วิธีการดำเนินการ	เครื่องมือ	แหล่งข้อมูล
1. การประเมินผลการใช้รูปแบบการจัดการเรียนรู้เพื่อส่งเสริมความสามารถในการอ่านจับใจความภาษาจีนสำหรับนักศึกษา ระดับปริญญาตรี	1. เพื่อหาประสิทธิภาพของรูปแบบการจัดการเรียนรู้เพื่อส่งเสริมความสามารถในการอ่านจับใจความภาษาจีนสำหรับนักศึกษา ระดับปริญญาตรี	การทดลองแบบหนึ่งกลุ่มสอบก่อนเรียนและสอบหลังเรียน (One group Pretest and Posttest Design)	1. แผนการจัดการเรียนรู้การอ่านจับใจความภาษาจีน สำหรับนักศึกษา ระดับปริญญาตรี	นักศึกษาสาขาวิชาภาษาจีน คณะมนุษยศาสตร์ และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
	2. เพื่อเปรียบเทียบความสามารถในการอ่านจับใจความภาษาจีนก่อนเรียนและสอบหลังเรียน การจัดการเรียนรู้เพื่อส่งเสริมความสามารถในการอ่านจับใจความภาษาจีนสำหรับนักศึกษา ระดับปริญญาตรี		2. คู่มือการจัดการเรียนรู้ การอ่านจับใจความภาษาจีน สำหรับนักศึกษา ระดับปริญญาตรี	
			3. แบบทดสอบวัดความสามารถในการอ่านจับใจความภาษาจีนสำหรับนักศึกษา ระดับปริญญาตรี	

(ต่อ)

ตารางที่ 3.6 (ต่อ)

ขั้นตอนการดำเนินการ	วัตถุประสงค์	วิธีการดำเนินการ	เครื่องมือ	แหล่งข้อมูล
2. การศึกษา	3. เพื่อศึกษา	การสอบถาม	แบบสอบถาม	นักศึกษาศาสาวิชา
ความพึงพอใจ	ความพึงพอใจ	ความพึงพอใจ	ความพึงพอใจ	ภาษาจีน คณะ
เกี่ยวกับการใช้	เกี่ยวกับการใช้	เกี่ยวกับการใช้	เกี่ยวกับการใช้	มนุษยศาสตร์
รูปแบบการจัด	รูปแบบการจัด	รูปแบบการจัด	รูปแบบการจัด	และสังคมศาสตร์
การเรียนรู้	การเรียนรู้	การเรียนรู้	การเรียนรู้	มหาวิทยาลัย
เพื่อส่งเสริม	เพื่อส่งเสริม	เพื่อส่งเสริม	เพื่อส่งเสริม	ราชภัฏ
ความสามารถ	ความสามารถ	ความสามารถ	ความสามารถ	มหาสารคาม
การอ่านจับใจ	การอ่านจับใจ	การอ่านจับใจ	การอ่านจับ	
ความภาษาจีน	ความภาษาจีน	ความภาษาจีน	ใจความภาษาจีน	
สำหรับนักศึกษา	สำหรับนักศึกษา	สำหรับนักศึกษา	สำหรับนักศึกษา	
ระดับปริญญาตรี	ระดับปริญญาตรี	ระดับปริญญาตรี	ระดับปริญญาตรี	

ขั้นตอนที่ 1 การประเมินผลการใช้รูปแบบการจัดการเรียนรู้เพื่อส่งเสริมความสามารถในการอ่านจับใจความภาษาจีน สำหรับนักศึกษาระดับปริญญาตรี ในขั้นตอนนี้ผู้วิจัยได้ดำเนินการดังต่อไปนี้

1. ความมุ่งหมายของการวิจัย

1.1 เพื่อหาประสิทธิภาพของรูปแบบการจัดการเรียนรู้เพื่อส่งเสริมความสามารถการอ่านจับใจความภาษาจีน สำหรับนักศึกษาระดับปริญญาตรี

1.2 เพื่อเปรียบเทียบความสามารถในการอ่านจับใจความภาษาจีนก่อนเรียนและหลังเรียนการจัดการเรียนรู้เพื่อส่งเสริมความสามารถการอ่านจับใจความภาษาจีน สำหรับนักศึกษาระดับปริญญาตรี

2. สมมติฐานการวิจัย

ความสามารถในการอ่านจับใจความภาษาจีน หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05

3. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

3.1 ประชากรได้แก่นักศึกษาศาสาวิชาภาษาจีน คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ รวมทั้งสิ้น 1,152 คน จากจำนวน 7 มหาวิทยาลัยในกลุ่มมหาวิทยาลัยราชภัฏเขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ประกอบด้วยมหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม มหาวิทยาลัยราชภัฏนครราชสีมา

มหาวิทยาลัยราชภัฏอุดรธานี มหาวิทยาลัยราชภัฏศรีสะเกษ มหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี มหาวิทยาลัยราชภัฏเลย และมหาวิทยาลัยราชภัฏร้อยเอ็ด ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2562

3.2 กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ นักศึกษาสาขาวิชาภาษาจีน คณะมนุษยศาสตร์ และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม ชั้นปีที่ 2 จำนวน 1 หมู่เรียน จำนวน 36 คน ซึ่งกลุ่มตัวอย่างได้มาโดยการสุ่มแบบกลุ่ม (Cluster Random Sampling) โดยใช้มหาวิทยาลัยเป็นหน่วยของการสุ่ม แล้วสุ่มหมู่เรียนทั้งสองเป็นกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 1 ห้องเรียน

4. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

4.1 เครื่องมือประกอบการเรียนรู้เพื่อส่งเสริมความสามารถการอ่านจับใจความภาษาจีน สำหรับนักศึกษาระดับปริญญาตรี

4.1.1 รูปแบบการจัดการเรียนรู้เพื่อส่งเสริมความสามารถการอ่านจับใจความภาษาจีน สำหรับนักศึกษาระดับปริญญาตรี

4.1.2 เอกสารประกอบการจัดการเรียนรู้เพื่อส่งเสริมความสามารถการอ่านจับใจความภาษาจีน สำหรับนักศึกษาระดับปริญญาตรี

4.2 แบบทดสอบวัดความสามารถในการอ่านจับใจความภาษาจีน สำหรับนักศึกษาระดับปริญญาตรี

4.3 แบบสอบถามความพึงพอใจ

5. การเก็บรวบรวมข้อมูล

การวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ใช้แบบการทดลองแบบหนึ่งกลุ่มสอบก่อนเรียนและสอบหลังเรียน (One group Pretest and Posttest Design)

ตารางที่ 3.7

รูปแบบการทดลองแบบหนึ่งกลุ่มสอบก่อนเรียนและสอบหลังเรียน

	ประเมินก่อนเรียน	ตัวแปรอิสระ	ประเมินหลังเรียน
	O1	X	O2
X	หมายถึง	รูปแบบการอ่านจับใจความภาษาจีน สำหรับนักศึกษาระดับปริญญาตรี	
O1	หมายถึง	การประเมินก่อนการจัดกิจกรรมโดยใช้รูปแบบการอ่านจับใจความภาษาจีน สำหรับนักศึกษาระดับปริญญาตรี	
O2	หมายถึง	การประเมินหลังการจัดกิจกรรมโดยใช้รูปแบบการอ่านจับใจความภาษาจีน สำหรับนักศึกษาระดับปริญญาตรี	

โดยมีการศึกษาผลการใช้รูปแบบการจัดการเรียนรู้เพื่อส่งเสริมความสามารถการอ่านจับใจความภาษาจีน สำหรับนักศึกษาระดับปริญญาตรี ดังนี้

5.1 ผู้วิจัยเตรียมเครื่องมือประกอบการจัดการเรียนรู้ ได้แก่ แผนการจัดการเรียนรู้คู่มือการจัดการเรียนรู้ และแบบทดสอบวัดความสามารถในการอ่านจับใจความภาษาจีน สำหรับนักศึกษาระดับปริญญาตรี และแบบสอบถามความพึงพอใจ

5.2 เตรียมอาจารย์ผู้ช่วยวิจัยที่จะทำการสอนเพื่อยืนยันความถูกต้อง โดยชี้แจงทำความเข้าใจเกี่ยวกับความมุ่งหมายของรูปแบบการจัดการเรียนรู้ การดำเนินกิจกรรม และการประเมินผล

5.3 ดำเนินการใช้รูปแบบการจัดการเรียนรู้เพื่อส่งเสริมความสามารถการอ่านจับใจความภาษาจีน สำหรับนักศึกษาระดับปริญญาตรี ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2562 นักศึกษาชั้นปีที่ 2 หลักสูตรสาขาวิชาภาษาจีน คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม จำนวน 1 หมู่เรียน จำนวน 36 คน โดยดำเนินการรวมทั้งสิ้น 15 สัปดาห์ รวม 60 ชั่วโมง

6. การวิเคราะห์ข้อมูล

6.1 วิเคราะห์ค่าสถิติพื้นฐาน ได้แก่ ค่าเฉลี่ย ร้อยละ และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

6.2 ทดสอบสมมติฐาน โดยการเปรียบเทียบความสามารถในการอ่านจับใจความภาษาจีน สำหรับนักศึกษาระดับปริญญาตรี ก่อนเรียนและหลังเรียน (t-test Dependent Samples) ขั้นตอนที่ 2 ศึกษาความพึงพอใจเกี่ยวกับการใช้รูปแบบการจัดการเรียนรู้เพื่อส่งเสริมความสามารถการอ่านจับใจความภาษาจีน สำหรับนักศึกษาระดับปริญญาตรี ในขั้นตอนนี้ผู้วิจัยได้ดำเนินการดังต่อไปนี้

1. ความมุ่งหมายของการวิจัย

เพื่อศึกษาความพึงพอใจเกี่ยวกับการใช้รูปแบบการจัดการเรียนรู้เพื่อส่งเสริมความสามารถการอ่านจับใจความภาษาจีน สำหรับนักศึกษาระดับปริญญาตรี

2. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

2.1 ประชากรได้แก่นักศึกษาสาขาวิชาภาษาจีน คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์รวมทั้งสิ้น 1,152 คน จากจำนวน 7 มหาวิทยาลัยในกลุ่มมหาวิทยาลัยราชภัฏเขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2562

2.2 กลุ่มตัวอย่างได้แก่นักศึกษาสาขาวิชาภาษาจีน คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม ชั้นปีที่ 2 จำนวน 1 หมู่เรียนจำนวน 36 คน ซึ่งกลุ่มตัวอย่างได้มาโดยการสุ่มแบบกลุ่ม (Cluster Random Sampling) โดยใช้มหาวิทยาลัยเป็นหน่วยของการสุ่มแล้วสุ่มหมู่เรียนทั้งสองเป็นกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 1 ห้องเรียน

3. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ แบบสอบถามความพึงพอใจเกี่ยวกับการใช้รูปแบบการจัดการเรียนรู้เพื่อส่งเสริมความสามารถการอ่านจับใจความภาษาจีน สำหรับนักศึกษาระดับปริญญาตรี

4. การสร้างและหาคุณภาพของเครื่องมือ

แบบสอบถามความพึงพอใจเกี่ยวกับการใช้รูปแบบการจัดการเรียนรู้เพื่อส่งเสริมความสามารถการอ่านจับใจความภาษาจีน สำหรับนักศึกษาระดับปริญญาตรี ผู้วิจัยดำเนินการสร้างและหาคุณภาพของเครื่องมือ ดังนี้

4.1 ศึกษาเอกสารและวิธีการเกี่ยวกับการสร้างแบบสอบถามความพึงพอใจเกี่ยวกับการใช้รูปแบบการจัดการเรียนรู้เพื่อส่งเสริมความสามารถการอ่านจับใจความภาษาจีน สำหรับนักศึกษาระดับปริญญาตรี

4.2 สร้างแบบสอบถามความพึงพอใจเกี่ยวกับการใช้รูปแบบการจัดการเรียนรู้เพื่อส่งเสริมความสามารถการอ่านจับใจความภาษาจีน สำหรับนักศึกษาระดับปริญญาตรี แบบประเมินตามวิธีของลิเคิร์ต (Likert) เป็นมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ จำนวน 20 ข้อ

4.3 นำแบบสอบถามความพึงพอใจเกี่ยวกับการใช้รูปแบบการจัดการเรียนรู้เพื่อส่งเสริมความสามารถการอ่านจับใจความภาษาจีน สำหรับนักศึกษาระดับปริญญาตรี ที่สร้างขึ้นเสนอผู้เชี่ยวชาญชุดเดิม เพื่อพิจารณาความสอดคล้องระหว่างนิยามศัพท์เฉพาะกับข้อความที่ต้องการวัดของข้อความแต่ละข้อให้สอดคล้อง ชัดเจน เหมาะสม พบว่ามีค่าความสอดคล้อง เท่ากับ 0.80 - 1.00

4.4 นำแบบสอบถามความพึงพอใจเกี่ยวกับการใช้รูปแบบการจัดการเรียนรู้เพื่อส่งเสริมความสามารถการอ่านจับใจความภาษาจีน สำหรับนักศึกษาระดับปริญญาตรีไปใช้กับกลุ่มตัวอย่าง

5. การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยใช้แบบสอบถามความพึงพอใจเกี่ยวกับการใช้รูปแบบการจัดการเรียนรู้เพื่อส่งเสริมความสามารถการอ่านจับใจความภาษาจีน สำหรับนักศึกษาระดับปริญญาตรี หลังจากทดลองใช้รูปแบบการจัดการเรียนรู้เพื่อส่งเสริมความสามารถการอ่านจับใจความภาษาจีน สำหรับนักศึกษาระดับปริญญาตรี โดยวิธีดำเนินการดังนี้

5.1 ผู้วิจัยเก็บรวบรวมข้อมูลกับนักศึกษาชั้นปีที่ 2 หลักสูตรสาขาวิชาภาษาจีน มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคามที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง

5.2 เก็บรวบรวมข้อมูลโดยใช้แบบสอบถามความพึงพอใจเกี่ยวกับการใช้รูปแบบการจัดการเรียนรู้เพื่อส่งเสริมความสามารถการอ่านจับใจความภาษาจีน สำหรับนักศึกษาระดับปริญญาตรี โดยผู้วิจัยทำการเก็บรวบรวมข้อมูลพร้อมรับเอกสาร ในการเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยตนเอง

6. การวิเคราะห์ข้อมูล

วิเคราะห์ค่าสถิติพื้นฐาน ได้แก่ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

1. สถิติที่ใช้ในการวิจัยระยะที่ 3

1.1 การหาร้อยละ (Percentage) โดยคำนวณจากสูตรต่อไปนี้ (อัฐพล อินตะเสนา, 2561, น. 227)

$$P = \frac{f}{N} \times 100 \quad (3-10)$$

เมื่อ P แทน ร้อยละ

f แทน ความถี่ที่ต้องการแปลงเป็นร้อยละ

N แทน จำนวนความถี่ทั้งหมด

1.2 การหาค่าเฉลี่ย (Mean) โดยคำนวณจากสูตรต่อไปนี้ (สมบัติ ท้ายเรือคำ, 2553, น. 128)

$$\bar{X} = \frac{\sum X}{n} \quad (3-11)$$

เมื่อ \bar{X} แทน ค่าเฉลี่ยเลขคณิต $\sum X$ แทน ผลรวมของข้อมูลในกลุ่มตัวอย่าง

n แทน จำนวนข้อมูลในกลุ่มตัวอย่าง

1.3 การหาส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) โดยคำนวณจากสูตรต่อไปนี้ (สมบัติ ท้ายเรือคำ, 2553, น. 144)

$$S = \sqrt{\frac{n \sum x^2 - (\sum x)^2}{n(n-1)}} \quad (3-12)$$

1.4 การคำนวณหาประสิทธิภาพของแผนการจัดการเรียนรู้ ตามเกณฑ์ 80/80 โดยการหาค่า E_1 และ E_2 ใช้สูตร ดังนี้ (เผชัญ กิจระการ, 2544, น. 47)

$$E_1 = \frac{\sum x}{N} \times 100 \quad (3-13)$$

เมื่อ E_1 แทน ร้อยละของคะแนนเฉลี่ยของนักศึกษาทุกคนคะแนนของการทำกิจกรรมตามแผนการจัดการเรียนรู้ และแบบทดสอบระหว่างเรียนทุกแผนรวมกัน คิดเป็นร้อยละ 80

$\sum x$ แทน ผลรวมของคะแนนที่ได้จากการวัดผลระหว่างเรียน

N แทน จำนวนผู้เรียนทั้งหมด

A แทน คะแนนเต็มจากการวัดผลระหว่างเรียน

1.5 การหาประสิทธิภาพของผลลัพธ์ (E_2) ใช้สูตร ดังนี้ (บุญชม ศรีสะอาด และคณะ, 2558, น. 126)

$$E_2 = \frac{\sum y}{N} \times 100 \quad (3-14)$$

เมื่อ E_2 แทน คะแนนเฉลี่ยที่ได้จากการทำแบบทดสอบหลังเรียน คิดเป็นร้อยละ 80

$\sum y$ แทน ผลรวมของคะแนนที่ได้จากการทดสอบหลังเรียน

N แทน จำนวนผู้เรียนทั้งหมด

B แทน คะแนนเต็มของผลการสอบหลังเรียน

1.6 สถิติที่ใช้ในการทดสอบสมมติฐาน

การหาค่าความแตกต่างของค่าเฉลี่ยคะแนนแบบทดสอบวัดความสามารถการอ่านจับใจความภาษาจีน ก่อนเรียน และหลังเรียนโดยใช้รูปแบบการจัดการเรียนรู้เพื่อส่งเสริมความสามารถการอ่านจับใจความภาษาจีน สำหรับนักศึกษาระดับปริญญาตรีโดยใช้สูตร t-test (Dependent Samples) จากโปรแกรมสำเร็จรูป

บทที่ 4

ผลการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการพัฒนารูปแบบการจัดการเรียนรู้เพื่อส่งเสริมความสามารถในการอ่านจับใจความภาษาจีนสำหรับนักศึกษาระดับปริญญาตรี มีวัตถุประสงค์ในการศึกษาคือ 1) เพื่อศึกษาปัญหาและความต้องการการจัดการเรียนรู้เพื่อส่งเสริมความสามารถในการอ่านจับใจความภาษาจีน สำหรับนักศึกษาระดับปริญญาตรี 2) เพื่อพัฒนารูปแบบการจัดการเรียนรู้เพื่อส่งเสริมความสามารถในการอ่านจับใจความภาษาจีน สำหรับนักศึกษาระดับปริญญาตรี และ 3) เพื่อศึกษาผลการใช้รูปแบบการจัดการเรียนรู้เพื่อส่งเสริมความสามารถในการอ่านจับใจความภาษาจีน สำหรับนักศึกษาระดับปริญญาตรี ในส่วนนี้ผู้วิจัยได้วิเคราะห์ข้อมูล ตามลำดับดังนี้

1. สัญลักษณ์ที่ใช้ในการเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล
2. ลำดับขั้นตอนในการเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล
3. ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

4.1 สัญลักษณ์ที่ใช้ในการนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัยครั้งนี้ ได้กำหนดสัญลักษณ์และอักษรย่อที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลดังนี้

\bar{X}	แทน	ค่าเฉลี่ย
n	แทน	จำนวนนักเรียนกลุ่มตัวอย่าง
S	แทน	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน
E_1	แทน	คะแนนระหว่างจัดการเรียนรู้
E_2	แทน	คะแนนหลังการจัดการเรียนรู้
t	แทน	ค่าสถิติ t
*	แทน	มีนัยสำคัญทางสถิติ

4.2 ลำดับขั้นตอนในการเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ดำเนินการวิเคราะห์ตามลำดับขั้นตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ผลการวิเคราะห์ปัญหาและความต้องการการจัดการเรียนรู้เพื่อส่งเสริมความสามารถในการอ่านจับใจความภาษาจีน สำหรับนักศึกษาระดับปริญญาตรี

ตอนที่ 2 ผลการวิเคราะห์รูปแบบการจัดการเรียนรู้เพื่อส่งเสริมความสามารถในการอ่านจับใจความภาษาจีน สำหรับนักศึกษาระดับปริญญาตรี

ตอนที่ 3 ผลการวิเคราะห์การใช้รูปแบบการจัดการเรียนรู้เพื่อส่งเสริมความสามารถในการอ่านจับใจความภาษาจีน สำหรับนักศึกษาระดับปริญญาตรี

4.3 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การพัฒนาารูปแบบการจัดการเรียนรู้เพื่อส่งเสริมความสามารถในการอ่านจับใจความภาษาจีนสำหรับนักศึกษาระดับปริญญาตรี ผู้วิจัยได้วิเคราะห์ข้อมูลตามลำดับดังต่อไปนี้

ตอนที่ 1 ผลการวิเคราะห์ปัญหาและความต้องการรูปแบบการจัดการเรียนรู้ เพื่อส่งเสริมความสามารถในการอ่านจับใจความภาษาจีนสำหรับนักศึกษาระดับปริญญาตรี

ผลการวิเคราะห์ปัญหาและความต้องการรูปแบบการจัดการเรียนรู้เพื่อส่งเสริมความสามารถในการอ่านจับใจความภาษาจีน สำหรับนักศึกษาระดับปริญญาตรี โดยผู้วิจัยได้ศึกษาปัญหาและความต้องการรูปแบบการจัดการเรียนรู้เพื่อส่งเสริมความสามารถในการอ่านจับใจความภาษาจีนสำหรับนักศึกษาระดับปริญญาตรีกับอาจารย์ผู้สอน และนักศึกษา โดยมีรายละเอียดดังต่อไปนี้

1. ผลการวิเคราะห์ปัญหาและความต้องการรูปแบบการจัดการเรียนรู้เพื่อส่งเสริมความสามารถในการอ่านจับใจความภาษาจีน สำหรับนักศึกษาระดับปริญญาตรีของอาจารย์ผู้สอน
ผลการวิเคราะห์ปรากฏดังตารางที่ 4.1

ตารางที่ 4.1

ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานปัญหาและความต้องการรูปแบบการจัดการเรียนรู้เพื่อส่งเสริมความสามารถในการอ่านจับใจความภาษาจีน สำหรับนักศึกษาระดับปริญญาตรีของอาจารย์ผู้สอน

(n = 30)

รายด้าน	\bar{X}	S	ระดับ
ด้านปัญหา	4.32	0.44	มาก
ด้านความต้องการ	4.56	0.48	มากที่สุด
เฉลี่ยรวม	4.44	0.54	มาก

จากตารางที่ 4.1 ผลการวิเคราะห์ปัญหาและความต้องการรูปแบบการจัดการเรียนรู้เพื่อส่งเสริมความสามารถในการอ่านจับใจความภาษาจีน สำหรับนักศึกษาระดับปริญญาตรีของอาจารย์ผู้สอน มีค่าเฉลี่ยรวมอยู่ในระดับมาก (\bar{X} = 4.44, S = 0.54) เมื่อพิจารณารายด้านพบว่า ด้านปัญหา มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก (\bar{X} = 4.32, S = 0.44) และด้านความต้องการ มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากที่สุด (\bar{X} = 4.56, S = 0.48)

2. ผลการวิเคราะห์ปัญหาและความต้องการรูปแบบการจัดการเรียนรู้เพื่อส่งเสริมความสามารถในการอ่านจับใจความภาษาจีนสำหรับนักศึกษาระดับปริญญาตรีของนักศึกษา ผลการวิเคราะห์ปรากฏดังตารางที่ 4.2

ตารางที่ 4.2

ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานปัญหาและความต้องการรูปแบบการจัดการเรียนรู้เพื่อส่งเสริมความสามารถในการอ่านจับใจความภาษาจีนสำหรับนักศึกษาระดับปริญญาตรีของนักศึกษา (n = 100)

รายด้าน	\bar{X}	S	ระดับ
ด้านปัญหา	4.59	0.45	มากที่สุด
ด้านความต้องการ	4.58	0.47	มากที่สุด
เฉลี่ยรวม	4.59	0.65	มากที่สุด

จากตารางที่ 4.2 ผลการวิเคราะห์ปัญหาและความต้องการรูปแบบการจัดการเรียนรู้เพื่อส่งเสริมความสามารถในการอ่านจับใจความภาษาจีนสำหรับนักศึกษาระดับปริญญาตรีของนักศึกษา มีค่าเฉลี่ยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด (\bar{X} = 4.59, S = 0.65) เมื่อพิจารณารายด้านพบว่า ด้านปัญหามีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากที่สุด (\bar{X} = 4.59, S = 0.45) และด้านความต้องการ มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากที่สุด (\bar{X} = 4.58, S = 0.47)

3. การวิเคราะห์ปัญหาและความต้องการที่นำมาใช้ในการออกแบบการวิจัยผู้วิจัยได้ทำการวิเคราะห์ปัญหาและความต้องการ โดยนำแบบสัมภาษณ์ไปสัมภาษณ์อาจารย์ผู้สอนหลักสูตรสาขาวิชาภาษาจีน ระดับปริญญาตรี คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2561 จำนวน 10 คน โดยอาจารย์แต่ละท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญ และมีประสบการณ์ทางการสอนภาษาจีนในระดับอุดมศึกษาไม่น้อยกว่า 10 ปี ซึ่งรายละเอียดการให้สัมภาษณ์ครูผู้สอน มีรายละเอียดดังต่อไปนี้

“...เห็นด้วยกับการสอนเพื่อส่งเสริมความสามารถการอ่านจับใจความภาษาจีน สำหรับนักศึกษาระดับปริญญาตรี เพราะทักษะนี้เป็นทักษะที่สำคัญเป็นอย่างมากสำหรับผู้เรียนสาขาวิชาภาษาจีน และในอนาคตนักศึกษาเหล่านี้จะต้องนำประโยชน์ที่เกิดขึ้นจากการเรียนไปใช้ในการประกอบอาชีพ ทั้งภาครัฐ และเอกชน

(อาจารย์ผู้สอนภาษาจีนคนที่ 1, สัมภาษณ์, 2561)

“...เห็นด้วยที่มีการจัดการเรียนรู้เพื่อส่งเสริมความสามารถการอ่านจับใจความภาษาจีน สำหรับนักศึกษาระดับปริญญาตรี ความสามารถในการอ่านจับใจความโดยหลัก ๆ นักศึกษาจะต้องทราบวัตถุประสงค์ของผู้เขียน จับใจความสำคัญของรายละเอียด คาดคะเนหรือทำนายเหตุการณ์ แยกข้อเท็จจริงและข้อคิดเห็น รวมทั้งประเมินคุณค่าของเรื่องที้อ่านได้...”

(อาจารย์ผู้สอนภาษาจีนคนที่ 2, สัมภาษณ์, 2561)

“...เห็นด้วยกับการสอนเพื่อส่งเสริมความสามารถการอ่านจับใจความภาษาจีน สำหรับนักศึกษาระดับปริญญาตรี และถ้าอาจารย์ผู้สอนได้นำเทคนิคการสอน หรือรูปแบบการสอนมาประยุกต์ใช้ในการสอน ให้การสอนมีความน่าสนใจและมีแบบฝึกทักษะทางการอ่านจับใจความให้นักศึกษาได้ฝึกทักษะบ่อย ๆ นักศึกษาก็จะมีทักษะทางด้านนี้มากยิ่งขึ้น...”

(อาจารย์ผู้สอนภาษาจีนคนที่ 3, สัมภาษณ์, 2561)

“...เห็นด้วยอย่างมากกับการสอนเพื่อส่งเสริมความสามารถการอ่านจับใจความภาษาจีน สำหรับนักศึกษาระดับปริญญาตรี พฤติกรรมการอ่านจับใจความจะสามารถแก้ปัญหาให้กับนักศึกษาในหลายๆ ด้าน เช่น ด้านการอ่านออกเสียงภาษาจีน ฝึกให้นักศึกษารู้จักการคิดวิเคราะห์แก้ปัญหาในการทำความเข้าใจบทอ่าน และถ้ามีแบบฝึกทักษะการอ่านจับใจความให้นักศึกษาได้ฝึกอย่างหลากหลายแล้วก็จะเป็นการเพิ่มประสบการณ์เกี่ยวกับการอ่านภาษาจีนให้กับนักศึกษานักศึกษาสามารถเชื่อมโยงความคิดที่ได้จากเรื่องปรับใช้ในชีวิตประจำวันได้อีกทางหนึ่งด้วย...”

(อาจารย์ผู้สอนภาษาจีนคนที่ 4, สัมภาษณ์, 2561)

“...เห็นด้วยเพราะการจัดการเรียนรู้เพื่อส่งเสริมความสามารถการอ่านจับใจความภาษาจีน สำหรับนักศึกษาระดับปริญญาตรี จะทำให้นักศึกษาเกิดการเรียนรู้ด้วยตนเอง สามารถแก้ปัญหาในการเรียนทำให้เข้าใจบทอ่านได้ดียิ่งขึ้นและยังช่วยให้นักศึกษามีความสามารถในการคิดวิเคราะห์ทำให้การอ่านมีประสิทธิภาพ พฤติกรรมการอ่านจับใจความภาษาจีนมีความครบถ้วนสมบูรณ์ และช่วยพัฒนาความสามารถในการอ่านจับใจความภาษาจีนของผู้เรียนได้อย่างมีประสิทธิภาพและประสบผลสำเร็จ...”

(อาจารย์ผู้สอนภาษาจีนคนที่ 5, สัมภาษณ์, 2561)

“...เห็นด้วยโดยส่วนใหญ่ นักศึกษายังขาดความสามารถในการอ่านจับใจความ ซึ่งหากนักศึกษาได้รับการฝึกทักษะด้านการอ่านจับใจความบ่อยๆ คิดว่าทักษะในการอ่านด้านนี้ของนักศึกษาจะเพิ่มขึ้นอย่างแน่นอน และอีกอย่างหนึ่งคือ นักศึกษาแต่ละคนก็มีพื้นฐานที่ไม่เท่ากันทำให้การเรียนการจัดการเรียนการสอนเป็นไปค่อนข้างยาก

(อาจารย์ผู้สอนภาษาจีนคนที่ 6, สัมภาษณ์, 2561)

“...เห็นด้วยกับการสอนเพื่อส่งเสริมความสามารถการอ่านจับใจความภาษาจีน การอ่านจับใจความที่สำคัญควรประกอบด้วย 1) การจับใจความสำคัญของรายละเอียด 2) การรู้วัตถุประสงค์ของผู้เขียน 3) การแยกข้อเท็จจริงและข้อคิดเห็น 4) การคาดคะเนหรือทำนายเหตุการณ์หรือผลที่จะเกิดขึ้น และ 5) การประเมินคุณค่าของเรื่อง...”

(อาจารย์ผู้สอนภาษาจีนคนที่ 7, สัมภาษณ์, 2561)

“...เห็นด้วยนะค่ะ เพราะว่าการอ่านแบบจับใจความ ผู้อ่านต้องเริ่มต้นด้วยการมีสติ รู้ว่ากำลังอ่านเพื่อจับใจความ เพราะฉะนั้นห้ามหลงไหล หรือ “อิน” ทางด้านอารมณ์ไปกับเนื้อหา โดยส่วนใหญ่เราจะไม่นำเทคนิคอ่านจับใจความไปใช้กับการอ่านนวนิยาย หรือการอ่านบทกวีเพื่ออรรถรสค่ะ ยกเว้นจะเรียนสาขาอักษรศาสตร์หรือมนุษยศาสตร์ และอ่านเพื่อเตรียมตัวสอบไม่ทัน แบบที่ดิฉันเคยทำเมื่อสมัยเรียน การอ่านอย่างมีสตินั้น อ่านไปก็ต้องพยายามหาคำตอบอยู่เสมอว่า “ทำไม” “อะไร” “เมื่อไร” “อย่างไร” “ที่ไหน” ในบรรดาคำถามทั้งห้า นั้น “ทำไม” เป็นคำถามที่ทรงพลังที่สุด...”

(อาจารย์ผู้สอนภาษาจีนคนที่ 8, สัมภาษณ์, 2561)

“...เห็นด้วยเพราะการอ่านเป็นความสามารถที่มีความจำเป็นอย่างยิ่งต่อการเรียนของนักศึกษาโดยเฉพาะนักศึกษาสาขาวิชาภาษาจีน ซึ่งนอกจากจะทำให้เกิดความรู้แล้วยังก่อให้เกิดความเพลิดเพลิน ส่งเสริมความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ ได้แนวคิดในการดำเนินชีวิต เพราะฉะนั้นการอ่านจึงเป็น

หัวใจสำคัญของการศึกษาทุกระดับ และเป็นเครื่องมือแสวงหาความรู้ในเรื่องต่าง ๆ การอ่านที่มีประสิทธิภาพจะต้องอ่านแล้วจับใจความสำคัญได้ สรุปสาระสำคัญของเรื่องที่อ่านได้...”

(อาจารย์ผู้สอนภาษาจีนคนที่ 9, สัมภาษณ์, 2561)

“...เห็นด้วยเพราะการอ่านจับใจความเป็นความสามารถที่จำเป็นต่อการรับรู้ข้อมูลข่าวสารในชีวิตประจำวัน และในขณะที่อ่านจะต้องรู้จัก คิด วิเคราะห์ วิจารณ์เพื่อนำความรู้ที่ได้ไปใช้เป็นประโยชน์ ดังนั้นนักศึกษาจึงควรฝึกทักษะการอ่านจับใจความอย่างถูกต้องเพื่อพื้นฐานในการอ่านขั้นสูงต่อไป ดังนั้นการจับใจความสำคัญ คือ การพยายามหาแก่นของย่อหน้าที่สามารถครอบคลุมเนื้อความในย่อหน้านั้น โดยจะเป็นใจความหรือประโยคเดียว ๆ ได้โดยไม่ต้องมีประโยคอื่นประกอบ ในแต่ละย่อหน้าจะมีประโยคใจความสำคัญเพียงประโยคเดียว อย่างมากไม่เกินสองประโยคเป็นใจความสำคัญและเด่นที่สุดในย่อหน้า

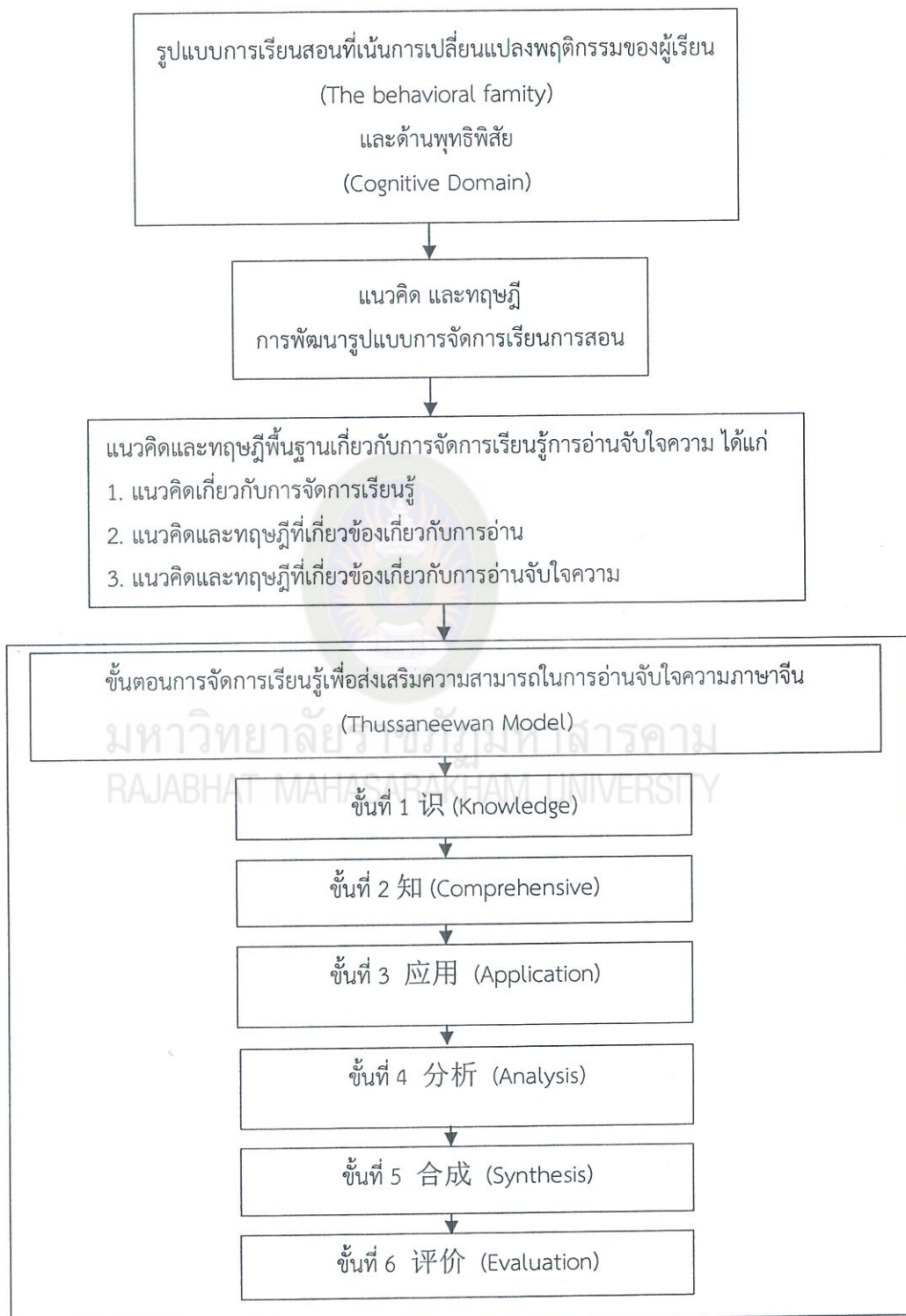
(อาจารย์ผู้สอนภาษาจีนคนที่ 10, สัมภาษณ์, 2561)

จากการศึกษาศึกษาปัญหาและความต้องการรูปแบบการจัดการเรียนรู้เพื่อส่งเสริมความสามารถในการอ่านจับใจความภาษาจีนสำหรับนักศึกษาระดับปริญญาตรีทั้งการตอบแบบสอบถามและการดำเนินการสัมภาษณ์ พบว่า ทั้งอาจารย์ผู้สอนและนักศึกษาได้สะท้อนถึงปัญหาและความต้องการในการพัฒนาทักษะการอ่านจับใจความภาษาจีน สำหรับนักศึกษาระดับปริญญาตรี พบว่า นักศึกษาส่วนใหญ่ได้ระบุถึงความสำคัญของการอ่านจับใจความว่าเป็นทักษะที่มีความสำคัญ และมีความจำเป็นอย่างมากสำหรับผู้เรียนภาษาจีน ถ้าผู้เรียนหรือนักศึกษาได้รับการพัฒนาความสามารถในด้านนี้อย่างถูกต้องก็จะทำให้เกิดทักษะ ที่สำคัญในการนำไปประยุกต์ในการเรียน และในการประกอบอาชีพในอนาคต จากข้อมูลดังกล่าวผู้วิจัยได้ดำเนินการพัฒนารูปแบบการจัดการเรียนรู้เพื่อส่งเสริมความสามารถในการอ่านจับใจความภาษาจีนสำหรับนักศึกษาระดับปริญญาตรีในระยะต่อไป

ตอนที่ 2 ผลการพัฒนารูปแบบการจัดการเรียนรู้เพื่อส่งเสริมความสามารถในการอ่านจับใจความภาษาจีนสำหรับนักศึกษาระดับปริญญาตรี

การพัฒนารูปแบบการจัดการเรียนรู้เพื่อส่งเสริมความสามารถในการอ่านจับใจความภาษาจีนสำหรับนักศึกษาระดับปริญญาตรี ผู้วิจัยได้ดำเนินการพัฒนารูปแบบการจัดการเรียนรู้เพื่อส่งเสริมความสามารถในการอ่านจับใจความภาษาจีนสำหรับนักศึกษาระดับปริญญาตรี โดยดั่งมีรายละเอียดดังนี้

1. ผลการสังเคราะห์รูปแบบการจัดการเรียนรู้เพื่อส่งเสริมความสามารถในการอ่าน
จับใจความภาษาจีน ระดับปริญญาตรี (Thussaneewan Model)

ภาพที่ 4.1 รูปแบบการจัดการเรียนรู้เพื่อส่งเสริมความสามารถในการอ่านจับใจความภาษาจีน
ระดับปริญญาตรี

2. ผลการตรวจสอบรูปแบบการจัดการเรียนรู้เพื่อส่งเสริมความสามารถในการอ่านจับใจความภาษาจีนระดับปริญญาตรีโดยผู้เชี่ยวชาญ

ผลการตรวจสอบรูปแบบการจัดการเรียนรู้เพื่อส่งเสริมความสามารถในการอ่านจับใจความภาษาจีนระดับปริญญาตรี โดยผู้เชี่ยวชาญจำนวน 5 ท่าน ผลการประเมินดังตารางที่ 4.2

ตารางที่ 4.2

ผลการประเมินความเหมาะสมของรูปแบบการจัดการเรียนรู้เพื่อส่งเสริมความสามารถในการอ่านจับใจความภาษาจีนระดับปริญญาตรีโดยผู้เชี่ยวชาญ ($n = 5$)

รายการประเมิน	\bar{X}	S	ระดับ
1. ความเป็นมาและความสำคัญ	4.80	0.44	มากที่สุด
2. แนวคิดและทฤษฎีในการพัฒนารูปแบบการจัดการเรียนรู้เพื่อส่งเสริมความสามารถในการอ่านจับใจความภาษาจีนระดับปริญญาตรี	4.60	0.54	มากที่สุด
3. ความมุ่งหมายของรูปแบบการจัดการเรียนรู้เพื่อส่งเสริมความสามารถในการอ่านจับใจความภาษาจีนระดับปริญญาตรี	4.60	0.54	มากที่สุด
4. เนื้อหาที่ใช้ในการจัดการเรียนรู้	4.80	0.44	มากที่สุด
5. องค์ประกอบของรูปแบบการจัดการเรียนรู้เพื่อส่งเสริมความสามารถในการอ่านจับใจความภาษาจีนระดับปริญญาตรี	4.60	0.54	มากที่สุด
6. เครื่องมือของรูปแบบการจัดการเรียนรู้เพื่อส่งเสริมความสามารถในการอ่านจับใจความภาษาจีนระดับปริญญาตรี	4.60	0.54	มากที่สุด
7. กระบวนการจัดการเรียนรู้เพื่อส่งเสริมความสามารถในการอ่านจับใจความภาษาจีนระดับปริญญาตรี	4.80	0.44	มากที่สุด
8. ผลที่คาดว่าจะได้รับจากการใช้รูปแบบการจัดการเรียนรู้เพื่อส่งเสริมความสามารถในการอ่านจับใจความภาษาจีนระดับปริญญาตรี	4.60	0.54	มากที่สุด
เฉลี่ยรวม	4.67	0.21	มากที่สุด

จากตารางที่ 4.2 พบว่า ผลการประเมินรูปแบบการจัดการเรียนรู้เพื่อส่งเสริมความสามารถในการอ่านจับใจความภาษาจีนระดับปริญญาตรีโดยผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 5 ท่าน มีความเหมาะสมในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.67$, $S = 0.21$) เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ด้านความเป็นมาและความสำคัญ ด้านเนื้อหาที่ใช้ในการจัดการเรียนรู้ และด้านกระบวนการจัดการเรียนรู้เพื่อส่งเสริมความสามารถใน

การอ่านจับใจความภาษาจีนระดับปริญญาตรีมีค่าเฉลี่ยสูงที่สุด ($\bar{X} = 4.80$) รองลงมา คือ ด้านแนวคิด และทฤษฎีในการพัฒนารูปแบบการจัดการเรียนรู้เพื่อส่งเสริมความสามารถในการอ่านจับใจความ ภาษาจีนระดับปริญญาตรี ด้านความมุ่งหมายของรูปแบบการจัดการเรียนรู้เพื่อส่งเสริมความสามารถ ในการอ่านจับใจความภาษาจีนระดับปริญญาตรี ด้านองค์ประกอบของรูปแบบการจัดการเรียนรู้เพื่อ ส่งเสริมความสามารถในการอ่านจับใจความภาษาจีนระดับปริญญาตรี ด้านเครื่องมือของรูปแบบการจัด การเรียนรู้เพื่อส่งเสริมความสามารถในการอ่านจับใจความภาษาจีนระดับปริญญาตรีและด้านผลที่ คาดว่าจะได้รับจากการใช้รูปแบบการจัดการเรียนรู้เพื่อส่งเสริมความสามารถในการอ่านจับใจความ ภาษาจีน ระดับปริญญาตรีตามลำดับ ($\bar{X} = 4.60$)

3. ผลการตรวจสอบความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของรูปแบบการจัดการเรียนรู้ เพื่อส่งเสริมความสามารถในการอ่านจับใจความภาษาจีนระดับปริญญาตรี

ผลการตรวจสอบความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของรูปแบบการจัดการเรียนรู้ เพื่อส่งเสริมความสามารถในการอ่านจับใจความภาษาจีนระดับปริญญาตรี ผู้วิจัยดำเนินการทดลองกับ นักศึกษาระดับปริญญาตรี สาขาวิชาภาษาจีน คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2561 จำนวน 33 คน โดยผู้วิจัยเป็นผู้สอนเอง ใช้ระยะเวลา 2 สัปดาห์ พบปัญหา อุปสรรค และแนวทางแก้ไขจากการ ดำเนินการจัดการเรียนรู้โดยใช้รูปแบบการจัดการเรียนรู้เพื่อส่งเสริมความสามารถในการอ่านจับใจความ ภาษาจีน ระดับปริญญาตรี ซึ่งมีรายละเอียดดังนี้

ตารางที่ 4.3

ปัญหา อุปสรรคจากการดำเนินการจัดประสบการณ์ โดยใช้รูปแบบการจัดการเรียนรู้ เพื่อส่งเสริม ความสามารถในการอ่านจับใจความภาษาจีน ระดับปริญญาตรี

ข้อ	ปัญหาอุปสรรค	การแก้ไข
1	เวลาในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ น้อย	ควรเพิ่มเวลาให้นักศึกษาในการทำกิจกรรม ชั้นตอนและควรมีการเชื่อมโยงในแต่ละขั้นตอน และอาจารย์ค่อย ๆ อธิบายแต่ละขั้นตอน เพื่อให้ นักศึกษาสามารถปฏิบัติกิจกรรมได้ดี ยิ่งขึ้น
2	นักศึกษาบางส่วนยังอ่านคำศัพท์ ภาษาจีนได้ไม่คล่อง และไม่รู้จัก ความหมาย	ควรมีการทบทวนคำศัพท์พื้นฐาน และทวน ความหมายของคำที่นำมาใช้

(ต่อ)

ตารางที่ 4.3 (ต่อ)

ข้อ	ปัญหาอุปสรรค	การแก้ไข
3	นักศึกษาไม่สามารถอ่านเรื่องได้ทันตามเวลาที่กำหนด ส่งผลให้การจับใจความภาษาจีนออกมาได้ไม่ดี	อาจารย์ผู้สอนควรทำความเข้าใจและชี้แจงเกี่ยวกับเรื่องที่นำมาให้นักศึกษาอ่าน รวมทั้งเพิ่มเวลาให้กับนักศึกษา

การตรวจสอบความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของรูปแบบการจัดการเรียนรู้เพื่อส่งเสริมความสามารถในการอ่านจับใจความภาษาจีนระดับปริญญาตรี พบว่า มีเหมาะสมและความเป็นไปได้ในการจัดการเรียนรู้และผู้วิจัยได้ดำเนินการแก้ไขปัญหาอุปสรรคในการจัดการเรียนรู้แล้ว หลังจากนั้นจึงได้นำรูปแบบการจัดการเรียนรู้เพื่อส่งเสริมความสามารถในการอ่านจับใจความภาษาจีนระดับปริญญาตรีไปใช้ในระยะต่อไป

ตอนที่ 3 ผลการใช้รูปแบบการจัดการเรียนรู้เพื่อส่งเสริมความสามารถในการอ่านจับใจความภาษาจีนระดับปริญญาตรี

การศึกษาผลการใช้รูปแบบการจัดการเรียนรู้เพื่อส่งเสริมความสามารถในการอ่านจับใจความภาษาจีนระดับปริญญาตรี มีรายละเอียด ดังนี้

1. การหาประสิทธิภาพของรูปแบบการจัดการเรียนรู้เพื่อส่งเสริมความสามารถในการอ่านจับใจความภาษาจีนระดับปริญญาตรี ผลการวิเคราะห์ปรากฏดังตารางที่ 4.3

ตารางที่ 4.4

ประสิทธิภาพของรูปแบบการจัดการเรียนรู้ เพื่อส่งเสริมความสามารถในการอ่านจับใจความภาษาจีนระดับปริญญาตรี

รายการ	คะแนนเต็ม 150	ประสิทธิภาพของรูปแบบการจัดการเรียนรู้		
		\bar{X}	S	คะแนนเฉลี่ยคิดเป็นร้อยละ
คะแนนระหว่างเรียน	300	247.11	1.20	82.37
คะแนนหลังเรียน	30	25.14	3.21	83.80
ประสิทธิภาพของรูปแบบฯ (E ₁ /E ₂) เท่ากับ 82.37/83.80				

จากตารางที่ 4.4 นักศึกษาทำคะแนนระหว่างเรียนจากการทำกิจกรรมการเรียนรู้มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 247.11 จากคะแนนเต็ม 300 คะแนน คิดเป็นร้อยละ 82.37 ดังนั้น ค่าเฉลี่ยร้อยละของคะแนนกระบวนการ (E_1) มีค่าเท่ากับ 82.37 และค่าเฉลี่ยคะแนนการทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียนมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 25.14 จากคะแนนเต็ม 30 คะแนน คิดเป็นร้อยละ 83.80 แสดงว่าคะแนนหลังเรียน (E_2) มีค่าเท่ากับ 83.80

ดังนั้นประสิทธิภาพของรูปแบบการจัดการเรียนรู้เพื่อส่งเสริมความสามารถในการอ่านจับใจความภาษาจีนระดับปริญญาตรี มีประสิทธิภาพ (E_1/E_2) เท่ากับ 82.37/83.80

2. การเปรียบเทียบความสามารถในการอ่านจับใจความภาษาจีนระดับปริญญาตรีที่ได้จากการจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้รูปแบบการจัดการเรียนรู้ เพื่อส่งเสริมความสามารถในการอ่านจับใจความ ภาษาจีนระดับปริญญาตรีระหว่างก่อนเรียนและหลังเรียน ดังตารางที่ 4.5

ตารางที่ 4.5

การเปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ยความสามารถในการอ่านจับใจความภาษาจีนระดับปริญญาตรี ก่อนเรียนและหลังเรียน

ความสามารถในการอ่านจับใจความ ภาษาจีน	\bar{X}	S	df	t
ก่อนเรียน	19.58	4.99	35	8.79*
หลังเรียน	25.14	3.21		

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตารางที่ 4.5 แสดงให้เห็นว่านักศึกษาที่เป็นกลุ่มตัวอย่างมีคะแนนเฉลี่ยก่อนเรียนเท่ากับ 19.58 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 4.99 และคะแนนเฉลี่ยหลังเรียนเท่ากับ 25.14 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 3.21 และค่า t-test เท่ากับ 8.79 ซึ่งมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

3. ผลการศึกษาความพึงพอใจของนักศึกษาที่มีต่อการจัดการเรียนรู้ด้วยรูปแบบการจัดการเรียนรู้ เพื่อส่งเสริมความสามารถในการอ่านจับใจความภาษาจีนระดับปริญญาตรี ผลการวิเคราะห์ปรากฏดังตารางที่ 4.6

ตารางที่ 4.6

ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานความพึงพอใจนักศึกษาที่มีต่อรูปแบบการจัดการเรียนรู้ เพื่อส่งเสริมความสามารถในการอ่านจับใจความภาษาจีนระดับปริญญาตรี

ข้อที่	รายการประเมิน	\bar{X}	S	ระดับ
ด้านวัตถุประสงค์				
1	การแจ้งวัตถุประสงค์ของการจัดการเรียนการสอนให้กับนักศึกษาทราบก่อนเรียน	4.13	0.68	มาก
	รวม	4.13	0.68	มาก
ด้านเนื้อหา				
2	เนื้อหารายวิชามีความทันสมัย	4.10	0.61	มาก
3	เนื้อหารายวิชามีประโยชน์ต่อการนำไปประยุกต์กับการเรียนของนักศึกษา	3.90	0.78	มาก
4	เนื้อหาในบทอ่านมีประโยชน์และสามารถนำไปใช้ในการดำเนินชีวิตประจำวันได้	3.94	0.87	มาก
	รวม	3.98	0.75	มาก
กิจกรรมการเรียนรู้				
5	กิจกรรมการเรียนการสอนมีความน่าสนใจ	3.98	0.79	มาก
6	อาจารย์ผู้สอนมีกิจกรรมหลากหลายที่เสริมความรู้เกี่ยวกับการอ่านจับใจความ	4.32	0.78	มาก
7	เนื้อหาที่นำมาใช้ในการจัดการเรียนการสอนมีความหลากหลายตรงตามหลักสูตร	4.14	0.63	มาก
8	นักศึกษามีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน	4.16	0.65	มาก
9	ระยะเวลาการจัดกิจกรรมแต่ละครั้งเหมาะสม	3.94	0.75	มาก
10	นักศึกษามีโอกาสฝึกใช้ภาษาจีนในการอ่านจับใจความในชั้นเรียน	4.14	0.70	มาก
11	รูปแบบของกิจกรรมแตกต่างจากที่เคยเรียนมา	4.16	0.68	มาก
12	จากการจัดกิจกรรมเกี่ยวกับการอ่านจับใจความภาษาจีน นักศึกษาสามารถนำความรู้ที่ได้รับไปใช้ประโยชน์ในอนาคตได้	4.50	0.61	มาก

(ต่อ)

ตารางที่ 4.6 (ต่อ)

ข้อที่	รายการประเมิน	\bar{X}	S	ระดับ
13	นักศึกษาตระหนักและเห็นคุณค่าของการอ่านจับใจความ ภาษาจีนมากขึ้น	3.97	0.78	มาก
	รวม	4.15	0.70	มาก
ด้านสื่อการเรียนการสอน				
14	ในการจัดการเรียนการสอนมีเอกสารหรือสื่อประกอบการ สอนที่น่าสนใจ	4.44	0.87	มาก
	รวม	4.44	0.87	มาก
ด้านการวัดและประเมินผล				
15	มีการประเมินผลที่ชัดเจนและหลากหลาย	4.52	0.78	มาก
	รวม	4.52	0.78	มาก
	ค่าเฉลี่ยรวม	4.16	0.73	มาก

จากตารางที่ 4.6 ความพึงพอใจของนักศึกษาที่มีต่อการจัดการเรียนรู้ด้วยรูปแบบการจัดการเรียนรู้เพื่อส่งเสริมความสามารถในการอ่านจับใจความภาษาจีนระดับปริญญาตรี โดยรวมมีความพึงพอใจในระดับมาก (\bar{X} = 4.16, S = 0.73) เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ด้านการวัดและประเมินผลมีความพึงพอใจมากที่สุด (\bar{X} = 4.52, S = 0.78) รองลงมาคือ ด้านสื่อการเรียนการสอน (\bar{X} = 4.44, S = 0.87) และด้านกิจกรรมการเรียนรู้ (\bar{X} = 4.15, S = 0.70) ตามลำดับ ถ้าพิจารณารายข้อ พบว่า การประเมินผลที่ชัดเจนและหลากหลายมีระดับความพึงพอใจมากที่สุด (\bar{X} = 4.52, S = 0.78) รองลงมาคือ นักศึกษาสามารถนำความรู้ที่ได้รับไปใช้ประโยชน์ในอนาคตได้ (\bar{X} = 4.50, S = 0.61) และในการจัดการเรียนการสอนมีเอกสารหรือสื่อประกอบการสอนที่น่าสนใจ (\bar{X} = 4.44, S = 0.87) ตามลำดับ

บทที่ 5

สรุป อภิปราย และข้อเสนอแนะ

การวิจัย เรื่อง การวิจัยครั้งนี้เป็นการการพัฒนารูปแบบการจัดการเรียนรู้เพื่อส่งเสริมความสามารถในการอ่านจับใจความภาษาจีนสำหรับนักศึกษาระดับปริญญาตรี ผู้วิจัยขอเสนอสรุปผลการวิจัย อภิปรายผลการวิจัย และข้อเสนอแนะ ดังนี้

1. สรุป
2. อภิปรายผล
3. ข้อเสนอแนะ

5.1 สรุป

ผลการพัฒนาแบบการจัดการเรียนรู้เพื่อส่งเสริมความสามารถในการอ่านจับใจความภาษาจีนสำหรับนักศึกษาระดับปริญญาตรี สามารถสรุปผลได้ ดังนี้

5.1.1 ผลการวิเคราะห์ปัญหาและความต้องการรูปแบบการจัดการเรียนรู้เพื่อส่งเสริมความสามารถในการอ่านจับใจความภาษาจีนสำหรับนักศึกษาระดับปริญญาตรี

5.1.1.1 การวิเคราะห์ปัญหาและความต้องการรูปแบบการจัดการเรียนรู้เพื่อส่งเสริมความสามารถในการอ่านจับใจความภาษาจีน สำหรับนักศึกษาระดับปริญญาตรีของอาจารย์ผู้สอนพบว่า ปัญหาและความต้องการรูปแบบการจัดการเรียนรู้เพื่อส่งเสริมความสามารถในการอ่านจับใจความภาษาจีน สำหรับนักศึกษาระดับปริญญาตรีของอาจารย์ผู้สอน มีค่าเฉลี่ยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.44$, $S = 0.54$)

5.1.1.2 การวิเคราะห์ปัญหาและความต้องการรูปแบบการจัดการเรียนรู้เพื่อส่งเสริมความสามารถในการอ่านจับใจความภาษาจีนสำหรับนักศึกษาระดับปริญญาตรีของนักศึกษา พบว่า ปัญหาและความต้องการรูปแบบการจัดการเรียนรู้เพื่อส่งเสริมความสามารถในการอ่านจับใจความภาษาจีนสำหรับนักศึกษาระดับปริญญาตรีของนักศึกษา มีค่าเฉลี่ยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.59$, $S = 0.65$)

5.1.2 รูปแบบการจัดการเรียนรู้เพื่อส่งเสริมความสามารถในการอ่านจับใจความภาษาจีนสำหรับนักศึกษาระดับปริญญาตรีของนักศึกษา ประกอบด้วย แนวคิดและทฤษฎีพื้นฐานวัตถุประสงค์ขั้นตอนการจัดการเรียนรู้เพื่อส่งเสริมความสามารถในการอ่านจับใจความภาษาจีน ระดับปริญญาตรี 6 ชั้น ได้แก่ ชั้นที่ 1 จำ ชั้นที่ 2 เข้าใจ ชั้นที่ 3 นำไปใช้ ชั้นที่ 4 วิเคราะห์ ชั้นที่ 5 สังเคราะห์ และชั้นที่ 6

ประเมินค่า ผลการตรวจสอบร่างรูปแบบการจัดการเรียนรู้เพื่อส่งเสริมความสามารถในการอ่านจับใจความ ภาษาจีนระดับปริญญาตรีโดยผู้เชี่ยวชาญ พบว่า มีความเหมาะสมในระดับมากที่สุด (\bar{X} = 4.67, S = 0.21)

5.1.3 ผลการใช้รูปแบบการจัดการเรียนรู้เพื่อส่งเสริมความสามารถในการอ่านจับใจความภาษาจีน สำหรับนักศึกษาระดับปริญญาตรี พบว่า

5.1.3.1 ประสิทธิภาพของรูปแบบการจัดการเรียนรู้เพื่อส่งเสริมความสามารถในการอ่าน จับใจความภาษาจีนสำหรับนักศึกษาระดับปริญญาตรีมีค่าเท่ากับ (E_1/E_2) 82.37/83.80

5.1.3.2 ความสามารถในการอ่านจับใจความภาษาจีนระดับปริญญาตรีที่ได้จากการจัด กิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้รูปแบบการจัดการเรียนรู้ เพื่อส่งเสริมความสามารถในการอ่านจับใจความภาษาจีน ระดับปริญญาตรีระหว่างก่อนเรียนและหลังเรียนแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

5.1.3.3 ความพึงพอใจของนักศึกษาที่มีต่อการจัดการเรียนรู้ด้วยรูปแบบการจัดการเรียนรู้ เพื่อส่งเสริมความสามารถในการอ่านจับใจความภาษาจีนระดับปริญญาตรีโดยรวมมีความพึงพอใจใน ระดับมาก (\bar{X} = 4.16, S = 0.73)

5.2 อภิปรายผล

ผลการพัฒนารูปแบบการจัดการเรียนรู้เพื่อส่งเสริมความสามารถในการอ่านจับใจความภาษาจีน สำหรับนักศึกษาระดับปริญญาตรี มีประเด็นที่จะนำมาอภิปราย 3 ประเด็น คือ 1) การศึกษาสภาพปัญหา และความต้องการรูปแบบการจัดการเรียนรู้เพื่อส่งเสริมความสามารถในการอ่านจับใจความภาษาจีน สำหรับนักศึกษาระดับปริญญาตรี 2) การพัฒนารูปแบบการจัดการเรียนรู้เพื่อส่งเสริมความสามารถ ในการอ่านจับใจความภาษาจีนสำหรับนักศึกษาระดับปริญญาตรี และ 3) การประเมินผลการใช้รูปแบบ การจัดการเรียนรู้เพื่อส่งเสริมความสามารถในการอ่านจับใจความภาษาจีนสำหรับนักศึกษาระดับปริญญาตรี โดยมีรายละเอียด ดังนี้

5.2.1 ผลการวิเคราะห์ปัญหาและความต้องการรูปแบบการจัดการเรียนรู้เพื่อส่งเสริมความสามารถ ในการอ่านจับใจความภาษาจีน สำหรับนักศึกษาระดับปริญญาตรีของอาจารย์ผู้สอน มีค่าเฉลี่ยรวมอยู่ใน ระดับมาก (\bar{X} = 4.44, S = 0.54) เมื่อพิจารณารายด้านพบว่า ด้านปัญหามีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก (\bar{X} = 4.32, S = 0.44) และด้านความต้องการ มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากที่สุด (\bar{X} = 4.56, S = 0.48) และผลการวิเคราะห์ปัญหาและความต้องการรูปแบบการจัดการเรียนรู้เพื่อส่งเสริมความสามารถใน การอ่านจับใจความภาษาจีนสำหรับนักศึกษาระดับปริญญาตรีของนักศึกษา มีค่าเฉลี่ยรวมอยู่ในระดับ มากที่สุด (\bar{X} = 4.59, S = 0.65) เมื่อพิจารณารายด้านพบว่า ด้านปัญหามีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากที่สุด (\bar{X} = 4.59, S = 0.45) และด้านความต้องการ มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากที่สุด (\bar{X} = 4.58, S = 0.47)

ซึ่งจากผลการศึกษาสภาพปัญหาและความต้องการรูปแบบการจัดการเรียนรู้เพื่อส่งเสริมความสามารถในการอ่านจับใจความภาษาไทย สำหรับนักศึกษาระดับปริญญาตรี พบว่า อาจารย์ผู้สอนและนักศึกษา มีความต้องการรูปแบบการจัดการเรียนรู้ เพื่อส่งเสริมความสามารถในการอ่านจับใจความภาษาไทย สำหรับนักศึกษาระดับปริญญาตรีอยู่ในระดับมากและมากที่สุดตามลำดับ ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากอาจารย์ผู้สอนและนักศึกษาได้เห็นถึงปัญหาในการอ่าน โดยเฉพาะการอ่านจับใจความสำคัญ เพราะการอ่านจับใจความเป็นทักษะที่สำคัญต่อการเรียนและการประกอบอาชีพ สุนันทา มั่นเศรษฐวิทย์ (2545, น. 9) กล่าวถึงปัญหาสำคัญที่มีผลต่อการอ่านในปัจจุบันว่าการสอนอ่านมักไม่ประสบความสำเร็จตามวัตถุประสงค์ เพราะมีปัญหาสำคัญที่เกี่ยวข้องหลายประการ เช่น ปัญหาที่เกี่ยวข้องกับตัวครูครูไม่เข้าใจวิธีการสอนอ่านอย่างแท้จริง ส่วนมากจะกำหนด วัตถุประสงค์ให้นักเรียนอ่านเรื่องโดยไม่มีวัตถุประสงค์อื่น ซึ่งถ้าครูผู้สอนให้นักเรียนได้บรรลุวัตถุประสงค์ ของการอ่านในลักษณะต่างๆ ตามความสามารถ นักเรียนก็จะนำวิธีการอ่านไปใช้ประโยชน์ในการอ่าน ครูภาษาไทยมีความรู้ในเรื่องที่เกี่ยวกับการสอนอ่านไม่เพียงพอ เช่น จิตวิทยาการอ่าน การวิเคราะห์ ระดับความสามารถในการอ่าน วิธีสอนอ่านตามจุดมุ่งหมายเฉพาะ สิ่งเหล่านี้ควรมีการสอดแทรก ความรู้ในหลักสูตรระดับปริญญาทางการศึกษา เพื่อจะนำความรู้มาพัฒนาตนเองและนักเรียนด้วยปัญหาที่เกี่ยวข้องกับตัวนักเรียน มาจากสังคมที่มีลักษณะแตกต่างกันและมีระดับ ความสามารถในการอ่านแตกต่างกันด้วย บางคนอาจมีปัญหาทางครอบครัวไม่ได้รับการดูแล เอาใจใส่ จากบิดามารดา ในทางตรงกันข้าม ก็มีนักเรียนอีกจำนวนหนึ่งที่บิดามารดาและผู้ปกครองเอาใจใส่ดี เมื่อมาอยู่ห้องเรียนเดียวกัน ระดับความสามารถในการอ่านและประสบการณ์ทางภาษาจึงย่อม แตกต่างกัน ทำให้ครูต้องพยายามจัดกิจกรรมการสอนให้เหมาะสมกับลักษณะและความสามารถของ แต่ละคน สภาพแวดล้อมทางครอบครัวมิใช่จะเป็นปัญหาสำหรับนักเรียนเท่านั้น บางคนยังมีปัญหา ทางด้านสุขภาพร่างกายและจิตใจ ซึ่งมีผลทำให้การอ่านไม่พัฒนาตามระดับชั้นเรียนและอายุของนักเรียน ซึ่งสอดคล้องกับ อนาคต ศรีวิไล พลมณี (2548, น. 143) ยังได้กล่าวถึงปัญหาในการสอนอ่านว่าประกอบด้วย หลายๆ เรื่อง เช่น ทำอย่างไรเราถึงจะรู้จักนักเรียนในลักษณะที่ค่อนข้างจะเป็นปัญหารายบุคคลหรือ กลุ่มเล็ก ๆ ทำอย่างไรจึงจะเลือกหรือจัดให้มีวัสดุการอ่านที่สนองตอบผู้เรียนทั้งในด้านความสนใจ ของผู้เรียนทำอย่างไรจะช่วยให้นักเรียนรู้วิธีอ่าน และมีทัศนคติที่ถูกต้องต่อขบวนการอ่านทำอย่างไรจะส่งเสริม พื้นฐาน การอ่านของผู้เรียนที่มีอยู่ต่างๆ กันนั้น ให้พัฒนาไป ตามเอกกัตภาพอย่างมีประสิทธิภาพ

ในส่วนของงานวิจัย สุวิทย์ มูลคำ และคณะ (2549, น. 49) ได้ศึกษาการอ่านอย่างมี วิจัยญาณ พบว่า การอ่านอย่างมีวิจัยญาณเป็นเทคนิคการอ่านเพื่อค้นหาข้อมูลและแนวคิดที่ ปรากฏในเนื้อหาส่วนการคิดอย่างมีวิจัยญาณเป็นเทคนิคเพื่อการประเมินข้อมูลและความคิด เพื่อตัดสินใจที่จะยอมรับและเชื่อการอ่านอย่างมีวิจัยญาณอาศัยการคิดอย่างมีวิจัยญาณสามารถ พัฒนาและฝึกฝนได้ด้วยการเรียนรู้ดังนั้นจึงจำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องหาเทคนิคและวิธีการในการนำมา พัฒนาการอ่านอย่างมีวิจัยญาณให้มีประสิทธิภาพมากขึ้นจากแนวคิดดังกล่าวทำให้ครูและนักเรียน

คิดว่าการอ่านอย่างมีวิจารณ์ญาณมีความสำคัญและจำเป็นอย่างยิ่งในการที่จะนำมาพัฒนาการจัดการเรียนการสอนเพราะสามารถทำให้ผู้เรียนแก้ปัญหาในการอ่านได้ด้วยตนเอง นอกจากนี้ รินทชัย ฮะฎูรวิวัฒน์ (2555) ได้ศึกษาเรื่องการพัฒนา รูปแบบการเรียนการสอนภาษาจีนตามแนวคิดการเรียนรู้แบบเน้นงานปฏิบัติ โดยใช้เทคนิคการจำอักษรจีนแบบเชื่อมโยง เพื่อเสริมสร้างความสามารถในการอ่านของนักศึกษาปริญญาตรี ผลการวิจัยพบว่ารูปแบบการเรียนการสอนภาษาจีนตามแนวคิดการเรียนรู้แบบเน้นงานปฏิบัติโดยใช้เทคนิคการจำอักษรจีนแบบเชื่อมโยงเป็นรูปแบบการสอนที่เน้นกิจกรรมปฏิสัมพันธ์ เพื่อยกระดับความตระหนักรู้เกี่ยวกับการเชื่อมโยงส่วนประกอบแสดงเสียงและส่วนประกอบแสดงความหมายของอักษรจีนเพื่อเพิ่มพูนความสามารถในการรู้จักอักษรในคำศัพท์ที่ปรากฏในบทอ่านและในการประยุกต์กลวิธีการอ่าน ขั้นตอนการสอนของรูปแบบที่พัฒนาขึ้นมี 3 ขั้น คือ ขั้นที่ 1 ขั้นอักษรเชื่อมโยง ขั้นที่ 2 ขั้นอักษรในบริบท และ ขั้นที่ 3 ขั้นการป้อนกลับและสะท้อนกลับ รวมทั้งสอดคล้องกับแนวคิดของ

โดยสรุป ปัญหาการอ่านที่สำคัญประการแรกจะอยู่ที่ตัวครูผู้สอน โดยเฉพาะการอ่านออกเสียง ซึ่งครูควรอ่านให้ถูกต้องซึ่งจะเป็นตัวอย่างที่ดีแก่เด็ก อีกทั้งถ้าครูสามารถพัฒนารูปแบบการจัดการเรียนรู้ จัดหาหรือผลิตสื่อการสอนที่ใช้ในการพัฒนาการอ่านมาใช้สอนเด็กก็จะทำให้เด็กได้พัฒนาการอ่านให้ดีขึ้น ถึงแม้ว่า ปัญหาบางประการจะอยู่ที่ตัวเด็ก ด้านร่างกาย ระดับสติปัญญา ความเอาใจใส่จากบิดามารดา ตลอดจนสิ่งแวดล้อมของเด็กก็ตาม

5.2.2 ผลการพัฒนารูปแบบการจัดการเรียนรู้เพื่อส่งเสริมความสามารถในการอ่านจับใจความภาษาจีนสำหรับนักศึกษาระดับปริญญาตรี พบว่า รูปแบบการจัดการเรียนรู้เพื่อส่งเสริมความสามารถในการอ่านจับใจความภาษาจีนสำหรับนักศึกษาระดับปริญญาตรีของนักศึกษา ประกอบด้วย แนวคิดและทฤษฎีพื้นฐานวัตถุประสงค์ขั้นตอนการจัดการเรียนรู้เพื่อส่งเสริมความสามารถในการอ่านจับใจความภาษาจีน ระดับปริญญาตรี 6 ชั้น ได้แก่ขั้นที่ 1 จำขั้นที่ 2 เข้าใจ ขั้นที่ 3 นำไปใช้ขั้นที่ 4 วิเคราะห์ขั้นที่ 5 สังเคราะห์ และขั้นที่ 6 ประเมินค่า และผลการตรวจสอบร่างรูปแบบการจัดการเรียนรู้ เพื่อส่งเสริมความสามารถในการอ่านจับใจความภาษาจีนระดับปริญญาตรีโดยผู้เชี่ยวชาญ พบว่า มีความเหมาะสมในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.67$, $S = 0.21$) จากผลการวิจัยดังกล่าวพบว่า สอดคล้องกับการศึกษาของ Joyce and Well (2009, p. 100) ที่ศึกษาเกี่ยวกับองค์ประกอบของรูปแบบการจัดการเรียนรู้ว่ามีองค์ประกอบที่สำคัญ 5 ประการ คือ 1) แนวคิด และหลักการของรูปแบบซึ่งจะเป็นตัวชี้้นำในการกำหนดวัตถุประสงค์เนื้อหากิจกรรมและขั้นตอนการดำเนินการเพื่อให้เป็นไปตามรูปแบบการจัดการเรียนรู้นั้น ซึ่งจะอาศัยความเชื่อแนวคิด ทฤษฎี ที่ใช้เป็นพื้นฐานในการออกแบบรูปแบบการจัดการเรียนรู้ 2) วัตถุประสงค์ของรูปแบบการจัดการเรียนรู้ เป็นความคาดหวังที่ต้องการให้เกิดขึ้นจากการใช้รูปแบบการจัดการเรียนรู้ที่พัฒนาขึ้น 3) เนื้อหา เป็นเนื้อหาหรือสาระการเรียนรู้ที่จะใช้ในการเรียนการสอน 4) กิจกรรมการเรียนรู้เป็นกิจกรรม วิธีการและขั้นตอนของการปฏิบัติในการนำรูปแบบการจัดการเรียนรู้

ดำเนินการตามรูปแบบการจัดการเรียนรู้ที่บรรลุเป้าหมาย ซึ่งการศึกษาดังกล่าวสอดคล้องกับ ทิศนา แชมมณี (2553, น. 220-222) ที่ได้กล่าวถึง รูปแบบการจัดการเรียนรู้โดยทั่วไปว่ามีองค์ประกอบร่วมที่สำคัญที่ควรคำนึงถึง คือ 1) มีปรัชญา ทฤษฎี หลักการ แนวคิด หรือความเชื่อที่เป็นพื้นฐานหรือเป็นหลักของรูปแบบการจัดการเรียนรู้นั้นๆ 2) มีการบรรยายและอธิบายสภาพหรือลักษณะของการจัดการเรียนรู้ที่สอดคล้องกับหลักการที่ยึดถือ 3) มีการจัดระบบ คือมีการจัดองค์ประกอบและความสัมพันธ์ขององค์ประกอบของระบบให้สามารถนำผู้เรียนไปสู่เป้าหมายของระบบหรือกระบวนการนั้น ๆ และ 4) มีการอธิบายให้ข้อมูลเกี่ยวกับวิธีสอนและเทคนิคการสอนต่าง ๆ อันจะช่วยให้กระบวนการเรียนรู้นั้น ๆ เกิดประสิทธิภาพสูงสุด

จากการศึกษางานวิจัยของ Cromley and Roger (2007) ที่ได้ศึกษาเรื่องรูปแบบของการอ่านจับใจความ โดยมีขั้นตอนการวิจัยคือ DIME พบว่า รูปแบบของการอ่านจับใจความประกอบด้วย 1) การสร้างสมมติฐานเฉพาะความรู้ก่อนหัวข้ออนุมาน 2) การใช้กลวิธีการอ่านคำศัพท์ 3) ความคล่องแคล่วในการอ่านคำ และ 4) ความเข้าใจในการอ่านในกลุ่มเล็ก ๆ สอดคล้องกับการศึกษาของ Cromley and Roger (2010) ได้ศึกษาเรื่อง ความสำคัญของการอ่านจับใจความที่เกี่ยวข้องกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาทั่วไปรวมทั้งผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาวิทยาศาสตร์ของนักเรียน พบว่า รูปแบบของการอ่านจับใจความประกอบด้วย 1) การสร้างสมมติฐานเฉพาะความรู้ก่อนหัวข้ออนุมาน 2) การใช้กลวิธีการอ่านคำศัพท์ 3) ความคล่องแคล่วในการอ่านคำ และ 4) ความเข้าใจในการอ่านในกลุ่มเล็ก ๆ ในห้องปฏิบัติการ ผลการวิจัยพบว่า ความรู้ ความเข้าใจที่มีมาก่อนของนักศึกษาเกี่ยวกับรายละเอียดของเนื้อหาที่จะเรียนส่งผลต่อการอ่านเพื่อความเข้าใจในรายวิชาเคมีและการเรียนการสอน (Pre teaching) ก่อนที่จะสร้างความรู้หัวข้อ เราจำเป็นที่จะต้องหาหรือเกี่ยวกับการศึกษาทดลองในอนาคตเพื่อยืนยันกลวิธีการอ่านคำศัพท์ที่เชื่อมแนวคิดทฤษฎีและกลยุทธ์ที่ใช้ อนึ่ง Ben-David, Renee (2002) ได้ศึกษาเรื่องการพัฒนาความเข้าใจในการอ่านโดยใช้แผนผังกราฟิกจุดมุ่งหมายของการศึกษาวิจัยคือ เพื่อพิจารณาว่าแผนผังกราฟิกใช้สำหรับเป็นเครื่องมือประเมินความเข้าใจในการอ่านได้ดีกว่าการสอนแบบดั้งเดิมหรือไม่ การศึกษาวิจัยใช้กลุ่มตัวอย่างที่เป็นนักเรียนเกรด 7 เรียนทั้งหมด 16 วิชา ใช้เวลาเรียน 8 สัปดาห์ ประเมินผลโดยใช้แผนผังกราฟิกและการสอบแบบดั้งเดิม ผลจากการทดสอบได้จัดลำดับเปรียบเทียบ และแยกให้เป็นความแตกต่างเพื่อพิจารณาว่าการประเมินแบบใดประเมินผลได้ดีกว่ากัน ผลการศึกษาพบว่าไม่มีความแตกต่างกันมากระหว่างการประเมินโดยการสอบแบบดั้งเดิมและการประเมินโดยใช้แผนผังกราฟิกผลการศึกษาวิจัยกับนักเรียนโรงเรียนมัธยมไม่สอดคล้องกับการวิจัยครั้งก่อนจากการศึกษางานวิจัยทั้งในและต่างประเทศแสดงให้เห็นว่า การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนภาษาอังกฤษ โดยใช้แผนผังกราฟิก สามารถพัฒนาทักษะภาษาอังกฤษของนักเรียนให้ดีขึ้นทำให้ผู้ศึกษาค้นคว้านำแผนผังกราฟิกมาใช้ในการพัฒนาทักษะการอ่านของนักเรียน โดยดำเนินการพัฒนาตาม

กระบวนการวิจัยปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วม 4 ขั้นตอน คือ ขั้นวางแผน (Planning) ขั้นปฏิบัติตามแผน (Action) ขั้นสังเกต (Observation) และขั้นสะท้อนผลการปฏิบัติการ (Reflection)

5.2.3 การประเมินผลการใช้รูปแบบการจัดการเรียนรู้เพื่อส่งเสริมความสามารถในการอ่านจับใจความภาษาจีนสำหรับนักศึกษาระดับปริญญาตรี พบว่า ประสิทธิภาพของรูปแบบการจัดการเรียนรู้เพื่อส่งเสริมความสามารถในการอ่านจับใจความภาษาจีนสำหรับนักศึกษาระดับปริญญาตรีมีค่าเท่ากับ (E_1/E_2) 82.37/83.80 ด้านความสามารถในการอ่านจับใจความภาษาจีนระดับปริญญาตรีที่ได้จากการจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้รูปแบบการจัดการเรียนรู้ เพื่อส่งเสริมความสามารถในการอ่านจับใจความภาษาจีนระดับปริญญาตรีระหว่างก่อนเรียนและหลังเรียนแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และนักศึกษามีความพึงพอใจต่อการจัดการเรียนรู้ด้วยรูปแบบการจัดการเรียนรู้เพื่อส่งเสริมความสามารถในการอ่านจับใจความภาษาจีนระดับปริญญาตรี โดยรวมมีความพึงพอใจในระดับมาก ($\bar{X} = 3.91, S = 0.73$)

เกณฑ์การหาประสิทธิภาพของการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ เป็นระดับประสิทธิภาพของการสอนที่จะช่วยให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ในระดับที่ผู้จัดทำแผนการกิจกรรมการเรียนรู้จะพึงพอใจ หากแผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้มีประสิทธิภาพระดับนั้นแล้ว แผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้นั้นก็มีความน่าเชื่อถือที่จะนำไปสอนนักเรียนให้มีสัมฤทธิ์ผลสูงสุด เกณฑ์การหาประสิทธิภาพกำหนดเป็นเกณฑ์ที่ผู้สอนคาดหวังว่าผู้เรียนจะเปลี่ยนพฤติกรรมของผู้เรียนทั้งหมดต่อร้อยละของผลการทดสอบหลังเรียนของผู้เรียนทั้งหมด นั่นคือ E_1/E_2 คือ ประสิทธิภาพของขบวนการ/ประสิทธิภาพของผลลัพธ์ ประสิทธิภาพของขบวนการ (E_1) คือ การประเมินพฤติกรรมต่อเนื่อง (Transitional Behavior) ของผู้เรียน ได้แก่ การประกอบกิจกรรมกลุ่มงานที่ได้มอบหมาย และกิจกรรมอื่น ๆ ที่ผู้สอนกำหนดไว้ ประสิทธิภาพของผลลัพธ์ (E_2) คือ การประเมินพฤติกรรมขั้นสุดท้าย (Terminal Behavior) โดยพิจารณาจาก การทดสอบหลังเรียนและการสอบไล่ตัวอย่าง 80/80 หมายความว่า เมื่อเรียนจบจากแผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แล้ว ผู้เรียนจะสามารถทำแบบฝึกหัด กิจกรรมหรืองาน ได้ผลเฉลี่ยร้อยละ 80 และข้อสอบปลายภาคเรียนหรือสอบไล่ได้ผลเฉลี่ยร้อยละ 80 การจะกำหนดเกณฑ์ (E_1/E_2) ให้มีค่าเท่าใดนั้น ให้ผู้สอนเป็นผู้พิจารณาตามความเหมาะสม โดยปกติเนื้อหาที่เป็นความรู้ ความจำ มักจะตั้งไว้ 80/80, 85/85 หรือ 90/90 ส่วนเนื้อหาที่เป็นทักษะหรือเจตคติอาจตั้งไว้ต่ำกว่านี้ เช่น 75/75 เป็นต้น (ชัยยงค์ พรหมวงศ์ และคณะ, 2541, น. 134-143)

ศศิณี ภูริ สรรคบุรณารักษ์ (2559) ได้ศึกษาเรื่อง การพัฒนารูปแบบการสอนที่เน้นภาระงานเพื่อส่งเสริมความสามารถในการอ่านภาษาจีนเพื่อความเข้าใจ สำหรับนักศึกษาปริญญาตรี ผลการวิจัยพบว่า 1) รูปแบบการสอนอ่านภาษาจีนที่เน้นภาระงานเพื่อส่งเสริมความสามารถในการอ่านสำหรับนักศึกษาปริญญาตรีมีชื่อว่า “4A Model” (รูปแบบโพร์เอ) มี 5 องค์ประกอบ ได้แก่ หลักการ วัตถุประสงค์ กระบวนการจัดการเรียนรู้ การวัดและประเมินผล และเงื่อนไขสำคัญในการนำรูปแบบไปใช้ให้ประสบความสำเร็จ ประกอบด้วยกระบวนการ 4 ขั้น ได้แก่ 1) ขั้นกระตุ้นก่อนการเรียน (Activating Prior Learning:

A) 2) ชั้นประยุกต์ใช้กลวิธีและตรวจสอบความเข้าใจ (Applying Strategies and Checking for Comprehension: A) 3) ชั้นปฏิบัติการงาน (Acting on the Task: A) และ 4) ประเมินชิ้นงานจากบทอ่าน (Assessing the Task: A) รูปแบบมีประสิทธิภาพเท่ากับ 86.76/98.00 2) ประสิทธิภาพของรูปแบบพบว่า 1) หลังเรียนตามรูปแบบนักศึกษามีความสามารถในการอ่านภาษาจีนเพื่อความเข้าใจสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 2) นักศึกษามีพัฒนาการด้านความเข้าใจในบทอ่านจากชิ้นงานสูงขึ้นในช่วงระหว่างเรียนจากระดับมากเป็นระดับมากที่สุด โดยที่ระยะที่ 1 ระยะที่ 2 และระยะที่ 3 อยู่ในระดับมาก ระยะที่ 4 อยู่ในระดับมากที่สุด 3) มีพฤติกรรมการในการใช้กลวิธีการอ่านภาษาจีนสูงขึ้น และ 4) มีความคิดเห็นต่อกิจกรรมการเรียนรู้ตามรูปแบบฯ อยู่ในระดับเห็นด้วยมาก และ 3) ในการขยายผล พบว่า หลังเรียนตามรูปแบบฯ นักศึกษากลุ่มขยายผลมีความสามารถในการอ่านภาษาจีนเพื่อความเข้าใจสูงกว่าก่อนเรียน มีพัฒนาการด้านความเข้าใจในบทอ่านจากชิ้นงาน สูงขึ้นจากระดับปานกลางเป็นระดับมาก มีพฤติกรรมในการใช้กลวิธีการอ่านภาษาจีนที่สูงขึ้น และมีความคิดเห็นต่อกิจกรรมการเรียนรู้ตามรูปแบบอยู่ในระดับเห็นด้วยมากสอดคล้องกับการศึกษาของ Liyun (2559) ได้ศึกษาเรื่อง การพัฒนาชุดกิจกรรมการเรียนภาษาจีนขั้นพื้นฐาน โดยใช้รูปแบบการเรียนรู้แบบร่วมมือสำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนสาธิต “พิบูลบำเพ็ญ” มหาวิทยาลัยบูรพา ผลการวิจัยพบว่า 1) ชุดกิจกรรมการเรียนการสอนภาษาจีนขั้นพื้นฐานโดยใช้รูปแบบการเรียนรู้แบบร่วมมือ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนสาธิต “พิบูลบำเพ็ญ” มหาวิทยาลัยบูรพาที่สร้างขึ้น มีเกณฑ์ประสิทธิภาพเฉลี่ยทุกชุดกิจกรรม $E_1/E_2 = 80.54/92.04$ 2) ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ที่เรียนด้วยชุดกิจกรรมการเรียนการสอนภาษาจีนขั้นพื้นฐาน โดยใช้รูปแบบการเรียนรู้แบบร่วมมือสำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนสาธิต “พิบูลบำเพ็ญ” มหาวิทยาลัยบูรพา หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และ 3) นักเรียนที่เรียนด้วยชุดกิจกรรมการเรียน การสอนภาษาจีนขั้นพื้นฐานโดยใช้รูปแบบการเรียนรู้แบบร่วมมือ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนสาธิต “พิบูลบำเพ็ญ” มหาวิทยาลัยบูรพา มีความพึงพอใจ ต่อชุดกิจกรรมที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น อยู่ในระดับมาก และยังสอดคล้องกับ Yang (2553) ศึกษาเรื่องการพัฒนาชุดกิจกรรมการเรียนภาษาจีนขั้นพื้นฐาน สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โดยผลการวิจัย พบว่า 1) ชุดกิจกรรมการเรียนภาษาจีนขั้นพื้นฐาน สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ที่สร้างขึ้นมีประสิทธิภาพ 87.50/86.76 สูงกว่าเกณฑ์ มาตรฐาน 80/ 80 2) ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ที่เรียนด้วยชุดกิจกรรม การเรียนภาษาจีนขั้นพื้นฐาน สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และ 3) นักเรียนที่เรียนด้วยชุดกิจกรรมการเรียนภาษาจีนขั้นพื้นฐาน สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 มีเจตคติต่อการใช้ชุดกิจกรรมการเรียนภาษาจีนขั้นพื้นฐาน สำหรับ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 อยู่ในระดับมาก

5.3 ข้อเสนอแนะ

5.3.1 ข้อเสนอแนะเพื่อนำผลการวิจัยไปใช้

5.3.1.1 ควรมีการจัดการเรียนรู้โดยใช้รูปแบบการจัดการเรียนรู้เพื่อส่งเสริมความสามารถในการอ่านรูปแบบต่าง ๆ เพื่อให้นักศึกษาได้มีการพัฒนาทักษะได้ครบทุกด้าน เช่น การอ่าน ออกเสียง การอ่านเอาเรื่อง การอ่านวิเคราะห์วิจารณ์ การอ่านอย่างมีวิจารณญาณ เป็นต้น

5.3.1.2 การประเมินความสามารถในการอ่านจับใจความภาษาจีน ควรมีกระบวนการประเมินที่มีความเป็นปรนัยและมีความหลากหลาย สอดคล้องกับบริบทของการจัดการเรียนรู้

5.3.1.3 จากการวิจัย พบว่า ขณะดำเนินการประเมินผลการใช้รูปแบบการจัดการเรียนรู้เพื่อส่งเสริมความสามารถในการอ่านจับใจความภาษาจีนสำหรับนักศึกษาระดับปริญญาตรี อาจพบอุปสรรคในการจัดการเรียนรู้อันเนื่องมาจากความแตกต่างระหว่างบุคคลของผู้เรียน ดังนั้นอาจารย์ผู้สอนควรชี้แนะหรืออธิบายช่วยเหลือนักศึกษาอย่างทั่วถึง กิจกรรมบางชั่วโมงอาจจะใช้เวลาในการอธิบายแนะนำ และทำความเข้าใจ ดังนั้นการจัดการเรียนรู้อาจจะปรับให้มีความยืดหยุ่นได้ตามความเหมาะสม

5.3.2 ข้อเสนอแนะเพื่อทำการวิจัยครั้งต่อไป

5.3.2.1 ควรมีการพัฒนา รูปแบบการเรียนรู้เพื่อพัฒนาความสามารถด้านต่าง ๆ ของนักศึกษา เช่น ทักษะด้านการฟัง การพูด และการเขียน

5.3.2.2 ควรมีการศึกษาวิจัยโดยใช้แบบฝึกการอ่านจับใจภาษาจีนร่วมกับรูปแบบการจัดการเรียนรู้อื่น ๆ

บรรณานุกรม

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY

บรรณานุกรม

- กนกวรรณ ภู่อิม, ชูชาติ พิณ, และปริญญา ทองสอน. (2562). การศึกษาความสามารถในการอ่าน
จับใจความและการเขียนวิชาภาษาไทย ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โดยการ
ประยุกต์ใช้การจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค CIRC ร่วมกับการสอนอ่านแบบ
ปฏิบัติการ. *วารสารศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยนเรศวร*, 21(1), 1-15.
- กรมวิชาการ. (2542). *กระบวนการเรียนรู้และยุทธศาสตร์การเรียนรู้*. กรุงเทพฯ: เดอะมาสเตอร์
กรุ๊ปแมนเนจเม้นท์ จำกัด.
- กรมวิชาการ. (2545). *การวิจัยเพื่อพัฒนาการเรียนรู้ตามหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน*. กรุงเทพฯ:
ม.ป.พ.
- กรมวิชาการ. (2546). *แนวทางการจัดกิจกรรมส่งเสริมนิสัยรักการอ่าน*. กรุงเทพฯ: กรมวิชาการ
กระทรวงศึกษาธิการ.
- กระทรวงศึกษาธิการ. (2546). *การส่งเสริมนิสัยรักการอ่าน*. กรุงเทพฯ: สำนักวิชาการและมาตรฐาน
การศึกษาสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน.
- กอบกาญจน์ วงศ์วิสิทธิ์. (2551). *ทักษะภาษาเพื่อการสื่อสาร*. กรุงเทพฯ: โอเดียนสโตร์.
- เขียน อธิระวิทย์, และคณะ. (2551). *การเรียนการสอนภาษาจีนในประเทศไทยระดับประถมศึกษา-
มัธยมศึกษา*. กรุงเทพฯ: ศูนย์จีนศึกษา สถาบันเอเชียศึกษา จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- คณาจารย์มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย. (2551). *ภาษากับการสื่อสาร = Language
and Communication*. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย.
- จินตนา ไบกาซูยี. (2543). *การจัดทำหนังสือสำหรับเด็ก*. กรุงเทพฯ: สุวีริยาสาส์น.
- จิราพร หนูลาย. (2550). *ผลการใช้วิธีการสอบแบบ SQ4R ที่มีต่อความสามารถในการอ่าน
ภาษาอังกฤษเพื่อความเข้าใจและความพึงพอใจต่อการเรียนภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้น
ประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนบ้านโหล๊ะหาร จังหวัดพัทลุง*. (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต).
สงขลา: มหาวิทยาลัยทักษิณ.
- จิราภรณ์ หอมกลิ่น. (2548). *การพัฒนาแผนการจัดการเรียนรู้แบบ 4 MAT เรื่อง การอ่านเชิง
วิเคราะห์ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3*. (รายงานการศึกษาค้นคว้า
อิสระปริญญาโทมหาบัณฑิต). มหาสารคาม: มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- จูไรรัตน์ ลักษณะศิริ และบาหยัน อิมสำราญ. (2547). *การใช้ภาษาไทย*. กรุงเทพฯ: โครงการตำรา
และหนังสือ คณะอักษรศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- จูไรรัตน์ ลักษณะศิริ และบาหยัน อิมสำราญ. (2553). *ภาษากับการสื่อสาร*. (พิมพ์ครั้งที่ 2). กรุงเทพฯ:
พี.เพรส.

- ฉวีวรรณ คูหาภินันท์. (2542). *การอ่านและการส่งเสริมการอ่าน (Reading and Reading Promotion)*. กรุงเทพฯ: ศิลปาบรรณาการ.
- ชวลิต ชูกำแพง. (2550). *การประเมินการเรียนรู้*. มหาสารคาม: มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- ชัยยงค์ พรหมวงศ์ และคณะ. (2541). *ประมวลสาระชุดวิชาการพัฒนาหลักสูตรและสื่อการเรียนการสอน*. (พิมพ์ครั้งที่ 2). กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.
- ชัยยศ ชูชื่น. (2559). พัฒนารูปแบบการจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาการอ่านจับใจความภาษาไทย กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4. *วารสารมหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตร้อยเอ็ด*. 5(1), 75-93.
- ฐะปะนีย์ นาครทรรพ. (2552). *การสอนภาษาไทยขั้นพื้นฐานระดับประถมศึกษา*. นนทบุรี: ศูนย์ส่งเสริมวิชาการ.
- ฐิติรัตน์ คุ่มทอง. (2547). *การเรียนรู้ภาษาจีน*. สืบค้นจาก www.srp.ac.th.
- ทรงศักดิ์ ภูสีอ่อน. (2551). *การประยุกต์ใช้ SPSS วิเคราะห์ข้อมูลงานวิจัย*. (พิมพ์ครั้งที่ 2). กทม: สโมสรนิสิต: ประสานการพิมพ์.
- ทัศนวิทย์ ศรีมันตะ. (2561). *การพัฒนาแบบฝึกทักษะการเขียนภาษาจีนสำหรับนักศึกษาสาขาวิชาภาษาจีน คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม*. มหาสารคาม: มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม.
- ทิตนา แชมมณี. (2551). *ศาสตร์การสอน: องค์ความรู้เพื่อการจัดกระบวนการเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพ*. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ทิตนา แชมมณี. (2553). *ศาสตร์การสอน: องค์ความรู้เพื่อการจัดกระบวนการเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพ*. (พิมพ์ครั้งที่ 13). กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ทิตนา แชมมณี. (2555). *ศาสตร์การสอน: องค์ความรู้เพื่อการจัดกระบวนการเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพ*. กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ทิตนา แชมมณี. (2557). *ศาสตร์การสอน: องค์ความรู้เพื่อการจัดกระบวนการเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพ*. (พิมพ์ครั้งที่ 19). กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ธิดา โมสิกรัตน์ และนภาลักษณ์ สุวรรณธาดา. (2544). *การอ่าน*. (พิมพ์ครั้งที่ 9). นนทบุรี: มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.
- นรินทชัย สะภูริวัฒน์. (2555). *การพัฒนารูปแบบการเรียนการสอนภาษาจีนตามแนวคิดการเรียนรู้แบบเน้นงาน ปฏิบัติโดยใช้เทคนิคการจำอักษรจีนแบบเชื่อมโยง เพื่อเสริมสร้างความสามารถในการอ่านของนักศึกษาปริญญาตรี*. กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- นิตยา ประพฤติกิจ. (2546). *พฤติกรรมวัยเด็ก ในเอกสารการสอนชุดพฤติกรรมวัยเด็ก*. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.

- บันลือ พุกกะวัน. (2543). *การอ่านเร็ว คิดเป็น*. กรุงเทพฯ: ไทยวัฒนาพานิช.
- บุญชม ศรีสะอาด และคณะ. (2559). การพัฒนาตัวบ่งชี้คุณลักษณะบัณฑิตที่พึงประสงค์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม. *วารสารการวัดผลการศึกษา มหาวิทยาลัยมหาสารคาม*, 5(1), 67-82.
- บุญเลี้ยง ทุมทอง. (2556). *ทฤษฎีและการพัฒนารูปแบบการจัดการเรียนรู้ (Theories and development instructional model)*. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์เอสพรินด์ิ่ง ไทย แพคคอรี่.
- ประภาพรณ เอี่ยมสุภานิจ. (2552). “หน่วยที่ 1 ทฤษฎีการเรียนรู้กับการเรียนการสอน.” ใน *ประมวลสาระชุดวิชา วิทยาการการจัดการเรียนรู้*. (พิมพ์ครั้งที่ 3). นนทบุรี : มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.
- ประสาธ อิศรปรีดา. (2549). *สารัตถะจิตวิทยาการศึกษา*. ขอนแก่น: คลังนานาวิทยา.
- ประสิทธิ์ พรหมตัน. (2543). อ่านร้อยแก้วอย่างไรจึงจะได้คุณค่า. *วารสารวิชาการ*, 3 (7), 40-41.
- เผชิญ กิจระการ. (2542). *การวิจัยและทฤษฎีเทคโนโลยีการศึกษา*. (พิมพ์ครั้งที่ 2). มหาสารคาม: ภาควิชา เทคโนโลยีและการสื่อสารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- เผชิญ กิจระการ. (2544). การวิเคราะห์ประสิทธิภาพสื่อและเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา E1/E2. *วารสารการวัดผลการศึกษามหาวิทยาลัยมหาสารคาม*, 5(11), 44-51.
- พนิตนันท์ บุญพามี. (2542). *เทคนิคการอ่านเบื้องต้นสำหรับบรรณารักษ์*. นครราชสีมา: สถาบันราชภัฏนครราชสีมา.
- เพชร โพธิ์อ่อน. (2559). การพัฒนารูปแบบการสอนอ่านเพื่อความเข้าใจในการอ่านภาษาไทย สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษา. *วารสารวิจัยและพัฒนา วไลยอลงกรณ์ในพระบรมราชูปถัมภ์*. (11)3, 1-9.
- พิมพ์พันธ์ เดชะคุปต์ และเพชร ยินดีสุข. (2556). *การสอนคิดด้วยโครงงานการเรียนการสอนแบบบูรณาการทักษะในศตวรรษที่ 21*. (พิมพ์ครั้งที่ 3). กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- เพ็ญแข ช่อมณี. (2544). *ความพึงพอใจในการปฏิบัติงาน*. กรุงเทพฯ: เอ็มพันธ์มณี โปธิเสน.
- พองจันทร์ สุขยิ่ง และคณะ. (2553). *ศิลปะการเขียนอย่างมืออาชีพ*. กรุงเทพฯ: อักษรเจริญทัศน์.
- รณพล มาสันดีสุข. (2551). *การเรียนการสอนภาษาจีนในประเทศไทย ระดับชั้นประถม – มัธยมศึกษา*. กรุงเทพฯ: ศูนย์จีนศึกษาสถาบันเอเชียศึกษา.
- ราชบัณฑิตยสถาน. (2546). *พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน*. กรุงเทพฯ: นานมีบุ๊คส์. ราชบัณฑิตยสถาน
- ราชบัณฑิตยสถาน. (2556). *พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน*. กรุงเทพฯ: นานมีบุ๊คส์.

- ล้วน สายยศ และอังคณา สายยศ. (2538). *เทคนิคการวิจัยทางการศึกษา*. (พิมพ์ครั้งที่ 5). กรุงเทพฯ: สุวีริยาสาส์น.
- วรรณิ์ โสมประยูร. (2544). *การสอนภาษาไทยระดับประถมศึกษา*. (พิมพ์ครั้งที่ 4). กรุงเทพฯ: ไทยวัฒนาพานิช.
- วิชาญ สว่างพงศ์. (2542). *การสอนอ่านเบื้องต้นจากประสบการณ์ตรงสำหรับเด็กที่มีความบกพร่องทางสติปัญญา*. นครศรีธรรมราช: สถาบันราชภัฏนครศรีธรรมราช.
- วิมลรัตน์ สุนทรโรจน์. (2551). *นวัตกรรมตามแนวคิดแบบ Back ward Design*. มหาสารคาม: ภาควิชาหลักสูตรและการสอน คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- วีณา ประชากุล และประสาธ เนืองเฉลิม. (2554). *รูปแบบการเรียนการสอน*. (พิมพ์ครั้งที่ 2). มหาสารคาม : สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- แวมยุรา เหมือนนิล. (2541). *การอ่านจับใจความ*. (พิมพ์ครั้งที่ 2). กรุงเทพฯ: สุวีริยาสาส์น.
- ศรีรัตน์ เจริญจันทร์. (2536). *การอ่านและการสร้างนิสัยรักการอ่าน*. กรุงเทพฯ: ไทยวัฒนาพานิช.
- ศรีรัตน์ เจริญจันทร์. (2538). *การอ่านและการสร้างนิสัยรักการอ่าน*. (พิมพ์ครั้งที่ 3). กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์ไทยวัฒนาพานิช.
- ศรีวิไล พลมณี. (2548). *ภาษาและการสอน*. (พิมพ์ครั้งที่ 4). เชียงใหม่: โรงพิมพ์ทิพย์เนตร.
- ศศิณัฐ์ สรรคบุรณารักษ์. (2559). *การพัฒนารูปแบบการสอนที่เน้นภาระงานเพื่อส่งเสริมความสามารถในการอ่านภาษาจีน เพื่อความเข้าใจ สำหรับนักศึกษาปริญญาตรี*. นครปฐม: มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- สนิท สัตโยภาส. (2545). *ภาษาไทยเพื่อการสื่อสารและการสืบค้น*. กรุงเทพฯ: 21 เซ็นจูรี จำกัด.
- สมนึก วิเศษสมบัติ. (2545). *ความพึงพอใจของนักศึกษาคณะวิทยาการจัดการเกี่ยวกับการปฏิบัติงานของสถาบันราชภัฏเพชรบุรี*. (ปริญญาานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต). กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- สมบัติ ท้ายคำเรือ. (2553). *ระเบียบวิธีวิจัยสำหรับมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์*. มหาสารคาม : โรงพิมพ์มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- สมพงษ์ ดีสูงเนิน. (2546). *การศึกษาประสิทธิภาพและผลการใช้สื่อประสมกลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และ วัฒนธรรม เรื่องพระพุทธศาสนา ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4*. วิทยานิพนธ์ กศ.ม.(หลักสูตรและการสอน). มหาสารคาม: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- สมพร มั่นตะสูตร แพ่งพิพัฒน์. (2534). *การอ่านทั่วไป*. (พิมพ์ครั้งที่ 2). กรุงเทพฯ: โอเดียนสโตร์.
- สอางค์ ดำเนินสวัสดิ์. (2547). *หนังสือเรียนสาระการเรียนรู้พื้นฐานภาษาไทย ม.5 กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย*. กรุงเทพฯ: สถาบันพัฒนาคุณภาพวิชาการ (พว.).

- สายฝน วรรณสินธพ. (2554). ศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อการออกเสียง พยัญชนะ สระ และวรรณยุกต์ ในภาษาจีนกลางของนักศึกษาสาขาวิชาภาษาจีน และนักศึกษาคณะการแพทย์แผนจีน มหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติ. สมุทรปราการ: มหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติ
- สายสุนีย์ สุกุลแก้ว. (2541). การพัฒนาชุดฝึกทักษะการอ่านภาษาไทยเพื่อจับใจความของนักเรียน ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6. (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารศึกษิต). กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์ มหาวิทยาลัย.
- สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา.(2552). *กระทรวงศึกษาธิการ.ยุทธศาสตร์อุดมศึกษาไทยในการเตรียมความพร้อมเข้าสู่การเป็นประชาคมอาเซียนในปี พ.ศ. 2558*. กรุงเทพฯ: ห้างหุ้นส่วนจำกัดบางกอกบล็อค.
- สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา. (2559). *การพัฒนามาตรฐานการศึกษาของต่างประเทศ*. กรุงเทพฯ: สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา.
- สุนันทา มั่นเศรษฐวิทย์. (2545). *หลักวิธีสอนอ่านภาษาไทย*. (พิมพ์ครั้งที่ 7). กรุงเทพฯ: ไทยวัฒนาพานิช.
- สุนันทา มั่นเศรษฐวิทย์. (2552). *ความรู้ทั่วไปเกี่ยวกับการอ่านจับใจความ*. (พิมพ์ครั้งที่ 6). นนทบุรี: มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.
- สุนันทา มั่นเศรษฐวิทย์. (2554). *กลวิธีเพื่อการเรียนการสอนการอ่านในระดับประถมศึกษา*. นนทบุรี: มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.
- อัจฉิมา เกิดผล และอรทัย วิมลโนช. (2545). *ภาษาไทย 2*. กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- อัฐพล อินตะเสนา.(2561). *เอกสารประกอบการสอน เรื่อง การวัดและประเมินผลวิชาภาษาไทย*. (พิมพ์ครั้งที่ 1). มหาสารคาม: โรงพิมพ์มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม.
- เอกรินทร์ สีมหาศาล. (2546). *แนวปฏิบัติ กระบวนการวัดและประเมินผลตามหลักสูตรการศึกษา พื้นฐาน*. กรุงเทพฯ: บุ๊คพอยท์.
- Anderson, J. R. (1997). *The Architecture of Cognition*. Cambridge, M.A. : Harvard University Press.
- Ausubel, D. P. (1986). *Educational Psychology : A Cognitive view*. New York: Hott Rinchard And Winston.
- Block, J. and Robins, R. W. (1992). A longitudinal study of consistency and change in self-esteem from early adolescence to early adulthood. *Child Development*, 64(3), 909-923.
- Bybee, R., and Taylor, J. (2009). *The BSCS 5E instructional model: Origins and effectiveness*. Colorado Springs, CO: BSCS.